

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**Мактабгача таълим муассасаларида таълим
жараёнини мавзувий режалаштириш
(тайёрлов гурухи)**

Тошкент 2018 йил

Дастур тузувчилари: Л.Евстафьевая, Ш.Набиханова, С.Пак, М.Исхакова, Н.Ким, Х.Ризаева, Е.Каялова, Л.Нуритдинова, В.Махмудова, Е.Власова, Н.Буянова, А.Даукаева, Ф.Каримова.

Кириш

Тайёрлов гурухлари учун мўлжалланган таълимий фаолиятнинг мавзули режаси гуруҳ тарбиячиларига ёрдам сифатида ишлаб чқилган. Мактабгача таълим тизимида педагог томонидан таълим фаолиятини режалаштиришда биринчи навбатда таълимни ривожлантириш вазифаси илгари қўйилади ва бунда боланинг ўзига хос хусусиятларини инобатга олган ҳолда, бола шахсига йўналтирилган таълимни ташкиллаштириш, замонавий мактабгача таълим-тарбиянинг илмий концепцияси ҳисобланади.

Ўқув жараёнини мавзули тарзда тузиш тамоилии ҳудудий, миллий, маданий компонентларни сингдириш ва бу жараёнда мактабгача таълим муассасасангизнинг хусусиятларини ҳисобга олиш имконини беради.

Бирмавзу доирасида камида бир ҳафта таълим берилиши лозим. Мавзу гуруҳ ва ривожланиш марказларидаги материалларда ўз аксини топиши керак.

Таълимий даврнинг асосий мавзусини танлаш, албатта, болаларнинг барча фаолияти бу мавзуга бағищланган бўлиши керак, дегани эмас. Мавзунинг асосий даврларга тақсимлашдан мақсад – таълим фаолиятини интеграциялаштириш ва болалар фаолиятини таълим соҳалари бўйича асоссиз тақсимланишини олдини олишдан иборат.

Таълим фаолияти мазмунини мавзули-комплекс равишда ташкил этиб режалаштиришда қўйидаги таълим соҳаларидан фойдаланилади:

- жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши;
- ижтимоий-ҳиссий ривожланиш;
- нутқ, мулоқот, ўқиши ва ёзиш малакаларига тайёргарлик;
- билиш жараёнини ривожланиши;
- ижодий ривожланиш.

Ушбу мавзули режалаштириш мажмуасининг мазкур асоси болаларфаолиятнинг барча турларида мактабгача таълим мазмунининг ичига тўлиқ киришини таъминлайди.

Турли ёш гурухларида ўзаро боғлиқ ўхшаш мавзуларни киритилиши уларнинг индивидуал имкониятларига мувофиқ уйғун ривожланиш ва бутун мактабгача ёш даврининг турли гурухларида болаларни ривожлантиришда ўқув мақсадлари бирлигини ва узлуксизлигини таъминлаш орқали таълимий мақсадга эришилишига олиб келади.

Таълимий ривожлантиришда мактабгача таълим концепциясига мувофиқ педагог Л.С.Выготскийнинг қўйидаги назариясига таянилади: "Ҳар қандай фаолият турининг ривожланиши қўйидагича бўлади: аввал катталар билан ҳамкорликдаги, сўнг тенгдошлари билан биргаликдаги фаолият амалга оширилади ва ниҳоят боланинг мустақил фаолияти амалга оширилади".

Мундарижа

СЕНТЯБРЬ	5
ОКТЯБРЬ	27
НОЯБРЬ	45
ДЕКАБРЬ	65
ЯНВАРЬ	81
ФЕВРАЛЬ	102
МАРТ	123
АПРЕЛЬ	143
МАЙ	160

СЕНТЯБРЬ
ОЙЛИК МАВЗУ: “ОНА ЙОРТИМ – ЎЗБЕКИСТОНИМ”

Гурух	номли тайёрлов гурухи						
Мавзу	Менинг жонажон Ўзбекистон						
Давр	Сентябрь ўйининг 1 хафтаси						
Ривожланини соҳалари бўйича максадлар	жисмоний ривожланиш ва соглом турмуш тарзининг шаклланиши;	Боланинг мустақил машқ бажариш орқали соғлик учун нима заарли ўрганиш					
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Эркинликка интилиш орқали шахсий хиссиётларни шакллантириш. Қийин вазиятлардан чикишни ўргатиш.					
	нутқ, мулоқот, ўқиш ва ёзиш малакалари;	Кўчада юришда йўл харакати қоидаларига риоя қилишни ўрганиш					
	билиш жараёнини ривожланиши;	Нутқ кисмларидан тўғри фойдаланишни ўрганиш.					
	Ижодий ривожланиш.	Давлат рамзлари хақидаги бўлимларни мустаҳкамлаш она тилида ўзини кўчаси ва маҳалласининг номини ўрганиш. Ўз устида билим олиш					
Ривожланиш марказлари		Таълим-тарбиявий фаолият					
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар, иловалар
Эркин фаолият	Куриш-ясаш ва математика	Менинг шаҳрим		Телеминора қурамиз		Курилиш блоклари, лего конструктор кубиклари	
	Мазмунли қоидали ўйинлар ва саҳиналаштириш	Ёш саёҳатчилар		Мактаб		Никоблар, белгилар, отрибуталар	
	Нутқ ва тил			Ватанимизнинг тарихий шаҳарлари (Самарқанд, Бухоро, Хива)		мазмунли расмлар, материаллар, предметли расмлар	
	Фан ва табиат маркази	Ўлканинг ер майдони (тоғлар, адирлар, дарёлар)			Сабзавот ва мевалардан бўёқ олиш	Лой, кум, тош, сув ва маҳсус идишлар, мева ва сабзавот, шарлар	
	Санъат маркази	Ўзбекистонда миллий байрамлар			Табиий бўёқлардан кузги манзара	Қофоз, рангли қофоз, табиий материаллар	
	Умумий гурух бўлиб ишлаш						

ОЙЛИК МАВЗУ: “ОНАЮРТИМ – ЎЗБЕКИСТОНИМ”

Гурух	номли тайёрлов гурухи								
Мавзу	Менинг шаҳрим, менинг маҳаллам								
Давр	Сентябрь ўйининг 2ҳафтаси								
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсадлар	жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши;	Тартиб билан юришни мустаҳкамлаш (биттадан, иккитадан, тўрттадан)							
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Жамоавий фаолиятда ўз ҳиссиётларини назорат қилишни ўрганишва тегдошлари билан яхши муносабатда бўлиш.							
	нутқ, мулокот, ўқишиш ва ёзиш малакалари;	Бола ёшига мос бўлган оғзаки нутқни мустаҳкамлаш							
	билиш жараёнини ривожланиши;	Ватани, маҳалласи хақида билимини мустаҳкамлаш, геометрик шаклларни катталашган холда таққослаб ўргатиш							
	ижодий ривожланиш.	Мусикага бўлган қобилияти, харакати ва ритмик ифодани шакллантириш							
Ривожланиш марказлари		Таълим-тарбиявий фаолият							
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар, иловалар		
Эркин фаолият	Қуриш-ясаш ва математика	Менинг келажақдаги уйим	Замонавийшаҳар ёки (ақлли шаҳар)	Маҳалла кўчалари	Курилиш блоклари, лего, конструктор				
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	Бувижонимницида меҳмонда			Сартарошхона				
	Нутқ ва тил	Дидактик ўйин “Тўртингчиси ортиқча”				Ниқоблар, кийимлар, жихозлар			
	Фан ва табиат маркази	Лой ва кумнинг хусусиятлари	Тошнинг хусусиятлари “Кимнинг уйи мустаҳкам?”		мазмунли расмлар, материаллар				
	Санъат маркази	Тоза ҳавода ихтиёрий расм чизиш (МТМ ҳовлисида)			Оригами, аппликация “Обод маҳалла”				
	Умумий гурух бўлиб ишлаш				Қоғоз А4, рангли қоғоз, бўёқлар, табиий материаллар,ватман				

ОЙЛИК МАВЗУ: “ОНАЮРТИМ – ЎЗБЕКИСТОНИМ”

Гурух	номли тайёрлов гурухи								
Мавзу	Мен ва менинг оилам								
Давр	Сентябрь ўйининг 3 хафтаси								
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсадлар	жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши;	Сафланиб юриш пайтида турли машқларни бажариш							
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Ўз оиласи аъзоси эканлиги ҳақидаги туйгуни, оилааъзолари орасидаги қариндошлик ҳисларини шакллантириш. Инсонларнинг хис-туйгуларига қизиқиш уйғониш							
	нутқ, мулокот, ўқиши ва ёзиши малакалари;	Оила аъзолари ва улар эгаллаган касб-хунарлар ҳақидаги сўзлар билан лугат фаолигини ошириш.							
	билиш жараёнини ривожланиши;	Оила ҳақидаги тасаввурларни шакллантириш. Ўз оиласидан фаҳрланиш туйғусини ривожлантириш.							
	ижодий ривожланиш.	Якка ва жамоада қўшиқ айтиш малакасини шакллантириш							
Таълим-тарбиявий фаолият									
Ривожлантириш маркази		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар, иловалар		
Эркин фаолият	Қуриш-ясанш ва математика	Оиламиз учун уй		Театр кўрамиз		Курилиш блоклари, лего, конструктор, геометрик шакллар			
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	Ҳаракатли ўйинлар		“Зумрад ва қиммат” эртагини саҳналаштириш		Ниқоблар, кийимлар, жиҳозлар			
	Нутқ ва тил	Менинг оилам-менинг кўрғоним			Оилавий шажара дарахти	Сюжетли расмлар ва материаллар			
	Фан ва табиат маркази	Ажойиб магнитлар		Қумдаги магнит		Магнит ва магнитли доскалар			
	Санъат маркази	Расм ва апликация (Мен ва менинг оилам)					Рангли қофоз, рангли бўёқлар, елим, қайчи, рангли қалам		
	Умумий гурух бўлиб ишлаш								

ОЙЛИК МАВЗУ: “ЎЗБЕКИСТОН – МЕНИНГ ЎЛКАМ”

Гурху	номли тайёров гурху						
Мавзу	Мен ва менинг дўстларим						
Давр	Сентябрь ўйининг 4 хафтаси						
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсадлар	жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши;	Тезликни оширган ҳолда югуришни ўргатиш					
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Қарор қабул килиш малакасини шакллантириш					
	нутқ, мулоқот, ўқиши ва ёзиши малакалари;	Оғзаки нутқда сўз туркумларини эркин ва тўғри қўллаш					
	билиш жараёнини ривожланиши;	Сон ва рақамларни фарқлашни тушуниш					
	ижодий ривожланиши.	Санъатнинг турли соҳалари орқалидунё ҳақида тушунча бериш					
Ривожлантириш маркази		Таълим-тарбиявий фаолият					
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар, иловалар
Эркин фаолият	Куриш-ясаш ва математика	Дамино “Сехрли сонлар”		Курилиш материалларидан сонлар ясаймиз		Курилиш блоклари, лего	
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	Дўстлар билан театрда		“Икки дўст” хикоясини саҳналаштириш		Ниқоблар, кийимлар, жиҳозлар	
	Нутқ ва тил	Дўст ҳақида хикоя		Дўстим исмини босма харфда ёзаман	“Икки дўст”ҳа-қидаги фильмни муҳокама қилиш	Сюжетли расмлар ва материаллар	
	Фан ва табиат маркази	Қизиқарли машғулотларга ота-оналарни жалб қилиш					Атрибуллар
	Санъат маркази	“Менинг портретим” расмини ноанъанавий тарзда чизиш			“Дўстимга совға” ўз ижодидан		Қофоз А4, дўстлар расмлари, рангли қофоз, ёрма
	Умумий гурху бўлиб ишлаш						

СЕНТЯБРЬ 1 ҲАФТАСИ МЕНИНГ ЖОНАЖОН ЎЗБЕКИСТОНИМ

Куриши-ясиши ва математика маркази

“Менинг шаҳрим”

Мақсад: Кублар ва турли конструкторлардан шаҳар қуриш, ҳажмли шаклларни номлаш ва улардан қурилишда фойдаланиш, санашни билиш, шунингдек ранглар ва шаклларни фарқлаш

Жиҳозлар ва материаллар: кублар, геометрикшакллар(фигуралар),декоратив (кўргазмали) ўсимликлар тўплами,шаҳар тасвири туширилган суръатлар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. “Менинг шаҳрим” мавзуси бўйича суръатларни кўриб чиқиши.
2. Болалар билан шаҳар қурилишини режалаштириш
3. Шаҳарни конструкторлаш
4. Болаларишларини кўрибчикиш(муҳокамақилиш) ва рағбатлантириш

Қўшимчақисм: Тарбиячи болаларга ўз композицияларини майда ўйинчоқлар (автомобилчалар, байроқчалар, дараҳтлар ва шу кабилар) билан безаш мумкинлигини тушунириб олади, расмга алоқадор сўзлар билан таништиради

Эътиборга молик жиҳатлар: :

1. Болаларни жамоа бўлиб ишлашларига.
2. Тасаввур доирасини кенгайтириш,
3. Бола ҳаёти ҳавфсизлигига.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драматизация маркази

“Ёш туристлар”

Мақсад: она юрт тушунчасига эга бўлиш, болаларда жамоада ўзаро фикр алмашиш кўнималарини ривожлантириш, қизиқишлиарини уйғотиши

Жиҳозлар ва материаллар:расмлар, АҚТ материаллари, рюкзаклар, кепкалар, фотоаппарат, пул муляжи, харита, бинокл, компас, она юртимизнинг дикқатга сазовор масканлари суръатлари

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Экскурсия йўналишини шаҳар ёки кўча бўйича режалаштириш
2. Керакли жиҳозлар ва материаллар ва қуроллар тўплами
3. Шаҳар ёки кўча бўйлаб экскурсия
4. Ёш туристлар экскурсиясини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўз экскурсия йўналишларини тузиб чиқишини таклиф қиласди

Эътиборга молик жиҳати:

1. ҳар бир болага эътибор қартиш.
2. ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлариназорат қилиш.

Фан ва табиат маркази

Ўлка рельефи (шаҳар, водий, дарёлар)

Мақсад: рельеф (шунингдек, шаҳар, водий, дарёлар рельефи) тушунчаси билан танишиш,ўлкамиз рельефи макетини яратиш, шаҳар, водий, дарёлар билан танишиш, бир-биридан фарқлаш

Жиҳозлар ва материаллар: кум, сув, лой, тошлар, шакллар, челак, белкуракчалар, ҳаскашлар, пластмас панжаралар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. “Менинг ўлкам” мавзусида видеофильм ёки суръатларни кўриб чиқиш
2. Болалар билан ўлкамиз рельефи макетини режалаштириш
3. Ўлкамиз мини-рельефини яратиш
4. Болалар ишларини тахлил қилиш ва рағбатлантириш

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга ўз композицияларини майда ўйинчоқлар(арчалар, дараҳтлар, уйчалар, қайиқчалар ва шу кабилар) билан безаш мумкинлигини тушунтириб ўтади, расмга алоқадор сўзлар билан танишиди

Эътиборга молик жиҳати:

- 1.Болаларда ҳаёт ва илмни бир-бирига боғлаш кўникмасини ҳосил бўлишига.
- 2.Тасаввур ва нутқ фаолиятини ривожланиши.
- 3.Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлариназорат қилиш.

Санъат маркази

Ўзбекистон миллий байрамлари (Тасвирий тасвирий фаолият)

Мақсад: Ўзбекистон миллий байрамлари билан танишириш, байрамлар ўртасидаги ўхшашлик ва фарқларини тушунтириш, миллий урф-одатлар бўйича тасаввурга эга бўлиш

Жиҳозлар ва материаллар: байрамлар суръатлари тўплами, АКТ, қофоз, бўёқлар, бўёқлар учун маҳсус стаканчалар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. “Миллий байрамлар” мавзусида суръатлар билан танишиш
2. Байрамлар мавзусида сухбат
3. Болалар билан бирор байрамни чизиш учун танлаш
4. Чизиш жараёни
5. Кўргазма яратиш

Қўшимча қисм: Тарбиячи болалардан байрамлар мавзусида шеър ва қўшиқлар айтиб беришини сўрайди, ота-оналар учун кўргазма ташкил қилиш

Эътиборга молик жиҳати:

- 1.Иш жараёнида болаларда тартиб ва озодаликни назорат қилиш.
- 2.Гигиеник меъёрларга риоя қилиш.
- 3.Ота-оналар учун кўргазма тайёрлаш.

Куриши-ясиши ва математика маркази

“Телеминора”

Мақсад: Турли қурилиш ашёларидан телеминора қуриш, шаклларни номлаш ва улардан қурилишда фойдаланиш, санашни билиш, шунингдек ранглар ва шаклларни фарқлаш

Жиҳозлар ва материаллар: кублар, геометрик шакллар (фигуралар), қурилиш блоклари, телеминора тасвири туширилган суръатлар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. “Телеминора” мавзуси бўйича суръатларни кўриб чиқиш
2. Болалар билан телеминора қурилишини режалаштириш
3. Телеминорани конструкторлаш
4. Фойдаланилган қурилиш ашёларини санаб чиқиш

5. Болаларишларини кўриб чиқиш (муҳокамақилиш) ва рағбатлантириш

Қўшимчақисм: Тарбиячи телеминора қурилиши жараёнига алоқадор сўзлар билан таништиради

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамоа бўли бишлашга ўргатиш.
2. Тасаввур доирасини кенгайтириш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драматизация маркази

“Мактаб”

Мақсад: Болаларда мактаб ва ўқиши жараёнига қизиқиши ўйфотиши, ўқув қуролларидан тўғри фойдаланиш тартибини ўргатиш, ўқитувчи касбига қизиқиши ўйфотиши

Жиҳозлар ва материаллар: парта расми, кублар, портфеллар, мактаб формаси, доска, ўқув қуроллари

Фаолиятни олиб борилиши:

1. “Мактаб”, “Мактаб ҳаёти” мавзусида расмлар тўпламини кўриб чиқиш
2. Болаларга ролларни тақсимлаб бериш
3. Ижро этиш жараёнини ташкиллаштириш

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга танаффус эълон қиласи, бўлажак ўқувчиларни буфетга таклиф қиласи, бутерброд тайёрлаш жараёни билан таништиради.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Роллар тақсимотини болалар келишуви ва ҳоҳиш-истаклари асосида амалга ошириш.
2. Бир-бирини тинглаш кўнукмасини ривожлантириш.
3. ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлариназорат қилиш.

Тил ва нутқ маркази

“Ўлкамиз қадими шаҳарлари” (Самарканд, Бухоро, Хива)

Мақсад: Давлат белгиларини фарқлаш, бола ўз кўчаси ва маҳалласини номлай олиши, ўлкамиз қадими шаҳарлари тарихи ҳақида маълумотларни билиб олиши

Жиҳозлар ва материаллар: Ўзбекистон суръатлари, Ўзбекистон адабиёти, АКТ, дискда слайдлар, ҳайкалчалар, макетлар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. “Юртимиз қадими шаҳарлари” мавзуси бўйича суръатларни кўриб чиқиш
2. Суръатлар бўйича ҳикоялар тузиш
3. Ўлкамизни диққатга сазовор жойлари суръатларини кўриб чиқиш
4. Мустақил равишда ёки тарбиячи ёрдамида шаҳарлар номини ўқиш, диққатга сазовор жойларни кўриб чиқиш

Қўшимча қисм: Тарбиячи шаҳримиз қадими бинолари макетини кўриб чиқишни таклиф қиласи

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни луғат бўйича янги сўзлар билан бойитилиши.
2. Тушунмагансаволларигажавобизлаш.

Фан ва табиат маркази

Сабзавотлар ва мевалардан бўёқлар тайёрлаш (лавлаги, сабзи, бодринг, шафтоли, узум, кокатлар, пиёз, ёнгоқ, барглар ва майсалар)

Мақсад: Ўлкамиз она табиати заҳиралари, сабзавот ва меваларнинг ҳусусиятлари билан танишириш, лой, сув ва қумни бўяш амалий машғулотларини ўтказиш

Жиҳозлар ва материаллар: фартук, сабзавотлар, мевалар, иштахтаси, пичоқ, қўл бола шарбат-сикувчи мослама, идиш, қум, лой, сув

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Шарбат берувчи мева ва сабзавотларни аниқлаш
2. “Табиат ранглари” мавзуси бўйича расмлар билан танишиш (нимадан қайси ранг олиш мумкин?)

3. Танланган мева ва сабзавотлардан шарбат олиш жараёни

4. Қум, сув ва лойга ранг бериш

5. Болалар ишларини кўриб чиқиш (муҳокама қилиш) ва рағбатлантириш

Кўшимча қисм: Тарбиячи ранглар аралушувидан қўшимча ранглар ҳосил қилиш ўргатади

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларда иш кетма-кетлиги ва гигиена меъёрларига амал қилишни шакллантириш.
2. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлариназорат қилиш.

Санъат маркази

Тайёрлаб олинган табиий ранглардан куз манзарасини чизиш

Мақсад: Кузнинг ўзига ҳос ҳусусиятлари ва кузги табиат ўзгаришлари билан танишиш, “хазонрезги” ва “жала” мавзусидаги сўзлар билан сўз бойликлари ошади

Жиҳозлар ва материаллар: қофоз, натюроморт, бўёқлар, маҳсус стаканча, табиий хомашёлар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Куз ҳақида сұхбат

2. Болаларда табиат ранглари бўйича тасаввурларини кенгайтириш

3. Намунаға қараб чизиш

4. Кўргазмани ташкил этиш ва рағбатлантириш

Кўшимча қисм: Мавзуни мустаҳкамлаш учун тарбиячи жамоада ишлашни ўргатиши ва кузни бошқа фасллар билан таққослаши лозим

Эътиборга молик жиҳатлар:

1. Йил фасллари мавзуси бўйича билим ва кўнікмаларни ривожланганлиги.
2. Болаларда фасллар бўйича тасаввурни шаклантириш ва янги рангларни яратиш.
3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари назорат қилиш.

СЕНТЯБРЬ 2 ҲАФТАСИ

МАВЗУ: “МЕНИНГ ШАҲРИМ, МЕНИНГ МАҲАЛЛАМ”

Куриши-ясаши ва математика маркази

“Менинг келажагдаги уйим”

Мақсад: у уйнинг тасвирини график диаграммасини бажариш, расмни қисмларга ажратади ва бу қисмларни бир бутун сифатида бирлаштиради. У ўз ҳаракат режасини тузади, мантиқий фикрлаш ва эътибори ривожланади, қўл моторикаси ҳамда қобилиятларини ривожланади.

Жиҳозлар ва материаллар: кублар, уй расмлари билан тасвиirlар, ўйинчоқлар, геометрик рақамлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. "Менинг келажагдаги уйим" мавзусидаги расмни қўриб чиқиш;
2. Болаларни уй қурилишини режалаштириши;
3. Уйни лойиҳалаштириш (болалар иши);
4. Фойдаланилаётган қурилиш материалларини ҳисоблаш;
5. Геометрик рақамлар рўйхати ва катталиги бўйича таққослаш;
6. Болалар меҳнатини муҳокамаси ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: ўқитувчи болаларни ўзларининг композицияларини кичик ўйинчоқлар (стол, стул, тўшак ва бошқалар) билан тўлдиришга, бадиий сўзлар билан бирга тақдим этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳатлар:

1. Болаларни жамоада ишлаш қобилияти;
2. Кўл маторикасини ривожланиши ва тасаввuri.
3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлариназорат қилиш.

*Сюжетли-ролли ўйинлар ва драматизацияи маркази***"Бувимницида меҳмонда"**

Мақсад: хўжаликнинг жамоавий бошқаруви, ўзаро оилавий муносабатлар, дам олиш чоғларини биргаликда ўтказиш, дўстона муносабатда бўлиш ва оила аъзоларига ғамхўрлик қилиш, уларнинг фаолиятига қизиқиши кўрсатаётганлиги ҳақида тушунчалар мавжуд.

Жиҳозлар ва материаллар: оиласда, қўғирчоқларда, мебелда, идишларда ўйнаш учун зарур бўлган барча ўйинчоқлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар учун ўйинни режалаштириш ва ролларни тақсимлаш;
2. "Оила" ўйинини қуриш;
3. Оила аъзолари ўртасидаги муносабатларни назорат қилиш;
4. Оила аъзоларига ёрдам бериш;
5. Болалар ролини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: ўқитувчи болаларни "бувининг" ҳикоясини айтиб беришга чақириши мумкин, ёки боланинг машинада ёки музейда юриши ҳақида ҳикоя қиласи.

Эътиборга молик жиҳатлар:

1. Болаларнинг оилавий муносабатларни ўрнатиш қобилияти;
2. Нутқ ва фикрлашни ривожлантириш;
3. "Сехрли сўзлар" дан фойдаланиш (илтимос, миннатдорман, кечирим сўрайман ва х.к.);
4. Ҳаёт ҳавфсизлиги асослари .

*Илм ва табиат маркази***Лой ва қум хусусиятлари.**

Мақсад: лой ва қум хусусиятларини ажратса олади, турли тузилмаларни қуриши мумкин.

Жиҳозлар ва материаллар: юқ машиналари, қум, лаганда, сув, қум, гил, қум ҳавзаси, иш тахтаси, ҳавзалари, челякча, қўлсочик ва тутқичлар (фартуклар).

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Мавзууни педагогнинг тушунтиришлари ёки тасвирларда намойиш қилиш маҳорати;

2. Намуналарни кўрсатиш маҳорати;
3. Болалар томонидан экспериментларни ўтказиш ва уларнинг хусусиятларини тавсифлаш;
4. Болаларнинг ишини муҳокама қилиш ва натижаларни маълум қилиш.

1-тажриба. Парчаланган қум

Болалар майдончани қуруқ қумдан баландлатиш учун тавсия этилади. Сиртдан бир бўёқ устидан қумни сепинг. Қумга босмадан қаламни олиб қўйинг. Қумнинг юзасига баъзи оғир нарсаларни қўйинг (масалан, қалит). Қумдаги обьектдан чап қисмнинг чуқурлигига эътибор беринг. Энди сиз трайни силкитиб қўйишингиз керак. Қалит ва қалам билан худди шундай қилинг. Чизилган қум қаламчасида икки баробар чуқур чўкиб кетади. Оғир нарсанинг нусхаси тарқоқ қумга қараганда, қумда сезиларли даражада фарқланади. Хулоса: тарқоқ қум сезиларли зичроқ. Ушбу хусусият қурувчиликга яхши маълум.

2-тажриба. Лойнинг тузилиши ва хусусиятлари

1. Тарбиячи навбатма навбат болаларга тош ва лойни босиб кўришни таклиф қилади ва улар бармоқларнинг излари қаерда қолганини, қаерда қолмаганлигини аниқлашади. Болалар шундай деб хулоса қилишади: лойда излар қолган тошда эса йўқ. Сабабларини болалар ўзлари тарбиячи билан биргаликда топадилар, лой юмшоқ, тош эса қаттиқ. Тошдан ҳеч нарса ясад бўлмаслиги, лойни эса юшоқлиги учун турли шаклларга келтириш мумкинлигини тушунади. Қисмларга бўлиш мумкин эканлигини билиб олади.

2. Болалар қўлида тошлар, қўлида ролл, уларни ўрганиб олиб, оғирлиги, ҳажми, қаттиқлик, бошқалар билан солиштирасак, Устоз, болаларни қўлларида тошларни эзиб ташлаш, турли ёъналишларда тортиб олиш, шаклларини ўзгартириш ва уларни қисмларга бўлишга уринишни таклиф қилади. Биргаликда тарбиячи билан болалар тош хусусиятларини ойдинлик: Агар ажаблантирмасин мумкин эмас ҳеч нарса, чунки, қаттиқ тош, у қисмларга бўлинади мумкин эмас.

3. Болалар қўлларидағи лойни олиб, уни эзиб ташлашади, уни турли ёъналишларда тортиб, қисмларга бўладилар. Ўқитувчи билан биргаликда болалар лой хусусиятларини аниқлаб беради: юмшоқ, у қисмларга бўлинади, шакллар ўзгариши мумкин, у ҳайкалтарош бўлиши мумкин.

3-тажриба. Нима тезроқ?

Болалар қумли шиша идишда сув қуядилар; Қумнинг нима эканлигини муҳокама қилинг, сув қаэрда ёъқолганлигини кўрсатинг. Кейин худди шундай лойдан қилинган. Қандай қилиб лой сувни (жуда секин) сўриб олинг, барча сув сўрилиб бўладими. Хулоса: қум лойдан кўра тезроқ сувни шимиб олади.

4-тажриба.

Болалар нам гилдан, сўнгра ҳўл қумдан "колбокслар", "симоллар" ва "колобокслар" ни шакллантиради. Бироз вақт ўтгач, болалар натижаларни таққослашади. Лойдан: «колбаса», «симоллар» ва «колобокслар» бузилмади, шакли сақланиб қолди, улар қатъий ва мустаҳкам бўлиб, қумдан қуритилиб, чўкди. Ўқитувчи билан биргаликда болалар шундай дейишади: лой қаттиқ, кучли, шаклини сақлаб қолади ва қум пірлтиларі.

5-тажриба. Гилнинг хусусиятлари ва хусусиятлари

Болалар тош ва лойдан матбуотга ўтишга, тешикнинг бармоқларнинг қаэрида қолганини билиб олиш учун таклиф қилишади. Болалар шундай деб хулоса қилишади: гилда бармоқ излари ва тошлар - оёқ.

Болалар қўлларидаги тошларни олиб, қўлларининг кафтида ёйиб, уларни текшириб кўришади, уларни оғирлик, катталиги, пўрўзлйлўй ва ҳоказо билан солишириш. Устоз, болаларни қўлларида тошларни эзиб ташлаш, турли ёъналишларда тортиб олиш, шаклларини ўзгартириш ва уларни қисмларга бўлишга уринишни таклиф қиласди. Биргаликда ўқитувчи билан болалар тош хусусиятларини ойдинлик: Агар ажаблантирмасин мумкин эмас ҳеч нарса, чунки, қаттиқ тош, у қисмларга бўлинади мумкин эмас.

Болалар қўлида қилни олиб, уни эзиб ташлашади, уни турли ёъналишларда тортиб, қисмларга бўлишади. Ўқитувчи билан биргаликда болалар лой хусусиятларини аниқлаб беради: юмшоқ, у қисмларга бўлинади, шакллар ўзгариши мумкин, у ҳайкалтаръоқ бўлиши мумкин.

6-тажриба.

Хандаққа тушиш учун хўл қум, бир томчи туширишга ҳаракат қилинг, лекин у қўллар хурмоидан тушади. Қум учун қолдиклар нам қум билан тўлдирилади ва уни ўгиради. Қум қолип шаклини сақлаб қолади. Хулоса: хурмо хурмоидан нам қумни қуиши тақиқланади, затон қуритмагунча исталган шаклга ўтиши мумкин. Қум хўл бўлганда, доналарнинг доналари орасидаги ҳаво ёъқолади, хўл қирралар бир-бирига ёпишади.

Кўшимча қисм: Ўқитувчи қумни қумдан бошқа қум шаклларига айлантириш учун болаларни таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Табиий материаллар билан ишлашда хавфсизлик қоидаларини таъминлаш.

Санъат маркази

Очиқ ҳавода расм чизиш (муассаса ҳудудида)

Мақсад: Асфальтда иҳтиёрий расмлар чизади. Тасаввuri, қўлларнинг майдада моторикаси ривожланади.

Жиҳозлар ва материаллар: рангли бўёқлар, мавзу асосида расмлар, маҳаллада нишонланган байрамлар мавзусида расмлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. "Менинг маҳаллам", "Менинг шаҳрим", "Маҳаллада дам олиш кунлари" мавзуларида расмлар;

2. Болалар билан расм чизиш режасини муҳокама қилиш;

3. Болаларнинг хошишлари билан расм чизиш;

4. Расмлар галерясини ташкил қилиш.

Кўшимча қисм: анъанавий бўлмаган усулларда чизилган расмларни чизиш ёки ишлатиш учун қўшимча элементларни таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Рангли бўрлардан тўғри ишлаш;

2. Тасаввур, мантикий вақўл моторикасини ривожлантириш;

3. Ҳаёт хавфсизлиги асослари

Куриши-ясаши ва математика маркази

"Замонавий шаҳар"

Мақсад: замонавий шаҳарни тасаввур қилиш, конструктив фикрлаш ҳақидаги ғояларларини ривожлантириш.

Жиҳозлар ва материаллар: кублар, замонавий шаҳар ва биноларни тасвиrlайдиган расм, замонавий шаҳарнинг ҳаёлий тасвири, геометрик рақамлар, автоуловлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. "Замонавий шаҳар" мавзусидаги расмни қўриш;
2. Болалар билан уй қуришни режалаштириш;
3. Уйни лойиҳалаштириш (болалар иши);
4. Шаҳарни дизайн элементлари билан жиҳозлаш;
5. Қурилишга кетадиган материалларни ҳисоблаш;

Қўшимча қисм: лойиҳани бадиий сўз билан бирга турли хил атрибуллар билан (реклама плакатлар, қўғирчоқлар, машиналар, дараҳтлар ва бошқалар) тўлдириш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни жамоада ишлаш қобилияти; ҳаёт ҳавфсизлиги асослари.

Тил ва нутқ маркази

"Тўртингчиси ортиқча"

Мақсад: объектларнинг ўхшашлиги ва фарқларини зарурий асослар билан белгилайди, сўзларни умумлаштиради. Фаол сўз тўпламига эга.

Жиҳозлар ва материаллар: мавзуга мос расмлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Столда тўртта фотосурат, учтаси бир тематик груп, тўртингчиси эса бошқа групчага тегишли.

2. Болаларга вазифа берилади: расмларга қараш ва қайси бири ортиқча эканлигини аниклаш. Нотўғри расмлар иштирокчилар билан алмашинилади ва қолган расмлар бир сўз билан айтилади.

3. Ўз навбатида болалар қўшимча расмни чиқариб ташлашади. Агар бола нотўғри ёки топшириқни бажармаса, кейинги бола буни амалга ошириши мумкин.

Ўйин учун бир нечта расм:

- 1) ТВ минора, бозор, кино, тоғлар.
- 2) кўча, сугориш ҳовли, ўлка, стол.
- 3) Масжид, уй, дўкон, машина.
- 4) Мактаб, богча, институт, шифохона.
- 5) музей, супермаркет, кўргазма, планетариум.
- 6) Лола, олма, гул, ромашка.
- 7) Гилос, қулупнай, смородина, малина.
- 8) ТВ, шкаф, стул, ётоқ.
- 9) Плиталар, нон, кастрюлкалар, қошиқ.
- 10) Дилл, чиннара, қарағай, кавак.

Қўшимча қисм: Ўқитувчи ўз жавобларини кичик хикоялар билан тўлдириш учун болаларни таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Тегишли саволларга жавоб;

2. Тасаввурни ривожлантириш, мантиқий фикрлаш.

Фан ва табиат маркази

"Тошнинг хусусиятлари"

Мақсад: тошларнинг хусусиятларини, ташқи кўринишнинг хусусиятларини, табиатдаги ва инсон ҳаётидаги тошларнинг афзалликларини ўрганиш.

Жиҳозлар ва материаллар: қум, сув, қум, гил, тош, қум ҳавзаси, ишчи тахтаси.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар материаллар марказини ўрганадилар
2. Тажрибаларнинг намуналарини схема бўйича ўрганинг
3. Табиий илмий ва ижодий вазифаларни болалар бажариши.
4. Болалар топилмалари

1-тажриба. Ранг ва шаклни аниқлаш.

Болалар тошлар (кулранг, жигарранг, оқ, қизил, кўк ва бошқалар) қандай рангдаги кузатувларини баҳам кўради.

Хулоса: тошлар ранг ва шакли бўйича фарқ қиласи (тарбиячи нишон белгиси ва диаграмани кўрсатади)

2-тажриба.

Ўқитувчи: «Ҳаммаси бир хил бўлган тошларми?» - деб сўрайди. Энг катта тошни топинг ва кўрсатинг, энг кичик, ўрта. Тошнинг катталиги ҳақида ким хулоса чиқаради? Марокалар билан сирли ўйин.

Хулоса: тошлар турли даражада бўлади. Кейинги тажриба учун жуда нозик бармоқлар керак.

3-тажриба. Ернинг табиатини аниқлаш.

Энди ҳар бир тошни силкитиб турамиз. Тошнинг юзаси бир хил ёки фарқли? Қайси бири? (Болалар шериклари кашфиётлари). Тарбиячи болаларга энг оғир тошни ва энг қўйполларини кўрсатишни сўрайди.

Хулоса: тош силлиқ ва қўйпол бўлиши мумкин.

4-тажриба. Тошларни магнит ойнада текшириш.

Тошнинг юзасини яхшироқ кўриш учун лупани ишлатамиз.

(Болалар ўзларининг тошларига қарашади).

Тарбиячи: болалар сиз қизиқарли нимани кўрдингиз? (чукурлар, йўлаклар, расмлар, гуллар, нақшлар ва ҳ.к.). Баракалла, болалар жуда эътиборлисиз. Болалар, сизни бир дақиқага тарози бўлишга таклиф этаман. Тарози билан нима қилишади. Ҳа, тўғри тарозида оғирлик ўлчанади.

5-тажриба. Оғирлик таърифи.

Болалар ўз қўлларидағи тошларни энг оғири ва енгилини ажратадилар.

Хулоса: тошлар оғирлигига қараб турли хил бўлади: енгил, оғир.

Болалар, энди кафтларни столга қўйиб, тезда ёноқларга қўйинглар. Стол қандай, ёноқларчи ? Биз теримиз орқали ҳароратни тезда аниқлашимиз мумкин.

6-тажриба. Ҳароратни аниқлаш.

Энди биз жуда қызық, жуда мураккаб тажрибага ўтказамиз. Тошлар орасида сиз энг иссиқ ва совуқ тошларни топишингиз керак. Болалар, қандай қилиб ва нима қиласиз? (Болалар нарсаларни қилиш ёълларини таклиф қилишади, улар тажрибани бошдан кечирадилар.) Устоз сизни иссиқ ва совуқ тошни кўрсатишингизни ва совуқ тошни иситишингизни таклиф қиласи.)

Нафас олиш гимнастикаси. Болалар барча тошларни олиб, қўлларининг кафтига қўядилар, бурунларда нафас оладилар, оғзидан нафас оладилар, лаблар трубка шаклида (3 марта).

Хулоса: тошлар иссиқ ва совуқ бўлиши мумкин.

Тарбиячи: "Кани, болалар, айтингчи тошни сувга солсак нима булади ?" деб сўрайди .(Болалар жавоби.) Нима учун шундай деб ўйлайсиз? (Болаларнинг аргументлари.) Ва ҳақиқатни билиш учун нима қилиш керак- ҳақиқат? (Болалар таклифлари).

7-тажриба. Болалар банкага сув солиб унга бир тошни эҳтиёткорлик билан жойлаштирадилар. Уни кузатишади. Тажриба натижасида тошнинг ранги ўзгаради, тош атрофида доирачалар хосил бўллади, ялтироқ ҳолатга келади.

Қўшимча қисм: Тажриба натижаларини баҳам кўринг. Ўқитувчи қўшимча ходисаларга эътиборни қаратади - сувлар атрофида айланиб юрган, тошнинг ранги ўзгарган, янада ёрқинроқ бўлди.

Хулоса: тошлар сувда чўкиб кетади, чунки улар оғир ва зич.

(Болалар тошни олиб, қофоз сочиқ билан артадилар.)

Мис тогининг бекаси болаларга бир катаклардан иборат бўлган қути совға қиласи ва ўз гурухларида тошлар тўпламини яратишни сўрайди.

Кўшимча қисм: болаларни ўз гурухида тошлар тўпламини яратишга таклиф қилинг.

Эътиборга молик жиҳатлар:

1. Ҳаёт ва илмни бир бирига боғлаш қобилияти;
2. Диққат, фикрлаш ва нутқни ривожлантириш;
3. Ҳаёт ҳавфизлиги

Куриши-ясиши ва математика маркази

“Маҳалла қўчалари”

Мақсад: Ҳаракатлар режасини тузади. Курилиш материаллари ҳақида тушунчага эга. Мантикий фикрлаш, диққат, тасаввур ўсади. Майдо моторика ривожланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: кубиклар, замонавий шаҳар ва бинолар тасвиirlанган расмлар. Геометрик шакллар ва турли машиналар

Фаолиятнинг бориши:

1. “Йўл қурилиши” мавзусидаги расмларни кузатиш.
2. Болалар билан йўл қурилишини режалаштириш.
3. Қурилган йўл(Боллар иши)
4. Болалар ишиларини муҳокама қиласи

Кўшимча қисм: Тарбиячи болалар ишларини майда ўйинчоқлар, дараҳтлар, машиналар билан тўлдиришни таклиф этади. Бадиий адабиёт асарларидан фойдаланади.

Эътиборга молик жиҳати: ўз маҳалласидаги қўча ҳақида ҳикоя қилиш, тасаввурини ўсиши, майдо моторикани ривожланиши, ҳаёт ҳавфизлиги сабоқлари.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драматизация маркази

“Сартарошхона”

Мақсад: Сартарош устаси билан танишиш, алоқа маданиятини ривожлантиришда сўз бирикмаларидан фойдаланиш.

Жиҳозлар ва материаллар: сартарошхона учун кийими, мижоз учун қопқок, сартарошхона асбоблари, тароқсимон, қайнок, одеколон, лак, шимгични ва бошқалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. "Сартарош" ўйинини режалаштириш;
2. Ролларни тақсимлаш;
3. Сюжетни ўйналиши;
4. Бир-бирларини ва қўғирчоқларни соchlарини турмаклаш.

Кўшимча қисм: сочқистиргичлар, эластик бантлар, тұғногичлар, стул.

Эътиборга молик жиҳати: аксесуарлардан тўғри фойдаланиш; ҳаёт ҳавфсизлиги асослари.

Санъат маркази

"Обод маҳалла"

Мақсад: Ўз маҳалласи билан фаҳрланиш ҳисси ривожланади, Оригами ва аппликация асосида ишлаш жараёнида майда моторикаси ривожланади.

Жиҳозлар ва материаллар: ок ва рангли қофозлар, қайчи, рангли қаламлар, тайёр ўйинчоқ, қофоз уйлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар обод маҳаллани яратиш учун гурухларга бўлинишади.
2. Обод маҳалла мавзусидаги расмларни кузатиши.;
3. Болалар маҳаллани ободонлаштиришда гуллар, дарахтлар, машиналар, уйлар, турли жиҳозлардан фойдаланишади;

Кўшимча қисм: жамоавий иш ташкил этиш , болалар ишларини майда ўйинчоқ ва деталлар билан тулдиришлар билан.

Эътиборга молик жиҳати: маҳалланинг ободлиги хақида фикрларнинг борлиги, жамоада ишлаш ва ҳаёт ҳавфсизлиги.

СЕНТЯБРЬ З ҲАФТАСИ МЕН ВА МЕНИНГ ОИЛАМ

Куриши-ясаш ва математика маркази

"Оила учун уй"

Мақсад: турли уйларнинг курилишини кузатади, қурилиш материаллардан, кубиклардан уй қуриш, катта шаклларни айтади ва уларнинг қурилишда фойдаланади, уларнинг ҳисобини билади, ранг ва шаклларни фарқлай олади. Саноқ ва тартиб сонларни фарқлай олади. "Қанча?", "Ҳисоб бўйича қанча?" каби саволларга жавоб беради.

Жиҳоз ва материаллар: кубиклар, геометрик шакллар, қурилиш материаллар, ҳовли учун тўсиқлар. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. "Мен ва менинг оилам уйда" мавзусидаги расмларни кўриб чиқиш (АКТ ёрдамида);
2. Уй қурилишини болалар билан режалаштириш;

3. Шинам уй қуриш;
4. Болаларнинг бажарган ишларини мұхокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга ўзишларини кичик (майда) ўйинчоқлар (машина, пардалар, мебель, дараҳтлар, ўсимликлар ва бошқалар) билан тўлдиришини таклиф этиши, бадиий сўзлардан фойдаланиб сұхбатлашиши ва мулоқотни давом эттириши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: қурилиш материалы билан ишлашни билиши; керакли ечимни топа билиши ва дўстларини унга ишонтира олиши.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

"Модалар ательеси"

Мақсад: тикувчи касбини билувчи сифатида ателье - сўзи моҳиятини тушунади. Мулоқот маданияти ва эстетик қўникма ва малака элементлари шакллантирилади.

Жиҳоз ва материаллар: болалар тикув машинаси, материаллар, сантиметр, кийимлар каталоги, моделлар (намуналар) расмлари, иплар, тугмалар, қайчилар, тасмалар, безаклар, аксессуарлар (айрим қисмлар).

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар мавзуга оид расмлар ва марказ материалларини кўриб чиқишиади.
2. Ўз ишларини режалаштиришиади.
3. Ўз танлови бўйича кийим андазасини олади.
4. Бажарилган иш тақдим этилади.

Қўшимча қисм: тарбиячи модалар кўргазмаси намойишини ташкил этишини таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: болалар вазифа бўйича материаллардан фойдаланишни билиши; эстетик ва этикага оид қўникма ва малакаларни шакллантириш.

Тил ва мулоқот маркази

"Менинг оилам - менинг кучим"

Мақсад: оғзаки нутқ ривожлантирилади. Фаол сұхбатга киришилади.

Жиҳоз ва материаллар: оиласиб альбомдан фотосурат, қадрдан уй.

Фаолиятнинг бориши:

1. "Менинг оилам" бармоқли ўйинини ўйнаш;
2. Оиласиб альбомдаги фотосуратни кўриб чиқиши;
3. Болалар "Менинг оилам - менинг кучим" иборасини тушунтириб беришиади.

Қўшимча қисм: "Бизнинг уйга меҳмон келди" ўйинини ўйнаш.

Эътиборга молик жиҳати: оиласиба оиласиб қадриятларга муҳаббатни шакллантириш; ўзига-ўзи баҳо беришни кучайтириш.

Фан ва табиат маркази

"Мўжизавий магнит"

Мақсад: магнит тушунчасини билиш асосида магнит хусусиятларивамагнит билан боғлиқ бўлган физика қонунини билиши. Магнит билан боғлиқ кичик тажрибалари мавжуд бўлган ўйинларни ўзлаштиради.

Жиҳоз ва материаллар: турли хилдагимагнитлар, магнитли доска ва илмердан стол, турли материаллардан ясалган стол.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар ўзлари биладиган магнит ҳақидаги маълумотларни бир-бирларига айтиб беришади.

2."Кувноқ шариклар" мультфильмининг "Тортишиш кучи" сериясини кўриш;

3. Болалар билан ишни иш зонасида режалаштириш;

4. Магнит билан ишлаш тажрибаси (магнитни бир-бирига бирлаштириш, доскада ёки столнинг устида уларни юмалатиш);

5. Магнит хусусиятлари ҳақида болалар хуносалари тингланади.

Кўшимча қисм: тарбиячи болаларга магнитли доскада сўзлар тузишни ва турли магнит предметларидан фойдаланиб жумбок тузишни таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: ҳаётни илм билан боғламок; техника хавфсизлиги қоидаларига амал қилишни билиши.

Санъат маркази

Расм чизиш ва аппликация. "Мен ва менинг оилам".

Мақсад: оиласи ҳақидаги маълумотларни умумлаштиради, оила аъзоларини таърифлаб беради; бажарилаётган ишда расм чизиш ва аппликация каби иккита ижод турини уйғунлаштиради.

Жиҳоз ва материаллар: оилавий дам олиш фотосуратлари тўплами, АКТ воситалари, оилавий архивдан видео парчалар, қофоз, буёқлар, қаламлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. "Мен ва менинг оилам" мавзусидаги расм намуналарини кўриб чиқиш;

2. Болалар оилавий урф-одатлар ҳақида бир-бирлари билан ўртоқлашадилар;

3. Ишлаш технологиясини танлаш (аппликация ёрдамида чизиш);

4. Болалар ишлари.

Кўшимча қисм: болалар ишлари кўргазмасини ташкил этиш.

Эътиборга молик жиҳати: тоза-озода ишлашни билиши; оила аъзоларига муҳаббатни тарбиялаш

Куриши-ясаси ва математика маркази

"Театр биносини қурамиз"

Мақсад: турли қурилиш материалларидан театр саҳнасини қуриш, одатий (оддий) шаклларни айтади ва уларни қурилишда фойдаланади, ҳисобни билади, ўлчам, сонлар, ранг ва шаклларни фарқлай олади.

Жиҳоз ва материаллар: кубиклар, геометрик фигуранлар, қурилиш блоклари, томошабинлар учун ўриндиклар, экран, театр ва кинотеатрларни акс эттирувчи расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. "Ўзбекистон театрлари" видео материаллари ва "Театр", "Кинотеатр" мавзусидаги кўринишларни томоша қилиш;

2. Болалар билан биргаликда кинотеатр қурилишини режалаштириш;

3. Кино театр лойиҳаси;

4. Болалар ишларини муҳокама қилиш.

Кўшимча қисм: тарбиячи монитор, стулчалар, қўғирчоклар, томошабинлардан фойдаланиб, бадиий сўзларни ишлатган ҳолда томошалар ташкил қилиши мумкин.

Эътибор бериш лозим: болаларни жамоада ишлашга ўргатиш; тасаввурини ривожлантириш.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

"Зумрад ва Қиммат" саҳналаштирилган асари

Мақсад: эртак мазмунини билади, қаҳрамонларнинг ижобий ва салбий томонларини тавсифлайди, актёрлик маҳоратини намоён қиласди.

Жиҳоз ва материаллар: қаҳрамонлар костюмлари, эртакга оид жиҳозлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар биргаликда эртак мазмунини эслайдилар;
2. Ролларни тақсимлайдилар ва мос кўринишларни танлайдилар;
3. Эртак сюжетини ижро этадилар.

Қўшимча қисм: ролларни алмашишлари мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: бир-бирини эшита олиши; жамоада дўстона фаолият олиб бориш, ўйнаш, ижодий фаолликни намоён қилиш.

Фан ва табиат маркази

Кумда магнит

Мақсад: магнит тушунчасини билиш асосида магнит хусусиятлари ва магнит билан боғлиқ бўлган физика қонуни ҳақида элементар тушунчаларни билиши. Магнит билан боғлиқ элементар тажрибаларни ўtkазиши мумкин.

Жиҳоз ва материаллар: турли формадаги магнит, қуруқ қум тўлдирилган идишлар, расм намуналари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар магнит билан турли тажрибалар кўрсатишиади.
2. "Қумли манзаралар" видеосини кўриш.
3. Қумли стол устида магнитлар ёрдамида расм чизиш (қумга столнинг тагидан магнит билан бошқариш мумкин бўлган предмет қўйилади);
4. Болалар бир-бирларига бажарган ишларини кўрсатишиади.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўз ижод намуналарини турли Қўшимча қисм предметлар билан безатишлари мумкинлигини таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: техника хавфсизлиги қоидаларига риоя этиши; ҳаёт, санъат ва илмни бир-бири билан боғлаш; фикрлашни, нутқни, тасаввурни ва майда моторикани ривожлантириш.

Тил ва мулоқот маркази

Оила дараҳти

Мақсад: мантиқий фикрлаш ривожланади, фаол ва пассив нутқ, оиласидан фахрланиш туйгуси шаклланади.

Жиҳоз ва материаллар: дараҳт тасвирланган расм, оила аъзолари фотосуралари (ҳар бир бола)

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар ўзларининг оила аъзолари фотосуратлари солинган конвертни оладилар.
2. Энг катта авлод вакилидан бошлаб, исмларини айтиб, дараҳт илдизига жойлаштирадилар.
3. Расмларни танлашни ҳамда жойлаштиришни давом эттиридилар ва иш жараёнида тушунтириб, таърифлаб берадилар (масалан, бу менинг бобом, Унинг исми Иброхимов Тохир).

Кўшимча қисм: болалар оила ҳақидаги мақолларни эслайдилар.

Эътиборга молик жиҳати: ўз оиласининг барча аъзоларини билишга, гапни тўғри туза олишни билиши.

СЕНТЯБРЬ 4 ҲАФТАСИ МЕН ВА МЕНИНГ ДЎСТЛАРИМ

Курилиш маркази

Домино - "Сехрли рақамлар"

Мақсад: 10 гача бўлган сон ва тескари санашни билади, ҳисоб бўйича олдинги ва кейинги рақамларни айтган ҳолда сонлар тартибини тузади. Ёғочдан ясалган доминодан турли шаклларни яратади.

Жиҳоз ва материаллар: ёғоч соққалар, рақамли, шаклли домино, тушириб қолдирилган жойи мавжуд бўлган бир қанча рақамлар тасвирланган карточкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. 1 дан 10 гача бўлган рақамли доминони танлайдилар ва уларни тартиб билан териб чиқадилар.

2. Мавжуд бўлмаган рақамни топиб тўлдириш лозим бўлган вазифа берилган карточкани оладилар.

3. Рақамлардан домино ясайдилар.

Кўшимча қисм: Тарбиячи рақамлар билан боғлиқ вазифаларни ечишда домино тошлари билан Кўшимча қисм ўйинни болаларга таклиф этиш мумкин. Ҳисоб 20 гача.

Эътиборга молик жиҳати: фикрлаш ва қўл моторикасини ривожлантириш, математик қобилияtlарни ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги қоидалари.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмалашибтириши маркази

Дўстлар билан театрда

Мақсад: ўзини театрда қандай тутиш кераклигини билади. Актёрлик касби. Актёрлар фаолияти тушунчасига эга бўлади. Мулоқот маданиятининг элементар кўнимка ва малакалари шаклланган бўлади.

Жиҳоз ва материаллар: ниқоблар, либослар, атрибулар, чипталар, мавзуга оид расмлар ва фото.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзуга оид расмларни кўриб чиқиш;

2. Болаларнинг театр ҳақидаги тушунчаларини эшлиши;

3. Болаларнинг истак-хоҳиши бўйича ролларни тақсимлаш;

4. Сюжетни бойитиш.

Кўшимча қисм: тарбиячи болаларга кўрган спектаклларидан парча ўйнаб беришларини таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: жамоада ишлашни билиши; болаларнинг актёрлик қобилияtlарани ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги қоидалари.

Тил ва мулоқот маркази

Дўсти ҳақида хикоя

Мақсад: шахсий тажрибасидан келиб чиқиб ҳикоя тузади; ҳикоя воқеа ва ҳодисаларидан ҳис-түйғуға тұла ҳолда таъсирланади. Ҳикоя қилиб бериш жараёнида ўз нутқига эътиборли бўлади.

Жиҳоз ва материаллар: дўсти фотосурати (машғулотдан олдин болалардан ўз дўсти ёки дугонасининг фотосуратини олиб келишни ёки портрет чизишлари сўралади)

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар дўст ҳақидаги мақолларни эслайдилар.
2. Дўсти фотосуратини бири-бирларига кўрсатишади ва дўсти ҳақида кичик ҳикоя тузади.

Қўшимча қисм: дўстлик ҳақидаги кўшикни биргаликда куйлашади.

Эътиборга молик жиҳати: ҳикоя қилиш жараёнида боланинг нутқи; сухбат давомида дўстини тинглашни билиши.

Илм-табиат маркази

Гурух тарбияланувчилари ота-оналарини қизиқарли тажрибалар ўтказиш учун таклиф қилиш

Мақсад: Ота-оналар билан ҳамкорликда тажрибалар ўтказиш. Болада илмга қизиқиши ривожлантириш.

Жиҳоз ва материаллар: (жиҳозлар таклиф этилган тажрибани ҳисобга олган ҳолда танланади)

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар кимнинг ота-оналари келганлигини билишади ва улар билан танишишади .
2. Ота-оналар болаларни тажриба учун танланган асбоб-ускуналар билан таниширадилар ва олиб борилиши лозим бўлган ишлар ҳақида гапириб берадилар.
3. Тажрибалар ўтказиш.
4. Болалар мустақил хулоса чиқарадилар.

Қўшимча қисм: тарбиячи жуфтликда ишлаш ёки оилавий ижро этиш учун турли тренинглар таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: ҳаёт ва илмни бир-бирига боғлаш; фикрлаш ва нутқни ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги қоидалари.

Санъат маркази

"Дўстим портрети" ноанъанавий усул асосида чизамиз

Мақсад: дўсти портретини чизади, ташқи кўриниш хусусиятларига урғу беради; расмга ҳис-ҳаяжонли кайфият бағишлиди; чизишнинг ноанъанавий усулларини ўзлаштиради.

Жиҳоз ва материаллар: ҳар хил форматдаги оқ ва ишлов берилган қофоз, гуашлар, мўйқаламлар, пахта дисклари (лаппаклари), губкалар ва босқичларни кўрсатиш учун таянч расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Расм чизиш кетма-кетлигини режалаштириш;
2. Болаларнинг ижодий ишлари;
3. Болаларнинг тайёр расмларини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: тарбиячи портретни безатишни ва оғзаки ҳикоя тузиш таклифини бериши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: қаҳрамон билан ишлашни ўрганади; тасаввурни ва майда моторикани ривожлантиради.

Куриши-ясаши ва математика маркази

Курилиш материалларидан рақамлар қурамиз.

Мақсад: қурилиш материалларидан йирик ҳарфлар қуриш, 10 гача бўлган сонлар кетма-кетлигига эътиборини қаратади. Геометрик шакллар, ўлчамлар номларини билади ва уларни айта олади.

Жиҳоз ва материаллар: кубиклар, геометрик шакллар, қурилиш блоклари, расм намуналари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Рақамлар акс этган расмларни кўриб чиқиш ва уларнинг бўлакларини таҳлил қилиш;
2. Рақам бўлаклари ўхшашикларини таққослаш ва уларни тўғри кетма-кетлиқда жойлаштириш;
3. Йирик рақамларни қуриш ва уларни тўғри кетма-кетлиқда жойлаштириш;
4. Болалар ишларини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: болалар рақамларни майда қурилиш материалларидан фойдаланиб қуришади.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни жамоадаишлашга ўргатиш; фикрлашни, тасаввур ва нутқни ривожлантириш; Ҳаёт хавфсизлиги қоидалари.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

"Икки дўст" саҳналаштирилган асари

Мақсад: "дўст" сўзи тушунчасини билади, ҳаётда тенгдошлари ўртасидаги дўстона муносабатлардан мисоллар келтиради. Дўстлар таърифланган ижод намуналарини айтишади.

Жиҳоз ва материаллар: ниқоблар, чипталар, копток.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзуга оид расмларни кўриб чиқиш;
2. Эртак сюжетларини эслашади;
3. Ролларни тақсимлаш ва "Икки дўст" саҳналаштирилган эртаги.

Қўшимча қисм: тўғри мулоқот нутқига эътибор қаратиш лозим.

Эътиборга молик жиҳати: актёрлик маҳорати, сўзлардан тўғри фойдаланиш, тасаввур ва нутқни ривожлантириш.

Тил ва нутқ маркази

Дўстлар исмларини ёзамиш

Мақсад: "дўст" сўзи тушунчасини тушунади. Ўз дўстлиги ҳақида мисол келтиради. Ўз дўстлари исмларини айтади. Ўз исми маъносини билади.

Жиҳоз ва материаллар: рангли саноқ таёқчалар, ҳар бир бола учун тарқатма алифбо.

Фаолиятнинг бориши:

1. "Дўстлар билан учрашув" бармоқ гимнастикасини ўйнаш;
2. Дўстлар исмлари билан ёзилган табличкаларни кўриб чиқиш;
3. Дўстлар исмларини ёзиш;
4. Алоҳида табличкада болалар ўзларининг исмларини ёзишади.

Қўшимча қисм: ўз исми маъноси ҳақида гапириб бериш.

Эътиборга молик жиҳати: қўлнинг майдага моторикасини ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги қоидалари.

Санъат маркази

Дўсти учун совға. Ихтиёрий лой иши

Мақсад: дўсти учун ўйинчоқ ёки ҳайкал ясаш. Дўсти қизиқишлари ҳақида билади.

Совғани тайёрлашда эстетик (безаш) томонларига ҳам эътиборини қаратади.

Жиҳоз ва материаллар: оқ тупроқ ва пластилин. Гуаш ранглари билан ишлаш учун жихозлар, бўёқ чўтка.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар ким учун совға тайёрлаётганларини айтишади.
2. Нима ясашларини билишади;
3. Ранг бўйича материал танлаш ва ишчи зонани тайёрлаш;
4. Ишни бажариш.

Кўшимча қисм: совғани безатиш, дўсти исми ёзилган табличка

Эътиборга молик жиҳати: техника хавфсизлиги қоидаларига риоя қилган ҳолда ишлашга ўргатиш, тасаввурни ва майда моторикани ривожлантириш

Тил ва нутқ маркази

Дўстлик ҳақидаги "Икки дўст" фильмини кўриб чиқиши

Мақсад: диққат, хотира ривожланади, "дўст, дўстлик" сўзлари тушунчасини билади.

Жиҳоз ва материаллар: видео материаллар, АҚТ, гурухдан бирор боланинг фотосурати, сифатга оид тарқатма материаллар. (қандай дўст, қандай дугона)

Фаолиятнинг бориши:

1. Дўстлик ҳақида мультифильм томоша қилиш;
2. Болалар томоша қилинган видеоматериални муҳокама қиладилар;
3. Болалар карточка танлайдилар ва болалар фотосуратлари билан таққослайдилар. (масалан, Зухрада - чиройли кўйлак; Сардор - қувноқ ҳазилкаш ва ҳ.к.)

Кўшимча қисм: Ҳар бир дўстини ўз тасаввури бўйича чизишни таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: кўрган нарсалари ҳақида мулоқотга киришиш, дўстлар хулқ-атворини таҳлил қилиш, нутқни ривожлантириш.

ОКТЯБРЬ

ОЙЛИК МАВЗУ: “РАНГ-БАРАНГ КУЗ”

Гурух	номли тайёрлов гурухи						
Мавзу	Мавсумий ўзгариш, учеб кетувчи қушлар						
Давр	Октябрь ойининг 1 хафтаси						
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсадлар	жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши;	Тўсиқлардан хатлаб ўтиб, йўналиш ва мувозанатни сақлаган холда снгил ва мақсадли югуришга ўрганади.					
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Қанотли дўстларимизга нисбатан меҳр ва эҳтиёткорона муносабатни тарбияланади, кизиқувчанлик ошади ва ҳамдардлик ривожланади					
	нутқ, мулокот, ўқиш ва ёзиш малакалари;	Қушлар ҳакидаги, уларнинг куз фаслидаги ҳаёти ҳақида билимлари мустаҳкамланади, ташки кўринишидаги ўзига хослик ва ҳулк-атвори тўғрисидаги тасаввурлари бойитилади.					
	билиш жараёнини ривожланиши;	Қушлар ҳакидаги, табиат ва қушларни парваришлаш тўғрисидаги билимлари шаклланади. Сули ёрмаси ва уни ундириш билан танишади.					
	ижодий ривожланиш.	Биргаликда фаолиятга нисбатан ижобий муносабатни, ритмни ҳис этишни, қушлар овозини тинглаш ва турли образларга кира олиш малакасини шакллантириш.					
	Таълим-тарбиявий фаолият						
Ривожланиш марказлари		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар, иловалар
Эркин фаолият	Куриш-ясанш ва математика	Болалар майдончаси		Қушлар учун донхўрак		Математик мойчечак	Курилиш блоклари, лего конструктор кубиклари
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	Она ва қизалоқ		Бозорда			Ниқоблар, белгилар, отрибуутлар
	Нутқ ва тил	“Куз” сюжетли расми асосида сухбат		Мавзу бўйича топишмоқ ва тез айтишлар			Сюжетли расмлар, материаллар, предметли расмлар
	Фан ва табиат маркази	Қушлар ҳакидаги альбомни кўриб чиқиш		Табиий бўёклар	Баргларни ўрганамиз		Расмлар, альбом, маҳсус идишлар, бўёклар, барглар, лупа, микроскоп
	Санъат маркази	Табиий материаллардан печатлаш усулида расм чизиш			Кузги гуллар ва барглардан гербарий йигамиз		Қофоз, рангли қофоз, табиий материаллар
	Умумий гурух бўлиб ишлаш						

ОЙЛИК МАВЗУ: “РАНГ-БАРАНГ КУЗ”

Гурух	номли тайёрлов гурухи								
Мавзу	Серхосил куз								
Давр	Октябрь ойиннинг 2ҳафтаси								
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсадлар	жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши;	Жисмоний машқларни мустақил бажаришга ўрганади.							
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Катталар меҳнатига нисбатан тўғри муносабат шакллантириш, шахсий сифатларни ривожлантириш, ўзининг ва ўзгаларнинг меҳнатини қадрлаш туйгуси шаклланади							
	нутқ, мулоқот, ўқиш ва ёзиш малакалари;	Лугат бойлиги ошади, ўз фикрларини тўғри ва чиройли ифодалашни ўрганади. Инсонларни ҳурмат қилишни ва табиатни асрарни ўрганади.							
	билиш жараёнини ривожланиши;	Буюмларни ранги ва шаклига кўра солиштириш, мева ва уруғларни шакли ва ҳажмига кўра фарқлашни билади							
	ижодий ривожланиш.	Биргалиқдаги фаолиятга нисбатан тўғри муносабати шаклланади, ритмни ҳис қиласи, мусиқа ва ҳаракатларда ритмик ифодалиликни ҳис қилиш қобилияти ортади.							
Ривожланиш марказлари		Таълим-тарбиявий фаолият							
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар, иловалар		
Эркин фаолият	Куриш-ясашва математика	Омборхона (мева ва сабзавотлар учун)	Математик танграм			Курилиш блоклари, лего, конструктор, танграм			
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	“Олтин тарвуз”эртагини саҳналаштириш		Фито-бар		Никоблар, кийимлар, отрибуутлар, шарбатлар			
	Нутқ ва тил	Дидактик ўйин “Боғда ва далада нима етиштирамиз?” Уруғдан ҳосилгача.				Сюжетли расмлар, материаллар			
	Фан ва табиат маркази	Билмасвойнинг дарслари	Томчилатиб сугориш усули			Лой, қум, тош, сув ва махсус идишлар,шарлар			
	Санъат маркази	“Серхосил куз” жамоа иши		“Хосил йигиб оламиз” лой иши		Қофоз А4, рангли қоғоз, бўёқлар, табиий материаллар, муляжлар			
	Умумий гурух бўлиб ишлаш								

ОЙЛИК МАВЗУ: “РАНГ-БАРАНГ КУЗ”

Гурух	номли тайёрлов гурухи						
Мавзу	Нон энг азиз неъмат						
Давр	Октябрь ўйининг 3 хафтаси						
Ривожланиши соҳалари бўйича мақсадлар	жисмоний ривожланиш ва sogлом турмуш тарзининг шаклланиши;	Арконда турли усуулларда сакрашга ўрганади					
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Инсон меҳнатига нисбатан ҳурматни тарбиялаш. Нон ва нон маҳсулотларига эҳтиёткорона муносабатни, қадрлашни ўрганиб, бу кўплаб инсонларнинг меҳнати маҳсули эканлигини тушунади.					
	нутқ, мулокот, ўқиши ва ёзиш малакалари;	Боғланган нутқдан фойдаланиб, ўз фикрларини аниқ ва тушунарли баён этишни ўрганади, табиатга меҳр ва миллий анъаналарни тушуниш хисси шаклланади.					
	билиш жараёнини ривожланиши;	Инсон ҳаётида ноннинг ўрни ҳақидаги билимлари мустаҳкамланади. Нон ва нон маҳсулотлари юртимизда асосий маҳсулотлардан эканлигини тушуниб етади.					
	ижодий ривожланиш.	Мусикий асарнинг характеристики ва қайфиятини тушуниш малакаси шаклланади.					
Ривожлантириш маркази		Таълим-тарбиявий фаолият					
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар, иловалар
Эркин фаолият	Қуриш-ясашва математика	Легодан юқ машинаси		Математика мамлакатика саёҳат		Қурилиш блоклари, лего, конструктор, геометрик шакллар	
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	“Нон иси” А.Навоий		Нон дўёкони		Ниқоблар, кийимлар, отрибуутлар	
	Нутқ ва тил	“Нонни қандай асраримиз мумкин?” сұхбат	Нон қаердан келади? АКТ оркали слайд намойиши	Нон нимадан олинади?		Сюжетли расмлар ва материаллар, АКТ	
	Фан ва табиат маркази	Ун ва хамир туриш хусусиятлари		“Мазали пеечные” ошпаз мастер-класси		Хамир, тахта, жова, ун, паднос	
	Санъат маркази	Нон ҳақида альбом яратамиш		Түғилган кун торти		Рангли қофоз, рангли бўёқлар, елим, қайчи, маҳсус хамир	
	Умумий гурух бўлиб ишлаш						

ОЙЛИК МАВЗУ: “РАНГ-БАРАНГ КУЗ”

Гурух	номли тайёрлов гурухи					
Мавзу	Ўзбекистоннингоқ олтини					
Давр	Октябрь ўйининг 4 хафтаси					
Ривожланиши соҳалари бўйича мақсадлар	жисмоний ривожланиш ва sogлом турмуш тарзининг шаклланиши;	Арқон нарвон ва арқоннинг ўзида тирмашишни билади.				
	ижтимоий-ҳиссий ривожланиши;	Жонажон ўлкасини ҳурмат қилиш, эъзозлаш, унинг бойликларидан ғуурланиш туйгуси шаклланади.				
	нутқ, мулоқот, ўқиши ва ёзиши мақалари;	Лугат бойлиги ортади. Пахта ва унинг турли соҳаларда ишлатилиши ҳақида билими кенгаяди.				
	билиш жараёнини ривожланиши;	Иқтисодий тарбия орқали атроф олам ҳақидаги тўлиқ тасаввурлари шаклланади.				
	ижодий ривожланиш.	Ижодий тафаккури ортади, тасвирий фаолият орқали тасаввурлари кенгаяди.				
Ривожлантириш маркази		Таълим-тарбиявий фаолият				
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума
Эркин фаолият	Қуриш-ясашва математика	Конструктордан машина (пахта терадиган, юқ машина) ясаймиз	Математик диктант			
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	“Ателье мод” пахтадан замонавий либослар				Матолар, иплар, тасмалар
	Нутқ ва тил	Пахтакор меҳнати ҳақида сухбат				Сюжетли расмлар ва материаллар
	Фан ва табиат маркази	Пахтанинг хусусиятлари		Чигитдан ёғ оламиз		
	Санъат маркази	Пахта. Папье - машье	Идишларга пахта тасвирини чизамиз			Қофоз А4, дўстлар расмлари, рангли қофоз, ёрма
	Умумий гурух бўлиб ишлаш					

ОКТЯБРЬ 1 ҲАФТАСИ

МАВСУМИЙ ЎЗГАРИШ, УЧИБ КЕТУВЧИ ҚУШЛАР

Куриши-ясаши, математика маркази

«Болалар майдончасини қурамиз»

Мақсад:турли ҳажмли геометрик фигуранлардан (куб, цилиндр, ғишт, пластина, пирамида) уй қура олади, улар номларини ва белгиларини билади. Предметларни маълум бир хусусиятларини жамлаб конструкцияни тера олади, фазода жойлаштириш қоидаларга риоя эта олади. Кўриш хамда фикрлаш орқали предметлар жойлашувини тахлил қила олади, хисобни билади, предметларни катта-кичиклигига қараб таққослай олади, чапга-ўнгга тушунчаларини фарқлайди.

Жиҳоз ва материаллар:кубиклар, геометрик фигуранлар, лего фигуранлари, аргимчоқ учун керакли қисмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. «Болалар майдончаси» номли расмларни кўриш;

2. Ишнинг бажарилишинин болалар томонидан режалаштирилиши;

3. Болалар майдончасининг қурилиши.ўз композицияларини майда кичик ўйинчоқлар билан тўлдириш

Кўшимча қисм: ўз композицияларини майда кичик ўйинчоқлар билан тўлдириш (колояскачалар, баландликдан учиш қия мослама (горка), ўйинчоқлар, дараҳтлар ва х.з), бадиий сўз билан йўналтириб бориш.

Эътиборга молик жиҳати:

Болаларнинг жамоада ишлай олиш қобилияти, уларнинг ижодий таффакурини ривожланиши, ўзаро жамоавий муносабатлар жараёни.

Сюжетли – ролли ўйинлар ва драмотизациялаш маркази

«Оналар ва қизлар»

Мақсад:оила аъзоларини билади, она ва қиз муносабатлари шаклланади, бола ва она орасидаги ўзаро шахсий муносабатлар шаклланади, меҳмон кутиш ва меҳмонга бориш қоидаларини билади, катталарга хурмат, кичикларга иззат тушунчаларини ўзлаштиради.

Жиҳоз ва материаллар:сумкачалар, фартуклар, она ва қиз учун қўшимча кийим, ўйинчоқ идиш-товоқлар, қўйирчоқлар, соч турмаклари учун жихозлар, безак ва тақинчоқлар

Фаолиятнинг бориши:

1. Она ва болаларнинг биргаликда ўтадиган кунини режалаштириш;

2. «Она-қиз» сюжетли ўйинининг ўтиши.

3. Болалар ролларини алмашиши мумкин.

Кўшимча қисм: болалар янги сюжет ўйлаб топишлари мумкин (масалан, меҳмон кутишга тайёргарлик кўраяпмиз).

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг оилада муомалага киришишлари; вазиятни маромига етказиб ўйнай олишларига.

Тил ва нутқ маркази

«Куз» сюжетли суратга қараб ҳикоя тузиш

Мақсад: кузнинг белгиларини, кузда табиатнинг ва об-ҳавонинг ўзгаришини билади, лугат бойлигини янги тушунчалар билан оширади ва оғзаки нутқини фаоллаштиради, расмга қараб сўзлаб беришда боғланишли нутқни ривожлантиради.

Жиҳоз ва материаллар: куз тасвирланган расм, куз хақида адабиётлар, АКТ, слайдли дисклар.

Фаолиятнинг бориши:

1. «Куз» расмини томоша қилиш;
2. Болалар шу суратга алоқадор бўлган сўзларни топадилар.
3. Болалар расмга қараб тасвирий ҳикоя тузадилар.

Қўшимча қисм: мавзуга доир бадиий асарларни томоша қилиш..

Эътиборга молик жиҳати: агар бола тўлиқ гап билан жавоб беролмаса, унга йўналтирадиган саволлар ва сўзлар билан ёрдам бериш, кузатиш қобилияти ва нутқни ривожлантириш.

Фан ва табиат маркази

Қушлар хақида альбом томоша қилиш.

Мақсад: альбомда тасвирланган расмлардаги қуш турларини билади, табиатдаги қушларнинг хаёт тарзи хақидаги маълумотларни йиғади, қушлар ўртасидаги ўхшашлик ва тафовутларни фарқлайди, ўхшаш ва фарқли томонларини таққослади.

Жиҳоз ва материаллар: қушларни расмидан иборат бўлган фотоальбом, мавзули карточкалар, қушлар силуэтлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. «Қушлар» фотоальбомини кўриш;
2. Қушларнинг ўхшашликлари ива фарқлари асосида карточкаларни классификациялаштириш.
3. Қушлар силуэтлари ва расмларини таққослаш.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга бадиий сўз билан йўналтирган холда қушлар патлари, тухумлари (сенсор тарбия) билан танишишни таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: илм ва турмушни боғлай олиши, нутқ ва тафаккурининг ривожланишига. ОБЖ.

Санъат маркази

Табиий материалдан бостириб чизиш.

Мақсад: қўл моторикасини, тафаккурини ривожлантиради, қўл остидаги нарсалардан фойдаланиб чизиш кўнимкасини эгаллайди.

Жиҳоз ва материаллар: қушлар расмлари жамланмаси, қофоз, бўёқлар, ноанъанавий расм чизиш учун табиий материаллар (патлар, баргчалар, пахта, шохлар ва дуб дарахти меваси (ёнғоги)).

Фаолиятнинг бориши:

1. Марказдаги материалларни томоша қилишади.
2. Ноанъанавий расм чизиш техникаси билан танишишади.
3. Расм ва табиий материални танлаш.
4. Болаларнинг амалий ишлари.

Қўшимча қисм: қўргазма ташкил этиш.

Эътиборга молик жиҳати: майда моторика ва тасаввурнинг шаклланишига, гигиеник нормаларга амал қилиши ва тоза ишлашига.

Куриши-ясаш ва математика маркази

Қоғоз қутидан «қүшлар учун донхўрак» ясаш

Мақсад: картон қоғозлардан донхўрак ясаш, унинг куз фаслидаги вазифаси хақида сўзлайди, турли рангларни танлайди ва шаклларни билади.

Жиҳоз ва материаллар: турли ҳажмдаги қоғоз қутилар, елим, скотч, қайчи, ўрам қоғоз, ёки бўёклар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар қүшлар учун ясалган турли хил донхўраклар расмларини томоша қилишади.
2. Ишнинг бажарилишини болалар томонидан режалаштирилиши.
3. Донхўракни ясаш ва ўраш.
4. Донхўракнинг тақдимоти.

Қўшимча қисм: мустаҳкамроқ донхўракчаларни ҳовлидаги дараҳтларга ўрнатиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг жамоада ишлай олишига, донхўракнинг функционал ва хавфсизлигига.

Тил ва нутқ маркази

Мавзуга оид топишмоқлар ва тез айтишлар.

Мақсад: дикқати ривожланади, фаол ва фаол бўлмаган нутқи ривожланади, тафаккури, фикрлаши, нутқ нафаси шаклланади, нутқининг темпи ва ифодалилиги шаклланади.

Жиҳоз ва материаллар: топишмоқ ва тез айтишлар бўйича расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. «Кушча» бармоқлар гимнастикасини ўйнаб олиш;
2. Болалар бир-бирларига топишмоқ айтишади;
3. АҚТ ёки расмларга қараб ишлаш;
4. Тез айтишларни такрорлаш ва бутун жамоа билан ўқиши.

Қўшимча қисм: болалар куз хақида қизиқарли ҳикояларни эслаб олишади.

Эътиборга молик жиҳати: топишмоқ ва тез айтишларни тўғри талаффуз қилинишига; дўстларини тинглай олишига, табиатга эътибор ва муҳаббатининг шаклланишига.

Фан ва табиат маркази

«Табиий бўёқлар»

Мақсад: сабзвотларнинг ажойиб хусусиятлари билан таниш (лавлаги, сабзи, апельсинларнинг), бўёқ рангларини ажратади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: фартук, сабзвотлар, мевалар, тахтача, пичоқ, қўлда ишлатадиган шарбат чиқаргич, идиш, оқ рангли матоқийқимлари, оқ қоғоз.

Фаолиятнинг бориши:

1. «Табиатдан бўёқлар» мавзусидаги расмларни томоша қилиш.
2. Сабзвот ва мевалардан ранг олиш тажрибасини ўтказиш.
3. Оқ рангли матони бўяш.
4. Болалар хулоса қилишади. Хар бир рангга тегишли мева ёки сабзвотни қўйишдан иборат жадвални тўлдиришади.

Қўшимча қисм: қоғозда табиий бўёқлар билан ишлашга уриниб кўришади.

Эътиборга молик жиҳати: тажриба ўтказа олишларига ва хулоса чиқара олишларига, иш жойларини йиғишитира олишларига.

Куриши-ясаши ва математика маркази

«Математик бойчечак» мисоллар ечиш

Мақсад: арифметик белгилар ва рақамлар түғрисидаги билимларини мустаҳкамлашади, улар орасида мисол ва масалалар еча олади. Дунёқарашини бойитади, дикқатини ва хотирани жамлашни шакллантиради. **Керакли жиҳоз ва материаллар:** мисоллардан иборат бўлган бойчечак гули, математик белгилар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Тўғри ва тескари санаш.
2. Бойчечак гули япроқларини тартиб билан жойлаштириш.
3. Кўргазмалар билан масалалар ишлаш ва гулни шакллантириш.

Қўшимча қисм: гул билан ишлаш бўйича Қўшимча қисм топшириққлар бериш.

Эътиборга молик жиҳати: рақамлар ва миқдор түғрисидаги билимларини бойитиш, мантикий тафаккурини ривожлантириш, сон ва миқдорни таққослаш кўникмаларини ривожлантириш.

Сюжетли – ролли ўйинлар ва драмотизацияциялаши маркази

«Бозорда»

Мақсад: сотувчиларнинг вазифалари түғрисида билади, барча мева ва сабзавот номларини билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: сотувчи кийими, ниқоблар, мева ва сабзавотларнинг қолипли тасвири, ўйинчоқ пуллар, тарози..

Фаолиятнинг бориши:

1. “Бозорда” сюжетли-ролли ўйинни планлаштириш;
2. Бозор тасвирланган суратларни томоша қилиш;
3. Сюжетли-роллиўйин

Қўшимча қисм: тарбиячи кузатади ва мавзуга доир янги фикр бериши мумкин.

Нималарга эътибор қаратмоқ лозим: ўйинда болаларнинг ўзини тутишига, жамоада ўйнай олишига.

Фан ва табиат маркази

Япроқларни ўрганамиз.

Мақсад: шакли, ҳажми, рангижихатидан турлича бўлган дарахт турлари япроқларини фарқлайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: турли дарахтларнинг япроқлари, дарахт расмлари, дарахт номлари ёзилаган карточкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар дарахт, барглари ва номлари қўриниши тасвирланган расмларни томоша қилишади.
2. Болалар хақиқий япроқларни кўриб чиқишиади.
3. Барг, дарахт қўриниши ва номланиши карточкаларини бир-бирига боғлаб кўришади.

Қўшимча қисм: боғчада қандай дарахтлар ўсишини айтишади.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг кузатиш ва хулоса чиқариш билимига, дарахтларнинг ўхшашликлари ва фарқларини топа олишларига. ОБЖ.

Санъат маркази

Кузги гуллар ва барглардан гербари.

Мақсад: гул ва ўсимликларни уйғунлаштира олади, тафаккури, нафосати, құл моторикасини шакллантиради. Ўз ижодиётини чиройли безайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: куриган ўсимлик ва гуллар, рангли картонлар, қоғоз, елим, степлер (кагталар ёрдамида), рамка.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар тайёр гербариіларни томоша қилишади.

2. Марказдаги материалларни ўрганиб чиқишиади, үз иши учун зарур бўлган материални танлашади.

3. Гербари ясаб, картонга маҳкамлашади.

4. Ўз ишларини безашади.

Кўшимча қисм: ўз ишни номлашади.

Эътиборга молик жиҳати: тоза ишлашига ва гигиеник нормаларини ўсиб боришига, тафаккури ва майды моторикасининг шаклланишига.

ОКТЯБРЬ 2 ҲАФТАСИ **«СЕРҲОСИЛ КУЗ»**

Куриши-ясаны ва математика маркази

«Мева ва сабзавотлар учун омборхона»

Мақсад: қишига озиқ-овқатларнинг жамланиши хақидаги билимларини бойитади. Мева ва сабзавотларни сақлаш учун стеллаж ва жавонларнинг жойлашишини тушунади.

Жиҳоз ва материаллар: кубиклар, катта ва кичик ғиштчалар, геометрик шакллар, лего шакллари, ёғоч стеллажлар, мева ва сабзавот муляжалари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар қурилиш материалларини ўрганишиади ва омборхона қурилишини режалаштириб олишади.

2. Мева ва сабзавотлар учун омборхона қурилиши;

3. Мева ва сабзавотларнинг кути ва жавонларга тақсимланиши.

Кўшимча қисм: арава ва саватни қўллаган холда мева ва сабзавотларнинг омборхонага етказилиш вазиятини ўйнаш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг жамоада ўйнай олишини.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмматизациялаши маркази

«Олтин тарвуз»эртагининг инсценировкаси

Мақсад: халқ ижодиёти билан танишишда давом этади, актёрлик маҳорати кўнукмаларини орттиради, яхши ва ёмонни фарқлайди.

Жиҳоз ва материаллар: эртакнинг матни ва расмлари, қолиплар, кийимлар, тарвуз макети ва олтин тангалар муляжалари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар расмларни томоша қилиш борасида эртакнинг сюжетини эсга олишади.

2. Болаларга ролларни тақсимлаш.

3. Эртак инсценировкаси.

4. Ҳаёт ҳавфсизлиги асослари.

Қўшимча қисм: болалар ролларни алмашишлари ёки эртакка бошқача яқун ўйлаб топишлари мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг бир-бирига нисбатан ўзаро хурмати, нутқи ва ижодий сифатларининг шаклланишига.

Нутқ ва саводхонликка ўргатилиш маркази

«Боғда ва томорқада нималарни ўстирамиз?»

Мақсад: мева ва сабзавотларнинг номини билади, нима қаерда ўсишини фарқлади. Мева ва сабзавотларнинг хусусиятларини билади, луғат бойлигини янги тушунчалар билан бойитади, нутқини равонлигини, мантиқий фикрлашни ривожлантиради.

Жиҳоз ва материаллар: боғ ва томорқа расмлари, мева ва сабзавотлар тўғрисида адабиётлар, мавзуга доир карточкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. «Боғ ва томорқа» расмини томоша қилиш;
2. Болалар мева ва сабзавотларни номларини айтишади ва классификация қилишади.
3. Боғ ва томорқа тасвири туширилган панно.
4. Мева ва сабзавотларни болалар тегишли хоначаларга жойлаштиришади.

Қўшимча қисм: мева ва сабзавотли рамларни уларнинг номлари ёзилган карточкаларга алмаштириш.

Эътиборга молик жиҳати: агарда бола тўлиқ гап билан жавоб беролмаса, йўналтирувчи савол ва сўзлар билан ёрдам бериш мумкин, эътиборни ривожлантириш ва нутқни шакллантириш.

Фан ва табиат маркази

Билмасвой дарси.

Мақсад: мева ва сабзавотларнинг кесилган шакллари билан танишади, мева ва сабзавотларнинг уруғлари хақида маълумот тўплайди, улар орасидаги ўхшашлик ва тафовутларни фарқлади.

Жиҳоз ва материаллар: мева ва сабзавотларни кесиш учун тахтacha, болалар учун мўлжалланган пичоқлар, мева ва сабзавотлар, ликопчалар, лупа.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар мева ва сабзавотларни кўриб чиқадилар.
2. Меваларни уруғ ва данаклари билан солиширадилар.
3. Мева ва сабзавотларни кесилган холда кўриб чиқадилар.
4. Ўз ишларининг тўғри бажарилганлигини текширадилар.
5. Уруғ ва данакларни солиширадилар ва тахлил қиласадилар.

Қўшимча қисм: болаларга сабзи ва х.з уруғларни экиш учун белкуракчалар, лейка, идиш ва тупрок, туваклар таклиф этиш.

Эътиборга молик жиҳати: билимларни хаётга боғлаш, хаёт ҳавфсизлиги қоидаларига амал қилишни.

Санъат маркази

«Табиат омборхонаси» жамоавий иш

Мақсад: мева ва сабзавотларни сақлаш техникасини билади, қайчи билан ишлаш малакасини қўллайди, жамоада ишлади.

Жиҳоз ва материаллар: рангли қоғозлар ва картон, қайчи, елим, шаблонлар, салфеткалар, коробкалар, табиий материал, пластилин.

Фаолиятнинг бориши:

1. Салфетка, картон ва қоғозлардан мева ва сабзавотлар ясаш.

2. Кути ва саватларни ясаш.

3. Тайёр маҳсулотларни сават ва қутиларга жойлаштириш.

4. Катта қутини омборхона ўрнида ишлатиш.

5. Омборхонага ящик ва саватларни жойлаштириш.

6. **Қўшимча қисм:** болалар мева ва сабзавотлар тўғрисидаги топишмоқ ва шеърларни эсга оладилар.

7. **Эътиборга молик жиҳати:** тафаккури ва майдага моторикани ривожлантириш, жамоада ишлашни билиш.

Куриши-ясаш ва математика маркази

Математик танграм

Мақсад: геометрик шакллар тўғрисидаги тушунчалар билан таништириш, икки ёки ундан ортиқ шаклларнинг қўшилиши билан хосил бўлган янги геометрик шакллар ясалиши тўғрисидаги малакалари шаклланади.

Жиҳоз ва материаллар: математик жамланма танграми.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар танграм жамланмасидаги геометрик шаклларни айтадилар.

2. Намунага қараб геометрик шакллардан расмлар хосил қиласди.

3. Ўз ғояси билан расмлар яратиш.

Қўшимча қисм: геометрик шакллардан мева ва сабзавотларни ясаш.

Эътиборга молик жиҳати: тафаккур, ижод ва матнини шакллантириш.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмматизациялаши маркази

Фито - бар.

Мақсад: шарбатларнинг соғломлаштириш ва даволаш хусусиятларини билади. Соғлом турмуш тарзи шаклланади, иммунитети, фаол ва фаол бўлмаган нутқи ривожланади.

Жиҳоз ва материаллар: столлар, стуллар, графинлар, рангли ва шаффоф стаканлар, доривор ўсимликлардан дамламалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар фито-бар хақида билганларини айтиб беришади.

2. Болалар турли шарбат ва компотларни татиб кўришади ва улар нималардан тайёрланган эканлигини топишади. (шарбатва компотлар олдиндан тарбиячи томонидан тайёрлаб кўйилади)

3. Тарбиячи ёрдамида турли чойларни дамлашади ва таъмини кўришади.

Қўшимча қисм: чойга мева, асал қўшиш.

Эътиборга молик жиҳати: доривор ўтларнинг фойдаси хақидаги билимларнинг шаклланишига. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари .

Тил ва нутқ маркази

«Уруғидан мевасигача»

Мақсад: мевалар хақида билимга эга бўлади. Мевали дарахтларни, уларнинг япроқлари, уруғи ва меваларини ажрата олади.

Жиҳоз ва материаллар:боғ тасвири туширилган расмлар. Мавзули карточкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар карточкаларни кўриб чиқишиади хамда мавзули занжирни ясашади. (олма дарахти, олма, олма уруғлари ва х.з.)

2. “Боғ” номли суратни кўриб чиқишиади ва кичик мавзули ҳикоя тузишиади.

3. Кўшимча қисм: тўғри айтиш: дарахт-мева.

4. **Эътиборга молик жиҳати:** фикрлаши ва нутқини ривожлантириш.

Фан ва табиат маркази

Томчилаш усулида сугориш.

Мақсад:ўсимликларни сугориш усулларини билади: одатий сугориш, найча орқали сугориш, томчилатиш усулида сугориш. Ўсимликларни сугориш усулларини таққослайди.

Жиҳоз ва материаллар:ундирилган уруғ ёки ўсимликли лоток ёки тувакча, лейка, турли ҳажмдаги баклажкалар, найчалар, баклажка учун учлик.

Фаолиятнинг бориши:

1. Униб чиққан уруғларни кузатиш.

2. «ўсимликларни томчилатиш усулида сугориш» тажрибасини ўтказиш.

3. Кузатиш жадвалига ёзувни қайд этишиади: сана ва уруғнинг тахминий бўйи.

Кўшимча қисм: бажарилган ишни тасвирлаб бериш ёки расмда акс эттириш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг меҳнатга муносабати, биргаликдаги фаолиятни ташкиллаштириш.

Санъат маркази

Хосилни теріб оламиз

Мақсад: дид, тафаккур, қўл моторикасини ривожлантиради, ҳажм, шакл ва рангни уйғунлаштира олади.

Жиҳоз ва материаллар: оқ тупроқ ёки шўр хамир, гуашлар, табиий материаллар, пластилин.

Фаолиятнинг бориши:

1. Шўр хамир ёки оқ тупроқдан сават ясаш;

2. Пластилиндан мева ва сабзавотларни тайёрлаш (бала танловига кўра)

3. Саватни мева ва сабзавотлар билан тўлдириш.

Кўшимча қисм: ижодий ишлар кўргазмасини ташкил этиш.

Эътиборга молик жиҳати: хаёти ва соғлигини муҳофаза қилинишини кузатиш ва тоза ишлашни билиш, тафаккури ва майдага моторикани ривожлантириш

ОКТЯБРЬ З ҲАФТАСИ «НОН ЭНГ АЗИЗ НЕЪМАТ»

Куриши-ясиши ва математика маркази.

Легодан юқ машинаси.

Мақсад: шакл ва ранг хақидаги билимларидан фойдаланади, лего бўлакларидан катта юқ машинаси ясайди, юқ машинасининг қисмлари жойлашувини тушунади, хайдовчи кабинаси ва юқ бўлими, машинанинг вазифаси хақидаги билимларини мустаҳкамлайди.

Жиҳоз ва материаллар: лего, Қўшимча қисм деталлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. «Юқ машинаси» суратини томоша қилиш;
2. Юқ машинасини ясаш учун лего бўлакларини танлаб олади;
3. Юқ машинасининг ясалиши;
4. Болалар бир-бирларига ишларини кўрсатишади.

Қўшимча қисм: юқ машинасини қурилиш материалларидан ки қутилардан ясаш.

Эътиборга молик жиҳати: математик билимларни мустаҳкамлаш, ҳажм ва миқдорни ўзаро боғлаш.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмматизациялаши маркази

«Нон иси» А.Навоий

Мақсад: А.Навоийнинг «Нон иси» ҳикояси билан танишиш. Актёрлик маҳоратни намоён этиш, нон ва нон маҳсулотларини азиз деб тасвирлаётган сўзларнинг маъносини англаш.

Жиҳоз ва материаллар: нонлар, сават, шох учун тахт, костюмлар, саллалар, стол ва кўрпачалар, дастурхон, гуллар.

Фаолиятнинг бориши:

1. А.Навоийнинг “Нон иси” ҳикоясини эслаб гапириб бериш.
2. Ролларни болаларга бўлиб бериш.
3. А.Навоийнинг “Нон иси” ҳикояси сахналаштирилиши

Қўшимча қисм: сахна кўриниши учун мусика жўрлигини таклиф этиш.

Эътиборга молик жиҳати: болалар бир-бирларини ўзаро хурмат қилишлари, мулоқот қилишлари, нутқ ва ижодий қирраларининг ривожланиши.

Нутқ ва саводхонлик маркази

Сухбат «Нон нимадан тайёrlанади?»

Мақсад: буғдой, тегирмон, ун, уннинг хосил бўлиши каби сўзларнинг маъносини билади. Ун маҳсулоти турини билади.

Жиҳоз ва материаллар: дон солинган ликопчалар (арпа, буғдой, сўли), ун солинган ликопча, ноннинг турли хил турлари, ўстирилган сўли дони, “Нон қандай пайдо бўлган” тақдимот.

Фаолиятнинг бориши:

- 1.“Нон қандай пайдо бўлган” слайд-тақдимотини қўриш;
2. Болалар донларни кўриб чиқишади ва номларини эслаб қолишади;
3. Мавзули карточкаларга қараб болалар буғдойдан ун хосил бўлиш жараёнларини айтиб беришади.

Кўшимча қисм: болалар ундан иборат бўлган маҳсулотларни санаб ўтишади.

Эътиборга молик жиҳати: нутқнинг ривожланганилигига, расмларга қараб анализ қилиш ва кичик ҳикояларни тузা олишига.

Фан ва табиат маркази

Ун ва хамиртуришни хусусиятлари:

Мақсад: Ун ва хамиртуришни тақдим қила оладими, нима сабабдан нон қўтарилади ва ҳажми катталашади.

Жиҳоз ва материаллар: идишлар, ун, хамиртуруш, шакар, туз, кулча.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар мустақил мақол ва топишмоқлар айтадилар ёки тарбиячи ёрдамида:

- Тузсиз, нонсиз ярим тушлик
- Нон бўлса кўшиқ бўлар
- Кимда нон бўлса, у доим хурсанд.

2. Ун ва хамиртуруш орқали тажриба (хамиртурушдан хамир тайёрлаймиз)

3. Болалар ишлайди ва натижани кузатади.

Кўшимча қисм: Буличка ва нон тайёрланишини кузатиш.

Эътиборга молик жиҳати: Нон шаклини тайёрлашда эҳтиёткорлик билан ёндошиш; хаёт хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш.

Санъат маркази

Нон ҳақида альбом ишлаш(кичик гуруҳда ишлаш)

Мақсад: Нон ҳақида билиш, нон ва нон маҳсулотини расмини чизиш. Янги шаклда жамоа бўлиб ишлашни ўрганиш, албомъ тайёрлаш ва уни биргаликда безатиш.

Жиҳозлар ва материаллар: Рангли қоғоз, картон қоғоз, бўёқ чўткалар, рангли қаламлар, қайчи, елим ва йифма расмлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ишни режалаштириш. Вазифаларни бўлиб бериш (кимдир чизади, кимдир қирқиб апликация ишини бажаради).

2. Ишнинг бажарилиши.

3. Умумий ишларни альбомга ёпиштириш.

4. Кириш қисмини безатиш.

Кўшимча қисм: Нон ҳақида альбом кўргазмасини ташкил қилиш

Эътиборга молик жиҳати: Санитария ва гигиена талабларига риоя қилиш; дўстни меҳнатини қарлаш, тасаввурни ривожлантириш, нутқни ривожлантириш ва майда қўл маторикасини ривожлантириш.

Куриш, ясаш ва математика маркази

Математикага оламига саёҳат.

Мақсад: 10 гача бўлган кўнникма чегарасини мустаҳкамлаш. Тошириқ бериш ва уни бажариш, геометрик шакллардан куриш, ясаш. Мустақил шаклда.

Жиҳоз ва материаллар: Математика қироличасига хат (топшириклар билан), 1 дан 10 гача бўлган рақамли карчочкалар, қурилиш блоклари, болалар учун жавоб варақаси (ҳар бир бола учун).

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Хатни ўқиши (топшириқ) ва канваертни очиш.
2. Курилиш блоклари ёрдамида топшириқларни бажариш.
3. Айрим саволлар жавобини маҳсус вароқга белгилаш

Кўшимча қисм: агар бола тез тўғри жавобини топса Кўшимча қисм топшириқ бериш.

Эътиборга молик жиҳати: математикага бўлган қобилиягини ривожлантириш, сон ва ҳажмига эътибор қаратиш.

Сюжетли-ролли ва драмалашириши маркази

Нон дўкони.

Мақсад: Магазин ўйини орқали болалар билимини мустаҳкамлаш. Ўйин орқали магазин фаолиятини юритиши. Сотувчи ишини билиши. Харидор ва сотувчи ўртасида пул олди бердисини билиши. Мантиқий ва руҳий ривожлантириш хотирасини мустаҳкамлаш.

Жиҳоз ва материаллар: Нон учун стол, Нон қолиблари, пул маблағлари, нон маҳсулотларининг расмлари.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ролли-ҳаракатли ўйинларни бўлиб бериш.
2. Қолиблардан фойдаланиш, расмлардан нон дўкон тахтасини ясаш
3. Ўйинлар ўйнаш.

Кўшимча қисм: Ўйинларни давом эттириш, дўстларни меҳмон қилиш(чой партияси, пикник)

Эътиборга молик жиҳати: Жамоада ўйнашни ўрганиш, жамоа бўлиб ўйнашни ўрганиш.

Фан ва табиат маркази

Ошпазни мастеркласси “Мазали печенье”

Мақсад: Печенье тайёрлашни биладими, қумдан печенье ясаш. Хамирни печкага солиб пишириш жараёнида иштирок этиш.

Жиҳоз ва материаллар: Патнос, кесилган тахта, ўхлов, хамир учун маҳсулот, қолиблар, идишлар, бош кийим.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар иш жойларини тайёрлашади
2. Ошпаз ёки тарбиячи болалар олдида хамир тайёрлайди.
3. Болалар хошишига кўра печенье тайёрлашади

Кўшимча қисм: Печеньега безак беришади, қанд упаси сепишади.

Эътиборга молик жиҳати: Озиқ-овқат маҳсулотларига эҳтиёткорона ёндошади ва биргаликда ҳаракат қилишади.

Санъат маркази

“Тугилган кун торти”

Мақсад: Майдо маторикани ривожлантириш, тасаввур қилишни билади

Жиҳоз ва материаллар: Оқ қофоз, гуаш, рангли қаламлар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар ундан ясалган ширинликларнинг номини ёд олишади
2. Туғулган кун торти расмини чизиш топшириғини олади.

3. Ишни режалаштиради

4. Машқлар бажариш

Қўшимча қисм: Ялтироқ пламастерал билан тортни безайди ва ишни бажаради.

Эътиборга молик жиҳати: Болаларни мустақил бажаришга йўналтириш.

ОКТЯБРЬ 4 ҲАФТАСИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ОҚ ОЛТИНИ

Куриши, ясаш ва математика маркази.

Курилиш материалларидан машина йигиш (пахта терадиган ва юқ машинаси)

Мақсад: Курилиш блокларини микдорини мос равишда бириктиради. Геометрик шаклларни ўрганади. Машиналарни босқичма-босқич қуришни ўрганади.

Жиҳоз ва материаллар: Курилиш материаллари (ғишт кубиклари) картон қофози, машина элементлари (рул)

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Расмларга қараб машинани тасвирилаш

2. Курилиш машинасини ясаш учун материал танлайди

3. Амалий иш

Қўшимча қисм: Болалар мавзу бўйича ўйинни давом эттиради “Машина турлари ва қисмлари билан танишиш”

Эътиборга молик жиҳати: Машина қисмлари ҳақида тушунчани мустаҳкамлаш.

Саҳналаштирилган ва сюжетли-ролли ўйинлар маркази

“Ателье мод”

Мақсад: Дизайнер иш фаолиятини тасаввур қила олади. Диққат, эътибор, кузатувчанлик, ихтиrolар ривожланади.

Жиҳоз ва материаллар: мато қийқимлари, тасмалар, илгак, ип, қоғоздан ясалган катта қўғирчоқ, қоғоздан ясалган тайёр кийим.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ўйин “Мохирани кийинтириш” (тайёр кийимлар)

2. Ўз ишлари бўйича болалар мато танлайди

3. Ўзининг қўғирчоғини кийинтиради

4. Кийимлар намойиши

Қўшимча қисм: Қийқим матолардан дўсти учун кийим яратади ва х.з

Эътиборга молик жиҳати: Оғзаки нутқ сифатига ижодий ёндошиш

Тил ва нутқ маркази

Сухбат “Пахтакор меҳнат ҳақида”

Мақсад: Пахта, кўрак, бута, пахта териш машинаси ҳақида тушунча бериш.

Жиҳоз ва материаллар: Мавзу юзасидан пахтадан ясалган кийимлар расми.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Мавзу бўйича шеърни ёд олиш (тарбиячи ёрдамида).

2. Пахта ишлаб чиқариш меҳнати ҳақида сухбат.

3. Пахтадан ясалган кийимларни таққаослаш.

Қўшимча қисм: Пахта ҳақида қўшиқни тинглаш.

Эътиборга молик жиҳати: Нутқни ривожланишини назорат қилиш.

Илм ва табициат маркази

Пахта хусусияти.

Мақсад: Пахта ҳақида билим ва тасаввурга эга бўлиш.

Жиҳоз ва материаллар: Пахта иплари, пахта мавзусига оид расмлар ва плакатлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар ҳақиқий пахтани кузатиши.
2. Топишмоқлар ёдлашади.
- Оқ лекин қор эмас, енгил лекин пат эмас;
3. Плакатга эътибор қаратади. “Пахтадан нима ишланади?”
4. Канверт ичидан мавзуга оид расм олиб танлашади ва пахтадан нима ясалган. Бу расмлар орқали жадвални тўлдиради.

Кўшимча қисм: Пахта ҳақида шеър ёд олишади.

Эътиборга молик жиҳати: Болаларни эхтиёткорлик билан иш натижаларини тахлил қиласди.

Санъат маркази

Папе-машедан “Пахта”

Мақсад: Пахта ҳақида билимга эга бўлиш. Майда қўл маторикасини ривожлантириш, ижодий фикрлашга ўргатиш.

Жиҳоз ва материаллар: Газета, елим, оқ қофоз, папе-маше учун база яратиш (юмалоқ ва ярим думалоқ жихозлар), чўтка, рангли қофоз, пахта.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ҳақиқий пахтага эътибор қаратиш
2. Папе-маше усулида пахта ясашни ўрганади
3. Топшириқни бажаради

Кўшимча қисм: Болалар ишларини тутатища қоғоздан тайёргарлик кўради.

Эътиборга молик жиҳати: Озодаликка эътибор қаратиш, эхтиёткорлик билан тозалашга ўргатиш, мустқил ишлашгайўналтириш.

Илм ва табициат маркази

“Чигитдан ёғ оламиз”

Мақсад: Пахта уруғи ҳақида тушунчага эга бўлиш.

Жиҳоз ва материаллар: Пахта уруғи, оқ қофоз, ўқлов, гуруч донлари, буғдой.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар пахта уруғи ва дон ҳақида тушунчага эга бўлади. Номларини айтади ва бирбиридан ажратади.
2. Хар бир уругни оқ вароқга кўйиб ўқлов орқали эзишни ўрганади.
3. Қандай уруғ кўп ёғ ишлаб чиқаришини тахлил қиласди.
4. Дондан яна нима қилишни ўргатади.
5. Қайси дон уруғидан ёғли доғ қоғозда қолиши натижасини кўриш.

Кўшимча қисм: Мавзу бўйича безаклар бериш.

Эътиборга молик жиҳати: Хотирани ривожлантириш, майда қўл маторикасини ривожлантириш, иш натижасини кузатиш.

Санъат маркази

Расм. Идишг “Пахта” расмини чизамиз

Мақсад: Майда қўл маторикасини ривожлантириш,

Жиҳоз ва материаллар: бир марталик идиш, чўтка, трафарет қалам, хақиқий пахта расми чизилган идиш

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Миллий нақш чизилган идишга эътиборни қаратиш.
2. Миллий нақш чизишда трафаретдан фойдаланишга эътийор қаратиш
3. Миллий нақш бўёклари

Кўшимча қисм: Ўз ҳоҳиши истагига кўра идишга расм чизиш ва танлаш

Эътиборга молик жиҳати: Озодаликка тарбиялаш ваболаларни эҳтиёткорлик билан ишлашга йўналтириш.

НОЯБРЬ
ОЙЛИК МАВЗУ: “ТРАНСПОРТ. ЙҮЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИ. ҲАЁТ ХАВФСИЗЛИГИ САБОҚЛАРИ”

Гурух	номли тайёрлов гурухи						
Мавзу	Сув, ҳаво, ер усти транспорти						
Давр	Ноябрь ўйининг 1 хафтаси						
Ривожланиш соҳалари бўйича максадлар	жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши;	Сакрашнингтурлихилларини ўрганиш, ўнгвачапоёқда галма-гал жойидаайланибсакраш.					
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Йўлҳаракатикоидаларигариояқилишни ўргатиш. Йўлҳаракатикоидаларинионглибажаришнивай ўлтранспорти коидалари ватартибини тарбияланади. Шахсийхавфсизликкўникмаларинитарбияланади.					
	нутқ, мулокот, ўқиш ва ёзиш малакалари;	Турли хил транспорт турларивабусоҳагаидбирқанчакасбномларитўғрисидагитушунчаларинимустаҳкамланади Мантикийфирқоритиширировожланади. Мавзугадирсўзбойлигиниошади.					
	билиш жараёнини ривожланиши;	Болаларгай ўлҳаракатибелгиларинингмаънолари билантаниширишнидавом эттириш, кўчавай ўллардатўғримўлжалолишуучунуларнинг схематик кўрининишушишга ўрганади. Йўлбелгилари, транспорт турларихақидабилимлариниженгаяди, кузатишлариниумумлаштиришва хуласаларқилишга, предметларниҳажми, баландлиги, қалинлигигарабкетма-кет тахлашга ўрганади.					
	ижодий ривожланиш.	Танишасарларнимустақилайтибериш, уларнисахналаштиришдаиштирокэтишга ўрганади.					
Ривожланиш марказлари		Таълим-тарбиявий фаолият					
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	
Эркин фаолият	Қуриш-ясашва математика	Транспорт йигамиз		Гараж қурамиз.			конструктор, лего, кубиклар
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	ДАН инспектори			Самолётдаучамиз		Махсус кийимлар, атрибуутлар
	Нутқ ва тил	« Автомактаб»		«Сўзўйини»			Йўлҳаракатикоидалибелгилари
	Фан ва табиат маркази	Шахсийкамалак			Алангаҳавониифлослантиради(экология)		Идиш, сув, фонар, қоғоз, гугурт, пиёла
	Санъат маркази	«Келажак автомобили» расми			Табиий материаллардан аппликация		Ватман, рангилиқогоз, табиийматериаллар
Умумий гурух бўлиб ишлаш							

ОЙЛИК МАВЗУ: “ТРАНСПОРТ. ЙҮЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИ. ҲАЁТ ХАВФСИЗЛИГИ САБОҚЛАРИ”

Гурух	номли тайёров гурхи				
Мавзу	Эхтиёткор пиёда ҳафталиги				
Давр	Ноябрь ўйининг 2ҳафтаси				
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсадлар	жисмоний ривожланиш ва соглом турмуш тарзининг шаклланиши;	Мактабгача таълим муассасасида, транспортда, кўчадаодоб-ахлоққоидаларигариояқилишга ўргатиш. Пиёдалар йўлҳаракатиқоидарини билиш.			
	ижтимоий-хиссий ривожланиши;	Мустақилқарорқабулқилишга ўргатишва ўзгаларганамуна бўлишга интишири ривожлантириш. Хавфли вазиятларда қандай ҳаракаткилишни ўргатиш.			
	нутқ, мuloқот, ўқиши ва ёзиши малякалари;	Йўлҳаракатиқоидари ҳақида дагитасавурларни генгайтириш. Фикрлашфаоллигини, кузатишқобилияти, таҳлилқилишважуносаларчиқарашни шакллантириш.			
	билиш жараёнини ривожланиши;	Мавжудхавф-хатарни олдиндан кўрабилиш, хавф -хатар юз берган вазиятдат ўғриҳаракаткилиш ва ўзиниҳомояқилиш восьита ридан фойдалана олишкобилиятини ривожлантириш.			
	ижодий ривожланиши.	Тасвирий санъат турларини ажратиш, ранглартанлашни билиш			
Ривожланиш марказлари		Таълим-тарбиявий фаолият			
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба
Эркин фаолият	Куриш-ясашва математика	«Пиёдалар йўлаги» (геометрик шакллардан)	Йўлбелгиларини тўлаш	Қайчи, геометрик шакллар, йўлбелгилари, қофоз	
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	«Мен пиёдаман»	«Бизнинг шаҳар кўчалари»	Атрибутлар, харита, чизмалар, белгилар, эълонлар, ўйинчоқ машиналар, байроқлар, светофорлар, сюжетли ўйин артибутлари	
	Нутқ ва тил	Хавфли вазиятларни саҳналаштириш	Уйга йўл	йўл ҳаракати белгилари, тарқатма карточкалар	
	Фан ва табиат маркази	Ҳавонинг ифлосланиши (Экологик тарбия)	Ичимлик сувини қандай олиш мумкин?	Хона гуллари	
	Санъат маркази	Ўз қўнимиз билан светофор ясайдиз	Йўл белгиларини ясаш (лой иши)	Бўёқлар, картон, қаламлар, қофоз, елим, қайчи, пластелин, маҳсус тахта.	
	Умумий гурух бўлиб ишлаш				

ОЙЛИК МАВЗУ: “ТРАНСПОРТ. ЙҮЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИ. ҲАЁТ ҲАВФСИЗЛИГИ САБОҚЛАРИ”

Гурух	номли тайёрлов гурухи					
Мавзу	Фавқулотда ёрдам хизматлари					
Давр	Ноябрь ўйининг 3 хафтаси					
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсадлар	жисмоний ривожланиш ва соглом турмуш тарзининг шаклланиши;	Чақонлик, фазода мўлжал олиш, дикқатни ва чидамлиликни, тез ҳаракат қилиш малакаларини ривожлантириш.				
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Жасорат ҳиссини, тартиблиликни, ғалабага интилиш ва иродани, майший ҳаётда одоб-аҳлоқ малакаларини шакллантириш.				
	нутқ, мулоқот, ўқиш ва ёзиш малакалари;	Кундалик ҳаётда болаларнинг шахсий ҳавфсизлиги ҳақидаги билимларини кенгайтириш ва ривожлантириш. Тезкор ёрдам хизматларининг телефон ракамларини ўрганиш.				
	билиш жараёнини ривожланиши;	Болаларда фавқулотда холатларда ўзини тутиш кўнимларини шакллантириш. Ҳавф келтириб чиқариши мумкин бўлган предметлар ҳақидаги билимларини мустаҳкамлаш. Дўстона муносабатни тарбиялаш.				
	ижодий ривожланиш.	Ҳамкорликда фаолиятни амалга оширишга ижодий муносабатни шакллантириш, ритмни сезиш ҳиссини, мусиқа ва ҳаракатларда ритмик акс этишини ҳис қилиш қобилиятини тарбиялаш.				
Ривожлантириш маркази		Таълим-тарбиявий фаолият				
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума
Эркин фаолият	Қуриш-ясанша математика	“Ўт ўчириш машинаси”ни ясаймиз (йигамиз)	Милиция машинасини ясаймиз			Конструктор, коробкалар, кўл остидаги материаллар
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	«ДАН ходими»	«Тез ёрдам шифокори»			Атрибулар, ниқоблар
	Нутқ ва тил	“Ҳавфли буюмлар” дидактик ўйини;	Серияли расмлар асосида йўл ҳаракати қоидалари		Китоблар, дидактик ўйин, мавзуга оид расмлар	
	Фан ва табиат маркази	Сув ва кум хусусиятлари – ўт ўчирувчиларнинг ёрдамчилари	Оловнинг ўзига хос хусусиятлари “Нимаси билан фойдали ва нимаси билан заарли?”	Сув, кум, ўсимликлар		
	Санъат маркази	“Менинг қаҳрамоним” мавзусида расм чизиш	“Ёрдамчи машиналар” апликация			
	Умумий гурух бўлиб ишлаш					

ОЙЛИК МАВЗУ: “ТРАНСПОРТ. ЙҮЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИ. ҲАЁТ ҲАВФСИЗЛИГИ САБОҚЛАРИ”

Гурұх	нөмли тайёрлов гурухи						
Мавзу	Касблар. Бизнинг яхши ишларимиз.						
Давр	Ноябрь ўйининг 4 хафтаси						
Ривожланини соҳалари бўйича максадлар	жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши;	Хар хил меҳнат турларини ўрганиш жараёнида болани жисмоний жиҳатидан ривожлантириш.					
	ижтимоий-хиссий ривожланиш;	Ижобий хиссиётларни шакллантириш, бир-бирига нисбатан хушмуомала ва ижобий муносабатларни шакллантириш. Илтимосни бажариш малакасини, турли касбдаги катталар меҳнатига ҳурматни шакллантириш.					
	нутқ, мулокот, ўқиш ва ёзиш малакалари;	Боғланган нутқни, саволларга тўлиқ жавоб бериш кўникмасини ривожлантириш. Диққати, хотираси ва тафаккурини ривожлантириш.					
	билиш жараёнини ривожланиши;	Касблар, , катталар меҳнати ва унинг ҳар бир инсон ҳаётида, жамиятда тутган ўрни ҳақида дастлабки тушунчаларни шакллантириш. Дунёқарашни ва касбларга нисбатан онгли қизиқиши кенгайтириш.					
	ижодий ривожланиш.	Тарбия жараёнига тасвирий фаолият ва мусикани сингдириш орқали кундалик ҳаётда гўзалликни яратиш кўникмасини шакллантириш.					
Таълим-тарбиявий фаолият							
Ривожлантириш маркази		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар, иловалар
Эркин фаолият	Қуриш-ясашва математика	“Мактаб” қурамиз		“Атрофимиздаги сонлар ва рақамлар”			конструктор, мозаики, қутилар, қўлостидаги материаллар ва лего.
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	“Шифокор қабулида”		Қовурамиз, қайнатамиз, пиширамиз – ошпаз касби.			Ошпаз ва шифокор касбига доир ўйинчоқ жихозлар
	Нутқ ва тил	“Турли туман касблар”		“Хунармандлар шахарчаси”			Ривожлантирувчи ўйинлар
	Фан ва табиат маркази	Балиқларни парваришилаш		Табиат йилномаси			
	Санъат маркази	“Кузги осмон” расм чизиш		Лой иши (ихтиёрий, тасаввур бўйича)	“Касблар” болажон китобчаси		пластилин, бўёқлар, қаламлар, қофоз
	Умумий гурӯх бўлиб ишлаш						

НОЯБРЬ 1-ҲАФТАСИ. “ЕР, СУВ ВА ҲАВО ТРАНСПОРТИ”

Куриши-ясаши, конструкторлаши ва математика маркази

“Транспортни йигамиз”

Мақсад:таклиф қилинган материаллардан транспорт ясаш, машина ёки транспортнинг вазифаси ҳақида сўзлаб беради, турли ранг ва шаклларни билади ва фарқлайди.

Жиҳоз ва материаллар:турли ўлчамдаги қутилар, қурилиш материаллари, ғилдирак, рангли қоғозлар, елим, скотч, қайчи, наклейкалар.

Фаолиятнинг олиб борилиши:

1. Транспорт тасвирланган расмларни кўриш ва кузатиш;
2. Болалар билан машина-транспортини ясашни режалаштириш;
3. Транспортни ясаш-куриш;
4. Ясалган транспортни тақдимотини амалга ошириш;
5. Болалар томонидан ясалган ишларни муҳокама қилиш ва рағбатлантириш;
6. Ишлатилган материалларни миқдорини санаш ва шакллари бўйича ажратиш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга ўзи томонидан ясалган транспортни майда деталлар-ўйинчоқлар (қўғирчоқ ҳайдовчи ёки йўловчи, байроқчалар ва х.к.) билан тўлдиришини таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамоада ишлаш кўникмасининг шаклланганлиги;
2. Транспортнинг ҳавфсизлиги ва вазифасига мослигига эътиборни қаратиш;
3. Тасаввурлари ва ижодкорлигининг ривожлантириш;
4. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

Сюжетли-ролли ўйин ва драматизация маркази

«ДАН ходими»

Мақсад: Милиционер (ДАН) ходими фаолияти ҳақида маълумотга эга, болада ҳайдовчи ва милиционер орасидаги шахслараро муносабатларни шаклланган, йўл ҳаракат ҳавфсизлиги қоидаларига риоя қила олади, транспорт ҳайдовчиси ва милиционерга нисбатан хурмат билан муносабатда бўлади.

Жиҳоз ва материаллар: милиционер кийими, унга мос аксесуарлар, машина, руль, қаҳрамонлар хужжатлари муляжи.

Фаолиятнинг олиб борилиши:

1. Ҳаракат йўналиши ва милиционер билан учрашув жойини режалаштириш;
2. ““ДАН ходими” сюжетли-ролли ўйинини ўйнаш;
3. Ўйналган ўйин бўйича сухбат.

Қўшимча қисм: Болалар ўйин фаолияти орқали светофор бўлмаган жойларда “ҳавфсизлик оролларидан” фойдаланиб ҳаракатни ва йўлни бошқаришни (регулировка қилишни) машқ қиладилар.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларнинг милиционер билан мулоқот қилиш кўникмасини шаклланиши;
2. Йўл белгиларига эътиборли бўлишни ривожлантириш;
3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

Til va nутқ маркази

«Автомактаб»

Мақсад: автомактаб қандай тузилишга эга эканлигини, унинг вазифаларини билади. Лугат бойлигини янги сўзлар билан бойитади ва ички нутқни фаоллаштиради, қайта сўзлаб бериш вақтида боғланган нутқни ривожлантиради, вақт ва фазода мўлжал олишни билади, мардлик, чақонлик ва дўстига ёрдам бериш кўникмалари шаклланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: икки саҳифали картон: чап саҳифасида турли йўлда содир бўлиши мумкин бўлган вазиятлар ёпиштирилган, ўнг саҳифасида эса қоидалар чизилган.

Фаолиятнинг олиб борилиши:

1. Турли йўлда содир бўлиши мумкин бўлган вазиятлар тасвиранган расмларни томоша қилиш;

2. Расмларда тасвиранган вазиятларни тушунтириш;

3. Пиёдалар, светофор ёнидаги болаларнинг харакатларини баҳолаш, керакли йўл белгиларининг муҳимлигини тушунтириш.

Қўшимча қисм: Ўйинни ўйнаш учун тарбиячи макет ясами мумкин.(қалин картон, унда муассаса авто майдончани аппликацияси байёрланган, машиналар юрадиган кенг кўча қисми, тротуарлар, ўйин майдончалар, йўл белгилари чизиклари чизилган бўлади) Ушбу макет билан болалар йил давомида: йўл белгиларини қўйиб чиқадилар, юз бериши мумкин бўлган йўлдаги вазиятларни моделлаштирадилар ва уларнинг ечимини топадилар. Турли вазифаларни бажарадилар: масалан, пиёдага чорраҳадан ўтишга ёрдам бер, қоида бузувчини аниқла, пиёда ўйинчоқларни ҳавфсиз ўналишга қўйиб чиқ ва х.к.

Эътибор бериш керак:

1. Агар бола тўлиқ гаплардан фойдаланиб жавоб бера олмаса, ўналтирувчи ва ёрдамчи саволлар билан кўмаклашиш мумкин;

2. Айрим йўл белгиларини фарқлашни билиш;

3. Кузатувчанликни тарбиялаш;

4. Нутқни ривожлантириш.

Fan va tabiat markazi

“Шахсий камалак”

Мақсад: Ёруғлик нурининг сувдун ўтиш ҳолати билан танишиш.

Жиҳоз ва материаллар: Сув билан тўлдирилган идиш(ванна, тоғора), фонар, кўзгу, оқ қоғоз.

Фаолиятнинг олиб борилиши:

1. Идишга сув қўйиб, тубига кузгуни қўямиз.

2. Кузугуға фонар орқали ёруғлик тушурамиз.

3. Акс этувчи ёруғликни қоғоз саҳифасида ушлаш лозим, натижада камалак ҳосил бўлади.

4. Тушунтириш: ёруғлик нури бир неча рангдан тузилади; ёруғлик сувдан ўтганда камалакнинг ранглари ҳосил бўлади.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўтказилган тажрибани ота-оналарига гапириб беришни ва уни уйда кўрсатиб беришни таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Ҳаётни фан билан боғлашни билиш.

2. Ҳаёт хавфсизлиги сабоқлари.

Санъат маркази

Расм «Келажак автомобили»

Мақсад: майта қўл моторикасини, тасаввурини ривожлантириш, қўл остидаги воситалар ёрдамида расм чизишга ўргатиш.

Жиҳоз ва материаллар: замонавий машиналар расмлари тўплами, қофоз., бўёқ, гуашь, сув идишлари, ноанъянавий расм чизиш учун табиат материаллари (пахта, қулоқ тозалагичлар, пахтали тампонлар)

Фаолиятнинг олиб бориши:

1. “Замонавий машиналар” мавзусида расмларни қўздан кечириш.
2. Ноанъянавий расм чизиш техникаси билан танишиш.
3. Қўл остидаги воситалар ёрдамида машина расмини хомаки чизмаларини чизиш.
4. Болаларнинг ижодий фаолияти.
5. Болалар чизган тайёр расмларни муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Кўшимча қисм: тарбиячи болаларга расм мавзусига оид шеър ёки қўшиқ куйлашни таклиф қилиши, кўргазма ташкил этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Тартибли ва гигиеник талабларга мос ишлашга ўргатиш.
2. Келажак машинаси ғоясини киритиши.
3. Тасаввuri ва майда қўл моторикасини ривожлантириш.
4. Ҳаёт хавфсизлиги сабоқлари.

Курилиш маркази

“Автострада: қандай ҳаракат қилиш керак?”

Мақсад: “Автомобиллар қатнови учун маҳсус катта йўлни кубиклар, курилиш блокларидан қуриш, фазода мўлжалга олиш, дикқат, идрок, хотирани ривожлантириш, топшириқни берилган кетма кетлиқда бажариш, ҳажмга эга бўлган шаклларни номини билиш ва ундан фойдаланган ҳолда қуриш, ранг ва шаклларни билиш.

Жиҳоз ва материаллар: кубиклар, геометрик шакллар, лего, автострада элементлари, “Тўғрига ҳаракат”, “Ўнга ҳаракат”, “Чапга ҳаракат” йўл белгилари.

Фаолиятнинг олиб бориши:

1. “Автострада” мавзусидаги расмни қўздан кечириш.
2. Болалар томонидан автострада қурилишини режалаштириш.
3. Болалар томонидан йўлни қуриш.
4. “Тўғрига ҳаракат”, “Ўнга ҳаракат”, “Чапга ҳаракат” йўл белгиларидан фойдаланган ҳолда қуриш.
5. Ҳаракат бошланиши ва бориш нуқталарини белгиланади.

Болалар белгиланган йўналиш бўйича йўл ҳаракати қоидаларини бузмаган ҳолда белгиланган нуқтага тезроқ етиб боришлари керак.

Кўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўз ишларини белгилар, реклама лавҳалари ўрнатишни таклиф қилиши мумкин. (Уларни болалар чизиши ёки конструкциялаши мумкин)

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамоада ишлашга ўргатиш.

2. Тасавурини ривожлантириш
3. Ҳаёт хавфсизлиги сабоқлари.

Нұтқ ва тил маркази

“Сүз үйини”

Мақсад: диққатни, хотирани ривожлантириш, лугат бойлигини бойитиши.

Жиҳоз ва материаллар: икки категориядаги турли сүзлар тасвиrlанган расмлар: светафор(словарь: учта күз, күчада турибди,чораҳа, ҳаво ранг, бир оёқ, сарық ранг, қызыл ранг, йүлдан үтиш, пиёданинг ёрдамчиси, яшил ранг, уйда турибди), йўловчи.

(**лугат:** автобус, маршрут, бекат, йўл, ўқиш, уйқу, чипта, чиптачи, самолётда учиш, пиёда, ўриндик, салон, кровать)

Фаолиятнинг олиб борилиши:

1. Болалар орасидан олиб борувчини белгилаш.

2. Тарбиячи томонидан үйин қоидасини тушунтириш: бошловчи расмли карточкани кўрсатади, болалар эса светафорга оид сўз бўлса бир марта, агар “йўловчи”га оид сўз бўлса икки марта чапак чаладилар.

3. Ҳар бир сўз танланишини тушунтирилади.

4. Сўзлар иштирокида ҳикоя тузиш: эрталаб, нонушта, болалар боғчасига йўл, пиёдалар йўлакчи, нон дўкони, дорихона, чораҳа, ер ости үтиш йўли, светафор, болалар боғчаси.

Кўшимча қисм: тарбиячи мавзуга оид сўзлар талафузини мустаҳкамлаш билан бирга болаларни жамоат жойларида ўзини тутиш маданиятига риоя қилишни ўргатади: транспортда йўл ҳаққини тўлаш, катталар турганда үтириш мумкин эмаслиги ва бошқалар.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Сўзларни тўғри талаффуз этиш.

2. Тасаввурни ривожлантириши.

3. Ҳаёт хавфсизлиги сабоқларига амал қилиш.

Фан ва табиат маркази

“Гулхан ҳавони ифлослантиради” (экологик тарбия)

Мақсад: Ҳаво хусусиятлари билан танишиш, халтага ҳавони тўлдириш. Ҳаво ис газлари, оловдан ифлосланади, аммо ифлосланган ҳавони ўсимликлар ёрдамидамида тозалаш мумкин.

Жиҳоз ва материаллар: ҳар бир болага халта(пакет), гогурт, мавзуга оид расм, “Табиат ҳавони тозалайди” мавзусида слайд.

Фаолиятнинг олиб борилиши:

1. Халтани ҳавога тўлдириш ва уни кузатиш.

2. “Ҳавонинг ифлосланиши ва уни тозаланиши” мавзусида расмларни кўздан кечириш.

3. Ҳавонинг ифлосланиши бўйича тажриба ўтказиш.

4. Шагамни ёқиши ва олов устида ойна ёки чинни пиёлани тутиб туриш(бир оз вақт ўтгач болалар предмет қорайишини ва қоракуя билан қопланишини кўрадилар)

5. Ўтказилган тажриба муҳокамаси(яна нима ҳавони ифлослантиради? – автомобилларда чиқадиган ис газлари, сигаретлар, ёнғинлар, заводлардан чиқадиган тутунлар, ахлат уюмлари ва бошқалар)

6. Болалар хулосаси: ҳавони мухим тозалаш воситаси ва кислород етказиб берувчи ўсимликлар ҳисобланади.

7. Бөг майдончасидадарахт күчтини экиш.

Кўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўсимликларни парваришилаш қоидалари ҳақида гапириб беради ва экилган күчтларга парваришилаш бўйича навбатчиларни белгилайди.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Тажрибани ўтказиш ва соғлиқни саклаш қоидаларига риоя қилиш.
2. Ҳаёт хавфсизлиги сабоқлари.

Санъат маркази

Табиат материалларидан апликация: транспорт турлари

Мақсад: майта қўл моторикасини, тасаввурини ривожлантириш, эстетик безатиш, апликацияда табиат материалларини уйғунлаштиришни билади. Ўзининг ижодини чиройли безатади.

Жиҳоз ва материаллар: табиат материаллари, рангли картонлар, қофоз, елим, степлер, рамкалар.

Фаолиятнинг олиб бориши:

1. “Транспорт” мавзусида расмларни кўздан кечириш.
2. Тасвирий санъат фаолияти ноанъанавий техникаси билан танишиш.
3. Расм ва табиат материалларини танлаш.
4. Болалар билан мавзу асосида апликация ишини бажариш.
5. Болалар тайёр расмларни муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Кўшимча қисм: тарбиячи болаларга апликацияни безатиш, мавзуга оид шеър ёки қўшиқ кулашни таклиф қилиши, кўргазма ташкил этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Тартибли ва гигиеник талабларга мос ишлашга ўргатиш.
2. Тасаввури ва майда қўл моторикасини ривожлантириш.
3. Ҳаёт хавфсизлиги сабоқлари.

Курилии маркази

“Гараж қурамиз”

Мақсад: Гаражни кубиклар, қурилиш блоклари, легодан қуриш, ҳажмга эга бўлган шаклларни номини билиш ва ундан фойдаланган ҳолда қуриш, ранг ва шаклларни билиш.

Жиҳоз ва материаллар: кубиклар, геометрик шакллар, лего, гараж элементлари.

Фаолиятнинг олиб бориши:

1. “Машина учун гараж” мавзусидаги расмни кўздан кечириш.
2. Болалар томонидан майдонча қурилишини режалаштириш.
3. Болалар томонидан майдончани қуриш.
4. Болалар ишини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Кўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўз ишларини майда ўйинчоқлар билан тўлдиришни таклиф қилиши мумкин. (машиналар, асбоблар, дараҳтлар ва бошқалар)

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамоада ишлашга ўргатиш.
2. Тасаввурини ривожлантириш
3. Ҳаёт хавфсизлиги сабоқлари.

Сюжетли-ролли ўйин ва драматизация маркази

“Самолётда учамиз”

Мақсад: Аэропорт, аэропорт ходимлари меҳнати ҳақида тасаввурга эга бўлиш, болаларда учувчи ва йўловчиларнинг ўзаро муносабатлари ҳақида тушунча ҳосил бўлади, учиш вақтида қоидаларга амал қилишни билади. Катталарага ва аэропорт хизматчиларига нисбатан хурмат ҳисси тарбияланади.

Жиҳоз ва материаллар: учувчи ва стюардесса кийими, унга мос аксессуарлар, чемодан, кресло.

Фаолиятнинг олиб борилиши:

1. Болалар ўртасида ролларни тақсимлаш
2. Аэропорт хизматчилари билан учрашув ва йўналишни режалаштириш.
3. “Самолётда учамиз” ўйинини ўйнаш.
4. Ўйналган ўйин бўйича суҳбат.

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга трапни конструкциялаш, чипталарни чизиб тайёрлаш, мусиқий безатишни таклиф этиш мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларнинг аэропорт хизматчилари билан мулоқот қилиш кўникмасини шаклланиши;
2. Логик тафаккурни ривожлантириш;
3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

НОЯБРЬ 2 ҲАФТАСИ **ЭХТИЁТКОР ПИЁДА ҲАФТАСИ**

Қурилиш маркази

“Пиёда йўлкаси”

Мақсад: геометрик шаклларни фарқлашни мустаҳкамлаш, пиёда йўлакчасининг нима учун кераклини айтиб бера олади. Йўлакчани геометрик шаклларидан қуришда қанча шакл кетганлигини хисобини олишга ўргатиш.

Жиҳоз ва материаллар: геометрик, ҳамда қурилиш керакли шакл ва жиҳозлар, йўл.

Фаолиятнинг бориши:

1. Пиёда мавзусидаги расмларни кузатиш.
2. Болалар билан “Пиёдалар йўлаги” ни қуриш режасини тузиш.
3. Геометрик шакллардан “Пиёдалар йўлаги”ни қуриш.
4. “Пиёдалар йўлаги”ни ўлчаш.
5. Болалар ишини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга оқ қоғоздан лентачалар кесиб, пиёда йўлакчасини ёпиширишни тавсия этади.

Эътиборга молик жиҳати: Болаларнинг жамоада ишлаши, қурилишда тозаликка эътибор, хаёт ҳавфизлиги сабоқлари.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

“Мен пиёда”

Мақсад: Жамоат жойларида ўзини тута олади. Транспорт воситаларининг ҳавфли эканлигини тушунади. Транспорт турларини фарқлайди. Кузатиш, таҳлил қилиш, хулоса чиқариш малакасига эга.

Жиҳоз ва материаллар: Кўрсаткич, машиналар, хизмат бош кийими, йўл кўрсатиш таёқчаси.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзуга оид мавзуларни кузатиш;
2. Болалар билан сайрга бориш жойини режалаштириш;
3. Қоғоз картондан кўрсаткич ва белгиларни тайёрлаш;
4. Болалар орасида ролларни тақсимлаш;
5. Ўйин иштирокчиларининг дикқатларини йўлни тўғри кесиб ўтишга, йўл белгиларига риоя этишга чақириш;
6. Жамоа жойларида тартиб сақлаш, йўл белгилари ҳақидаги билимларини мустаҳкамлаш;
7. Ўйинлар муҳокамаси ва болаларни рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи болалар билан “Билмасвой шаҳарда (қишлоқда) мавзусида ўйинни саҳналаштириши мумкин. “Уйдан боғчагача” йўл харитасини тузиш, жамоат жойларида жамоа тартиби қоидаларига риоя қилиш, атрофга эътиборли бўлиш, тозаликни сақлаш, пиёдалар йўлкасидан юриш, катта йўлга чиқиб кетмаслик, пиёдалар йўлкаси йўловчилар учун ажратилган бўлиб, пиёдалар йўлаги бўлмаган тақдирда катта йўлнинг четидан машиналар қатновига қарама-қарши юриши лозимлигини тушунтиради.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Сўз бойлигини оширишга;
2. Ижодий қобилиятларни ривожлантиришга;

3. Ҳаёт ҳавфизлиги сабоқлари.

Тил ва мурасида маркази

Ҳавфли холатларни саҳналаштириши

Мақсад: Ўз қарорларини чиқариш қобилиятини кўрсатиш “Вазифаларни кетмакетликда бажаради. Ҳавфли холатларни фарқлаш ва уларга тўғри муносабатда бўлиш.

Жиҳоз ва материаллар: турли обьектлар ва расмлар, ҳиёбонлар қўчаларнинг ўйинчоқлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Турли хилдаги кўргазмали қуроллар ва плакатлар, расмлар;
2. Плакат ва расмлар билан ишлаш;
3. Ҳавфли холатлар тасвирланган расмлар намойиши ва холатларни болалар билан мухокама қилиш;
4. Ҳиёбон, кўча ва ўйин учун ҳавфсиз жойлар тасвирланган расмларга ўз фикрини билдириш;
5. Луғат бойлигини ўрганиш ва бойитиш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга кўчада юриш қоидаларини ўргатишида давом этади. Яқин орадвиги жойни мўлжал олишни, кўчаларда расмлардаги асосий биноларни номини билишга ўргатади.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Мантиқий фикрлашга;
2. Тахлил қилиш ва умумлаштиришга;
3. Ҳаёт ҳавфизлиги сабоқларига.

Фан ва табиат маркази

Ҳаво билан тажриба (экологик тарбия)

Мақсад: Ҳавонинг ажойиб ҳусусиятлари билан танишиш. “Ҳавони” қидириш мавзусидаги тажрибани ўtkаза олади (банкадаги ҳаво). Пакетдаги ҳаво, ҳаво шарлари, совун кўпиги, совуқ кунларда ҳаво чиқариш. Инсон ҳаётида ҳавонинг ролини тушунади.

Жиҳоз ва материаллар: елим пакет, шарлар, мавзу бўйича расмлар, “Табиат ҳавони тозалайди” мавзусидаги слайдлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Ҳавони йигиш ва уни чиқариш;
2. “Ҳавони қидириш” мавзусидаги расмни кузатиш;
3. Ҳавони қидириш бўйича тажриба ўtkазиш;
4. Экологик тарбия;
5. Болалар ишини мухокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: ўсимликлар, елим идишлар, гул экилган тувак, шарлар, белруракча, контейнер.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Тажриба ўtkазиш давомида саломатликни сақлаш қоидаларига риоя қиласи;
2. Тасавурларини кенгайтириш ва майда қўл моторикасининг ривожланишига;
3. Ҳаёт ҳавфизлиги сабоқларига.

Санъат маркази

Ўз қўлимиз билан “Светофор” ясаймиз

Мақсад: картондан светофор ясашни билади. Ташландиқ материаллардан фойдалана олади. Ўз ишига жавоб беради.

Жиҳоз ва материаллар: рангли қоғоз ва картон, қайчилар, елим, қутилар, пластелин, табиат материаллари (барглар, навдалар, уруғ ва бошқалар).

Фаолиятнинг бориши:

1. “Шаҳардаги светофор” мавзусидаги расмни кўриш;
2. Светофор ясаш учун столни тайёрлаш;
3. Қаттиқ қора картондан тўғри туртбурчак шакл кесиб олиш;
4. Доира шаклидаги шаблонни тайёрлаш ва тўртбурчакда 3 та доира ҳосил қилинади;
5. Кесилган доираларга қизил, сарик, яшил рангли картонлардан доиралар кесилади ва қора картондаги тешикларга ёпиштирилади;
6. Тўғри тўртбурчакнинг ён томонларига ҳам қора картондан кесиб тайёрланган туртбурчаклар ёпиштирилади;
7. Ҳаракатлантирувчи қисмлар ўрнатилади;
8. Болаларнинг фаолият натижасини муҳокама қилиш.

Қўшимча қисм: кўргазма ташкил этилади. Мавзу бўйича шеър ёки қўшиқ ижро этилади.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларнинг гигиеник талабларга риоя қилган ҳолда ишлашларига;
2. Бир-бирларини хурмат қилишга;
3. Тасаввурларини кенгайтириш, боғланган нутқини а, майда қўл моторикасини ривожланишига;
4. Ҳаёт ҳавфизлиги асослари.

Сюжетли-ролли ўйин ва драматизация

Шаҳар кўчалари

Мақсад: тасаввурларида ўйинларни шакллантириш. Бир ўйин мазмунида бир нечта ўйинни бирлаштиришга ўргатиш. Одамлар ҳаёти, уларнинг ўзаро муносабати, бир-бирларига боғлиқлиги ҳақидаги тушунчаларни кенгайтиришни давом эттириш.

Жиҳоз ва материаллар: светофор макети, йўл белгалари, ўйинчоқ машиналар, аравачалар, ДАН ходими иш қуроллари, “Дўкон”, “Гўзаллик салони”, уйлар макети.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзу асосидаги расмларни кўриш;
2. Болалар билан шаҳарнинг қайси кўчасига сайр уюштириш режасини тузиш;
3. Хўжаликни болалар билан бирга юритиш;
4. Касалхонага мурожаат қилиш;
5. Дўконга харид учун бориш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи сайр давомида велосипедда учишни таклиф этади. Йўл белгиларига риоя қилишни таклиф қиласади.

Эътиборга молик жиҳати:

Сўз бойлигини оширишга, ижодий қобилияtlарини намоён бўлишига.

Тил ва нутқ маркази

“Уйга йўл” ўйини

Мақсад: уйга ва муассасага олиб борувчи йўналиш, унда жойлашган ижтимоий объектлар ҳақида тасаввурга эга бўлади. Сўз бойлиги фаолашади. Фазовий тасаввурлари ривожланади.

Жиҳоз ва материаллар: расмлар, плакатлар, йўналиш чизмаси, шартли белгилар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Йўналишни танлаш;
2. Йўналишдаги ижтимоий объектлар ҳақида сұхбат;
3. Луғат бойлигини янги сўзлар билан бойитиш;
4. Йўналишни кўриб чиқиш ва фазовий тушунчаларни аниқлаштириш;
5. Ҳар бир боланинг уйини белгилаш;
6. Ҳар бир боланинг уйдан боғчага ва аксинча юриш йўналишини белгилаш;
7. Болалар билан йўллардаги йўл белгилари тўғрисида сұхбатлашиш:
  - Пиёдалар ўтиш жойи;
  - Тиббиёт муассасаси;
  - “Тўхта” белгиси, юриш тақиқланади ва ёқилғи қўйиш шохобчаси белгилари.

Қўшимча қисм: Қўшимча равища тарбиячи энг муҳим белги ва йўлда юриш коидаларини тушунтириб, мустаҳкамлаши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Хотира, диққат ва ижодкорликни ривожланиши;
2. Тасаввурлари ва нутқни ривожланиши;
3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқларига.

Фан ва табиат маркази

Ичимлик суви қандай келади?

Мақсад: сув ҳақидаги тушунчаларни, физика қонунларини мустаҳкамлаш, табиий шароитда сув чиқариш усууллари билан танишади.

Жиҳоз ва материаллар: белкурак, кленка, тош.

Фаолиятнинг бориши:

4. Муассаса худудидаги боғдан тажриба жойини тайёрлаш;
5. Ерда чуқурлиги 25 ва диаметри 50 см бўлган чуқурни тайёрлаш;
6. Чуқурнинг марказига бўш пластик контейнер ёки бошқа идишни ўрнатиш, унинг атрофига янги яшил ўт ва баргларни жойлаштириш;
7. Чуқурликни тоза полиэтилен кленка билан ёпиш ва унинг атрофларини четидан ҳаво чиқмайдиган қилиб тупроқ билан беркитиш;

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга узоқ ўлкаларга саёҳат қилган ва бу саёҳат вақтида сувсиз қолган саёҳатчилар ҳақида қизиқ воқеаларни ўйлаб топишни таклиф этади.

Эътиборга молик жиҳати:

Болаларнинг кузатувчанлигига, амалга оширилган тажриба бўйича ота-оналар билан мухокама уюштириш ва уйда мустақил бажаришни таклиф қилиш.

Санъат маркази

Йўл белгиларини ясаш (лой иши)

Мақсад: пластелин ёки лойдан йўл белгиларини чсашни билади, қўшимча материаллардан фойдаланади. Маданий гигиеник кўникмалари шаклланган. Пластелинни айлантириш ва думалатиш кўникмалари ривожланган.

Жиҳоз ва материаллар: оқ тупроқ ва пластилин, йўл белгиларини безатиш учун жихозлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Йўл белгилари” мавзусидаги расмни томоша қилиш;
2. Иш столини йўл белгиларини ясаш учун тайёрлаш;
3. Йўл белгиларини ясаш;
4. Болалар ишлари натижаларини мухокама қилиш.

Қўшимча қисм: тарбиячи мавзу бўйича шеър ёки ашула айтиб беришни таклиф этиши ва кўргазма ташкил этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Озода ва гигиеник талабларга риоя этиб ишлаш кўникмасининг ривожланишига;
2. Дўстининг меҳнатини хурмат қилиш;
3. Тасаввурлари, боғланган нутқи ва майда моторикасини ривожлантириш;
4. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

НОЯБРЬ З ҲАФТАСИ «ФАВҚУЛОДДА ВАЗИЯТЛАР ҲИЗМАТЛАРИ »

Сюжетли-ролли ўйин ва саҳналаштириши маркази

«Биз қутқарувчилармиз»

Мақсад:хавфли вазиятлар ҳақида тасаввурга эга, қутқарув хизмати иши ҳақида элементар билимга эга.

Жиҳоз ва материаллар: никоблар, руль машиналар костюмлар; фуражкалар, мавзу юзасидан турли вазиятли иллюстрациялар

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзу юзасидан сюжетли расмларни кўриш
2. Ролларни тақсимлаш ва турли вазиятларни саҳналааштириш.
3. Тезкор чакирав телефонлари ҳақида билимларни мустаҳкамлаш.
4. Ўйинлар, мухокама ва болаларни рағбатлантириш.

Қўшимча: Бадий сўз билан тўлдириш.

Нимага эътибор қаратиш лозим: луғат бойлигини бойитиш, ижодий қобилиятни ривожлантириш; ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари

Тил ва нутқ маркази

Мавзу «Хавфли предметлар»

Мақсад: турмушдаги хавфсизлик манбалари ҳақида элементар билимга эга – электроасбоблар, газ плитаси, гугурт. Айрим асбобларнинг болалар учун хавфли томонларини тушунтириб бера олади.

Жиҳоз ва материаллар: мавзу бўйича иллюстрациялар, плакатлар, хавфли предметлар ва тезкор хизмат рақамлари кўрсатилган пешлавҳа.

Фаолиятнинг бориши.

1. Сюжетли расм ва плакатларни кузатиш.:

- 1) Расмлар бўйича таянч сўзини айтади;;
- 2) расмдаги вазиятларни тавсифлайди ;
- 3) мос рақамли пешлавҳани топади, ундаги тезкор хизматнинг рақамини айтади;
- 4) болалар ишининг муҳокамаси, рағбатлантириш.

Қўшимча: бадиий сўз билан бойитиш.

Нимага эътибор қаратиш лозим: қисқа гаплардан иборат хикоя туза олиш; таҳлил қилиш ва умумлаштира олиш; тасаввурни кенгайтириш, хаёт хавфсизлиги сабоқлари.

Фан ва табиат маркази

«Сув ва қум хусусиятлари – Ўт ўчирувчиларнинг ёрдамчилари»

Мақсад: сув ва қумнинг айрим хусусиятлари ва нам қумнинг ажойиб хусусиятлари билан таниш. Сувдан фойдаланишни билади. Сув билан тажриба ўтказади. Ўт ўчирувчилар фаолиятида сувнинг аҳамиятини билади.

Жихоз ва материаллар: сув, қум, шам, гуруртлар, мавзу бўйича иллюстрациялар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Ёнгиндан ёрдамчи сифатида сув ва қумнинг хусусиятлари билан танишиш;
2. Тарбиячи билан иш; оловни ўчириш (ёнган шамни сув ва кув ёрдамида ўчириш.
3. Хулоса чиқарилади.

Қўшимча: кислородсиз расмларда тажрибадаги кислородсиз оловни ўчиришни кузатадилар.

Нимага аҳамият бериш лозим: тажриба ўтказа олиш; қоидани билади ва унга амал қиласи; хаёт хавфсизлиги сабоқлари.

НОЯБРЬ 4 ҲАФТАСИ

«КАСБЛАР, БИЗНИНГ САВОБЛИ ИШЛАРИМИЗ »

Куриши, ясаш ва математика марказлари

«Мактабни» қурамиз

Мақсад: қурилиш биноларини, уларнинг шаклларини билади, уларнинг баландлигини ўлчай олади. Геометрик шаклларни айтади (куб, тўғри тўртбурчак, тўртбурчак). Мактабни сюjetли қуришни билади.

Жихоз ва материаллар: катта қурилиш материаллари, столусти қурилиш материаллари (майда сюjetли ўйинчоқлар, дарахталар ва гуллар билан мактабни безатиш).

Фаолиятнинг бориши:

1. Қурилиш шаклини танлайди;
2. Қурилиш учун керак бўлган қурилиш материалларини танлайди;
3. Мактаб қурилиши;
4. Қурилиш атрофидаги ҳудудни ободонлаштиради.

Қўшимча: мактаб ҳақида шъерларни эслайди. Тарбиячи ўқитувчилик касби ҳақида гапириб беради.

Нимага аҳамият бериш лозим:

1. Жамоада ишлаш қобилиятига эга;

2. Геометрик шакллар ва курилиш материаллар тұғрисидаги тушунчани мустаҳкамлаш;
3. Курилишда мустаҳкамлик ва ишончлиликтен ташкил этиш;
4. Хаёт хавфсизлиги сабоқлари.

Сюжетти-ролли үйин ва саҳналаштириши маркази
«Шифокор қабулида»

Мақсад: Шифокор касби билан танишиш. Айрим тиббиёт ускуналар нима учун ишлатилиши тұғрисида тушунчага эга (харорат үлчагич, шприц, стетоскоп ва ҳ.к.)

Жихоз ва материаллар: шифокор учун керакли бўлган болалар тўплами, шифокор тўплами, қўғирчоқлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Ролларни мустақил равища да тақсимлайди (шифокор, она қизи билан ва ҳ.к.)
2. Ўзи үйлаб топган сценарийни саҳналаштиради
3. Мазкур тематика бўйича роллар билан алмашади ва янги сюжетни саҳналаштиради.

Нимага эътибор бериш лозим: үйин давомида болаларнинг ўзаро муносабати; үйин иштирокчиларига эмоционал муносабат; фаол бўлмаган болаларнинг үйиндаги иштироқи.

Тил ва нутқ маркази
«Касбларнинг ҳар ҳил турлари»

Мақсад: Айрим касбларни билади ва уларнинг инсон хаётидаги роли.

Жихоз ва материаллар: ҳар бир бола учун расм, тематик расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Шеърларни тинглайди
2. “Касблар” расмларини кўриб чиқади.
3. Ота-онасининг касби ва улар нима билан шуғулланиши тұғрисида гапириб беради. (масалан, менинг онам – болалар шифокори. Улар болаларни даволайдилар, дори ва уколларни ёзибберади. Менинг отам – автобус ҳайдовчиси. Улар одамларни ишга ва ўқишига олиб борадилар.)

Қўшимча: келажакда ким бўлиши тұғрисида сўзлаб беради.

Нимага аҳамият бериш лозим: болалар нутқини тўғри қўйиш.

Фан ва табиат маркази
«Балиқчаларни парваришлаймиз»

Мақсад: аквариумдаги балиқчаларни парваришлай олади, балиқчаларни қандай озуқаланишини ва озуқалантиришини билади. Сувда балиқнинг қандай нафас олишини тушунади.

Жихоз ва материаллар: балиқчалар билан аквариум, уларнинг озуқаси, қармоқ, болалар учун сув ости ўйинчоқлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар аквариумни кузатади ва балиқчаларни парваришлаш бўйича билимини кўрсатади.

2. Балиқчалар тўғрисида нималар билишини сўзлаб беришади.

3. Балиқларнинг ранги тўғрисида сўзлаб беради.

4. Аквариум ва балиқларнинг расмини чизади.

Нимага аҳамият бериш лозим: фаол бўлмаган болаларни ижтимоий мухитга мослаштириш, эмоционал ҳолати, хаёт хавфсизлиги асослари.

Курилиши, ясаш ва математика маркази

«Атрофимиздаги харфлар»

Мақсад: рақамларни танийди, уларни ёзишни билади. Топишмоқ ва мақолалар билан қизиқади.

Жиҳоз ва материаллар: рақамлар расми, “Рақам нимага ухшайди” предметларнинг иллюстрацияси, ҳисоб таёқчалари, масалалар билан қофозлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. 10 гача ва орқага санай олади;
2. “Рақам нимага ухшайди” предметларнинг иллюстрациясини тамоша қилади.
3. Рақамли карточкаларни тартибли жойлаштира олади..
4. Ҳар бир рақамли карточкалар тагида ҳисоб таёқчалари ва тиш ковлагич билан рақамни ясай олади.

Қўшимча: масалалар кўрсатилган варақларни тўлдиради.

Нимага аҳамият бериш лозим: болаларнинг фаол иштироки; хаёт хавфсизлиги сабоқлари.

Сюжетли-ролли ўйин ва саҳналаштириши маркази

«Димлаймиз, пииширамиз – ошпазлик касби»

Мақсад: ошпаз нима билан шуғулланишини билади, айрим таомлар номини билади.

Жиҳоз ва материаллар: болалар ошхона тўплами, ошпаз кийими; болалар идиштоворғи, маҳсулотлар муляжи ва ҳ.к.

Фаолиятнинг бориши:

5. Ўйин сюжетини ўйлаб топадилар.
6. Сюжетни саҳналаштириш учун роллар тақсимланади.
7. Сюжетли-ролли ўйин.

Қўшимча: ёқтирадиган таомлар ҳақида сўзлаб берадилар.

Нимага эътибор қаратиш лозим: ўйин мобайнида болаларнинг ўзаро муносабатлари; ўйин иштирокчиларининг эмоционал ҳолатига

Тил ва нутқ

Мавзу «Хунармандалар шахри»

Мақсад: чизма асосида тавсифий ҳикоя тузади; нутқида феълларни қўллайди; турли касбдаги кишиларга ўз қизиқиши ва ҳурматини ифодалайди.

Жиҳоз ва материаллар: тақдимот, турли касб вакилларининг иш кийимлари ва уларнинг иш қуроллари.

Машғулотнинг бориши.

1. Тарбиячи ёрдамида топишмоқлар ўқийдилар:

- 5) ким сизларга кўйлак, куртка ва севимли озиқ-овқатларни сотади? (сотувчи)
- 6) ким ҳамма касалликларни даволайди, кимга нима фойдали эканлигини билади? (шифокор)
- 7) ким ёнгинни ўчиради, одамларани кутқаради? (Ёт ўчирувчи)
- 8) ким машинада юк ташийди? (Ҳайдовчи)
- 9) ким фен ва тароқ билан дўстлашган ва модага мос соchlарни турмаклайди (Сартарош)
- 10) ким таомлар тайёрлайди: шўрва, котлетлар, винегретлар (Ошпаз)
- 11) Ким тинчлигимизни сақлайди, бузғунчиларни тутади? (Милиция ходими)
- 12) Ким мактаб, уй, болалар боғчаси, дўконларни қуради? (Қурувчи)
2. Турли касбларнинг иш кийими ва иш куроллари билан танишадилар.
3. Ҳар бир касбга мос феълларни танлайдилар: «Нима қиласпти?» саволига жавоб берадилар
(масалан: ошпаз – пиширади, ковуради, тайёрлайди; Шифокор – даволайди, укол қиласди. Қурувчи – қуради ва х.к.)

Қўшимча: шеър ўқидилар

Нимага эътибор қаратиш лозим: болалар нутки; феълларни тўғри қўллай олиш малакаси.

Санъат маркази

Аппликация. «Касблар» китобчаси.

Мақсад: касбалар тўғрисида тасаввурга эга; айрим касбларнинг асосий роли тўғрисида билади.

Жихоз ва материаллар: рангли қоғоз, картон, касблар тўғрисида расм ва табрикномалар, елим, қалам, қайчи, салфетка; китобчани жамлаш намунаси.

Фаолиятнинг бориши:

1. Намуна бўйича китобчани ясаш;
2. Журналлардан касблар тўғрисидаги расмларни танлаб олади ва қирқиб олади;
3. Китоб варакларини касблар тўғрисидаги расмлар билан тўлдиради ва касблар номини босма ҳарфларда ҳар бир расм тагига ёзиди чиқадилар.
4. Китобнинг титул варагини безатади.

Қўшимча: бир бирларини ўз китоблари билан таниширадилар.

Нимага эътибор бериш лозим: ишга ижодий ёндаша олиш, батартиб ишлай олиш ва иш жойини тартибга келтириши.

5. Рақамли карточкаларни тартиби билан жойлаштирадилар.
6. Ҳар бир рақамли карточка тагига ҳисоб таёқчаси ва ёки тиштозалагич билан рақамни ясайди.

Қўшимча: топшириқли варакни тўлдириши.

Нимага эътибор қаратиш лозим: болаларанинг фаол иштироки; ҳаёт хавфсизлиги сабоқлари

Фан ва табиат маркази

«Табиат календари»

Мақсад: об-ҳаво ўзгаришини кузатади ва маълумотларни махсус жадвалга киритади.

Жиҳоз ва материаллар: ташқаридаги ҳароратни ўлчайдиган термометр, қаламлаар, кузатиш вараги

Фаолиятнинг бориши:

4. Об-ҳаво ўзгаришини кузатадилар;

5. Кузатиш варагига маълумотларни киритадилаар: кўчадаги об-ҳаво ҳароратини кўрсатадилар.

6. Осмондаги ўзгаришларни кузатадилар ва расмини чизадилар.

Қўшимча: календарь ўкув йили мобайнида мунтазам тўлдирилиб борилиши мумкин.

Жиҳоз ва материаллар: кузата олиш, таҳлил қилиш ва хулоса чиқариш.

Санъат маркази

«Кузги осмон»

Мақсад: куз осмонининг ўзига хослигини билади, кузги табиат ўзгаришларини билади

Жиҳоз ва материаллар: қофоз, бўёқлар, сув идиши.

Фаолиятнинг бориши:

1. Куз осмонини сўз билан тасвиirlаб бериш, об-ҳаво ва осмондаги ўзгаришларни айтиш.

2. Куз осмони тасвиirlangan фоторасмларни кўриш.

3. Расм чизиш

4. Галерея ташкил этиш, рафбатлантириш.

Қўшимча: жамоа ишини ташкил этиш.

Нимага эътибор қаратиш лозим: йил фаслларининг ўзига хослигини билиш; тасаввурни ривожлантириш ва янги ранг турларини яратиш малакаси.

ДЕКАБРЬ
ОЙ МАВЗУСИ: «ЗУМРАТ ҚИШ»

гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)					
Мавзу	«Зумрат қиши. Конституция куни».					
Давр	ДЕКАБРЬ ўйининг 1 хафтаси					
Ривожланиш соҳаларига доир мақсадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Соғлом турмуш тарзи малакаларини шакллантириш.				
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Ўз хисларини ифодалашни назорат этишга ва турли ижтимоий вазиятларда хиссий реакция қилиш этишга ўргатиш;				
	Нутқ, мулокот, ўқишива ёзув малакалари	Болаларнинг Давлатимиз байрами бўлган «Конституция куни» хақидаги тасаввурларини кенгайтириш. Нутқда мураккаб гапларни ва ибораларни кўллаган ҳолда расмлар асосида ҳикоя қилишга ундаш.				
	Билишни ривожлантириш	Болаларда қишиш ва унинг белгилари, қишиш ойлари ҳақидаги билимларни мустаҳкамлаш.				
	Ижодий ривожланиш	Ҳаётдаги ижтимоий ҳодисаларни ифодалашнинг турли воситаларини кўллаган ҳолда тасвирий ижодда акс эттиришга ўргатиш. Сюжетни истакка кўра танлаш, ўйланганларни расмда ёки ҳайкалда ифодалаш.				
Ривожланиш маркази		Ўкув-тарбиявий фаолият				
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсадлар	Куриш ва конструкторлаш маркази, математика	душанба	сешанба	чоршанба	пайшанба	жума
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	Предметларни тўғри ва тескари санаш . Геометрик фигуralар ёрдамида расм ҳосил қилиш				Байрамона уй.
	Нутқ ва тил	«Бу қачон содир бўлади?» дидактик ўйини			«Қишиш ҳақидаги расмни тўпла» дидактик ўйини (пазллар)	
	Фан ва табиат маркази	«Кор қиз» эртагининг драммалаштирилган ўйини.				
	Санъат маркази	«Байроқ» апликацияси			«Мен қишида нимани яхши кўраман» расм чизиш	«Қишиш» мавзусига оид карточкалар
	Умумий гурух бўлиб ишлаш				«Биз қишида сайдамиз» лой иши	Гурухдаги об ҳаво календари
						Бўёқлар, пластилин, қайчи, рангли қофоз, елим

ОЙ МАВЗУСИ: «ЗУМРАТ ҚИШ»

гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)					
Мавзу	«Соғлом танда – соғ акл»					
Давр	ДЕКАБРЬ ўйининг 2 ҳафтаси					
Ривожланиш соҳаларига доир мақсадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Ҳаракат кўнгилмаларини яхшилаш. Тўғри қадди қоматни сақлашга, ташқи орасталикка риоя этишга ўргатиш				
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Болалар орасида дўстона ўзаромуносабатларни тарбиялаш, атрофдаги инсонларга нисбатан хурмат билан муносабатда бўлишни тарбиялаш.				
	Нутқ, мулоқот, ўқишиша ёзув малакалари	Барча товушларнинг аниқ талафузини мустаҳкамлаш. Нутқнинг аниқлигига эришиш.				
	Билишни ривожлантириш	Болаларни соғлом турмуш тарзи қоидалари ва спорт турлари билан таништириш, мамлакат ҳаётидаги жисмоний соҳага оид воқеаларга бўлган қизиқишини қўллаб қувватлаш				
	Ижодий ривожланиш	Болаларни образнинг ифодаларини, предметнинг характерли сифатларини, ҳаракатларини тасвирий воситалар кўмагида ифодалашга ўргатиш. Ижодкорликни ривожлантириш				
Ривожланиш маркази		Ўқув-тарбиявий фаолият				
		душанба	сешанба	чоршанба	пайшанба	жума
Эркин фаолият	Куриш ва конструкторлаш маркази, математика	Спотр мажмуасини курамиз. (Йирик қурилиш материалидан)			«Спорт ҳақидаги расмни тўпла» (пазллар)	
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	Спорт анжомлари дўкони				
	Нутқ ва тил	«Расмда қандай спорт тури тасвирлаган?» дидактик ўйини		«Қандай сўз мос келмайди?» дидактик ўйини		«Жисмоний тарбия ва спорт» мавзусига оид расмли карточкалар
	Фан ва табиат маркази	Сумалакни кузатамиз.		Рангли муз ясаймиз		
	Санъат маркази	«Биз спорт билан шугулланамиз» лой иши			«Қандай спорт тури менга ёқади?» расми	
	Умумий гурух бўлиб ишлаш					Бўёклар, қаламлар, қоғоз, салфетки. Пластилин, тахтачалар, стеклар.

ОЙ МАВЗУСИ: «ЗУМРАТ ҚИШ»

Гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)							
Мавзу	«Устки ва оёқ кийимлар»							
Давр	ДЕКАБРЬ ўйининг 3 хафтаси							
Ривожланиш соҳалариға доир мақсадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Ташки орасталикка риоя этиш одатини тарбиялаш, ўз ўзига хизмат қилиш ва гигиена малакалариға ўргатиш. Мувозанатни сақлашга ўргатиш, ҳаракатлар координациясини ривожлантириш, фазода мўлжал олишни яхшилаш.						
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Тенгдошлари билан хиссий мулокот шароитида ўз тажрибаларини қўллашга,, турли фаолият давомида ижодкорликни намоён этишга ўргатиш.						
	Нутқ, мулокот, ўқишиша ёзув малакалари	Грамматик хатоликларга нисбатан қатъий муносабатни, нутқнинг софлиги ва тўғрилигига бўлган интилишни тарбиялаш тарбиялаш.						
	Билишни ривожлантириш	Болаларнинг устки ва оёқ кийимлар ҳақидаги билимларини кенгайтириш. Фабрика, ательеда кийимларни тикиш билан боғлиқ меҳнатга доир тасаввурларни шакллантириш						
	Ижодий ривожланиш	Расмда нақш элементларини чизишига ўрганадилар. Мўйқалам учун билан чаққон ва енгил ҳаракатлар қилган холда тўғри, синик, тўлқинсимон чизиқлар, айлана, ярим доира каби чизиқлар чизиш, нуқта қўйиш, мўйқаламни тўғри ушлаш малакасини шакллантириш.						
Ривожланиш маркази		Ўкув-тарбиявий фаолият						
Эркин фаолият	Куриш ва конструкторлаш маркази, математика	душанба		сесданба	чоршанба	пайшанба	жума	Ресурслар, иловалар
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	«Айикча» конструкторлаш.		Кўгиричок учун шифоньер ва комод			Саноқ учун майдада ўйинчоқлар. Саноқ чўплари.	
	Нутқ ва тил	Ателье.			Кийимлар дўкони.		Матолар, кийим деталлари (ёқа, чўнтак, белбоғ, илгак, тугмалар) ва б.	
	Фан ва табиат маркази	«Устки, бош ва оёқ кийимларни тайёрлаш учун матоларни нимадан тайёрлайдилар (ҳайвонлар жуни, пахта, шойи, тери, пат, ипак, тери, самон)			Ўзбек миллий либосларини кўздан кечириш ва тасвираш		Мавзуга оид карточкалар, қўгиричоқлар, миллий либослар	
	Санъат маркази	Декоратив расм. Кийимни чиройли орнамент билан безатиш (қофздан кесилган ўғил болалар кўйлаги, сарафан, кизлар кўйлаги).			«Дўппи» аппликацияси ва ясаш		Бўёқлар, қаламлар, салфеткалар. Рангли қофз, елим, қайчи.	
	Умумий гурух бўлиб ишлаш							

ОЙ МАВЗУСИ: «ЗУМРАТ ҚИШ»

Гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)									
Мавзу	«Байрамона Янги йил»									
Давр	ДЕКАБРЬ ўйининг 4 ҳафтаси									
Ривожланиш соҳаларига доир мақсадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соглом турмуш тарзини шакллантириш		Турли усуллар билан юриш, тиззани баланд кўтарган ҳолда югуриш, майда ва катта қадамлар билан югуриш, коптокни ерга отиш ва икки қўй билан бир неча мартта тақрор тутиб олиш малакаларини ривожлантиришда давом этиши Тўрт оёқлаб предметлар орасидан емаклаш							
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш		Ўз хисларини ифодалашни назорат этишга, ўз хиссий ҳолатини баён этишга ўргатиш.							
	Нутқ, мулоқот, ўқиша ёзув малакалари		Болаларнинг янги йил байрами ҳақидаги билимларини кенгайтириш, болалар луғатини янги сўзлар ва оғзаки иборалар билан бойитиш. Кўрганларига нисбатан бўлган муносабатни ифодалаган ҳолда расмлар асосида ҳикоя қилишга ўргатиш. Нутқнинг грамматик қурилишини ривожлантириш.							
	Билишни ривожлантириш		Болаларда атроф олам ҳақидаги тасаввурларни шакллантириш. Болаларни янги йил анъаналари, дунёнинг бошқа мамлакатларида янги йилнинг ишонланиши билан таништириш.							
	Ижодий ривожланиш		Кўшик кўйлаш, рақсга тушиб, расм чизишида фаол иштирок этишга бўлган қизиқишини ва интилишини тарбиялаш. Мусиқий идрокни, таниш асарларни куйига кўра эсда олиб қолиш ва фарқлаш қўнимкамарини ривожлантириш.							
Ривожланиш маркази		Ўкув-тарбиявий фаолият								
Эркин фаолият	Куриш ва конструкторлаш маркази	душанба								
	Сюжетли-ролли ўйинлар маркази ва драммалаштириш	Янги йил арчасини тайёрлаймиз		Янги йил маскаради		Ўйинчоқли арча, костюмлар, ниқоблар				
	Нутқ ва тил	«Расмларни маъносига кўра кўйиб чиқ» дидактик ўйини		«Расмга мос сифатларни танла» дидактик ўйини		Мавзуга доир предметли расмлар ва иллюстрациялар				
	Фан ва табиат маркази	Табиий қорақайрағоч дарахтининг шохи ва гуддасидан ҳосил бўлган гулдастани қўздан кечириш Рассматривание букета из настоящих еловых веток и шишек (ранг, хид, тактиль идрокни текшириш) Тасвир.								
	Санъат маркази	Арчага ўйинчоқ ясаймиз		«Қор бобо ва кор қиз» мавзусида лой иши		«Янги йил» мавзусида расм				
	Умумий гурух бўлиб ишлаш					Бўёқлар, қоғоз, пластилин, стеклар.				

ОЙ МАВЗУСИ: «ЗУМРАТ ҚИШ»

1 ҳафта. «Зумрат қиши. Конституция куни»

Курилиши, конструкторлаш маркази, математика

Педметларни түғри ва тескари санаш.

Геометрик фигуралардан расм ҳосил қилиш

Мақсад: 20 сони ичидә түғри ва 10 сонидан тескари санаиди. Геометрик фигуралардан расм ҳосил қиласы.

Керакли жиҳоз ва материаллар: предметларни санаш учун майда предметлар, 20 сонигача бўлган карточкалар, катта, кичкина ва ўрта ҳажмдаги геометрик фигураларнинг тўплами, предметлар тасвирланган карточкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Карточкаларни 20 сонигача кўпайиб бориш тартибида таҳлаб чиқиш, овоз чиқариб санаш.
2. Сонли карточкаларга мос микдорда ўйинчоқларни қўйиш;
3. Расмли карточкаларни кўздан кечириш (уича, арча, машина, қайиқча, поезд);
4. Геометрик фигуралардан турли расмларни ҳосил қилиш

Қўшимча қисм: тенглик ва тенгизликтини таҳлил қилишни таклиф қилиш «Қанчага кўп? Қанчага кам?»

Эътиборга молик жиҳати:

1. Тартиб ва микдор сонларидан тўғри фойдаланиш.
2. Уни ўраб турган оламдаги сон ва рақамларнинг аҳамиятини тушуниш.

Курилиши маркази

Байрамона уй

Мақсад: қурилиши материалларидан уй қуриш. Болаларда бир бутунни кўриш, қисмларни фарқлаш қобилиятини ривожлантириш (куб, цилиндр, пирамида, конус)

Керакли жиҳоз ва материаллар: қурилиш тўплами, лего, расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзуга доир расмларни кўздан кечириш.
2. Болалар билан биргаликда байрамона уйни қуришни режалаштириш.
3. Болалар томонидан уйни қуриш.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга уйни безаш учун шакли ва услубига кўра тайёр материалларни таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Умумий натижаларга ва бошқа болаларнинг натижаларига қувониш .
2. Зийракликни, фантазияни ривожлантириш.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириши

«Кор қиз» эртагининг драммалаштирилган ўйини.

Мақсад: ўртоқларига “Кор қиз” эртагини мустақил қайта ҳикоя қиласи, драммалаштиришда иштирок этади. Эртак қаҳрамонларининг хиссиётларини тушунади ва сўзлайди. Нутқ ривожланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: “Қор қиз” эртагининг китоби, эртак қаҳрамонларининг кийимлари, эртакка доиратрибулар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Қор қиз” эртагининг китобини кўздан кечириш.
2. Болалар томонидан эртак қаҳрамонларини тақсимлаш.
3. Болалар томонидан эртак эпизодларини танлаш.
4. Эртакни саҳналаштириш.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга эртакка мусиқий жўрликни таклиф этиши ёки “Қор қиз” бадиий фильмидан лавҳаларни кўришни таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Тенгдошлар билан мулоқот қилиш, ўз ҳатти ҳаракатларини бошқа болаларнинг ҳаракатлари билан мувофиқлаштириш.
2. Бадиий адабиётга бўлган қизиқиши тарбиялаш, эртак қаҳрамонларини, уларнинг ҳаракатлари баҳолай билиш кўникмасини шакллантириш.

Нутқ ва тил.

“Қиши” мавзусида тасвирий ҳикоя.

Мақсад: йил фасллари, қиши фасли ва унинг белгилари, қиши ойлари ҳақида тасаввурга эга.

Керакли жиҳоз ва материаллар: “Қиши” тасвирланган расм, қишки вактичоғлик, ўйинларга оид расмлар, қишки эртаклар ҳақидаги китоблар.

Фаолиятнинг бориши:

5. “Қиши” тасвирини кўздан кечириш
6. Расм сюжетини тасвирлаш, расмга доир саволларга жавоб бериш. Карточкаларга мувофиқ қисқа ҳикоялар тузиш.

Қўшимча қисм: Бадиий асар намунаси билан бойитиш. Қиши байрамлар тасвирланган карточкани таклиф этиш.

Эътиборга молик жиҳати: расм, китоб асосида тасвирловчи ҳикояни мустақил тузиш.

Санъат маркази

Аппликация «Ўзбекистон байроғи»

Мақсад: турли материаллардан ясси аппликацияни ижодий бажариш(қоғоз, мато). Ватанга бўлган ифтихор ҳиссини уйғотиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: рангли қоғоз, байроқ рангига мос рангли матолар, елим, қайчи, салфеткалар, қоғоз.

Фаолиятнинг бориши:

6. Ўзбекистон байроғини кўздан кечириш (стол варианти).
7. Болалар томонидан ишни бажариш учун материални танлаш;
8. Болаларнинг ижодий фаолияти.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга Ватан ҳақидаги шеърни айтиб беришни таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: сарамжон ишлаш, бошқаларга кўмаклашиш.

Санъат маркази

«Мен қишини нима учун яхши кўраман» мавзусида расм чизиши

Мақсад: бўёқлар, қаламларёрдамида мустақил ижодий расм чизишгабўлган қизиқиши уйғонади. Ўз уйларинии фодалаш учун расм сюжетлариничизади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қоғоз, акварель бўёқлар, рангли қаламлар, салфеткалар, мўйқалам, қиши мавзусига оид карточкалар (пейзаж, вақтичоғлик, байрамлар).

Фаолиятнинг бориши:

7. Қишига оид расмларни кўздан кечириш.
8. Болалар томонидан расмнинг мазмуни, сюжетини аниқлаш;
9. Болаларнинг ишлари.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга табиат бурчагини ўз чизган расмлари билан безатиб қўйишини таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: ўзига бўлган ишончни, ташаббускорликни, болаларнинг ижодий фикрларини қўллаб қувватлаш.

Санъат маркази

«Биз қишида сайдра» лой иши

Мақсад: лой билан ишлашнинг турли усулларини эгаллайди, инсон шакли ва ҳаракатларини, уларнинг ҳарактерли белгиларини, нисбатини янада аниқ ифодалайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: пластилин, салфетка, стеклар, тахтачалар, «Қишки майдонча»

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар ўйинчоқ қўғирчоқчалар қатнашувчи ўйин сюжетларини ўйлаб топадилар, пластилиннинг тегишли рангини танлайдилар.
2. Болаларнинг продуктив фаолияти
3. Болалар “Қишки майдонча”га фигуralарни ўрнатадилар.

Қўшимча қисм: тарбиячимайдончада қўшимча ўриндиқ, арғимчоқларни ўрнатишни таклиф қиласди.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий қобилиятни, бармоқларнинг майда моторикасини ривожлантириш.

Нутқ ва тил маркази

«Қиши ҳақидаги расмни жамла» (пазллар) дидактик ўйини.

Мақсад: фикрни ифодалаш учун энг аниқ сўзни танлай олиш қўникмаси шаклланади. Болаларнинг қиши, қиши белгилари ҳақидаги билимлари бойитилади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қишига оид расмлар – пазллар.

Фаолиятнинг бориши:

5. Қиши ҳақидаги шеърни ёдга тушириш ва айтиб бериш.
6. Пазл – расмларни кўздан кечириш ва тақсимлаш.
7. Болалар томонидан пазлдан расм ҳосил қилиш;
8. Қандай расм ҳосил бўлганлиги ҳақида расм асосида қисқа ҳикоя.

Қўшимча қисм: тарбиячи қиши ҳақидаги мақол ва тез айтишларни таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: мақол ва тез айтишларнинг маъносини тушуниш; бармоқларнинг майда моторикасини ривожлантириш, пазл-расмларнинг тўғри жойлаштирилиши.

Нутқ ва тил маркази

«Бу қачон содир бўлади?» дидактик ўйини

Мақсад: инсонлар ҳаёти ва уларни ўраб турган табиат, йил фасллари ўртасида боғлиқлик ўрнатилади. Фаол ва пассив луғуат бойитилади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: йил фасллари мавзусига оидкарточка-расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар расмларни кўздан кечирадилар.
2. Болалар карточкада нима тасвирланганини, ва бу қачон содир бўлишини хикоя қиласдилар.
3. Карточкаларни йил фаслларига кўра таснифлайдилар.

Қўшимча қисм: мавзуга оид шеърни айтиб бериш.

Эътиборга молик жиҳати: нутқ бўлакларини грамматик жиҳатдан тўғри қўллаш, мураккаб гапларни тузиш.

ДЕКАБРЬ 2 ҲАФТАСИ. “СОҒЛОМ ТАНДА – СОҒЛОМ АҚЛ”

Фан ва табиат маркази

«Муз парчасини кузатамиз»

Мақсад: кузатишлар асосида умумлашмалар ва хулосалар чиқариш, кор, муз, сувнинг хоссалари ҳақида тасаввурга эга бўлишини ўргатиши.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қиши ва қиши ҳодисалари ҳақидаги расмлар, муз парчалари, муз эришига мўлжалланган идиш

Фаолиятнинг бориши:

1. Қиши ва қиши ҳодисалари ҳақидаги расмларни кўриб чиқиши. Турли шаклдаги муз парчаларининг расмлари.
2. Болаларга музни ушлаб кўришни таклиф этиши ва кузатиш. Музнинг хоссаларини таърифлаш (совуқ, хўл, сирғанчиқ, силлиқ).
3. Муз хона ҳароратидан, кафтларнинг иссиқлигидан эрийди ва сувга айланади.
4. Болалардан сувни идишга қўйишини ва музга айланиши учун музлатгичга қўйишини сўранг.

Қўшимча қисм: болаларни табиий ва иқлим ҳодисалари билан боғлиқ хавф-хатарлардан огоҳлантириш, улардан сақланиш, ОБЖ?? га риоя қилишини ўргатиши.

Эътиборга молик жиҳати: йил фаслларининг ўзаро боғлиқлигини тушуниш, хулосалар чиқариш.

Санъат маркази

Ясаш: «Биз спорт билан шуғулланамиз»

Мақсад: ясашнинг турли усусларини ўзлаштириш, одам шакли ва харакатини аниқ бера олиш, маълум ғоя асосида сюжетни тузишини ўргатиши.

Керакли жиҳоз ва материаллар: Пластилин, тахта, стеклар, салфеткалар, спорт мусобақалари ҳақидаги расмлар

Фаолиятнинг бориши:

1. Спорт мусобақалари тўғрисидаги расмларни кўриб чиқиш.
2. Ким нимани ясашини болалар томонидан танланиши.
3. Болаларнинг ижодий иши.

Қўшимча қисм: болаларнинг тайёр ишларидан умумий спорт комплексини ясаш

Эътиборга молик жиҳати: ижодий қобилиятни ривожлантириш, спорт билан шуғулланишга қизиқиши ошириш.

Тил ва нутқ маркази

Дидактик ўйин: «Расмда қайси спорт тури кўрсатилган?»

Масқад: расмни тасвирлашда гап тузиш кўникмасини ривожлантириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: спорт турлари, мусобақаларига иллюстрациялар.

Спорватрибуллари (ракетка, копток, кўзойнак, қалпоқча, тўр, қалқон).

Фаолиятнинг бориши:

1. Спорт тўғрисидаги иллюстрацияларни кўриб чиқиш.
2. Иллюстрацияларни тақсимлаш.
3. Болалар бир-бирига расмда қайси спорт тури тасвирланганлигини таърифлайди.
4. Таклиф қилинган спорт атрибулларидан ушбу спорт турига мос келадиганини танлаш, мақсадини тушунтириш.

Қўшимча қисм: жисмоний тарбия ва спорт тўғрисидаги альбомни томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: бошқа болаларнинг фикрини тинглаш, ўз фикрини ифодалаш.

Фан ва табиат маркази

«Рангли муз ясаймиз»

Мақсад: қор, муз, сувнинг хоссалари ҳақида оддий тушунчаларга эга бўлиш.

Топшириқни бажаришга ижодий ёндашиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: муз, муз эришига мўлжалланган идиш, бўёқлар, музлатиш учун шакллар, рангли муздан ҳосил қилинадиган ҳайкаллар ҳақидаги слайдлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Муз парчаларини ушлаб кўриш, улар билан ўйнаш, муз хоссаларини эслаб кўришни таклиф қилиш.
2. Турли шакллардаги рангли муз ясашни таклиф қилиш.
3. Умумий патнисда рангли муз парчаларидан нақшлар ясаш.
4. Нақшнинг эриши, бўёқларнинг аралашиб кетиши жараёнини кузатиш.

Қўшимча қисм: болаларга муздан ясалган ҳайкалларни томоша қилишни таклиф этиш.

Эътиборга молик жиҳати: тушунтириш ва ўтган тажрибани умумлаштириш, табиат ва табиат ҳодисаларини севиш ва улардан ҳайратланиш.

Қуриш ва ясаши маркази

«Спорт ҳақидаги расмни йигиб чик» (пазллар)

Мақсад: қўлларнинг моторикасини ривожлантириш, эътиборни жамлаш, спортнинг турли шакллари ҳақидаги билимларни ўзлаштириш, спортга қизиқиш ва спорт билан шуғулланиш истагини қўллаб-қувватлаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: спортга оид расмларнинг пазллари, турли спорт шакллари ҳақидаги расмлар

Фаолиятнинг бориши:

1. Турли спорт шакллари ҳақидаги расмли карточкаларни томоша қилиш.
2. Болалар пазлларни йигади.
3. Болалар расми ҳосил бўлган спорт турининг номини айтади.

Қўшимча қисм: болалар яна қандай спорт турларини билишини айтиб беради.

Эътиборга молик жиҳати: сўзларни тўғри танлаш ва ўз фикрини ифодалаш учун гап тузиш.

Санъат маркази

Расм чизиш «Менга қайси спорт тури ёқади»

Мақсад: бадиий ифодалашга қизиқишни ошириш, сюжетнинг асосий алломатлари, нисбатлар ва рангларни ифодалайди. Спорт турлари ҳақидаги билимларни бойитади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қоғоз, акварель бўёқ, қаламлар, салфеткалар, спортнинг турли шакллари, мусобақалар ҳақидаги расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзули расмларни тамоша қилиш.
2. Болалар ўзларига қайси спорт тури ёқишини айтишади ва мустақил равища да ўз расмининг сюжетини танлайди.
3. Болаларнинг унумли фаолияти.

Қўшимча қисм: болаларнинг расмларидан “Соғлом танда – соғ ақл” кўргазмасини ташкил қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: расм чизиш давомида ўз ғояларини ифодаланишига эришиш.

Тил ва нутқ маркази

“Қайси сўз тўғри келмайди?” мавзусидаги дидактик ўйин

Мақсад: барча товушларни тўғри талаффуз қилиш, сўзнинг мазмуни бўйича ишни давом эттиради.

Керакли жиҳоз ва материаллар: «Спорт», «Қишлоғ», «Мактаб», «Янги йил» мавзуларидаги расмлар туркуми, турли буюмларнинг расмлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. «Спорт», «Қишлоғ», «Мактаб», «Янги йил» мавзули расмларини томоша қилиш.
2. Карточкаларни болалар ўртасида тақсимлаш.
3. Болалар мавзуга оид карточкани танлайди ва «Нима учун тўғри келишини» тушунтиради.

Қўшимча қисм: нима учун бошқа расмлар тўғри келмаслигини тушунтириш.

Эътиборга молик жиҳати: нутқнинг аниқлигига эришиш.

З ҲАФТА. «КИЙИМ ВА ПОЙАФЗАЛ».

Қурии ва ясаш маркази

Мавзу: «Қоғоз ва картондан ясалган айиқча»

Мақсад: қоғоз ва картондан шаклларни конструкциялашни ўрганиш

Керакли жиҳоз ва материаллар: гофрировка қилинган картон, қайчи, тутмалар, тасма, қоғоз, таёқча, иш намунаси ва чизмаси

Фаолиятнинг бориши:

1. Тайёр «Айиқча» намунасини кўриб чиқиш.

2. Ишни босқичма босқич бажариш чизмасини кўриб чиқиш.

3. Иш босқичлари: шаблон асосида айиқнинг барча қисмларини кесиб чиқамиз.

Айиқнинг барча қисмларини бўяймиз.

Танасида ва қўлларида тешниклар ясаймиз, ва қўлларидан бошқа барча қисмларини ёпиштириб чиқамиз.

Тутмалар ёрдамида қўл-оёқларини танасига маҳкамлаймиз.

Қўшимча қисм: «Уч айиқча» эртаги учун Қўшимча қисм айиқчаларни ясашни таклиф этиш.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий конструкциялашга қизиқишини ошириш, бажарилган ишдан қониқиши ҳосил қилиш.

Сюжетли-ролли ўйин ва драма маркази

«Ателье»

Мақсад: ательеда кийим тикиш бўйича меҳнатнинг мазмуни ҳақида тасаввур ҳосил қилиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мато, болалар тикув машинкаси, ўйинчоқлар: дазмол, дазмоллаш тахтаси, кийим, кийим деталлари (ёқа, чўнтақ, тутмалар, ёпишқоқ тасма, камар), илгаклар, «Ателье» карточкалари ёки расмлари

Фаолиятнинг бориши:

1. Ателье мавзуси бўйича расмларни ёки карточкаларни томоша қилиш.

2. Ателье ускуналари, у ердаги вазият билан танишиш.

3. Ролларни тақсимлаш, ўйин қоидаларини белгилаш. Модали коллекцияни яратиш (зарур ҳолатларда тарбиячи йўналтиради ва тузатишлар киритади).

4. Ўйин жараёнида роллар билан алмашиш мумкин.

Қўшимча қисм: модалар намойиши

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг турли касблар ва жамият ҳаётида инсон меҳнат фаолиятининг аҳамияти ҳақидаги тасаввурини бойитиш.

Тил ва нутқ маркази

«Кийимларни уларни қўллаш мақсади бўйича таснифлаш»

Мақсад: луғатини бойитади, кийим ва пойафзал ҳақидаги тасавурини кенгайтиради, кийим, пойабзални фарқлашга ва улардан фойдаланишга ўргатади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мавсумий кийимлар (теппак, қулоқчин, панама) , пойабзалларнинг (туфли, этик ва б.) расмлари-карточкалари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Расм-карточкаларни томоша қилиш.
2. Кийим, пойабзал ва бош кийимини мавсумга кўра таснифлаш. Номини тўғри айтиш.
3. Кийимни мақсадига кўра танлаш (байрам либоси, иш кийими, уй кийими, маҳсус кийим (врачлар, қурувчиликарники).

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга қиз бола ва ўғил боланинг магнит ўйинчогини , уларнинг кийимларини таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: марказда ўйнаш давомида ўйнаб, ўз ортидан юнифиштишишга ўргатиш.

Фан ва табиат маркази

«Кийим-кечак, бош кийим, пойабзал ясаладиган матолар нимадан тайёрланади».

Мақсад: мато, терининг келиб чиқиши ҳақида тасаввур ҳосил қилиш, матоларни сифатига кўра ажратади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: пахта, жун, мўйна, тери, шойи, похол, пат намуналари. Кийимлар, бош кийимлари расм-карточкалари, қўғирчоқлар кийимлари, пойабзаллар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Кийимлар, пойабзал, бош кийими расмларини кўриб чиқиш.
2. Пахта, жун, мўйна, тери, шойи, похол, пат намуналарини ўрганиб чиқиш.
3. Ушбу намуналарнинг келиб чиқишини аниқлаш: пахта, бўз – ўстирилади, тери, мўйна – ҳайвонларнинг терисидан қилинади.
4. Расмли материаллар намуналарини тақсимлаш.
5. Кийим, бош кийими, пойабзал қандай материалдан қилинади.

Қўшимча қисм: пиллачилик, пилла қурти тўғрисидаги слайдларни таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: тенгдошларни дикқат билан тинглаш, ўз Қўшимча қисмларини киритиш.

Санъат маркази

Декоратив расм чизиш «Кийимни чиройли нақш билан безаш»

Мақсад: рангли қаламлар билан расм чизиш ва тасвирни бўяш қўнимасини ҳосил қилиш, композиция туйғусини ривожлантириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: рангли қаламлар, салфеткалар, қофоздан ясалган кўйлак, рўмол, сарафан.

Фаолиятнинг бориши:

1. Кийимлар кўргазмасини томоша қилиш: кўйлак, рўмол, сарафанлар.
2. Кийимлар қандай безалганлигига эътибор қаратиш (гуллар, нақшлар, геометрик шакллар билан).
3. Болаларнинг ижодий иши.

Қўшимча қисм: ишни аппликация билан тўлдириш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг мустақил ижодини ривожлантириш.

Курии ва ясаш маркази

«Шифоньер ва қўғирчоқ учун комод»

Мақсад: турли материаллар, ҳар хил ўлчамли қутилардан конструкциялар ясашга қизиқиши ошириш, ижодий қобилиятларни ривожлантириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ҳар хил ўлчамли қутилар, картон, елим, салфеткалар, рангли қофоз, бўёқлар, мебеллар, шифоньерлар расмлари, конструкциялашни босқичма босқич бажаришга оид карточкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мебеллар, шифоньерлар расмларини томоша қилиш.
2. Материалларни ўрганиш. Ишни режалаштириш.
3. Болаларнинг самарали фаолияти.
4. Шифоньер, комодни бўяш ва безаш.

Қўшимча қисм: қўғирчоқлар кийимини шифоньер, комодга тахлаб қўйишни таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: жамоа бўлиб ишлаш, ўз хатти-ҳаракатларини дўстлари билан келишиш.

Сюжетли-ролли ўйин ва драма маркази

«Кийим дўкони»

Мақсад: турли мавсумда кийиладиган (қишки, ёзги) ва мақсадига кўра кийиладиган кийимлар ҳақида тасаввур ҳосил қилиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: илгак-витринадар, турли болалар кийими, касса, счет, чеклар, калькулятор, пакетлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Дўкон” расмини томоша қилиш.
2. Дўкон атрибулари билан танишиш.
3. Илгак-витринадаги кийимларни мавсумига кўра, мақсадига кўра тахлаб чиқиши таклиф қилиш.
4. Ролларни тақсимлаш, ўйин қоидаларини белгилаш (сотувчи, харидор, маслаҳатчи, ёрдамчилар, кассир).
5. «Кийим дўкони» ўйини.

Қўшимча қисм: Янги йил байрами учун кийимлар коллекциясини яратишни таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: одамларнинг касбига ҳурмат туйғусини тарбиялаш, ўйин пайтида болаларнинг ижодий мустақиллигини қўллаб-куватлаш.

Санъат маркази

Конструкциялаш, “Дўппи” аппликацияси.

Мақсад: қофоз билан ишлаш кўникмаларини ҳосил қилиш, кесиб чиқиш усулларидан фойдаланиш, дўппида нақшларни чиройли жойлаштиришни ўргатиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қоғоз, елим, салфеткалар, рангли қоғоз, дўппининг тайёр намунаси, конструкциялаш босқичларига оид карточкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Ҳақиқий дўппи ва тайёр намунани кўриб чиқиш.
2. Қоғоздан дўппи ясашни конструкциялаш босқичи билан танишиш.
3. Нақшни кесиб чиқиш усувлари билан танишиш.
4. Дўппи ясаш.
5. Болаларнинг ижодий иши, дўппини безаш.

Қўшимча қисм: Ўзбекистоннинг турли ҳудудларига хос дўппиларни томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: қайчи билан тўғри ишлаш кўникмаларини мустаҳкамлаш, қўлнинг майдага мотирикасини ривожлантириш.

Тил ва нутқ маркази

Ўзбек миллий либосни кўриб чиқиш ва таърифлаш.

Мақсад: миллий ўзбек либоси ҳақида тушунчани шакллантириш;(дўппи, чопон, атлас, адрес, беқасам).

Керакли жиҳоз ва материаллар: қўғирчоқлар учун миллий ўзбек либоси, қиз бола қўғирчоқ, ўғил бола қўғирчоқ, сандик, мавзуга оид карточкалар, миллий ўзбек либосига иллюстрациялар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Миллий ўзбек либоси намойиши иллюстрациясини томоша қилиш.
2. Сандинк ичида гиларни кўриб чиқиш (чопон, атлас қўйлак, миллий рўмол, салла, беқасам, адресдан камзул, дўппи, яхак).
3. Қиз бола учун кийим, ўғил бола учун кийимни таснифлаш.
4. Болалар қиз бола ва ўғил бола қўғирчоқни ясантиради.
5. Ўзбек миллий мусиқасини тинглаш, қўғирчоқлар билан ўйнаш.

Қўшимча қисм: Болаларнинг қайси пайтларда миллий либос кийиши ҳақидаги ҳикоялари.

Эътиборга молик жиҳати: миллий анъаналарга эҳтиёткорона муносабатда бўлиш.

4 ҲАФТА «ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМИ»

Куриши ва ясаш маркази

«Катта ва майда арчаларни конструкциялаймиз»

Мақсад: конструкция яратиш кўникмаси, тассвурга эга бўлишни ривожлантириш, конструктив ва ўйинга оид жамоавий фаолиятга ўрганиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қурилиш материали, модуллар, лего, қурилиш тўплами, турли арчалар тасвирланган расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Расмларни томоша қилиш.
2. Болалар томонидан конструкциялаш учун материаллар танлаш.
3. Болаларнинг самарали иши.

4. Болалар арчаларни таққослайди.
5. Тушунтириш: нима учун арча катта? Нима учун арча кичкина?

6. Ишни муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: болаларга арчани безашни тақлиф қилиш (рангли қофозлар, майда арча ўйинчоқлари, майда ўйинчоқлар).

Эътиборга молик жиҳати: ижодий қобилиятларни ривожлантириш, мустақилликка ўргатиш.

Сюжетли-ролли ўйин ва драма маркази

«Янги йил арчасини тайёрлаймиз»

Мақсад: Янги йил байрами ҳакида тасаввур ҳосил қилиш, диққат, нутқ, майда моторикани, ижодий қобилиятни ривожлантириш, луғат бойлиги фаоллаштириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: сунъий арча, арча ўйинчоқлари солинган қути, турли материаллар солинган қути (тасмалар, рангли қофоз, фантиклар фольга).

Фаолиятнинг бориши:

1. Сунъий арча ва ўйинчоқли қутини томоша қилиш.
2. Болалар арчани безаш учун буюмларни танлайди.
3. Болалар арчани безайди.

Қўшимча қисм: арча атрофида қўл ушлашиб айланиш.

Эътиборга молик жиҳати: жамоа бўлиб ҳаракатланишни, умумий натижага эришишни тарбиялаш.

Тил ва нутқ маркази

«Расмларни мазмунига кўра қўйиб чиқ»

Мақсад: суҳбатлашишга оид нутқи ривожлантириш, буюмларнинг аломатларига асосланиб, мазмунли линияларни яратади олишга ўргатиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: сюжетли расмлар, расм сюжети бўйича турли буюмлар тасвирланган карточкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Сюжетли расмларни томоша қилиш.
2. Мазмунига кўра расм сюжетига мос бўлган карточкаларни танлаш.
3. Карточкаларни алмаштириш, 3 тадан карточка олиш.
4. Расмда тасвирланган сўзлардан фойдаланиб, гап тузиш.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга жамоа бўлиб, 3-5 карточка асосида ҳикоя ёки эртак тузишни тақлиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: кўргазмали-образли ва мантиқий тафаккурни ривожлантириш.

Санъат маркази

«Қоғоздан Янги йил арчасини ясаш»

Мақсад: буюмни (арчани) шаклини кесиб чиқиш ва тузишни машқ қилиш, қўллар моторикасини ривожлантириш, тасаввурдан фойдаланиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: яшил рангли қоғозлар, таянч учун қалин қоғоз, елим, қайчи, салфеткалар, тайёр намуна, иш босқичлари кўрсатилган харита.

Фаолиятнинг бориши:

1. Арчанинг тайёр намунасини томоша қилиш.
2. Иш босқичлари билан танишиш.
3. Болаларнинг ишлари.

Қўшимча қисм: болаларга арчани қор учқунлари ва ялтироқ қоғозлар билан безашни таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: турли материаллардан ўйинчоқ ясашга ўргатиш; марказда ўз ортидан йиғиштиришни ўргатиш.

Саънат маркази

Лой машғулоти «Корбобо ва қорқиз»

Мақсад: Бир бўлак лойдан одам тана аъзоларини тўғри ясашмалакаларни шакллантириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: пластилин, маҳсус пичноқча, таглик, «Корбобо ва қорқиз» расми акс эттирилган расм ёки ҳайкал, тайёр намуна, иш жараёни намоён этилган карточкалар .

Фаолиятни бориши :

1. Болалар корбобо ва қорқиз акс эттирилган расм ёки ҳайкални томоша қиласди ва қўли билан ушлаб кўради. .
2. Иш жараёнини кетма-кетлиги билан танишиш.
3. Болаларнинг ижодий фаолияти.

Қўшимча қисм: болалар ишини кўргазмаси.

Эътиборга молик жиҳати: Ясаган ишларинитагликга тўғри ўрнатиш малакаларини, иш жойларини тартибга келтиришларини кузатиш

Саънат маркази

Расм «Янги йил»

Мақсад: байрам тассуротларини расмда акс эттириш малакалари, қоғоз марказига тўғри жойлаштириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қоғоз, акварель бўёқ, гуаш, салфетка, оддий қалам, Янги йил тасвирланган расмлар.

Фаолиятини бориши Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар Янги йил тасвирланган расмни кўради.
2. Болалар мустақил ўзларини ишлари учун сюжет танлайди.
3. Болаларнинг ижодий фаолияти.

Қўшимча қисм: Болалар ўзлари танлаган сюжетни тарифлайди.

Эътиборга молик жиҳати: Ўзлари танлаб олган расмни қизик томонларини таҳлил қилиш ва уни тушунтириш.

ЯНВАРЬ

ОЙ МАВЗУСИ: «БОЛАЛАР БОҒЧАСИ»

гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)				
Мавзу	«ҚИШКИ ЎЙИН КУЛГИЛАР»				
Даврийлик	1 хафта ЯНВАРЬ				
Соҳа мақсади	Жисмоний ривожланиш васоғлом турмуш тарзи	Сафда бир қатор бўлиб юриш малакаларини мустаҳкамлаш, сигналга қараб сафда жуфт, тўрттадан юриш, доира бўлиб туриш.			
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Юқлатилган мажбуриятларни қабул қилиш ва фаолликни ошириш.			
	Нутқ, мулокот, ёзув ва ўқишиш малакалари	Гап бўлакларини эркин ва грамматик жиҳатдан тўгри кўллашга ўргатиш. Берилган сўзларга мос синоним ва антонимларни топа олишга ўргатиш.			
	Билишни ривожлантириш	Атроф-олам ҳақидаги маълумотларни мустақил излашга ўргатиш. Йил фасллари ва ойларни кетмакетликда номлашга ўргатиш.			
	Ижодий ривожланиш	Ҳаётдаги ижтимоий ҳодисаларни ифодалашнинг турли воситаларини қўллаган ҳолда тасвирий ижодда акс эттириш (шакл, колорит, композиция).			
Ривожланиш марказлари		Ўқув-тарбиявий фаолият			
		душанба	Сешанба	чоршанба	пайшанба
Эркин фаолият	Қуриш ва ясаш маркази, математика	Қишки қаъла		Қўғирчоқ ва айиқча учун қишки майдонча	
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш маркази	«12 ой» эртагининг сахналаштириш		Қишки олимпия ўйинлари.	
	Нутқва тил	«Қиши» тасвиrlанган расм асосидаги хикоя		«Қиши» С.Я.Маршак	
	Фан ва табиат маркази	Қор ва муз билан тажрибалар		«Қишки ўйинлар» дидактик ўйини	
	Санъат маркази	«Сехрли қиши» расмлар танлови		Жамоавий апликация «Қишки олимпия ўйинлари».	
	Катта гурӯхларда ишлаш				

Ой мавзуси: «Болалар боғчаси»

гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)					
Мавзу	«Ватан химоячилари куни»					
Даврийлик	2 хафта ЯНВАРЬ					
Ривожланиш соҳаларининг мақсадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Жисмоний сифатларни, чаққонликни, эпчилликни, реакциянинг тезкорлигини ривожлантириш				
	Ижтимоий-хиссийривожланиш	Болаларда ўзларининг салбий ҳислатларини ушлаб қолиш кўникмасини ривожлантириш. Мактабгача ёшдаги болаларда ватанпарварлик ҳиссини тарбиялаш.				
	Нутқ, мулоқот, ўқиши ва ёзиши малакалари	Қувноқ байранома мухитни яратиш, ўз армияси билан фахрланиш ҳиссини тарбиялаш. Болаларда ўзбек армияси, “Ватан химоячилари куни” байрами ҳақида тасаввурни шакллантириш.				
	Билишни ривожлантириш	Болаларни ҳарбий кийим ва ҳарбий унвони билан таништириш				
	Ижодий ривожланиш	Мусиқий асар турларини (марш, полька, вальс) эшитиш орқали фарқлаш тасаввурни ривожлантириш				
Ривожланиш марказлари		Ўқув-тарбиявийфаолият				
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсадлар	Куриш ва ясаш маркази, математика	Самолёт ясаш		Ҳарбий машинани ясаш		Конструктор, мозаикалар, кубиклар
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш маркази	Ҳарбий моряклар		«Чегарачи» С/Р		Китоблар, АКТ
	Нутқ ва тил	Бизнинг армия		Картинки «Ҳарбий кийим ва фарқланиш белгилари»		«Ғалаба куни» мавзусига оид расмлар
	Фан ва табиат маркази	Кўринмас - ҳаво. Шамол		Биз ва табиат		Туваклар, хонаки гуллар
	Санъат маркази	«Бизнинг жонажон армия» мавзусида расм чизиш		«Ватанга душман кўрқичли эмас» лой иши	Аппликация «табрик открытки» аппликацияси	Бўёқлар, қайчи, қоғоз, пластилин.
	Катта гурухлардаги ишланиш					

ОЙ МАВЗУСИ: «БОЛАЛАР БОҒЧАСИ»

гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)							
Мавзу	«Мен ва менинг танам»							
Даврийл ик	3 хафта ЯНВАРЬ							
Ривожланини соҳаларига кўра максадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Жисмоний машқлар орқали соғлом турмуш тарзини шакллантириш. Тоза ҳавода ҳаракатли қиши үйинларни ўтказиш. Болаларда ўз соғлиги ҳақида қайгуриш ҳиссини тарбиялаш.						
	Ижтимоий-ҳиссий ривожланиш	Соғлом турмуш тарзи ва соғлом овқатланиш ҳақидаги тасаввурларни мустахкамлаш. Бақувват ва соғлом бўлиб ўсиш истагини тарбиялаш.						
	Нутқ, мулокот, ўқиши ва ёзиш малакалари	Болаларда инсон кўриниши ҳақидаги тасаввурларни мустахкамлаш (мимика, жестлар, танасининг тугри тутилиши юриш, нутқ, кийиниши). Болаларни ўзларининг оғзаки тасвирларини тузишга ўргатиш: юзини, соч турмагини, кайфиятини тасвирлаш.						
	Билишини ривожлантириш	Болаларда инсон тана қисмлари ва ички органлар тузилишининг ўзига хослиги ҳақидаги билимларини мустахкамлаш ва кенгайтириш (юрак, ўпка, мия). Тана қисмларининг фойдаси ҳақидаги тасаввурлар (қўллар, оёқлар, бурун, оғиз ва б.)						
	Ижодий ривожланиш	Ижодий фаолият орқали ҳиссий ривожлантириш. Сезги органлари ёрдамида ижод қилиш (мусиқани тинглаш билан биргаликда чизамиш ва лойдан ясаймиз).						
Ривожланиш марказлари		Ўқув-тарбиявийфаолият						
Эркин фаолият	Куриш ва ясаш маркази, математика	«Бир катақ, икки катақ хосил бўлдик сен ва мен”	душанба	сешанба	чоршанба	пайшанба	жума	Ресурслар, изоҳ
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш маркази	Оилавий шифохона					Сюжетли ўйинлар жамланмаси	
	Нутқ ва тил	Валеология «Ёқимли иштаха»		Саломатликни излаш йўлида			Мавзуга оид предметли расмлар ва иллюстрациялар	
	Табиат маркази	Соғлом овқатланиш – саломатлик гарови			Сезги органлари		Лото, пазллар	
	Ижод маркази	Рисования «Менинг оиласи» расмини чизиш	«Ҳайвонлар учун совға» (маймун, фил учун) лой иши	«Қувноқ масқараабоз» апликацияси			Бўёклар, мўйқалам, қофоза, пластилин, кайчи.	
	Катта гурӯхларда ишлаш							

ОЙ МАВЗУСИ «БОЛАЛАР БОҒЧАСИ»

Гурух	Тайёрлов гурух _____ (номи)								
Мавзу	«МУЛОЙИМЛИК АЛИФБОСИ»								
Даврийлик	4 хафта ЯНВАРЬ								
Ривожланиш соҳалари бўйича мақсад	Жисмоний ривожлантириш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Болаларда теварак-атрофга бўлган ахлокий сифатларни шакллантириш.							
	Ижтимоий-хиссий ривожлантириш	Жамоада болаларни шу жамоа аъзоси каби шахсий сифатларни шакллантириш. Гурухда болалар ўртасидаги дўстона муносабатларни шакллантириш, жамоада жиписликни таъминлаш. Болаларда ўзини ва ўзгаларга бўлган эмоционал хиссий ҳолатларини кўрсата олиш.							
	Нутқ, мулокот, ўқиши ва ёзиши малакалари	Тарбияланувчиларни маданий гигиеник билимларини мустаҳкамлаш, ўзаро мулокатга кириша олиши. Мулоимлик ва саховатлилик сифатларни тарбиялаш.							
	Билишини ривожлантириш	Кундалик ҳаётда маданий гигиеник кўнникмаларни мустаҳкамлаш. Стол атрофидаги этикет.							
	Ижодий ривожланиш	Болаларда мусиқа асарларини тинглаш ва суратли расмларини кўриш орқали бадиий эстетик дидларини ўстириш.							
Мустакил фаолият маркази	Таълим-тарбиявий фаолият								
	Душанба Сешанба Чоршанба Пайшанба Жума Ресурслар, изоҳ								
	Қуриш-ясаш ва математика Маркази	Қоғоздан қуриш-ясаш ”Яхши сўзлардан елпигич”		“Дўйстларимиз учун уй қурамиз”					
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва саҳналаштириш маркази.	Саҳналаштириш “Икки қизганчиқ айиқчалар “		С/Р «Автобусда саёҳат»					
	Нутқ ва тил	«Нима яхши-ю, нима ёмон»		Суратлар “Яхши одатлар”					
	Фан ва табиат маркази	Күшларни парваришлаймиз		Ўйин «яхши одатларни бўлиш»					
	Саънат маркази	Расм “яхши одатлар дараҳти”	Лой «Чойга таклиф қиласиз»	Аппликация « Дўйстлар учун табрик откирикаси»	Бўёқ, мўйқалам, қофоз, пластилин, тахтача, пластилин пичоқчаси				
	Катта гурухда ишлаш								

ОЙ МАВЗУСИ: «БОЛАЛАР БОҒЧАСИ»

1 хафта ЯНВАРЬ

Мавзу: «Қишки ўйин кулгулар»

Куриши-ясаш, математика маркази

«Қишки қаъла»

Мақсад: расм, схема, ихтиёрий фикрлаш асосида қуриш, шакл ва катталикларни номини айтиш, рақамларни санашиб билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: кубиклар, геометрик шакллар, тахтали ва пластмассали конструкторлар; табиат материали; декоратив жиҳозлар тўплами, суратлар, фота расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Қаъла расми тасвирланган сурат ва фото расмларни кўриш..
2. Қаъла расмини чизишни режалаштириш.
3. Қуриш ясаш.
4. Қаълани таърифлаш.

Қўшимча қисм: Қаълага ном бериш. Қаъла сурати фонида болаларни расмга тушуриш.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий тасвирлашни ривожлантиришжамоа ишида вазифаларни бўлиб олиш малакаларини ўстириш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Эртак асосида драмалаштирилган ўйин

«Ўн икки ой»

Мақсад: «Ўн икки ой» эртаги асосида саҳналаштирилган ўйинини, қаҳрамонларнинг феъл-авторини тушуниш, композициянинг асосий хусусиятларини илғаб олиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ўн икки ойнинг ўзига хос бўлган кийими; сунъий арчалар; ўрмонни акс эттирувчи йўлаклар ва очик майдон, гулхан (болаларбоп); эртак мазмуни акс этган суратлар; саватча ва бойчечак.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Эртак асосидаги суратлар мазмуни билан таништириш. Неча ой ва уларнинг номларини сўраш.

2. Драмалаштирилган ўйин учун сюжет танлаш.
3. Ролларни тақсимлаш.
4. Эртак драмасининг таҳлил қилиш.

Қўшимча қисм: «Ўн икки ой» мультфилмини кўрсатиши.

Эътиборга молик жиҳати: Ўйин орқали эзгулик ва ёмонликни, дўстона муносабатлар, ҳамкорликни тушуниш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Драмалаштирилган ўйин. «Қишки олимпиада ўйинлари»

Мақсад: замонавий олимпиядада ўйинлари ҳақида тасаввурга эга бўлиш, умуминсоний маданиятнинг бир қисми сифатида эканлигини билиш, ҳар хил спорт турларига қизиқиш ўйғотиши.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қишки олимпиада ўйинларига хос бўлган жиҳозлар, спорт кийимлари (бош ҳимоя кийими ва ҳ.к.) Ўзбекистон ва олимпиада байроқлари, мавзуга мос бўлган суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар спорт кийимларини кийиб икки гурухга бўлинадилар.
2. Болалар «Чанғида (лыжи) пойга». ўйинини ўйнайдилар. Болалар чанғида юргандек (тақлидчан) ҳаракатланадилар.
3. Биатлон¹ ўйини. Чанғида ҳаракатлангандек (тақлидчан) белгиланган масофагача югурадилар, тўпни нишонга улоқтиради.
4. **Қўшимча қисм:** спорт мавзусига оид суратларни томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: болалар орасида дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш, бир-бирини қўллаб қувватлашни тарбиялаш, соғлом ҳаёт тарзини сингдириш, болаларни жисмонан қучли, эпчил ва чақон бўлишларига қўмаклашиш.

Тил ва нутқ маркази

“Қиши” сурати асосида ҳикоя қилиш

Мақсад: нутқда барча келишикларни қўллайди, таянч сўзлар ва расмлар асосида қисқа ҳикоя қиласди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қиши табиати акс этган сурат. Мазмунли суратлар: ўғил бола ва қиз бола қиши кийимида, чанғи, чана, конъки (муз устида учиш учун мўлжалланган чанғи) ва қородам.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ўйин: «Белгиларини танла!»

Қиши қандай? – совук, қаҳратон, бўронли.

Қор қандай? – оппоқ, юмшоқ, момиққина, кумуш ва ҳ.к.

2. Ўйин «Фаолиятни танла»

Қор нима қиласди? – ёғади, айланади, учқунлайди, қоплайди, ғирчиллайди, ялтирайди, эрийди.

Шамол нима қиласди? – елади, эсади, хуштак чалади, увиллайди.

3. “Қиши” табиати акс этган суратни кўриш.

4. Мазмунли сурат асосида гаплар тузиш. «Қиши» ҳақида қисқа ҳикоя тузиш.

Қўшимча қисм: буюм-ҳодисага оид белгиларни машқ қилдириш. Болаларни киришимлигини ва дўстона ҳамкорликни тарбиялаш.

Эътиборга молик жиҳати: сўзларни ва охирги бўғинларни, тўғри талаффуз қилиш, таянч сўзлар асосида гап тузиш.

Тил ва нутқ маркази

Қиши ҳақида асар

Мақсад: шеърни ёддан мазмунли ўқиши, шеърни муаллифини билиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қиши ҳақидаги сурат ва китоблар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар қиши ҳақида ёзилган асарларни кўриб чиқадилар.

¹Тоғ чанғисида учиш бўйича қисқа ва узоқ масофага кўра ўтказиладиган спорт тури.

2. Китобнинг муқовасидан муаллифни, китобнинг номини ўқий оладилар.

3. Тарбиячи ёрдамида қиши ҳақидаги шеърни ёд олиш.

Қўшимча қисм: болалар билан ёзувчи ва шоирлар ҳақида сұхбатлашиш.

Эътиборга молик жиҳати: шеърий асарларга ижобий муносабат билдиради.

Илм-фан ва табиат маркази

«Муз ва қор билан тажриба»

Мақсад: қор ва музнинг физик хусусиятларини билади, билишга оид масаллаларни ечади ва хуносалар чиқаради.

Керакли жиҳоз ва материаллар: иккита стакан,(бири қор, иккинчиси муз билан тўлдирилган), қор ва муз акс этган суратлар, рангли қофозлар (кул ранг, оқ ва қўқ ранглари), қиши ажойиботлари акс этган суратлар, бўёқ ва мўйқалам.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар қор ва муз ҳақида топишмоқлар ўқийдилар.

2. Қор ва муз билан тўлдирилган стаканларни томоша қиласидилар.

3. Ранги ва шаффоғлигини аниқлайдилар.

4. Пайпаслаб кўриб қаттиқ ва нозиклигини аниқлайдилар.

5. Ҳароратни таъсирини аниқлайдилар.

Қўшимча қисм: сайдир вақтида корда таёқча билан расм чизишни таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни билиш фаолиятини ривожлантириш.

Илм-фан ва табиат маркази

Таълимий ўйин «Қишки ўйинлар»

Мақсад: спортнинг қишки турлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиш, спорт жиҳозларининг аҳамиятини билиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: спортнинг қишки турлари ва спорт жиҳозлари акс этган белгили йирик (топишмоқли) ва кесма карточкалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болаларга кесма карточкалар таклиф этилади. Қишки спорт тури акс этган карточкани тўғри тузиш.

2. Болаларга қишки спорт тури акс этган карточкалар таклиф этилади. Бола ушбу спорт турига мувоғиқ бўлган спорт жиҳози акс этган карточкани танлайди.

3. Болалар спорт турлари акс этган карточкаларни оладилар ва унда қандай спорт тури акс этганлигини сўзсиз кўрсатиб берадилар.

Қўшимча қисм: болалар билан қиши ва унинг ажойиботлари, қишки спорт турлари ҳақида сұхбатлашиш, шу мазмундаги иллюстратив суратларни кўриш.

Эътиборга молик жиҳати: фикрлашни, дикқатни, ва ҳаракат фаолиятини ривожлантириш, соғлом ҳаёт тарзига қизиқиши уйғотиши.

Санъат маркази

«Сехрли қиши» мввзусида болалар чизган суратлар кўрик-танлови

Мақсад: суратнинг мазмунини қофозга тушириш, қофоз фонини ҳамда мазмунни уйғунлаштирувчи бўёқларни танлаш, қофозга суратни жойлаштириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қофоз, бўёқ ва мўйқалам.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Қоғоз фонини танлаш.
2. Сурат мазмунини ўйлаб топиш.
3. Расм чизиш.
4. Болалар ишларининг кўргазмаси.

Қўшимча қисм: тасвирий санъатнинг турларини ажратиши,

Эътиборга молик жиҳати: композицияни яратиши.

Санъат маркази

Лой иши «Қордан байрам торти»

Мақсад: буюнга хос бўлган белгиларни бериш, қисмларнинг катталигига (ҳажмига) аҳамият бериш, қордан торт ясаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: металл тоғорача, ўйинчоқ идишлар, қум учун идишлар жамланмаси, қор, йирик мунчоқлар, ярим тухумсимон пластмасса идишлар, бўёқлар ва мўйқалам.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Металл тоғорача ёрдамида тортнинг асоси учун кичик кулча ясаш.
2. Ярим тухумсимон пластмасса идишларни қор билан тўлдирилади ва тортнинг асосий қисмига доира бўйлаб (безе) жойлаштирилади.
3. Тортни рангли бўёқ билан бўяш.
4. Тортни мунчоқлар билан безаш. (мевалар ўрнига).

Қўшимча қисм: хамирдан торт тайёрлаш.

Эътиборга молик жиҳати: қорни эриши ва ўз вақтида қорни янгилаш.

Санъат маркази

Жамоавий аппликация

«Қишки олимпиада ўйинлари»

Мақсад: олимпиада рамзини ва олимпиада халқаларининг ранглари уйғунлиги қоғозга тушириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: рангли қоғозлар, оқ картон қоғоз, тухум пўчоги, елим, қайчилар, гуашь, мўйқалам.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Халқалар четига мўйқалам билан елим суртилади.
2. Халқа четига сурилган елимга мустаҳам қилиб тухум қобигидан мозайка жойлаштирилади.
3. Сўнг тухум қобигига Олимпиада халқаларининг ранглари уйғунлигига мувофиқ ранг берилади.

Қўшимча қисм: Болаларга Олимпиада рамзи, маёғи, байроби, ва халқалари ҳақида ҳикоя қилиб бериш. Олимпиада байробини рангли қоғозлардан тайёрлаш ва дыракол ёрдамида рангли доирачалар ёғдусини (конфетти) яратиш мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни биргаликда бажарган ижодига ҳамда майдада қўл моторикасини ривожлантиришга.

ЯНВАР ИККИНЧИ ҲАФТА

МАВЗУ: «ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ»

Қуриши ва ясаш маркази

Оригами «Самолёт»

Мақсад: қоғоздан маҳсулот яратиш, бармоқларни ривожлантириш, яратиш ва ижод қилиш, диққатни тўплаш, аниқ режа асосида ишлаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: чизмалар, оқ ва рангли қоғозлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар самолётни йиғиши чизмасини кўрадилар.
2. Самолётни қуриш учун рангли қоғоз танлайдилар.
3. Самолётни чизма асосида йигадилар.
4. Самолётни хоҳишига кўра безатадилар (рангли қаламлар, елим ва бошқалар билан)

Эътиборга молик жиҳати: бола “ўзига” ва “ўзидан” каби йўналишда мўлжал олади, ўзининг амалий фаолиятини режалаштиради ва назорат қиласи.

Қуриши ва ясаш маркази

«Ҳарбий техника , машинани йиғиши»

Мақсад: ҳарбий транспортни билади, сюжетни ижодий ривожлантиради, бизнинг Қуроли кучларимиз (армия) билан фаҳрланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: кесма суратлар, кичик қутилар, гугурт қути, ҳарбий техника акс этган суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар ҳарбий техника акс этган суратларни кўрадилар.
2. Болалар ўз танловлари асосида қутилардан ҳарбий техникаларни қурадилар.
3. Ишни тутатиш учун рангли қоғоз, ёпишқоқ байроқ, юлдуз ва бошқа тасвирлардан фойдаланишлари мумкин.

Қўшимча қисм: Кўргазма иш «Ҳарбий техника»

Эътиборга молик жиҳати: болаларда ижодий қуриш ясашни такомиллаштириш, шуғулланиш жараёнида улар орасида ижобий ҳамкорликни шакллантириш, қўл моторикасини ривожлантириш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Сюжет-ролли ўйин «Ҳарбий денгизчилар»

Мақсад: ҳарбий касблар - капитан, боцман, алоқачи, денгизчиларни билади, давомида ҳарбий денгизчиларнинг ҳарбий ҳаракатлари акс этган сюжетни ривожлантиради.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қурилиш жиҳозлари, капитан бош кийими, ҳарбий денгизчи кийими (денгизчилар ёқаси ва бош кийими), штурвал, дурбин, қурол, лангар, суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Модуллардан кема қуради (стуллардан фойдаланиш мумкин).
2. Ролларни тақсимлаш.

3. Болалар мустақил Денгиз флоти ўйинини ўйнайдилар.
4. Ўйин «Трапдан ўтаман». Ердаги арқоннинг устидан кўзлар боғланган ҳолатда мувозанат сақлаб юриш.

Қўшимча қисм: Ҳарбий денгизчилар ҳақидаги фильмни намойиш этиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларда аҳлоқий-ватанпарварликни тарбиялаш, сюжетни ижодий ривожлантириш малакасини ошириш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Сюжетли-ролли ўйин «Чегарачи»

Мақсад: ҳарбий чегарачини аҳамиятини, билимлари асосида сюжетли-ролли ўйинларни ташкиллаштиришни ҳамда ҳамкорликда қарор чиқаришни билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: планшет, дурбин, каска, ичимликлар, автоматлар, суратлар ҳарбий техника, тез ёрдам буюмлари,

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Чегарачи кузатув пости учун модуллардан тоғлар қуради.
2. Ҳамширалар ёрдам кўрсатиши учун вақтингчалик қароргоҳларни ўрнатади.
3. Ролларни тақсимлаш – чегарачи, ҳамшира, пойлоқчи.
4. Сюжетни ривожлантириш.

Қўшимча қисм: чегарачи хизмати ҳақида фильм кўриш ва адабиётларни ўқиб бериш.

Эътиборга молик жиҳати: жамоа бўлиб ўйнаш ва ўзаро келиша олиш, тасаввурларни ривожлантириш.

Тил ва нутқ маркази

«Бизнинг армия»

Мақсад: ҳар бир Давлатнинг армияси ва қўриқланиши лозим бўлган чегараси бўлишини билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: кесма суратлар, пазллар, магнитли доска.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар бизнинг давлатимизнинг чегаралари акс этган пазлларни йигадилар.
2. Болалар ҳарфлардан армия, чегара, мамлакат сўзларини тузадилар.
3. Болалар мавзуга оид суратларга сўз топадилар.

Қўшимча қисм: мавзуга оид суратларга ҳикоя тузиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, ҳарфларни билиш ва улардан сўзлар ҳосил қилиш.

Тил ва нутқ маркази

«Ҳарбий кийимва уларнинг фарқли белгилари»

Мақсад: ҳарбий кийимларнинг турларини билади, ҳарбий кийим кийиш қоидалари билан танишади, ҳарбий хизматчиларнинг фарқли белгиларини тушунади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ҳарбий кийим суратлари, ҳарбий хизматчиларнинг фотосуратлари, кесма суратлар, пазллар, магнитли доска.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Таълимий ўйин: «Ҳарбийни суратини йиф!»(учувчи, дengizchi, танкчи, десантчи, қуруқлик қўшиинлари).

2. Болалар сурат асосида ҳикоя тузишади ва бир-бирлариға ҳикоя қилиб беришади.
3. Болалар суратдаги ҳарбийга мос бўлган сўзларни танлашади: *учувчи, танкчи, денгизчи, десантчи, милиционер ва ҳ.к.*

Қўшимча қисм: Болалар магнит доскага ҳарбий касб номларини жойига жойлади.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, ўзининг армиясидан фаҳрланиш туйғусини шакллантириш.

Илм-фан ва табиат маркази

Тажриба иши «Ҳаво - кўринмас шамол»

Мақсад: тажриба ишини ўтказиш, тажриба масаласини ажратиш, мустақил фаолият учун жиҳоз танлаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қоғоздан ясалган самолётлар (қурилиш марказидан), бир тоғорача сув ва шағамлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Стол четига самолётларни қўйиб, болалар унга пулфлайдилар. Кимнинг самолёти узоққа учганини кузатадилар.

2. Тоғорадаги сувга болалар шамолни акс эттириб пулфлайдилар, қанчалик қаттиқ пулфланса тоғорадаги сув шунчалик тўлқинланади.

3. Болалар таҳлил қиласидилар, шамол кўринмайди, бироқ у ўзининг хусусиятига эга. Шамол- бу ҳавонинг ҳаракати.

Қўшимча қисм: тарбиячи раҳбарлиги остида шағам билан тажриба ўтказиш. Шағамни ёқиши ва елпигич ёрдамида уни ўчириш.

Эътиборга молик жиҳати: ўтказилган тажрибаларни болалар кўриши ва кузатиши лозим.

Илм-фан ва табиат маркази

Драмалаштирилган ўйин «Биз ва табиат»

Мақсад: муаммоли вазиятларни ҳал этиш, бизни ўраб турган табиатни асраш, ўсимлик ва жониворларга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: магнит доска, «Атрофимиздаги олам» мавзусида суратлар тўплами.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар муаммоли вазиятлар акс этган суратларни кўрадилар, сойга нима бўлди? Ўрмонга нима бўлди? Дарага нима бўлди?

1. Болалар суратларни таърифлашади. Нима яхши-ю, нима ёмонлигини, биз қандай қилиб табиатни қўриқлашимиз кераклигини тушунтирадилар.

2. Ушбу мавзуга мос бўлган паззларни йиғадилар.

Қўшимча қисм: «Қушлар ва ҳайвонлар» мавзусидаги таълимий ўйинни ўтказиш. Болаларни табиатдаги жараёнларнинг турли хиллигига ва уни қўриқлашга жалб этиш.

Эътиборга молик жиҳати: табиат ва инсон тушунчаларини ривожлантириш, табиатда инсоннинг ўрнини англаш, табиатнинг кўркамлигига, ер юзидағи барча тирик жонзотга меҳр-мухаббат ва эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишни тарбиялаш.

Санъат маркази

Расм чизиш «Бизнинг жонажон армия»

Мақсад: аскар суратини чизиш, жангчининг тимсолини яратиш, ҳарбий кийимга алоҳида урғу бериш, қофозга тасвирни жойлаштириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мавзуга оид суратлар, марказнинг номланиш, А-4 форматидаги қоғоз, гуашь, мўйқалам, сув учун стакан.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар ҳарбий мавзуга оид суратларни кўрадилар.
2. Берилган мавзуга ўзининг хоҳишига кўра сюжетни ўйлаб топади.
3. Ўйлаганларини амалга оширади.

Чизиш кетма-кетлиги бўйича чизма таклиф қилиш мумкин.

Қўшимча қисм: Қуриш ва ясаш, санъат марказларида кўргазма ташкил этиш

Эътиборга молик жиҳати: бажарилган ишга мустақил ёндашув, кайфиятни кўтариш ва ватанпарварлик ҳиссини ривожлантириш.

Санъат маркази

Лой иши «жонажон Ватанинг душман қўрқинчли эмас».

Мақсад: яратилаётган образ орқали инсоннинг феъл-авторини кўрсатиб бериш, армия билан фахрланиш, кучли, эпчил ва жасур бўлишга интилиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: пластилин, ишлаш учун тўшама (доска), маҳсус пичноқча, ҳар хил турдаги ҳарбийлар акс этган суратлар, ҳарбий база макети.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар суратлар ёки ҳар хил қўшинлар акс этган ўйинчоқларни кўриб чиқадилар.
2. Болалар нима ясашни танлайдилар.
3. Ўйлаганларини амалга оширади.
4. Ҳарбий база макетини қуради.

Қўшимча қисм: нафақат ҳарбийлар балки ҳарбий техникаларни яратиш мумкин. лепят не только военных, но и военную технику.

Эътиборга молик жиҳати: фаоллик, ташаббусни кўрсатиш, тасаввурдан фойдланиш, жонажон юртига меҳр-мухаббатни тарбиялаш, Ватан ҳимоячиси бўлишга қизиқтириш.

Санъат маркази

Аппликация «Ватан ҳимоячилари қунига табрикнома»

Мақсад: Ўзбек армияси ҳақида тасаввурга эга бўлиш, Ватан ҳимоячилари куни қачон нишонланишини билиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: рангли қоғоз, картон, иллюстрация ва Ўзбек армияси мавзусига оид табрикномалар, елим, рангли қаламлар, қайчи, салфетка, тахтачалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар тайёрланган табрикномаларнинг бир неча нусхасини кўрадилар.
2. Байрам табрикномасини тайёрлаш.

Қўшимча қисм:жамоа бўлиб табрикнома тайёрлаш ва уни “Ота-оналар учун маълумотлар” бурчагига жойлаштириш.

Эътиборга молик жиҳати: жамоа бўлиб ишлаш, ишга ижодий ёндашиш.

З ҲАФТА ЯНВАР МАВЗУ: «МЕН ВА МЕНИНГ ТАНАМ»

Қуриши ва ясаш маркази

Турли элементлардан одамтанасини қуриш

Мақсад: одам танаси турли хил ва шаклдаги ҳужайралардан ташкил топганлиги ҳақида тушунчага эга бўлади, иш давомида ҳар хил буюмлардан фойдаланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:ҳар хил буюмлар (бросов), ҳар бир болага одам тана қисмларини (қоғозга чизилган ва қирқилган тайёр материаллар) тарқатиш, турли шакл ва рангдаги мунчоқлар, иплар, рангли қаламлар ва ҳ.к.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар инсон танаси акс этган катта ҳажмдаги кўргазмани томоша қиласидар. Ким нима билишини ўзаро ўртоқлашишади.

2. Болалар одам танасини қисмларини томоша қилиб ва шунга қараб тана азоларини ҳаракатланадиган қилибодамчани йигишади (тарбиячи йигиш чизмасини кўрсатиб бериши мумкин).

3. Йифилган одамчага юз шаклини чизишади ва иплар билан соч қисмини яратишади.

Қўшимча қисм: инсон танаси ички аъзоларини тарқатмаси

Эътиборга молик жиҳати: тасаввур ва қўлнинг майда моторикасини ривожлантириш

Қуриши ва ясаш маркази

Қуриш «Робот-одам»

Мақсад: чизма, расм асосида шунингдек, шахсий фикрига кўра қура олади, турличи ҳажмдаги катта-кичик шаклларни танийди, рақамларни санашни билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: Конструкторлар, кубиклар, ёғоч ва елим модул йиғмалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар билан Робот-одам қуришни режалаштириш. Йигиш учун керакли кути ва кубикларни танлаб олиш.

2. Биргаликда қуришади.

3. Йифилган робот-одамчага исм қўйишади.

Қўшимча қисм: робот-одамиллюстрациясини тмооша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий тасаввурни ривожлантириш, вазифаларни тақсимлашни ва жамоа бўлиб ишлашни билиш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Сюжет-ролли ўйинлар «Поликлиника»

Мақсад: шифокор касбини билади, ўйин давомида шифохона, поликлиника, дорихона, шифокор меҳнати тушунчаларидан фойдаланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: стол, стул, шифокор учун хона, оқ халат, тиббиёт анжомлари, шприц, тана ҳароратини ўлчовчи асбоп, жадваллар, ёриткичлар, дорилар, касса, “Она ва қиз” ўйини учун майиший жиҳозлар, идишлар, столлар, стуллар, она учун сумка, тиббий маълумотнома учун қоғоз, картон, ручка, қоғоз пуллар, қўғирчоқлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ролларни тақсимлаш.
2. Шахсий ташаббусга кўра ёки таклиф қилингандагидек ўйналади.

Ўйиннинг бориши: Бемор қабулхонага боради. Шифокорга талон олади, ва қабулга боради. Шифокор bemорни қабул қиласи, диққат билан унинг шикоятларини эшигади, саволлар беради, фонендоскоп билан эшитиб кўради, ҳароратини ўлчайди, томографини кўради, ташхис қўяди. Ҳамшира рецепт ёзди, шифокор қўл қўйиб тасдиклайди. Бемор муоалажа хонасига боради. Ҳамшира эмлайди ва муоалажа ўтказади. *Сюжет “Муоалажа хонаси”.*

Қўшимча қисм: МТМнинг тиббиёт хонасига сайр.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг шифокор меҳнати, ҳамшира ва дорихона ходимлари ҳақидаги билимларини бойитиш, bemorga aloҳida эътибор бериш, мулоқат маданияти, ўйин давомида болаларни нутқ ва мулоқатини ривожлантириш, сўз бойлигини ошириш.

Тил ва нутқ маркази

Валеология «Ёқимли иштаҳа»

Мақсад: инсон ҳаётида соғлом овқатланишини аҳамияти ҳақида тушунчага эга бўлиш, овқат ҳазм қилиш системасининг вазифалари билан танишиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: “Овқат ҳазм қилиш тизими”, “Тўғри овқатланиш қоидалари” акс этган жадвал, ўйин учун озиқ-овқат маҳсулотлари.

Фаолиятни олиб борилиши:

Ўйин: «Озиқ-овқат маҳсулотлари». Стол устига ҳар хил озиқ-овқат маҳсулотлари териб қўйилади. Бола маҳсулотларни Зта столга бўлиб чиқади ва нимагалигини тушинтиради.

Қўшимча қисм: болалар билан овқатланиш тартиби бўйича сухбат ўтказиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг тўғри овқатланиш, соғлом маҳсулот бўйича тасаввурини ҳосил қилиш, билишга бўлган қизиқишиларини ошириш, фаол ҳаракатланиш, ўз соғлиғи ҳақида қайғуришни тарбиялаш ва соғлом ҳаёт олиб боришга интилишини мустаҳкамлаш.

Тил ва нутқ маркази

«Соғлом ҳаёт сари»

Мақсад: соғлом инсон тушунчасини тушунади, шахсий гигиена кўникмаларига эга, совун, тиш пастаси, тароқ, сочиқнинг аҳамиятини билади, витаминалар ва шамоллаш касалликлари ҳақида тасаввургага эга бўлади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қуёш макети, гигиена воситалари (совун, тиш чўткаси, тароқ, сочиқ),

Таълимий ўйин: «Бизнинг ёрдамчиларимиз», мавзуга оид жараёнлар акс этган сюжетли расмлар, муляжалар, маҳсулотлар тўлдирилган сават, чиникитириш учун жиҳозлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Таълимий ўйин: «Бизнинг ёрдамчиларимиз» — болаларнинг эшитиш, кўриш, ҳид билиш ва таъм билиш борасидаги билимларини мустаҳкамлаш. Суратларни аниқ белгиларига кўра гуруҳларга ажратиш, бу органларнинг инсон ҳаётидаги аҳамиятини билдириш.

2. Таълимий ўйин: «Тартиб узвийлиги» — Болалар сюжет акс этган суратларни тартиб узвийлигига териб чиқишади ва уларнинг аҳамиятини тушунтиради. (уйгониш, ювиниш, бадантарбия, нонушта, ўйин, сайр, тушлик, кундузги уйку, толма чой, сайр, ўйин ва бош.)

Қўшимча қисм: шахсий гигиена ва кун тартиби қоидалари бўйича сухбат.

Эътиборга молик жиҳати: тўғри овқатланиш, чиникиш, мтм тартибидек уйда ҳам кун тартибига риоя қилиш.

Илм-фан ва табиат маркази

«Тўғри овқатланиш — соғлиқ гарови»

Мақсад: инсон саломатлигига витаминалар ва тўғри овқатланишни аҳамиятини билади, одам соғлиги тўғр иовқатланишга боғликлиги ҳақида тушунчага эга бўлади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мазмунга оид суратлар, озиқ-овқат маҳсулотлари, дараҳт ва ҷалъ расми, сут солинган ёпик стакан, мевалар
(бутун, кесилган, ёғоч сихлар, қоғоз сочиқчалар)

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Таълимий ўйин «Фойдали ва зарарли емаклар». Фойдали емакларни дараҳтга, зарарли емакларни чиқинди ҷалъ солиш.

2. Таълимий ўйин «Сабзавот ва мевалар». Болалар сабзавот ва меваларни витаминаларга кўра гуруҳларга ажратиш.

3. Ўйин: «Сутли маҳсулотлар номини айт».

Қўшимча қисм: болаларнинг организмига фойдали таъсир кўрсатувчи витаминалар, мевалар ва сабзавотлар ҳақида сухбат.

Эътиборга молик жиҳати: ўз соғлигига эътибор бериш, саломатликни сақлаш бўйича оддий усусларини билиш (фиточай, чиникиш, бадантарбия)

Илм-фан ва табиат маркази

Валеология бўйича таълимий ўйин по «Сезги аъзолар».

Мақсад: сезги аъзоларнинг тузилишини ва аҳамиятини билиши, шунингдек, хавфли манбаалар, хавфли буюмлар билан эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мавзуга оид суратлар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар мавзуга оид суратларни томоша қилиб ва сезги аъзоларнинг тузилиши ва аҳамиятини сўзлаб беришади.

2. Таълимий ўйин: «Сезги аъзолари». Болалар керакли расмларни танлайдилар.

Сенинг хизматингда бор беш ёрдамчи,

Уларни ишлатасан билмай гарчи.

Кўзлар сенга кўриш учун берилган,

Қулоқлар эса эшитиш учун.

Тил сўзлаш ва таъм билишга,

Бурун эса ҳид билиш учун.

Сен безовта бўлмагин ҳеч,

Улар ёрдам берар эртаю-кеч.

Қўшимча қисм: инсон тана аъзолари ҳақида сұхбат, одам макетини ўрганиш.

Эътиборга молик жиҳати: ўзининг соғлиғи в танасини эҳтиёт қилиш.

Санъат маркази

Расм чизиш «Менинг оилам»

Мақсад: тасвири сурат мазмунига мувофиқ қоғозга жойлаштиради, инсон танасини чиза олади, катталар ва болаларнинг бўй бастини тасвирлай олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: А4 шаклдаги оқ қоғоз, рамка, рангли қаламлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар ўзининг оила аъзолари гапириб беради.

2. Болалар нима билан чизишни танлайдилар.

3. Ўзлари тасвирлаб чизиб беради.

Қўшимча қисм: оила ҳақидаги тасвиirlарни томоша қилиш, оилавий севимли байрам ҳақида сұхбат.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий тасаввурни ривожлантириш. Ўзи яратган тимсолини чирўйини кўра олиш.

Санъат маркази

Лой иши « Фойдали витаминлар»

Мақсад: лой ишида ҳар хил усулларда мевалар шаклинни бера олади (думалоқлаш, япалоқлаш, эзиш).

Керакли жиҳоз ва материаллар: пластилин, стек, қўл учун қоғоз сочиқча, лой иши учун тахтакач, табиий сабзавот ва мевалар: апельсин, банан, олма, сабзи ва ҳ.к.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар мева ва сабзавотларни кўриб чиқиб, қандай фойдали витаминлар ясашни танлайдилар.

2. Керакли бўлган рангдаги пластилинни оладилар.

3. Фаолиятни бошлашади.

Қўшимча қисм: мева ва сабзавотлар учун Қўшимча қисм саватча ясали мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: майда қўл моторикасини ривожлантириш учун, кўзда мўлжал олиш, тасаввур қилиш. Пластилин билан тартибли, мустақил, фаол ишлашни тарбиялаш.

Санъат маркази

Аппликация «Одамчамизни кийинтирамиз»

Мақсад: аппликацияда ҳар хил қоғозлардан фойдаланади, ранглар ҳамоҳанглигини танлайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қайчи, пва елим, мўйқалам, хўл сочиқча, клеёнка, рангли картон, фламастер, мунчоқ, тугмача, кийим акс этган суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар қурилиш марказида ясаган одамчаларини олишади ва уларга қандай кийим ясашини танлашади.

2. Рангли қоғоз танлайди. Кийим ясашади.

3. Кийимни безайдилар.

Қўшимча қисм: болалар ижод фаолияти ни кўргазмасини ўтказиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг ижодий тасаввури

4 ҲАФТА ЯНВАР

МАВЗУ: «ХУШМУОМИЛАЛИК АЛИФБОСИ»

Қуриши ва ясаш маркази

Қоғоздан ясаш «Эзгу ишлар елпигичи»

Мақсад: қоғоз ва қайчи билан ишлашни, қоғозни teng ярмига, бир неча бор кетма-кетлиқда буклашни билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: эзгу ишлар ёзилган елпигич қисмлари, тайёр елпигич шакли.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Елпигич тайёрлаш йўриқномасини кўриш.

2. Болалар ўзининг елпигичи учун эзгу ишлар ёзилган қисмни таналайдилар.

3. Елпигични тайёрлаш.

Қўшимча қисм: боланинг луғатини фаоллаштириш ва бойитиш.

Эътиборга молик жиҳати: фикрлаш доирасини кенгайтириш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Театрлаштириш: «Икки қизғанчиқ айиқчалар»

Мақсад: асарнинг номини ва мазмуни билади, ном ва мазмунни уйғунлигини кўра олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ўрмон акс этган ширма, икки айиқча, она айиқ, тулки, пишлок бўлаклари, ҳар хил рангдаги геометрик шакллар чизилган театр чиптаси (шу шакллар стулларга ҳам чизилади).

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар эртак сюжетини эсга оладилар.

2. Ролларни тақсимлайдилар ва қўғирчоқ театрини саҳналаштиришади.

Қўшимча қисм: саҳналаштирилган эртакни бошқа гурӯх болаларига намойиш этадилар.

Эътиборга молик жиҳати: бир-бирига дўстона муносабатда бўлиш, бўлишиш ва имкон беришни тарбиялаш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Сюжет-ролли ўйин «Автобусда саёҳат»

Мақсад: жамоа билан ўйнашни, аниқ бир ролни бажаришни, йўл харакати қоидаларини ва транспорт турларини билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: стуллардан автобус, ҳайдовчи учун жой ва бош кийим, чипталар сумкаси, чипталар. Оқ, қизил, сариқ ва кўйк рангдаги капалаклар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ролларни тақсимлаш. Автобусда саёхат.
2. «Мустақиллик» бекати. Ўйин. «Гулларни йиғиб ол!». Болалар автобусдан чиқиб гулларни саватчага терадилар
3. «Халқлар дўстлиги» бекати. Ҳаракатлийин «Күшга айлан».
Бошловчи: «Бир, икки, уч, ўз атрофингда айланиб қушга айлан!
(чумчук - болалар чумчуқнинг юришига, овозига, ҳаракатига тақлид қиласидилар, кейин қалдиргочга, турнага).

Қўшимча қисм: Қўшимча қисм бекатлар билан ўйинни давом эттириш мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: ҳамжиҳатликни, ўз ишига масъулиятни қўчада ва транспортда ўзини тутиш қоидаларига риоя қилишни сингдириш.

Тил ва нутқ маркази

Сўз ўйини «Нима яхши-ю, нима ёмон?»

Мақсад: яхши ва ёмонни ажратади, эртак ва ҳикоялардан қисмларни сўзлаб беради.

Керакли жиҳоз ва материаллар: сюжетли суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Иллюстрацияларни томоша қилиш.
2. Мазмунга мос иллюстрацияларни ажратиш.
3. Холосалар.

Таълимий ўйин: «Яхши ишлар».

Болалар мазмунга мос бўлган суратларни томоша қиласидилар ва қайси бири яхши ва ёмонлиги сўзлаб беришади.

- ўғил бола бувисига игнага ип ўтказища ёрдам беради;
- қиз бола гулхонадангулларни теради гулдаста тайёрлайди;
- ўғил бола укасига китоб ўқиб беради;
- қиз бола боғда агатни сугормоқда;
- ўғил бола идиш ювади;
- ўғил бола қўлмакка оёғи билан тушиб, тепсинмоқда;
- катта қиз кичкинасини аргимчоқдан йиқитди, ва у йиқилди, урилди; - қиз бола хиёбонда қушлар инига дон сепди ва ҳ.к.

Сўзўйини: «Яхши ва ёмон». Болалар иллюстрацияларни томоша қилиб, эртак қаҳрамонларининг яхши ва ёмон ишларини эслайдилар.

Қўшимча қисм: жамоа бўлиб яхшилик ва ёмонлик тўғрисидаги мультфильм кўрадилар.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни яхши ишлар қилишга бўлган интилишга, ижодий тасаввурлар.

Тил ва нутқ маркази

Суҳбат «Яхши хулқ». «Эзгу сўз».

Мақсад: катталар ва кичиклар билан хушмуомила бўлиш, одамларнинг ҳатти ҳаракатларини таҳлил қилиш, эзгу ишларга қизиқиш уйғотиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мазмунга оид суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар ижобий ҳатти ҳаракатлар акс этган карточкаларни танлайдилар;
2. Болалар яхши эртак қаҳрамонларини ва уларнинг ҳатти ҳаракатларини эслайдилар;
3. Таълимий ўйин: «Қизиқарли карточкалар». Карточкаларда берилган вазият бўйича имкон қадар кўпроқ “Сехрли” сўзларни ишлатиш.
4. «Олтин қоидалар» хушмуомила мурожаат. Таклиф қилинаётган карточкалардан ҳар бир бола олтин қоидаларни танлайди ва доскага жойлади.

Олтин қоидалар акс этган карточкалардан намуналар:

- Доим саломлашиш
- Хушмуомила бўлиш
- Ўйинчоқларини дўстлари билан бўлишиш
- Агар хафа қилса, узр сўраш
- Бошқаларни ҳурмат қилиш ва ҳ.к.

Қўшимча қисм: тарбиячи билан М.Расулованинг “Сехрли сўз” асарини ўқиш.

Эътиборга молик жиҳати: Яхши хулқ ва хушмуомилалик.

Илм-фан ва табиат маркази

«Қушларни парваришилаш»

Мақсад: жонзотга яхши муносабатда бўлиш, табиатда ўзини тутиш қоидаларига амал қилиш, кузатган ҳолатлари бўйича ҳикоя қилиб бериш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қушлар расмлари, дон, донхўрак, қафас, видеороликлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Қушлар тасвирланган карточкаларни томоша қилиш. Ўтилган қушларни эслаш Янги қуш билан танишиш. Суратдаги қушларни таққослаш.

2. Таълимий ўйин «Қушлар». Ҳаёт тарзи. Яшаш муҳити. Болаларни қушларни ташқи кўринишидаги ўзига хослиги, ҳаёт тарзи, ўзини тутиши, муҳитга мослашиши ҳақидаги билим ва тасаввурларини кенгайтириш.

3. Болалар инсон қушларга меҳр мурувват кўрсатаётганлиги акс этган суратларни томоша қиласи. Сурат бўйича ҳикоя тузадилар.

Қўшимча қисм: сўз бойлиги, нуткий боғланишини бойитиш, ўз атрофидаги қушларни кузатиш, суратларни томоша қилиш, ижодий ҳикояларни тузиш.

Эътиборга молик жиҳати: жонзотга яхши муносабатда бўлиш, қизиқувчанликни ошириш, табиатни яқиндан билишга интилиш.

Илм-фан ва табиат маркази

Таълимий ўйин «Меҳр улаш»

Мақсад: хушмуомила бўлиш, ижобий ва салбий эртак қаҳрамонлари, уларнинг яхши ҳатти-ҳаракатларини таҳлил қилиб, поғоналарга ажратади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: иккита нарвон (рангли картондан) ясси шаклдаги эртак қаҳрамонлари (ялмоғиз кампир, тулки, айик, бўри ва ҳ.к.), ва мойчечак.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. **Таълимий ўйин:** «Эзгулик гули». мойчечак гулини олиб, ҳар бир банди бажарилган ёки бажариладиган эзгу иш билан номланади.

2. Болалар эртак қаҳрамонларини томоша қиласылар. Эртак қаҳрамонларини яхши ва ёмон ишларини эслаб, уларни зинанинг энг тепа поғонасига яхшисини, энг паст поғонасига ёвузини жойлаштиради.

Құшимча қисм: яхшилик ва ёмонлик ҳақидаги эртакни ўқиши.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни эртаклар мисолида әзгулик, ҳамдардлик ва бир-бируни ҳурмат қилишга ўргатиши.

Санъат маркази

Расм чизиш «Эзгулик дараҳти»

Мақсад: чизма бўйича барглар ва дараҳтни чиза олиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қофоз, гуашь, қофоз сочиқлар, мўйқалам, қайчи, елим.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар турли дараҳтлар суратларини томоша қиласылар. Дараҳтлар қандай фойда келтиришини гапириб берадилар.

2. Ўзининг эзгулик дараҳтини чизиш.

3. Баргларни чизиш.

Құшимча қисм: ўзининг эзгулик дараҳти ҳақида ҳикоя ўйлаб топиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларда эзгу ҳиссиётларни уйғотиш орқали ижодий салоҳиятини намоён этиши.

Санъат маркази

Жамоавий лой иши «Чойга марҳамат»

Мақсад: пластилиндан қўғирчоқлар учун чойнак ва пиёла ясаш, жамоа бўлиб ишлай олиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: чизма, пластилин, тахтакачлар, стек, сочиқлар, идишни безаш учун турли хилдаги ашё.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Тарбиячи билан биргаликда М. Нуриддинованинг “Чойга марҳамат” шеърини ўқиши.

Келинг дўстлар чойга марҳамат,

Биргаликда чақ – чақлашайлик.

Сўнг айтиб сизга катта раҳмат,

Кулиб, дилдан иноқлашайлик.

2. Қўғирчоқ учун чойнак ва пиёла ясаш.

Құшимча қисм: чойнак ва пиёлани мунҷоқлар билан безатиш.

Эътиборга молик жиҳати: майдада моторикани ривожлантириш, кўз билан чамалаш.

Санъат маркази

Аппликация «Табрикнома»

Мақсад: мустақил ҳолда табрикнома тайёрлаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ишни босқичма-босқич бажариш бўйича йўриқнома, рангли картон, рангли қофоз, қайчи, елим, мўйқалам, сочиқча, бўёқ, клеенка.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Композицияни танлаш.
  2. Ишни босқичма-босқич бажариш. (схема асосида)
(тарбиячининг танлови асосида намуналар ҳар хил бўлиши мумкин)
- Қўшимча қисм:** болаларга ўзларининг табрикномасини ўйлаб топиш таклифини бериш.

Эътиборга молик жиҳати: боланинг ижодий лаёқати ва ранг танлаш қобилиятини ривожлантиришга.

ФЕВРАЛЬ

Ойлик мавзу: «Гаройиб олам»

Гурух	Мактабга тайёрлов гурух _____ (номланиши)					
Мавзу	«Кўшни мамлакатлар»					
Вақт	1 ҳафта ФЕВРАЛЯ					
Ривожланиш соҳаси бўйича мақсад	Жисмоний ривожланиш ва соглом турмуш тарзини шакллантириш	Болаларга бир месъёрда жисмоний ривожланишига кўмаклашиш. Ҳаракатланиш тартибини бойитиш, машқларни барча турини англаган ҳолда бажаришга эришиш (асосий харакат, умумривожлантирувчи машқлар) сафда жуфт бўлиб, ҳар хил бўйруқларни бажариш. Болаларни енгил югуришга ўргатиш (йўналишини сақлаган ҳолда тўсикдан ҳатлаб ўтиш).				
	Ижтимоий-хиссий ривожланитириш	Бошқа одамлар, адабий асар қаҳрамонларининг ҳиссиётлари ҳакида гапириб, боланинг умуминсоний қадриятларга бўлган муносабатини шахсий эмоционал-эстетик кечинмалар орқали ошириш. Боланинг дунёкарашини, эмоционал – хиссий, тимсолий-ассоциатив тафаккурини ривожланитириш. Санъат асарлари билан танишиш, эмоционал жонли мулоқат учун имкон яратиб бериш.				
	Нутқ, мулоқот, ўқиш ва ёзиш малакалари	Нутқда оддий ва мураккаб гаплардан фойдаланган ҳолда болаларга суратга қараб ҳикоя тузишга ўргатиш, сўз луғатини бойитиш, тўғри нуткни шакллантириш.				
	Ақлий билишни ривожланитириш	Хушмуомила бўлиш ва ўзини тутиш қоидаларини мустакамлаш. Инсонларни аҳлоқий томонлари ҳакида бадиий адабий ва бошқа санъат турлари намуналари ҳамда болаларнинг ўзини тутишлари ва мулоқатига таянган ҳолда тушунча бериш.				
	Ижодий ривожланиши	Жамият ҳаётида воқеаларни ижодий тасвирлашнинг ҳар хил воситалардан фойдаланган ҳолда (шакл, колорит, мажмуя) акс эттириш. Ихтиёрий сюжетни танлаган ҳолда ўйлаганларини ижодида (аппликация ёки ҳайкалтарошлиқ) рўёбга чиқариш.				
Фаоллик марказлари		Таълимий-тарбиявий фаолият				
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума
Мустақил фаолия	Қурилиш ва конструктор ўйинлар маркази	Курилиш ашёларидан «Дўстлик кўпригини қурамиз»				
	Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириш маркази	Сюжет-роллийин «Почта»		Сюжет-роллийин «Мехмон келди»		Сюжетли ўйинлар тўплами
	Тил ва нутқ маркази	Шаҳарнинг дикқатга сазовор жойлари акс этган суратларга қараб ҳикоя тузиш				
	Илм-фан ва табиат маркази	Қурилмани платформага жойлаштириб чидамлилика синовдан ўтказиш (ҳар хил кучда тебратиб)		МТМ боғида тажриба «Пиёз ва сабзи экиш»		Тупроқ тўлдирилган лоток, лопатка, сабзи ва пиёз, сув қўйиш мосламаси
	Санъат маркази	Лой иши «Тойчок»			Декоратив расм чизиш «Тулпорни бўя!»	
	Катта гурухларда ишлиш					Бўёқ, рангли қаламлар, мўйқалам, қофоз, салфетка. Пластилин, тахтакач, стеклар.

Ойлик мавзу: «Ғаройиб олам»

Гурх	Мактабга тайёрлов гурху _____ (номланиши)				
мавзу	«Дунё мамлакатлари»				
вақти	2 хафта ФЕВРАЛ				
Ривожланиш соҳаси бўйича мақсад	Жисмоний ривожланиши ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Болаларга бир месъёрда жисмоний ривожланишига кўмаклашиш. Ҳаракатланиш тартибини бойитиш, машқларни барча турини англаган ҳолда бажаришга эришиш (асосий ҳаракат, умумривожлантирувчи машқлар) сафда жуфт бўлиб, хар хил буйрукларни бажартириш. Болаларни сенгил югуришга ўргатишда (йўналишини сақлаган ҳолда тўсиқдан ҳатлаб ўтишда давом этиш).			
	Ижтимоий-ҳиссий ривожлантириш	Бошқа одамлар, адабий асар қаҳрамонларининг хиссиятлари ҳакида гапириб, боланинг умуминсоний қадриятларга бўлган муносабатини шахсий эмоционал-эстетик кечинмалар орқали ошириш. Боланинг дунёқарашини, эмоционал – ҳиссий, тимсолий-ассоциатив тафаккурини ривожлантириш. Санъат асарлари билан танишиш, эмоционал жонли мулокат учун имкон яратиб бериш.			
	Нутқ, мулокот, ўқиш ва ёзиш малакалари	Нутқда oddий ва мураккаб гаплардан фойдаланган ҳолда болаларга суратга караб ҳикоя тузишга ўргатиш, сўз лугатини бойитиш, тўғри нутқни шакллантиришда давом этиш.			
	Ақлий билишни ривожлантириш	Болалар билан биргаликда хушмуомила бўлиш ва ўзини тутиш қоидаларига риоя этиш. Инсонларни аҳлоқий томонлари ҳакида бадиий адабий ва бошқа санъат турлари намуналари ҳамда болаларнинг ўзини тутишлари ва мулокатига таянган ҳолда тушунчалар бериш.			
	Ижодий ривожланиш	Жамият ҳаётида воқеаларни ижодий тасвирлашнинг ҳар хил воситалардан фойдаланган ҳолда (шакл, колорит, мажмуя) акс эттириш. Ихтиёрий сюжетни танлаган ҳолда ўйлаганларини ижодида (аппликация ёки ҳайкалтарошлиқ) рўёбга чиқариш.			
Фаоллик марказлари		Таълимий-тарбиявий фаолият			
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба
Мустақил фаолият	Курилиш ва конструктор ўйинлар математик мавзулар	Қоғоздан «Самолёт» ясаш.		Эйфел минораси (курилиш ашёларидан)	
	Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириш маркази	Ўйин-драмалаштирилган А.Навоийнинг «Нон иси» асари бўйича		Кўлқоп театр (болалар танловига кўра)	
	Тил ва нутқ маркази	Дунё мамлакатларига саёҳат (АҚТ)			
	Илм-фан ва табиат маркази	Тажриба иши: «Ун олиш мақсадида донни янчиш»		Тажриба иши «Электр ҳақида тушунча».	
	Санъат маркази	Дымковская, городецкая, хохломская миллий нақш услугубарида ишланган «Россия нақшлари» акс этган альбомни томоша қилиш «Дымковска ўйинчоги» бўяш дафтари билан ишлаш.		Расм чизиш «Матрёшкалар»	Лой иши: «Дўстлар давраси»
	Катта гурухларда ишлаш				

Ойлик мавзу: «Гаройиб олам»

Гурух	Мактабга тайёрлов гурух _____ (номланиши)							
мавзу	«Ўзбекистанинг буюк сиймолари».							
вакти	3 хафта ФЕВРАЛ							
Ривожланиш соҳаси бўйича мақсад	Жисмоний ривожланиш ва соглом турмуш тарзини шакллантириш	Болаларни жисмоний сифатларини ривожлантириш: умумий чидамлик, тезлик, куч, мувозанат, эгилувчанлик. Жисмоний такомиллаштириш, фаол ҳаракат тартибини англанган эҳтиёжга кўра шакллантириш.						
	Ижтимоий-хиссий ривожланитириш	Болали ижтимоий-хиссий ривожланитириш. Ҳаётда ва жамиятда ўзини тўғри тутиш кўнкума ва малакаларини шакллантириш. Феъл-авторида ижобий хислатларни шаклланшига кўмаклашиш (эътиборли бўлиш, бегараз ёрдам бериш).						
	Нутқ, мулоқот, ўқиши ва ёзиши малакалари	Сўз бойлигини кенгайтиришда буюмларнинг номлари билан, сифати билан, ҳаракати билан луғатни фаоллаштириш. Нарсаларни хусусиятлари, сифатини таърифлашда маъкул келадиган сўзларни кўллашни ўргатиш. Қарама қарши маъноли сўзларни (антоним) топишини ўргатиш.						
	Ақлий билишни ривожланитириш	Ўзбекистоннинг буюк сиймолари билан таништиришда давом этиш.						
	Ижодий ривожланиш	Ўзбек миллий либосларини бор чиройида кўришни ўргатиш, расмга декоратив нақш безакларини беришни билиш, осон ва ўзига ишонган ҳолда мўйқаламни учини тўғри, гажак, тўқинсимон, доира, ярим доира, нуқтали ҳаракатлар билан юргизишни, мўйқаламни тўғри ушлашни шакллантириш.						
Фаоллик марказлари	Таълимий-тарбиявий фаолият							
	Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар жиҳозлар		
Мустақил фаолият	Кундалик Фаолият маркази	Оригами + аппликации «Ракета»		«Регистон» майдони (йирик қурилиши ашёларидан)		Геометрик лото. Пазллар.		
	Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириш маркази	Сюжет-ролли ўйинлар «Дорихона»				«Дорихона» ўйинига атрибуллар		
	Тил ва нутқ маркази	А. Навоийнинг “Икки вафодор дўстлар ” асари ҳақида сухбат				А. Навоийнинг “Икки вафодор дўст ” асари		
	Илм-фан ва табиат маркази	Оҳанрабо (магнит) билан тажриба «Сув солинган стакандан кўлни хўл қилмай тангани олиш» «Рақсга тушаётган скшолғом» - стол тагида магнит юргизиш.		Тажриба иши: «Кун ва тун алмашинуви». (лампочка ва глобус билан тақдимот). «Қуёш системаси », «Қуёш тутилиши», «Қўм кўк осмон»		Турли катталикдаги тошлар,магнит, лупа, қум и сув.		
	Санъат маркази	Расм чизиши «Регистон майдони»		Жамоавий аппликация «Кўзани миллий нақшлар билан безатамиз»		Рангли қаламлар, бўёқ, мўйқалам, салфетка, елим қайчи, рангли қофзлар.		
	Мусиқий фаолият ва ритмика							
	Гурухларда ишлаш							

Ойлик мавзу: «Гаройиб олам»

Гурух	Мактабга тайёрлов гурух _____ (номланиши)								
мавзу	«Китоблар тарихи»								
вакт	4 ҳафта ФЕВРАЛ								
Ривожла ниш соҳаси бўйича мақсад	Жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Турли хилдаги мустақил фаол ҳаракатларни эҳтиёжга кўра ривожлантириш ва қўллаб қувватлашда давом этиш, болани ҳаракатланиш тажрибасини умумривожлантирувчи ва асосий машқлар хисобига бойитиш.							
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Болаларда эмоционал нутқ бойлигини шакллантириш, яқинларига мулојим ва зийрак муомилани тарбиялаш. Бир-бирини танишга, ўйин вактида тўғри мулоқат қилиш, дўстоналикни тарбиялаш.							
	Нутқ, мулоқот, ўқиши ва ёзиши малакалари	Мустақил нутқда оддий ва мураккаб гаплардан фойдаланган ҳолда ҳикоя килишга ўргатиш, фаол лугатидаги сўзларни грамматик тўғри ўзгартериш. Грамматик хатоларга тақидий муносабатни, соғ нутқга интилишни тарбиялаш.							
	Ақлий билишни ривожланиш	Болаларни китоб тарихи билан таништириш. Турли жанрдаги китоблар ҳақида тушунча шакллантириш. Болаларни одамларни касби билан таништиришда давом этиш, билимга қизиқтириш, китобга тўғри муносабатни тарбиялаш.							
	Ижодий ривожланиш	Ижодкорликни ривожланиш, осон ва ўзига ишонган ҳолда мўйқаламни учини тўғри, гажак, тўқинсимон, доира, ярим доира, нутқали ҳаракатлар билан юргизишни, мўйқаламни тўғри ушлашни шакллантириш.							
Фаоллик марказлари		Таълимий-тарбиявий фаолият							
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар жиҳозлар		
	Кундалик марказлар								
	Қурилиш ва конструктор ўйинлар математика	Қоғоздан ясаш «Ўз қўлларинг билан китобча ярат»			«Эртакнамо шаҳар» иирик қурилиш материалларидан		Қоғоз, қайчи, елим, салфетка, суратлар, фломастер.		
Мустақил фаолият	Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириш маркази	Сюжет-ролли ўйин «Китоб дўкони»		Сюжет-ролли ўйин «Кутубхона»			Мавзуга мос атрибуtlар.		
	Тил ва нутқ маркази	Ҳикоя килиб бериш «Мен ёқтирган китоб»		Севимли эртаклар бўйича адабиётлар викторинаси			Эртакка оид тақдимотлар.		
	Илм-фан ва табиат маркази	Қоғоз хусусиятлари билан танишиш.							
	Санъат маркази	Лой иши «Менинг севимли эртак қаҳрамоним»		Расм чизиш «Бизнинг севимли эртакларимиз»			Пластилин, тахтакачлар, бўёқ, мўйқалам, салфетка.		
	Гурӯҳларда ишлаш								

ОЙЛИК МАВЗУ “ҒАРОЙИБ ОЛАМ”

1 ҲАФТА ФЕВРАЛ

МАВЗУ: «Құшни мамлакатлар»

Куриш ва ясаш маркази

«Дүстлик күпригини қурамиз»

Мақсад: қурилма күпrikлар билан танишиш, янги сўзларни тушуниш (виадук, эстакада) күпrik қуриш ва режалаштириш малакаларини шакллантириш, биргаликда ишлаш кўникмасини ортириш.

Тарбиячи учун маълумот

Эстакада

Кўпrik (путепровод) қурилиш учун одатда 2-4 узун 10-30 метрли бетон плиталари кетади, эстакада қуриш учун эса бир неча бор кўпроқ керак. Путепровод ва эстакадани асосий фарқи шундаки: путепровод битта йулни устидан кесиб ўтади, эстакада эса бир нечта тўсиқларни устидан ўтади –дарё, йўл, темир йўл устидан кесиб ўтиши мумкин. Шундай қилиб Эстакада ўз ичига ҳам кўпrik ҳам путепроводни олади.

Виадук

Йўл ва сув омборларидан ташқари яна бошқа тўсиқлар бор – рельеф, ер устки қатлами ёриқлари, икки тоғ оралиги. Баланд-паст тепаликларга қуриладиган кўпrikлар виадук деб аталади. Буларнинг қурилиши иқтисодий оқланган, чунки кўпrik пойдеворини қуриш шарт эмас ортикча сарф ҳаражат йўк.

Хаммаси икки баландлик чуқурлигига ва узунлигига боғлик магистраль йўналишида виадук ва эстакада фарқи шундаки – тўғри текислик мавжуд эмаслигига. Шунинг учун бир хил таянч ва битон плиталари булиши мумкин эмас. Одатда виадуклар чиройли ва жозибали қурилмалар булади. Айталик, Франциядаги дунёning энг баланд Мийо виадукни таянч устунини баландлиги 340 метр.

Керакли жиҳоз ва материаллар: турли хилдаги кўпrikларни қуриш учун қурилиш хом ашёлари.

Фаолиятни олиб борилиши: (катталар билан ишлаш)

1. Турли хил кўпrikлар акс этган суратларни томоша қилиш;
2. Кўпrikлар қанадй бўлиши ва уларнинг аҳамиятини ҳикоя қилиб бериш.

(биринчи суратда биз темирйўл кўпригини кўраяпмиз, бундай кўпrikлар орқали сув устидан поездлар ўтади.

Иккинчи суратда — автомобиль кўприги, машиналар ўтиши учун қурилган кўпrik.

Учинчи суратда — одамлар учун кўпrik акс этган. Бу кўпrikдан факат йўловчилар юрадилар.

Тўртингчи суратда — икки қаватли кўпrik акс этган . бири нчи қаватида машиналар юради, иккинчи қаватидан эса поездлар ўтади. Шунингдек, иккى қаватли кўпrikларда машиналар ва одамлар ўтиши мумкин.

Кўпrikлар нақақат темирйўл, машина ва йўловчилар учун ажратилади, балки қурилиши турига кўра ҳам ҳил бўлади.

Бешинчи суратда – осма кўпrikларни кўришимиз мумкин. Бундай кўпrikлар тоғларда ва баланд жойларда одамлар ўтиши учун қурилади. Ҳозирги замон технологиялари автомобиллар учун ҳам осма кўпrik кура олади.

Олтинчи суратдаги қўприк дарё устида эмас, балки поездйўл устига қурилган. Ушбу қўприк “Эстакада” деб айтилади. Бундай қўприкларда машиналар, одамлар ва поездлар ҳам ўтиши мумкин.

Еттинчи суратдаги қўприк –бундай қўприклар дарё устида ҳам ва бошқа йўл устида ҳам эмас, бундай қўприклар “Виадук” деб номланади. Унинг эстакададан фарқи текис жойга қурилмайди.

Саккизинчи суратда эса виадукдан поезд ўтиб кетмоқда.

На восьмой фотографии по виадуку едет поезд.

Тўқизинчи суратда эса Хитойдаги қўприк акс этган. У “Аждарҳо қўприк”деб номланади.

Ўнинчи суратда – йўловчилар учун қурилган “Моисей қўприги”дир, у Голландияда. Ушбу қўприк дарё бўйи билан баробар ҳолатда қурилган.

Барча қўприкларнинг қопламани ушлаб турувчи таянчи мавжуд, (осма қўприклар бундан мустасно). Кўприкнинг таянч асоси жудаям ишончли бўлиши талаб этилади.

1. Болалар билан кўшни мамлакатлар билан боғловчи қўприкни қуришни режалаштириш.

2. Қурилиш хомашёларидан қўприк қуриш.

3. Болалар ишларини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: тарбиячи болалар яратган ижодини майда ўйинчоқлар билан бойитишини таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: қурилиш лаёқатини, биргаликда ишлашни ривожлантириш, БХХ²га риоя қилиш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалашириши маркази

Сюжет-ролли ўйин«Почта».

Мақсад: сюжетли ўйин ўйнаш, рол учун диалог (икки киши мулоқати) тузиш, ўйинни ривожлантириш, бир бирининг ўйиндаги ҳатти ҳаракатларини уҳокама қилиш, катталар ёрдамида ўйинда қўлланиладиган атрибутларни тайёрлаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: телеграмм қофози, посылка хабарномаси, конвертлар, табрикномалар, газета, журналлар, штамп. Почтальон сумкаси, Ўзбекистон хабарчиси (почтальон) нинг маҳсус кийими, почта қутиси.

Фаолиятни олиб борилиши: «Почтачи» шеърини ўқиши.

Шахдам қадам ила чарм сумкаси билан,

Хатлар, табрик... нималар йўқ!

Ёмғирда ҳам, қорда ҳам,

Шошилади хабарчи, элга хабар бергани:

Кимга хабар, кимга теледастур,

Кимга жўнатма, кимга телеграмма.

1. Ўйин учун сюжет яратиш

2. Ролларни тақсимлаш

3. Ўйинни олиб бориши

²Болалар ҳаёти хавфсизлиги

Эътиборга молик жиҳати:

- 1.Тўғри нуткни шакллантириш;
- 2.Ҳарфларни тўғри талаффуз қилиш;
3. Бола ҳаёти ҳавфсизлиги

*Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази***Сюжет-ролли ўйин «Мехмонларни кутамиз»**

Мақсад: тенгдошлари ва катталар билан мулоқат қилиш, уй рўзгор юмушларини билади (тозалаш, таом тайёрлаш, стол безатиш ва бош), биринчи ва иккинчи даражали ролларни ўзига ишониб ўйнай олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: болалар учун мўлжалланган ошхона тўплами, мевалар, сабзавотлар, дастурхон, гуллар билан гулдон, болалар мебеллари, ошхона, болаларбоп газ плитаси ва ошхона буюмлари.

Фаолиятни олиб борилиши.

1. Танлов
2. Ўйин қоидалари билан танишув
3. Ролларни тақсимлаш
4. Ўйин режасини тузиш.

Қўшимча қисм: шеърни ёдлатиш**Эътиборга молик жиҳати:**

1. Болаларни биринчи ва иккинчи даражали ролларни қўрқмасдан ўзига олиб, ишонч билан ўйнай олишига ўргатиш.
2. Бармоқ машқларида фаол қатнашиш
3. Бола ҳаёти ҳавфсизлиги

*Санъат маркази***Лой иши.Мавзу: «Тойчок».**

Мақсад: тойчоқ ясаш, пластилиннинг бутун қисмидан фойдаланиш, хаёлий ижодкорликни амалга оширади, ўзининг ишини натижасини кўра олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: тойчоқ намунаси, лой, тахтакачлар, стеклар, салфетка.

Фаолиятни олиб борилиши:

- 1.Тойчоқнинг танаси ва шаклини томоша қилиш.
- 2.Лой ишини комбинацион усулда амалга ошириш.
3. Болаларни ишга ижодий ёндашуви.
4. Ишлар кўргазмаси.

Қўшимча қисм:бармоқлар машқи.

Мана менинг ёрдамчиларим,

Уларни ҳар хил букаман.

Силлиқ ва оппоқ йўлларда,

Тойчоқлар каби чопқиллар.

Тақа-так, тақа-так,

Чопқиллар учкур уюр.

(Болалар стол атрофида стулда ўтирибдишар, қўллар стол устида. Навбат билан ўнг ва чап қўллар ва бармоқлар ҳаракатлантирилади.

Эътиборга молик жиҳати:

- 1.Лой билан ишлаш.
- 2.Тасаввурни ривожлантириш.
3. Бола ҳаёти ҳавфсизлиги

Санъат маркази

Расм чизиш «Тулпорни бўя!».

Мақсад: амалий санъат, безаш усули билан таништириш, Ҳамро бувининг ўзига хос ёрқин ўйинчоқлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши.

Керакли жиҳоз ва материаллар:Ҳамро Бувининг ўйинчоқ тойчаси, бўёқ, пахтали ёғочлар, сочиқчалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Тойчоқни оқ ранга бўяб олиш.
2. Безак элементларини ўйлаб топиш.
3. Ишни тугатиш.
4. Болалар ишларининг кўргазмаси. Рефлексия

Кўшимча қисм: лойдан ясалган, нақшинкор безалган ўйинчоқларни томоша қилиш
(Болалар мусиқа садолари остида расм чизадилар)

Рефлексия.

- Қандай ёрқин, байрамона чиқди тойчоқларингиз, баракалла!
- Келинг тойчоқ ҳақидаги қўшиқни куйлаймиз.

Илм-фан ва табиат маркази

Зилзилаларда ўзини тутиш (тажриба) ўйин

Мақсад: билиш вазифаларини ривожлантириш ва тезкор хулоса чиқаришга ўргатиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар:қурилиш хомашёлари, қурилган бино туриши учун платформа, баланд бинолар акс этган суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Тарбиячи зилзила ҳақида ҳикоя қилиб беради.
2. Иншоатларни қуриш.
3. Бинони чидамликка текшириш (турли куч билан)

Кўшимча қисм: зилзила вақтида ўзини тутиш қоидаларини мустаҳкамлаш.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни билиш вазифаларини ривожлантириш.
2. Бола ҳаёти ҳавфсизлиги

Илм-фан ва табиат маркази

«Сабзи экиш»

Мақсад: сабзини уруғлардан экиб чиқаришни, одамлар учун фойдалик жиҳатларини, кетма-кетлик бўйича ҳаракатланиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: фермердан хат, сабзи уруғлари, болаларни гурухларга ажратиш учун карточкалар, стол учун клеёнка, турли хилдаги сабзи сурати кас этган карточкалар, 3 лопатка, 3 лейка, 3 стол артиш учун сочиқча, фартуклар, сабзи экиш учун жой.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Табиат бурчагида сухбат ўтказиш.
2. Ўсимликларни ўсиши учун нима керак?
3. Муаммоли вазиятни юзага келтириш.
4. Тажриба ўтказиш алгоритм муҳокамаси, керакли ашёлар аниқлаштириш.
5. Мустақил ишлаш.
6. Сабзини ўсишини кузатиш юзасидан кундалик тутиш.
7. Фермер хўжалиги учун қилинган ишлар юзасидан суратлар

Қўшимча қисм: сабзи қаердан келганигини, сабзини экиш (уруг, кўчат орқали) ҳақида ҳикоя қилиб бериш

Эътиборга молик жиҳати:

1. Керакли маълумотларни мустақил излаб топиш ва таҳлил қилиш.
2. Қўйилган мақсадга эришиш йўлида фаолиятни тўғри режалаштириш.

«Тил ва Нутқ» маркази

Суратлар асосида шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари ҳақида ҳикоя қилиб бериш.

Мақсад: ўз шаҳрини иллюстрациялар орқали танишиш, шаҳарнинг диққатга сазовар жойларини, кўшни давлатларнинг пойтахтларини билиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қўшни мамлакатларнинг диққатга сазовор жойлари акс этган иллюстрациялар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилиш.
2. Мазмунга оид суратларга гаплар тузиш.
3. Қиса ҳикоя қилиб бериш.
4. Шаҳарга сенинг муносабатинг.

Қўшимча қисм: болаларнинг мулоқатчанлигини ошириш.

Эътиборга молик жиҳати: сўзларни, бўғинларни тўғри талаффуз қилиш, таянч сўзлар асосида гап тузиш.

Тил ва нутқ маркази

Я. Дубенсконинг «Биз ҳар хилмиз» шеъри.

Мақсад: Болалар шеърни мазмунли ёдлашга ўргатиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: Я. Дубенско шеъри

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Кириш сухбат.
2. Шеърни ўқиши.
3. Ўқилган шеър бўйича сухбат.
4. Мазмун бўйича саволлар.
5. Шеърни қайта ўқиши.
6. Шеърни ёд олиш.

Кўшимча қисм: болалар билан дўстлик ҳақида сухбат
Эътиборга молик жиҳати:

1. Шеърий асарга ижобий фикр билдириш.
2. Билишга қизиқишини ошириш.
3. Гапни тўғри тузишни ўргатиш.
4. Бола ҳаёти ҳавфсизлиги

2 ҲАФТА ФЕВРАЛ МАВЗУ: «ДУНЁ МАМЛАКАТЛАРИ»

Куриш ва ясаш маркази

Қоғоздан «Самолёт» ясаш

Мақсад:чизма бўйича ишлаш кўникмасини шакллантириш, майда моторикани ривожлантириш, самолёт турлари ва унинг аҳамиятини билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: А4 форматидаги қоғоз,самолётни ясаш алгоритми
Фаолиятни олиб борилиши:

1. Самолёт ҳақида топишмоқ.
2. Самолётни мустақил бажариш.
3. Самолётни учирив кўриш.

Кўшимча қисм: болалардан ўзларининг самолётларида қаерга учишни ҳохлашларини сўраш.

Эътиборга молик жиҳати:жамоа бўлиб ишлаш, масъулият ҳиссини тарбиялаш.

Куриш ва ясаш маркази

«Эйфелминораси» (қурилиш материалларидан)

Мақсад:сурат ва чизмага қараб, шахсий фикрига асосланиб минорани қуриш, шакллар катта кичиклигини ажратади, саноқ ва ҳисобни билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:кубиклар, геометрик шакллар, ёғоч ва елим конструкторлар йигмаси; табиий хомашёлар, безаш учун тўплам, суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Эйфел минораси акс этган суратларни томоша қилиш.
2. Болалар билан қурилишни режалаштириш.
3. Қуриш – ясаш ишлари.
4. Болаларнинг ишларини муҳокама иқлиш ва рағбатлантириш.

Кўшимча қисм: видеофильм қўйиб бериш.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Ижобий тасаввурни ривожлантириш, вазифаларни тақсимлаш.
2. Жамоа ишида ўзини ўрнини топиш
3. Бола ҳаёти ҳавфсизлиги

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириш маркази

Драмалаштирилган ўйин «Нон иси»

Мақсад: драмалаштирилган ўйинда эркин нон исини қаҳрамонларини феъл –авторини тушунади, композициянинг ўзига хослигини хис қиласди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қаҳрамонларкийимлари, А.Навоий учун патқалам, сиёхдон, хонтахта, дастурхон, гуллар, атири, қалампир, Дехқон учун - лопатка, сувдон, нон.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болаларга сюжетни тушунтириш.
2. Драмалаштирилган ўйин учун сюжетни яратиш.
3. Ролларни тақсимлаш.
4. Таҳлил қилиш.

Қўшимча қисм: А. Навоийнинг «Нон иси» асарини ўқиб бериш.

Хикоя қилиб бериш.

Эътиборга молик жиҳати: ўйинда ҳамкорларга дўстона муносабатда бўлиш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Қўлқоп театри (болалар танловига кўра)

Мақсад: театрлаштирилган ўйинга қизиқиш уйғотиши, эртак мазмунини ижодий кетма-кетликда қўйиш. Қўлқоп театри билан ишлаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қўлқоп театри қўғирчоқлари

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Эртакни ўқиши
2. Саҳналаштирилган ўйин учун сюжетни яратиш.
3. Ролларни тақсимлаш.
4. Эртак муазмуни бўйича таҳлил.

Қўшимча қисм: эртак асосида яратилган мултфильмни кўриш.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларнинг тасаввурларини ривожлантириш, ўйинда дўстона муносабатга киришиши.
2. Ҳалқ оғзаки ижоди орқали боалларнинг нутқини ривожлантириш
3. Болаларнинг ижодий қобилияtlарини намойиш этишга имкон яратиш, актёрлик маҳоратини тарбиялаш.

Илм-фан ва табиат маркази

Тажриба иши «Ун олиш мақсадида донни янчиш»

Мақсад: мустақил ҳолда берилган вазифани ечиш, хулоса чиқариш, мулоқатга киришиши, мантиқий фикрлашни ўстириш. катталар меҳнатини қадрлайди, буғдойни етиштириш усувлари билан тиништириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: буғдой бошоги, кофемайдалагич, қошиқ, 2 халтачада дон.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Нон ҳақидаги мақлларни ёдга солиши.
2. Буғдойни бошоқдан ажратиш.
3. 1-тажриба. Буғдойни кофемайдалагичда янчиш.

4. 2-тажриба: мен бир халтачага унни соламан, иккинчисига эса буғдойни. Арапаштирамиз, пайпаслаб күрингчи қайси бирида ун? Қайси бирида дон? Қандай топдингиз?

5. Майда ва йирик янчилган донни ажратиш.

Күшимча қисем: Тегирмон акс этган суратларни томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: марказда ишлаш чоғида хавфсизлик қоидаларига риоя этиш.

Илм-фан ва табиат маркази

Тажриба: «Электр ҳақида тушунча».

Мақсад: инсонлар ҳаётида электр токининг ўрни ва аҳамияти, электр токидан нотуғри фойдаланиш оқибатларини тушунтириш, электр тажрибаси билан қизиқтириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: пластмасс чизғич, рангли тошлар, жун мато, пулфакча (шар), қоғоз парчаси ва ялтироққоғоз (фольга).

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Электр токи ҳақида тарбиячи хикояқилиб беради.

2. 1-тажриба чизғични жун матога ишқалаб, қоғоз парчаларига яқинлаштириш.

3. 2-тажриба «Шифтдаги пулфакча». Ҳаво тўлдирилган пулфакчани сочга ёки жун матога ишқалаш.

4. 3-тажриба «Рақсга тушувчи буюм». Ручкани жун матога ишқалаш ва ялтироқ қоғозга (фольга) яқинлаштириб енгил ҳаракатлантириш керак, натижада ялтироқ қоғоз қимирлашни бошлайди (ўйнашни).

5. Хулоса чиқариш.

Күшимча қисем: мавзуга оида мультфильм кўриш.

Эътиборга молик жиҳати: дикқатни ва илмга иштиёқ уйғотиши.

«Тил ва нутқ» маркази

Мавзу: “Дунё мамлакатларига саёҳат”. АКТ дан фойдаланган ҳолда.

Мақсад: глобус, дунё ҳаритаси ҳақида тушунчага эга. Дунёни турли қитъасида ҳар хил миллатлар яшashi, ҳар бир давлатни ўзига хос урф одатлари борлигини билиш, бошқа мамлакатларда яшовчи одамлар ҳаётига қизиқиши.

Керакли жиҳоз ва материаллар: дунё мамлакатлари ҳақида тақдимот ёки видеофильм.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ташкилий қисм. Дунё мамлакатлари ҳақида сұхбат.

2. Дунё мамлакатлари тўғрисида тақдимотларни кўриш.

3. Халқлар дўстлиги.

4. Фаолиятни яқунлаш.

Санъат маркази

Расм чизиш «Матрёшкалар»

Мақсад: «Матрёшка» ўйинчоғи билан таништириш, унинг ижодий безалишини ижобий қабул қиласи, иш жараёнинда ўзининг композициясини яратади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: матрёшка шаклидаги қоғоз, бўёқ, 2 хил ўлчамдаги мўйқалам.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Матрёшка ҳақида топишмоқ топиш.
2. Матрёшка ҳақида ҳикоя қилиб бериш.
3. Матрёшка безакларини томоша қилиш.
4. Матрёшканинг безатиш.
5. «Матрёшка». Жисмоний дақиқаси.
6. Болалар ишлари кўргазмаси.
7. Фаолиятни якунлаш.

Қўшимча қисм: халқ амалий санъати намуналаридан ўйинчоқларни томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: декоратив расм солиш техникасига эга бўлиш,
Композицияда нақш қисмларини тўғри жойлаштириш.

Санъат маркази

Лой иши: «Дўстлар давраси»

Мақсад: инсон шаклини ясашни билади, турли ҳиссий ҳолатларни акс эттира олади.
Ижодий тасаввур, хотирани ривожлантириш, таниш усулларни қўллаш (ёйиш, думалоқлаш, эзиш, чимдилаш, узуб олиш, кесиб олиш, текислаш, чўзиш, силлиқлаш, улаш, ёғоч билан ўйиш).

Керакли жиҳоз ва материаллар: пластилин, стеклар, ёғочлар, тахтакачлар, сочиқлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Инсон шаклини ҳосил қилиш учун нима қилиш кераклигини аниқлаб олиш.
- Кандай усулларни қўллашни билиш (ёйиш, думалоқлаш, эзиш, чимдилаш, узуб олиш, кесиб олиш, текислаш, чўзиш, силлиқлаш, улаш, ёғоч билан ўйиш).
2. Тарбиячи намунасини кўрсатиш. Тайёрланган тана қисмларини мустаҳкамлаш.
3. Болаларни ижодий фаолияти ни тайёрлаш.
4. Болалар ишларини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: мавзуга оид қўшиқни тинглаш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни ижодий қобилияларини ва лой иши техникасини қўллаш малакаларини ривожлантириш.

Санъат маркази

Мавзу: Суратларни бўяш. «Дымковская ўйинчоги»

Мақсад: қўшни мамлакатларнинг (Россия) лойдан ясалган ўйинчоқлари билан танишиш, ўйинчоқнинг номини билиш, бўяшнинг ноанъанавий усулларни қўллаган ҳолда тасвири қоғозга тушириш, нақшни геометрик шаклларини қўллайди (доира, тўғри ва тўлқинсимон чизиқлар, тўртбурчак, нукталар).

Керакли жиҳоз ва материаллар: «Дымковская ўйинчоги» тақдимоти ва бўяш дафтари, бўёқ, мўйқалам, сув учун идиш, қоғоз, сочиқча, пахтали таёқчалар, қора қалам, суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ташқилий қисм.
2. Кириш: ўйинчоқ ҳақида сұхбат ва тақдимот.

“Болалар бизнинг мамлакатимизда лойдан ясалган ўйинчоқлар бор, уларни “Ҳамро буви ўйинчоқлари” деб атаемиз, Россияда ҳам лойдан ўйинчоқ ясайдиган усталар бор. Хал

усталари яшайдиган жойларни Ҳунармандлар маркази деб аташади. Бугун мен сизларни Димковка ўйинчоғи билан таништираман.

3. Безашни кетма-кетликда тушунтириб бериш.
4. Мустақил бўяш.
5. Жисмоний дақиқа.
6. Хулоса қилиш.

Қўшимча қисм: турли миллатга мансуб лойдан ясалган халқ ўйинчоқларини томоша қилиш, ўхшаш жиҳатларини аниқлаш, фарқларини топиш.

Эътиборга молик жиҳати: эстетик қабул қилиш, ранг ва ритмни ҳис қилишни ривожлантириш, халқ амалий санъатини чуқурроқ ҳис қилишни ўргатиш, бошқа малакатларнинг халқ санъатига нисбатан ҳурматни тарбиялаш, болаларга ўзларини халқ усталаридек тутиш имкониятини бериш.

ФЕВРАЛ УЧИНЧИ ҲАФТАСИ

МАВЗУ: «ЎЗБЕКИСТОННИНГ БУЮК СИЙМОЛАРИ».

Куриши ва ясаш, математика маркази

Мавзу: «Ракета» Оригами+аппликации

Мақсад: оригами иш усулларини билади, чизма бўйича ишлаш кўнималарини шакллантириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: тайёр ишлар намунаси, тунги осмон учун кўк рангдаги ватман қоғози, тўртбурчак шаклидаги ҳар хил рангдаги томонлари 15 смли қоғозлар, рангли қоғозлардан кесилган бўлакчалар, юлдузлар учун кумуш рангли ялтироқ қоғоз, юлдуз шакли, ракетанинг ойнаси (иллюминатор), ракетани ясаш алгоритми, елим, мўйқалам, қайчи.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Кириш: сухбат.
2. Ракетани қуриш алгоритми билан танишув.
3. Қоғоздан ракетани мустақил булаш.
4. Ракета билан машқ.

Қўшимча қисм: ракета тасвирларини томоша қилиш, видеотақдимотни кўриш.

Эътиборга молик жиҳати: Болаларга қоғозни булашда қийналаётган дўстларига ёрдам беришни таклиф қилиш.

Куриши ва ясаш маркази

Мавзу: «Регистон майдони» (йирик қурилиш ашёларида фойдаланиб қуриш)

Мақсад: Самарқанд шаҳридаги Регистон майдони билан танишиш, йирик қурилиш ашёлари билан ишлаш усулларини билиш, иншоатларни ижодий қуради.

Керакли жиҳоз ва материаллар: «Регистон» майдонининг суратлари, йирик қурилиш материаллари.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Кириш: сухбат. «Регистон» майдонининг суратларини томоша қилиш.
2. Болаларнинг ижодий фаолияти .
3. Фаолиятни якунлаш.

Эътиборга молик жиҳати: қурилиш танлашда ижодий ёндашув, БХХ риоя этиш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Сюжетли ролли ўйин «Дорихона»

Мақсад: “Доришунос” касби билан танишиш, беморга нисбатан ҳамдардликни ҳис қилиш, мулоқат маданияти.

Керакли жиҳоз ва материаллар: оқхалат, бош кийим, рецепт, тиббий воситалар: пахта, боғлам, шиша идишлар (банка), доривор ўтлар қутичаси, томизғич (пипетка), тонометр, фонендоскоп.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ўйин қоидалари билан танишиш.
2. Ролларни тақсимлаш;
3. Ўйин режасини тузиш.

4.Хулоса қилиш: болалар фикрига қўра амалга ошмаган ҳолатларни муҳокама қилиш, ўйиндан тассуротларини сўзлаш, болалар яна ўйнашни ҳохлайдиларми?

Қўшимча қисм: МТМнинг тиббиёт хонасига ва дорихонага экскурсия уюштириш.

Эътиборга молик жиҳати: ўйинда ҳамкорларига нисбатан дўстона мулоқатда бўлиш.

Илм-фан ва табиат маркази

Оҳанрабо (магнит) билан тажриба.

«Оҳанрабо (магнит) ҳамма нарсани тортадими?», «Қандай қилиб сув солинган стакандан қўлни хўл қилмай тангани олиш мумкин?» «Рақсга тушаётган қистиргич» - стол тагида оҳанрабо (магнит) юргизиши.

Мақсад: Оҳанрабо (магнит)нинг хусусиятлари билан танишиш, буюмни ўрганиб, тажриба ўтказиш, илмий фаразларни ўрганиб, хулосалар қилиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ёғочдан ясалган буюмлар, темир буюмлар, пластмасс, пўлат, қофоз; оҳанрабо (магнит).

Фаолиятни олиб борилиши: Оҳанрабо (магнит) – кундалик ҳаётимизнинг бир қисмидир.

1-тажриба «Оҳанрабо (магнит) ҳамма нарсани тортадими?»

1. Тажриба ўтказишида ҳамма буюмларни икки гуруҳга ажратиш: темир ва темир бўлмаган буюмлар. Навбат билан оҳанрабони биринчи ва иккинчи гуруҳ буюмларига яқинлаштирилади. Шунда аниқланадики, темир бўлмаган буюмларни оҳанрабо ўзига тортмайди, бироқ, темир буюмлар оҳанрабога дарров ёпишади, баъзилари эса уни тортиш кучини сезмайди.

Хулосалар: оҳанрабо пўлат, никел, темир ва шунга ўхшаш буюмларни ўзига тортади, ёғоч, пластмасса, қофоз, матони тортмайди.

2-тажриба «Қандай қилиб сув солинган стакандан қўлни хўл қилмай тангани олиш мумкин?»

Мақсад: болаларни оҳанрабонинг сувдаги хусусиятлари билан таништиришда давом этиш.

Материал и Керакли жиҳоз ва материаллар: сув солинган стакан, темир буюмлар, оҳанрабо.

Биринчи тажрибадан сўнг темир буюмларни сув солинган стаканга солинади.

Савол: қандай қилиб сув солинган стакандан қўлни хўл қилмай темир буюм (танга, қистиргич)ни олиш мумкин?

Болалар сувдаги темир буюмни оханрабо ёрдамида олишгандан сўнг унинг сувдаги темир буюмларга ҳам таъсир кўрсатиши аён бўлади. Қум билан ҳам шундай тажриба ўтказиш мумкин.

Хулосалар: сув оханрабо ҳаракатига ҳалал бермайди. Оханрабо темир ва пўлатга ҳаттохи сув билан ажратилган бўлса ҳам таъсир кўрсатади.

З-тажриба «Рақсга тушаётган қистиргич (скшолғом)» - оханрабони стол тагида юргизиш.

Хулосалар: сув, унча катта бўлмаган ҳажмдаги темир буюмлар оханрабо ҳаракатига ҳалал бермайди. Оханрабо темир ва пўлатга ҳаттохи сув билан ажратилган бўлса ҳам таъсир кўрсатади. Фаолиятни якунлаш.

Кўшимча қисм: қистиргич ўрнига бошқа темир буюмлардан фойдаланиш мумкин (масалан, шуруп, сим ва бош). “Оханрабо-мўъжиза” тақдимотини томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни билишга бўлган иқзиқишлирини ошириш.

Илм-фан ва табиат маркази

Тажриба иши: «Кун ва тун алмашинуви». (лампочка ва глобус билан тақдимот). «Қуёш системаси», «Қуёш тутилиши».

Мақсад: мақсадга йўналтирилган ҳолда тадқиқот олиб бориш, кузатиш, билиш фаолиятини ва тажриба ишини ўтказишга қизиқиш уйғотиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: 2 глобус, 2 фонар, юла, ўйин «Планеталар», 2 топшириқлар акс этган карточкалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Муаммоли вазият: қуёш ер шарини бир вақтнинг ўзида ҳар томондан ёрита оладими?
2. Тарбиячи “Кун ва тун” ҳақида топишмоқ ўқииди.
3. тажриба ишини ўтказиш.
4. Хулосалар.

Кўшимча қисм: Қуёш тизими тасвирланган суратларни томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: Болаларни ижобий ҳамкорликка чорлаш.

“Тил ва нутқ” маркази

А.Навой асари бўйича сухбат «Икки вафодор дўст»

Мақсад: асарни диққат билан эшитиш, асар мазмуни ва қаҳрамонлари феъл-авторини тушуниш. Асар бўйича берилган саволларга тўлиқ жавоблар бериш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: асар матни.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Дўстлик ҳақида сухбат.
2. Алишер Навоийнинг «Икки вафодор дўст» асарини ўқиши.
3. Асар мазмуни бўйича сухбат.
4. Фаолиятни якунлаш.

Кўшимча қисм: “Бизнинг энг яхши дўстимиз” мавзусида сухбат.

Эътиборга молик жиҳати: дўстлик қадрини англаб етиш, бир бирига ёрдам бериш ва хурмат қилиш.

Санъат маркази

Мавзу: Аппликация “Кўзани миллий услубда безатиш”.

Мақсад: кўзани миллий нақшлар безатиш, миллий нақш элементларидан тўғри композиция тузади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: турли хил ва катталиқдаги кўзалар намунаси, рангли қоғоз, қайчи, елим, сочиқча.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Миллий нақш элементлари билан безатилган кўзалар суратларини томоша қилиш.
2. Аппликация ишининг тартибини кўрсатиб бериш.
3. Болаларнинг ижод фаолияти .
4. Болалар ишларини кўргазмаси.

Кўшимча қисм: мусиқа садолари билан.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг диққатини миллий нақш элементларининг хилма-хиллигига қаратиш, ижодий қобилияtlарини ривожлантириш.

Расм чизиш

Мавзу: «Регистон майдонини чизиш».

Мақсад: «Регистон майдони»ни акс этган суратларни кўриш, суратни қоғознинг бор ҳажмига жойлаштириш. Акварел бўёғи ва мўйқаламдан фойдаланишни билиш (мўйқаламнинг учи билан вертикал ва турли йўналишда эркин харакатлантириш).

Керакли жиҳоз ва материаллар: сув учун стакан, сочиқча, қоғоз.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. “Регистон майдони”ни суратларини томоша қилиш (АҚТ ёрдамида)
2. Расм чизиш тартибини кўрсатиб, тушунтииб бериш.
3. Болаларнинг ижодий фаолияти .
4. Болалар ишларини кўргазмаси.
5. Фаолиятни яқунлаш.

Кўшимча қисм: Шарқ архитектураси альбомини томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: суратни қоғознинг бор ҳажмига жойлаштиришга риоя этиш.

ФЕВРАЛ ТЎРТИНЧИ ҲАФТА МАВЗУ: «КИТОБЛАР ТАРИХИ»

Куриш ва ясаш маркази

Қоғоздан ясаш “Ўз қўлларинг билан китобча ярат”

Мақсад: қоғозни марказдан буклаш йўли орқали китобча яратиш, бутун қоғозларни жамлаш. Китобчаникесилган шахсий суратлар билан ижодий безаш. Меҳнат фаолияти орқали китобларга хурмат хиссини уйғотиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: А-4 ҳажмдаги қоғоз, рангли қоғозлар, суратлар, қайчилар, елим, сочиқча, фломастерлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Китобларни томоша қилиш. Суҳбат.
2. Тайёрланган китобчаларни намунасини кўрсатиш.

3. Болаларни ижодий фаолияти.
4. Фаолиятни якунлаш.

Куриши ва ясаш маркази

Мавзу: «Эртакномо шаҳар» қурилиш материалларидан қуриш

Мақсад: шахсий ташаббусга кўра ижодий иншоотларни қуриш, уларни янги қисмлар билан тўлдириш.

Керакли жихоз ва материаллар: турли шаклдаги қурилиш ашёлари, Кўшимча қисм хомашёлар (даражат, майда ўйинчоқлар, намунлар, қурилмалар).

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ташкилий қисм: «Болалар, бугун бу ерга эртаклар мамлакатидан эртак қаҳрамонлари учуб келишибди, улар биздан уй қуриб беришимизни сўрашяпти. Келинг, уларга эртаклар сарўини қуришда ёрдамлашамиз.

2. Ишда қандай материаллардан фойдаланишингизни айтинг? (Бруслар, ҳар хил узунликдаги ғиштчалар, цилиндрлар, призмлар, пластиналар, арка ва бош). Унутманг, сизнинг қурилманиз қулай, мустаҳкам ва чиройли бўлиши керак, ишни бошланг.

1. Болаларни ижодий фаолияти.

2. Фаолиятни якунлаш.

Кўшимча қисм: эртак саройи акс этган суратларни томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни жамоа бўлиб ишлашга, ҳамкорлик жараёнида ўзини тутиш маданиятига, бошланган ишини якунига етказишига ўргатиш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Сюжетли-ролли ўйин «Китоб дўкони»

Мақсад: жамоавий ўйинда фаол иштирок этади, ўйин сюжетига мувофиқ ҳолда ўзининг ролини бажаради, актёрлик маҳоратини кўрсатади, барча ўйинчиларни муҳокама қиласида ва улар билан келиша олади.

Керакли жихоз ва материаллар: ўйин учун атрибутлар, дўкон, токчалар, китоблар, журналлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ташкилий қисм. Ўйин мазмуни бўйича сухбат.

2. Ролларни тақсимлаш.

3. Болаларнинг ўйинлари.

4. Фаолиятни якунлаш.

Кўшимча қисм: Китоб дўконига экскурсия. АКТ.

Эътиборга молик жиҳати: дўстона муносабатларни, тенгдошини қўллашга тайёрлиги, дўстларининг фикрига қулоқ солиш ва амал қилиш, баҳсларни тўғри ҳал этиш.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

Суюжетли – ролли ўйин: «Кутубхона»

Мақсад: “Кутубхона” ва “Кутубхоначи” касби билан танишиш, касбга мос ҳаракатларни бажариш. Китоблар ҳақида гапириб бериш, китобхон ва рақасини тўлдириш, керакли китобни топиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: гурӯҳдаги болалар кутубхонаси, китобхон варақаси (формуляр), ручка, рўйхатга олиш дафтари.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ташкилий қисм. Ўйин мазмуни бўйича сұхбат.
2. Ролларни тақсимлаш.
3. Болалар ўйини.
4. Фаолиятни яқунлаш.

Қўшимча қисм: Кутубхонага экспурсия.

Эътиборга молик жиҳати: Болаларнинг кутубхона ва кутубхоначи касби ҳақида тушунчаларини шакллантириш. Китобга меҳр қўйишга ўргатиш.

Илм-фан ва табиат маркази

Мавзу: «Қоғознинг хусусиятлари»

Мақсад: Қоғознинг хусусиятлари билан таништириш.

Фаолиятни олиб борилиши:

1-тажриба. «*Сехрли қоғоз*» қўғирчоқ «Билағон» болаларга оқ рангдаги альбом қоғозларини ва турли рангдаги фломастерларни таклиф этди. Қоғоз ва фломастерлар билан нима қилиш мумкин?

Хулоса: қоғозни расм чизишга ишлатиш мумкин.

2-тажриба . «*Қоғозни ғижимлаши*»

Мақсад: болаларга қоғоздан нима қилиш мумкин ва ёғоч қубикдан нима қилиш мумкин эмаслигини тушунтириш. Қўғирчоқ «Билағон» болаларга қоғозни ғижимлашни таклиф этди, буни бажариш осонми? Сўнг ёғоч кубикни ғижимлашни таклиф этди. Хўш, болажонлар ўҳшадими?

Хулоса: дарахтдан тайёрланган ёғоч кубик-мустаҳкам, қаттиқ, қоғоз эса мустаҳкам эмас, юмшоқ, уни ғижимлаш мумкин.

3-тажриба . «*Турлича қоғозларни таққослаши*»

Болаларга қоғознинг икки тури таклиф этилади: картон қоғоз ва оддий альбом қоғоз. Биз болалар билан аввал қоғозни қайчидан қирқиб кўрамиз, қоғоз тез ва осон қирқилди, картон қоғозни қирқишида болалар бирозгина қийналдилар.

Хулоса: картон қоғоздан қалин экан.

4-тажриба. «*Қоғозни йиртиши*». Қўғирчоқ «Билағон» болаларга икки хил ашё: мато ва қоғозни таклиф этди. Қоғозни йиртиш керак эди, болалар буни осонгина эпладилар, қоғоз тез ва осон бўлакларга ажралди. Сўнг матони йиртиш керак эди, болалар бу ишни эплай олмадилар.

Хулоса: мато қоғозга нисбатан мустаҳкам.

5-тажриба. «*Сув ва қоғоз*» бутажриба учун биз қоғоз сочиқлар (салфетка) ва қоғоз листни олдик.

Идишдаги сувга икки хил қоғозни солдик. Қоғоз сочиқлар дарров сувга бўкиб, болаларнинг қўлларида осон йиртилди. Иккинчи сувли идишдаги қоғоз хўл бўлди, бироқ йиртилмади.

Хулоса: қоғоз сувдан қўрқади. Барча турдаги қоғозлар сув билан тўқнашганда сифати бузилади, қоғоз пишиқ эмас.

6-тажриба. «*Куйловчи ва шиқирловчи бумага*».

Биз болалар билан билмоқчи бўлдик. Қоғоз овоз чиқариши, куйлаши мумкинми? бу тажриба учун қўғирчоқ «Билағон» турли рангдаги қоғозларни олишни ва “Кийим ювгандек» ҳаракат қилишни таклиф этди. Қоғоз шиқирлади ва ғирчиллади.

Хулоса: ғижимланганда, ишқаланганда қоғоз товуш чиқарар экан.

7-тажриба.«Қоғозни елимлаши» ушбу тажриба учун бизга рангли қоғозлар, қайчи ва елим керак бўлади. Бутун қоғозни қирқиб, болалар бутун қоғоз майдаланганлигига ишонч ҳосил қилдилар, қирқилган қоғоз қисмларини олиб елимлаш таклиф этилди.

Хулоса: қоғозли буюмларни елимлаш мумкин.

8-тажриба.«Учар қоғозлар»

Қўғирчоқ «Билағон» болаларга кесма ялтироқ (ширинлик қоғози) қоғозларни олиб келди, қоғоз уча оладими? Бунинг учун елпиғич билан (шамол ҳосил қилиш) елпиш лозим, бу тажриба болаларга жуда ёқади. Турли рангдаги ялтироқ қоғозлар ҳар томонга учиб кетди.

Хулоса: кесма ялтироқ қоғозлар жуда ёнгил, шунинг учун улар шамол бўлганда учиб кетади.

Тадқиқот хулосалари:

1. Қоғоз хусусиятига кўра юпқа ва қалин бўлади.
2. Қоғоз мустаҳкам ва мустаҳкам эмас бўлади.
3. Қоғоз сувдан қўрқади.
4. Қоғоздан кўра мато пишиқ.
5. Қоғоз қайчи ёки қўл билан қирқилиши мумкин.
6. Қоғоздан ўйинчоқлар қилиш мумкин.
7. Қоғоз ғижимланганда товуш чиқаради.
8. Қоғоз шамол эсганда учиб кетади.
9. Қоғозни ёпиштириш мумкин.

Тил ва нутқ маркази

Мавзу: «Менинг севимли китобим» таърифловчи ҳикоя тузиш.

Мақсад: боғловчи нутқни ривожлантириш, схема бўйича таърифловчи ҳикоя тузиш. Эртак қаҳрамонларини ўзига хос хусусиятларини таърифлаб бериш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: болалар адабиёти.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ташкилий қисм. Китоблар ҳақида сұхбат.
2. Ҳикоя тузиш учун схема бериш.
3. Китоб нима деб номланади?
4. Бош қаҳрамон ким, унинг исми нима?
5. Нима учун бу китоб ёқади?
6. Болаларни ҳикоя қилиб беришлари.
7. Фаолиятни якунлаш.

Қўшимча қисм: болалар билан аввалдан сұхбатлашиш: китоб нима? китоблар қандай бўлади? Болаларга ҳар бир китобнинг муаллифи борлиги ҳақида тушунча бериш. Болаларга уйга вазифа берилади: севимлик китобларининг муаллифи кимлигини билиб келиш.

Эътиборга молик жиҳати: тўғри грамматик нутқни шаклланиши ва ўз тассуротларини боғловчи нутқ орқали кўрсатиб бериш.

Тил ва нутқ маркази

севимли эртак бўйича одабий викторина

Мақсад: эртак ва топишмоқларни топади, ҳалқ оғзаки ижоди билан қизиқади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ҳалқ эртаклари акс этган тақдимотлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ташкилий қисм. Эртак саёҳатига таклиф қилиш.
2. Тақдимотларни кўриш, болалар ўйин давомида топган эртаклардан парчалар ўқиши.
3. Ҳар хил эртаклардаги қаҳрамонлар ҳақидаги топишмоқларни топиши.
4. Фаолиятни яқунлаш.

Санъат маркази

Лой иши «Менинг севимли эртак қаҳрамоним».

Мақсад: пластилин билан ишлаш жараёнида эгаллаган кўникмаларини кўллайди, ижодий ишлайди, тартибли ясайди, бутун қисмдан ясайди, унга алоҳида қисмларни қўшади, ёғоч таёқча билан моҳирона ишлайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: Пластилин, тахтакачлар, стеклар, сочиқча.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ташкилий қисм. Менинг севимли эртак қаҳрамоним ҳақида суҳбат.
2. Севимли эртак асосида иллюстрация ва суратларни томоша қилиш.
3. Болаларнинг самарали фаолияти.
4. Фаолиятни яқунлаш.

Қўшимча қисм: ҳалқ эртаклари асосида тайёрланган мультфильмларни кўриш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг ижодий қобилиягини ривожлантириш ва БХХ техникасини эгаллаш.

Санъат маркази

Расм чизиш: «Бизнинг севимли китобларимиз»

Мақсад: ўзининг ишига керакли бўлган материални танлай олиш, ўйланган сюжетни суратда акс эттириш. Қоғоз юзаси бўйлаб расмни тўғри жойлаштириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: бўёқлар, рангли қаламлар, қоғоз, сочиқлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ташкилий қисм. «Бизнинг севимлик китобларимиз» суҳбат.
2. Севимли китоблар бўйича иллюстрацияларни томоша қилиш.
3. Болаларни самарали фаолияти.
4. Фаолиятни яқунлаш.

Қўшимча қисм: кутубхонага экскурсия уюштириш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг ижодий қобилиягини ривожлантириш ва БХХ техникасини эгаллаш.

МАРТ
ОЙЛИК МАВЗУ: «БАҲОР - ЧИРОЙИ»

Гурух	Мактабга тайёрлов гурух _____ (номланиши)					
мавзу	Мерибонлар куни					
Вақти	1 хафта МАРТ					
Ривожланиш соҳаси бўйича мақсад	Жисмоний ривожланиш ва соглом турмуш тарзини шаклланиши	Болаларни умумжисмоний ривожланиши ва фаол ҳаракатланишига, қайфиятларини кўтаришга кўмаклашиш; майдо моторикани ривожлантириш.				
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Табриклиш маданияти билан таништиришда давом этиш. Яқинларига совғалар тайёрлагандага хурсандчиликни ҳис этиш.				
	Нутқ, мулоқот, ўқишиш ва ёзиш малакалари	Баҳор белгилариниумумлаштириш малакаларини мустаҳкамлаш, болалар нутқини бойитиш, сўзларни бўғинга бўлиш ва сўздаги товушларни аниқлашни шакллантириш.				
	Ақлий ривожланиш	20гача санашибни мустаҳкамлаш. Қуёшни одамлар ҳаётидаги ўрни билан таништириш.				
	Ижодий ривожланиш	Хар хил товушларни ажратса олишибни билиш, мусиқий фаолиятга катнашишга қизиқтириш, мусиқий ва шовқинли товушларни ажратса билиш.				
Ривожлантириш марказлари		Таълимий- тарбиявий фаолият				
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума
Эркин фаолият	Куриш-ясаш ва математика маркази	«Онам учун тақинчоқ»		Курилиш материалларидан 8 март ёзуви		Билакузук учун асос, мунҷоқ, тугмача, курилиш кубиклари.
	Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириш маркази	«Бувимнинг туғилган кунига тайёргарлик»		«Дўкон» (мужассам машғулот «Ўзинга керакли товушни топиб сотиб ол»)		Ниқоблар, атрибуутлар, карточкалар
	Тил ва нутқ маркази	Керакли товушли сўзни айт		Таълимий ўйин «Ўзинг ўйлаб топ»		Мавзуга оид карточкалартаълимий ўйин
	Фан ва табиат маркази	Қуёш – ёргулик ва иссиқлик манбайи.		«Сояни тутиш» (МТМ худудида)		Кўзгу, нур қайтарувчи анжомлар
	Санъат маркази	Расм чизиш. «Онажоним портрети»		Лой иши «Куёшjon»	Аппликация «Бувимга гулдаста»	Қоғоз, рангли қоғозлар, Табиий материаллар.
	Умумий гурухларда ишлаш					

ОЙЛИК МАВЗУ: «БАҲОР ЧИРОЙИ»

Гурух	Мактабга тайёрлов гурух (номланиши)					
мавзу	Ўзбекистонда баҳор					
Вақти	2 ҳафта МАРТ					
Ривожланиш соҳаси бўйича максад	Жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзини шаклланиши	Боланинг жисмоний ривожланишини жисмоний машқларни мустақил бажариш орқали мустаҳкамлаш; шахсий гигиена қоидаларини бажаришда ўзини назорат қилишни ривожлантириш.				
	Ижтимоий-ҳиссий ривожланиш	Бир-бирига дўстона мулоқатни акс эттиришни шаклланитириш; яхши ҳаракатларни ижобий баҳолаш.				
	Нутқ, мулоқот, ўқишиш ва ёзиш малакалари	Ўз фикрини аниқ баён этишни билиш, нутқда кенгтарқалган гапларни ишлатиш, расмга қараб таърифловчи хикояларни тузиш; 8 март, Наврӯз байрамлари ҳақидаги тасаввурини мустаҳкамлаш.				
	Ақлий ривожланиш	Геометрик шаклларни, тартиб билан 20гача санашдаги билимини мустаҳкамлаш; баҳорий мавсумий ўзгаришлар ҳақида билиш.				
	Ижодий ривожланиш	Қайчи билан тўғри ишлаш, бутуннинг қисмлардан бутунни йиғишиш, ижодий фаолликни намоён этиш.				
Ривожлантириш марказлари		Таълимий- тарбиявий фаолият				
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума
Эркин фаолият	Қуриш-ясаш ва математика маркази	Сой устидан кўприк		Тоғ ландшафти		Курилиш блоклари, ландшафт қурилига хомашё
	Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириш маркази	Биз – боғбонлармиз		Шолғом - сахналаштириш		Мехнат куроллари, никоблар, кийимлар.
	Тил ва нутқ маркази	«Баҳор» суратга қараб хикоя тузиш		Овоз тақлидчанлик «Топчи мен кимман?»		Мавзуга оид сурат ва карточкалар.
	Фан ва табиат маркази	Рангли шишалар билан тажриба		Тажриба «Музлатишиш»		Рангли шишлар ва қаламлар, сув, пуфаклар, майдо ўйинчоқлар.
	Санъат маркази	Лой иши «Ҳайвонот боғи»		«Баҳорий тасвири» Рас чизиш	Аппликация «Дараҳтлар сувга боқади»	Шўр ҳамир, бўёқ, гуашь, рангли қофоз, елим, қайчи, картон.
	Умумий гурухларда ишлаш					

ОЙЛИК МАВЗУ: «БАҲОР ЧИРОЙИ»

Гурух	Мактабга тайёрлов гурух _____ (номланиши)						
Мавзу	АССАЛОМ, НАВРУЗ						
Вақти	3 хафта МАРТА						
Ривожланиш соҳаси бўйича мақсад	Жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзини шаклланиши	Шахсий гигиена қоидаларини бажаришда ўзини назорат қилишни ривожлантириш: қўллар, юз, тирнок, тозалигини назорат килиш, ташки кўринишга эътибор бериш.					
	Ижтимоий-ҳиссий ривожланиш	Бир-бирига дўстона мулоқат қилишга ўргатиш, катталар хикоясига қизиқиш билдириш, жамоа бўлиб ишлашни билиш.					
	Нутқ, мулоқот, ўқиши ва ёзиши малакалари	Тенгдошлари ва катталар билан мулоқатга киришиш, мулоқат чогида нутқ воситасида ҳиссиётини ва харакатларини кўрсатиш, фаолиятини режалаштирида нутқдан фойдаланиш.					
	Ақлий ривожланиш	Табиатда хавфсизлик қоидаларига риоя қилишни ўргатиш, миллий байрамлар ва урф одатлар билан таништиришда давом этиш. Геометрик шаклларни ажратиш, фазода жисмларнинг жойлашувини аниқлаш.					
	Ижодий ривожланиш	Ҳамкорликдаги фаолиятга ижобий муносабатни билдиришни шакллантириш, ритмни хис қилишни тарбиялаш., Турли буюмлардан композиция яратишни ўргатиш.					
Ривожлантириш марказлари		Таълимий-тарбиявий фаолият					
Эркин фаолият	Қуриш-ясаш ва математика маркази	Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурс, иловалар
	Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириш маркази	Минора курмиз!		Варраклар			Қурилиш блоклари, қофоз, елим, ип, қалам.
	Тил ва нутқ маркази	Ўйин «Сумалак пиширамиз!»		Наврўзни нишонлаймиз!			Миллий лиbosлар, мусий асбоплар.
	Фан ва табиат маркази	Пазлларни йиғиб, суратни тасвирлаб бери!		Таълимий ўйин «Аксини айт!»			Мавзуга оида пазллар, Таълимий ўйин
	Санъат маркази	Бугдой экаяпмиз!					
	Умумий гурухларда ишлаш			Лой иши «Ўрик шохчаси»	Аппликация «Дўстлар»	Расм чизиш «Байрамона шаҳар»	Пластилин, рангли қофоз, бўёқ, альбом.

ОЙЛИК МАВЗУ: «БАҲОР ЧИРОЙИ»

Гурух	Мактабга тайёрлов _____ (номланиши)					
Мавзу	Хайвонлар, қушлар ва ҳашаротлар ҳаёти					
Вақти	4 ҳафта МАРТ					
Ривожланиш соҳаси бўйича максад	Жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзини шаклланиши	Болаларнинг жисмоний ривожлантиришни мустаҳкамлаш, қаторда биттадан ёки жуфт бўлиб юриш, товондан оёқ учига аста секин ўтиб юриш, моккисимон югуриш, турган жойидан узокликка сакраш.				
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Болаларни яхши ишларни қилишга чорлаш, келиша олиш, жамоада дўстона ишлаш, бирорни меҳнатини қадрлаш.				
	Нутқ, мулоқот, ўқиши ва ёзиш малакалари	Нутқ қисмларини тўғри ишлатишга ўргатиш, турли хилдаги гапларни тузиш, суратга қараб тасвирловчи ҳикоя тузиш.				
	Ақлий ривожланиш	Буюмларнинг алоҳида хусусиятларига қўра таснифлаш, қайси буюмлар кўплигини аниқлашни билиш, буюмларнинг катта кичиклигини таққослаш.				
	Ижодий ривожланиш	Мусиқа тинглаш қўнималарии мустаҳкамлаш, тинглашдан завқ олиш, хор жамоасида куйлаш.				
Ривожланиш марказлари		Таълимий-тарбиявий фаолият				
Мустақил фаолият	Куриш-ясаш ва математика маркази	Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума
		Куш уяси ташландик материалдан		Ўрмон кўриниши		Шарбат қутиси, елим, хўйинчоқ ҳайвонлар
	Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириш маркази	Войжоним касалхонаси		Пашша-Цокотуха		Кийимлар, ниқоблар, «Касалхона» тўплами
	Тил ва нутқ маркази	Ким қаерда яшайди?			Ҳашаротлар олами	Мавзуга оид карточкалар, пазллар.
	Фан ва табиат маркази	Ўзбекистон қушлари			Капалакнинг ҳаёт цикли	Тупрок тўдирилган шаффоф идиш «Ҳашаротлар»
	Санъат маркази	Расм чизиш «Ҳайвонот боғи»	Лой иши «Биз яшил водийга бордик»	Аппликация «Ўзбекистон ҳайвонот олами»		Бўёқ, пластилин, рангли қофоз, елим, қайчи.
	Умумий гурухларда ишлаш					

МАРТ 1 ҲАФТАСИ **«ОНАЖОНЛАР КУНИ»**

Куриши-ясаш ва математика маркази

«Онам учун тақинчоқ»

Мақсад: бир нечта белгиларга кўра таснифлашни (катталик, ранг, таркиб), билакузукни қисмларини тартиб билан жойлаштиришни билади, ритмга риоя қилади.

Жиҳоз ва материаллар: ҳар бир болага билакузукнинг асосига 6-10 та тутгилар ҳар хил ранг ва узунликдаги симчалар ёки 25 см узунлигидаги шляпа тизимчаси. Тарбиячи кўрсатиши учун ҳар хил рангдаги картон доирачалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болаларга тутгилардан билакузук учун безак қилишни таклиф этиш.

2. Катта кичиклигига қараб, тутгачаларни саралаш (столни ўнг ва чап томонларига жойлаштириш) сўнг рангига кўра.

3. Болаларни таклифлари билан тарбиячи доскада халқалар ёрдамида ясаш мумкин бўлган вариантларни моделлаштиради (ҳажми бўйича - энг кичикдан энга каттагача ва аксинча; марказда катта тутгача, икки томонида кичиклари, навбати билан катта-кичик, катта-кичик, кейин рангига кўра)

4. Намуна асосида симчага тутгиларни теришни кўрсатиш.

5. Мустақил фаолият.

Қўшимча қисм: синглімга ва дўстимга билакузук ясаб бериш.

Эътиборга молик жиҳати: сим билан ишлагандан эҳтиёт бўлиш, дўстона ва ижодий муҳитни яратиш, ҳаёт ҳафғизлиги сабоқлари

Тил ва нутқ маркази

«Керакли товушдаги сўзни айт!»

Мақсад: керакли товушдаги сўзни топиш, диққат билан эшитишни ривожлантириш, хотира, нутқ ва мантиқий тафаккур.

Жиҳоз ва материаллар: ҳарфлар ёилган карточкалар, буюм ва ҳайвонлар акс эттирилган суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Бола ҳарф ёзилган карточкани олиб, ҳарфни айтади.

2. Танланган ҳарфдан бошланган ўсимлик, күшлар, ҳайвонлар ва буюмлар акс этган карточкани олади.

3. Ҳарфни ва унга тегишли сўзни атади: “А”- айик, “Б” - балиқ, ва х.к.

Қўшимча қисм: танланган ҳарф ёрдамида сўз тузиш.

Эътиборга молик жиҳати: ҳарфларга мувофиқ буюмларни мустақил ҳолда жуфтини тузади.

Фан ва табиат маркази

Қуёш – ёруғлик ва иссиқлик манбайи.

Мақсад: қуёш нурларини фойдали ва зарарли жиҳатларини, бизнинг ҳаётимиздаги аҳамиятини билади.

Жиҳоз ва материаллар: кичик кўзгу ва нур қайтарувчи анжом (дисклар, ялтироқ қоғоз, металл буюмлар ва х.к.)

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Хонада қүёш нурлари борлигини кузатиш?

2. Тажриба: «Қуёшли қүёнча»

Кўзгу ёрдамида “Қуёшли қүёнча”ни қандай қилиб ушлаш мумкинлиги акс этган суратни томоша қилиш. Болалар ҳам шу жараённи тақороран бажаришга уриниб кўриш.

3. Нур қайтарувчи жиҳозларни топиш, улар ёрдамида “Қуёшли қүёнча”ни ҳосил қилишга уриниб кўриш.

4. “Қуёшли қүёнча”ни ҳосил қиласидан буюмларни кузатув ва рақасига ёзиб қўйиш.

Қўшимча қисм: “Қуёшли қүёнча”кўшигини тинглаш.

Эътиборга молик жиҳати: қүёшга тик қараб бўлмайди, қүёш тушган кўзгуни бир-бирининг кўзига қаратиб бўлмайдиҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари

Санъат маркази

Лой иши. «Қуёшjon кўрин!» (рельефли, декоративли)

Мақсад: пластик воситалар ёрдамида қүёш тимсолини яратиш, рельеф техникасини ўзлаштиради, (пластилин) қүёш нурлари варианtlарини ишлатади (нуқта, диоралар, доф, учбурчак, тўғри, тўлқинсимон, жингалак, бурама чўзмалар).

Жиҳоз ва материаллар: керамик плитка ёки картон квадратлар 10x10, 15x15, 20x20 см; ўлчмида, пластилин, стеклар, чиройи тутмачалар ва кўзмунчоқлар. амалий безак санъатининг бир нечта намуналари.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. декоратив рамзлариакс этган суртани томоша қилиш, тўлқинсимон чизик- сув ёки йўл, ромб - мадонча, доира – қўёш.

2. жадваллар ёрдамида декоратив варианtlарни кўрсатиш (нуқталар билан диора, тўлқинсимон чизиқлар билан ва бош.)

3.Болаларни мустақил фаолияти. Намунага кўра ишлаш.

4. Болалар ишларидан кўргазма уюштириш.

Қўшимча қисм: қўёшни жонлаштириш, кўз, оғиз ва бурун қўшиш.

Эътиборга молик жиҳати: ишга ижодий ёндашув, бола ҳаёти ҳавфсизлиги

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалаштириши маркази

«Оила»

Мақсад: жамоа бўлиб, уй рўғор ишларини бажариш, оиласа аъзоларига нисбатан меҳр уйғотиш.

Жиҳоз ва материаллар: ўйинчоқлар, қўғирчоқлар, мебель-жиҳозлар, идиш-товоқлар ва х.к.

Фаолиятни олиб борилиши:

Ўйин ўйнаш таклиф этилади. «Бувимнинг туғилган кунига тайёрланамиз».

1. Роллар ихтиёрий тақсимланади. Оила жуда катта, бувисининг туғилган куни ўтказилмоқда.

2. Сюжет ўйналади. Ҳамма байрамни олқишлиайди. Оиланинг бир аъзоси керакли маҳсулотларни харид қиласиди, бошқалари байрамона таом таёrlайди, стол тузайди, қолганлари эса қувноқ дастур тайёрлайдилар.

Қўшимча қисм: “Бувижон” қўшигини куйлаш.

Эътиборга молик жиҳати: Оилавий байрамларни нишонлаш, вазифаларни тақисмлаб олиш.

Тил ва нутқ маркази

“Ўзинг ўйлаб топ!”

Мақсад: берилган сўзлардан гаплар тузиш.

Жиҳоз ва материаллар: схема, суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Бола таянч сўзлар акс этган суратларни олади: куз, хазонрезги, ёмғир, қорпарча.

2. Таян сўзлардан фойдаланган ҳолда қисқа гаплар тузинг.

Эътиборга молик жиҳати: таклиф этилган сўзлардан фойдланилган ҳолда содда гаплар тузади.

Фан ва табиат маркази

Ўйинни кўчириш "Соя синдири" (кўчадаги экспериментлар)

Мақсад: боланинг ҳаракатини диққат ва мувофиқлаштириш.

Жиҳоз ва материаллар: Шартлари: қуёшли об-ҳаво, очиқ ҳаво майдони

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Қуёшдан ҳосил бўлган кўланмаларга болалар эътиборини жалб қилиш.

2. Ўйиннинг шартларини муҳокама қилиш учун: масалан, болалар қанчалик қўп ҳудудларда ҳаракат қилишлари мумкин.

3. Бир болани ўз соясини босиб, бошқасини тутишга ҳаракат қиласиган лидер танлайди.

4. Тутилган боланинг этакчиси бўлади - сояning овчи.

Қўшимча қисм: боғнинг ҳовлисида сояни топиш учун (ёғоч, устун ва бошқалар)

Эътиборга молик жиҳати: хавфсизлик қоидаларига риоя қилиш; ўйин давомида кувончли мухит.

Санъат маркази.

“Чиройли онанинг портрети”

Мақсад: тасвирий санъат жанрларини белгилайди; портретларни чизиш қобилиятига эга; ташқи кўриниш, кайфият хусусиятларини узатиши мумкин

Жиҳоз ва материаллар: турли форматдаги оқ рангли қофозлар, гоуаче бўёқлар, схемалар, чўткалар, сувли идишлар; оилавий фотосуратлар, асосий чизмалар ишнинг босқичларини кўрсатиш.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Чизилган материалларни танлаш

2. Болалар мустақил иши

3. Палитра устида ўнг рангни излашда ранг билан ҳаракат қилинг.

4. Портретни расмийлаштириш - рамкалар, акцессуарлар.

5. Кўргазмани рўйхатдан ўтказиш.

Эътиборга молик жиҳати: фотосуратларни кўриш имкониятини бериш; фонни мустақил танлаш.

Тил ва нутқ маркази.

Мавзу "Овозингни топинг"

Мақсад: Диққат ва фонемик әшитиш ривожланди.

Жиҳоз ва материаллар: суратлар, турли мавзулар бўйича расмлар, сотувчининг костюми

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ҳар бир бола ўз уйини хоҳлаган овозни танлайди ва чақиради.
2. Сотувчи дўконни очади ва ҳар бир номга ном бериш уларни жавонларга қўяди
3. Ўйин давомида болалар ҳар бир сўзнинг биринчи товушини аниқлайдилар.
4. Сўзни "ўз" овозидан эшитган болани тезда кўтариб, "сотиб олиш" керак.

Қўшимча қисм: болалар овозни ўзгартириши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: вазифанинг диққат ва тезлиги.

Санъат маркази.

"Бувимга гулдаста" (аппликация).

Мақсад: квадрат, квадратчалар ва ярмигача катланма тўртбурчаклардан гуллар ва барглари кесиши; гулларни безаш учун турли хил техникалардан фойдаланади (тепадан пастга, кенгайтма, мозаика, япроқлар ва томирларни бўяш).

Жиҳоз ва материаллар: рангли қофоз, тайёр қофоз шакллари - рангли квадратчалар ва, қофозга ишлов берувчи, қайчи, оддий қалам, қофоз ва мато, элим,

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Гул буклетлари тасвирлари билан тасвирга қаранг, композицияга келади.
2. Куйидагидан кейинги яхлитлаш билан қофоз шаклини ярмида гул яратиш ва юқоридан юқоридан (намунадир) тишларини кесиб кўрсатиш.
3. Болалар мустақил фаолият.
4. Болалар карталарини табриклиш матнини ёзиб қўяди.

Қўшимча қисм: намунадаги вариантларни расмни безашнинг айрим усулларини кўрсатиш (чишиш ва томирларни чизиш, тарқатиш ва қўллаш).

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг фаолиятга нисбатан масъулиятли бўлишига ва озода ишлашига, хаёт ҳавфсизлиги сабоқлари

Куриши-ясиаш ва математика маркази

"8 МАРТ" ёзувини кичик қурилиш материалларидан ясаш.

Мақсади: алифбо билади ва сўзларни тузиши ва тарқатиши мумкин.

Жиҳоз ва материаллар: кичик қурилиш материали: куб, лего.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ёзувни жойлаштириш учун материалларни текшириш ва танлаш;
2. Ёзувни ёзиш жараёни;
3. Ишлатилган материалларнинг миқдорини аниқлаш.

Қўшимча қисм: онанинг ёки дўстнинг исмини ёзинг.

Эътиборга молик жиҳати: ақлни ривожлантириш, ижодий фикрлаш, мантикий тафаккурни ўстириш.

МАРТ 2 ҲАФТАСИ **"ЎЗБЕКИСТОНДА БАХОР"**

Куриши-ясаш ва математика маркази

"Керакли расмни кўтариш"

Мақсад: суратлардаги шаклларни геометрик шакллар билан солиширади.

Жиҳоз ва материаллар: геометрик шакллар, турли нарсаларни акс эттирувчи суратлар, картотекалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар расмларни кўриши ва очиши (квадрат, учбуручак, доиралар ва бошқалар)
2. Қўйида рақамлар билан бир хил шаклга эга бўлган нарсалар тасвиirlанган.
3. Қўйида танланган тарқатмалар - шаклга мос келадиган сўзлар мавжуд.

Кўшимча қисм: қурилиш материалларидан катта ўлчамли геометрик рақамларни жойлаштиринг.

Эътиборга молик жиҳати: вазифанинг аниқ ва тўғри бажарилишига.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драматизацияция маркази.

"Биз боғбонлармиз"

Мақсад: табиатни севиш ва асрар тушунчасига эга.

Жиҳоз ва материаллар: белкурак, гуруч, бош кийим, супурги, хокондоз.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Тозалаш учун майдончани танлаш;
2. Болага ишлаш учун зарур бўлган жиҳозларни тақдим этиш;.
3. Экинэгатини тозалаш ва тайёрлаш.

Кўшимча қисм: "Боғбон" ўйини

Эътиборга молик жиҳати: ўрим-йигим жараёнида бирдамлик ва дўстона муносабатлар; Бир-бирига ёрдам бериш ва қўллаб-қувватлаш қобилияти.

Фан ва табиат маркази.

Кўчада. "Сабзавот экиш"

Мақсад: ўсимликларнинг тарқалишининг турли йўллари билан танишириш, ўсимликларнинг ҳаётида сув, тупроқ ва ҳаво аҳамиятини тушунтириш;

Жиҳоз ва материаллар: дехқон асбоблари, болалар белкураги, тупрокни юмшатиш, тошлар, тупроқ, экиш учун экин уруғи, суғориш идишлари.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ўсимликларни экиш учун жой танлаш ва тайёрлаш;
2. Ўсимликларни экиш учун (ёруғлик, сув, ҳаво, тупроқ) зарур бўлган уруғи ва унинг униб чиқиш кетма-кетлиги ҳақида ҳикоя ва қўрсатма;
3. Болалар мустақил фаолияти;
4. Ноутбукни ўсимликнинг ўсишига кузатиш;

Эътиборга молик жиҳати:

1. Жараённи амалга ошириш қоидаларига риоя қилиш;
2. Аниқлик. Иш охирида асбобни тозалаб, уни жойига қўйиш;

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драматизацияция маркази.

Шолғом эртаги

Мақсади: Бу эртакни ўзи қандай қилиб қайта ишлашни билади, ишлаб чиқища иштирок этади. Эртак қаҳрамонларининг ҳаракатларини ва ҳиссиётларини тушунади.

Жиҳоз ва материаллар: китоб ёки карикатураларнинг костюмлари ва эртакга мос атрибуутлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. "Шолғом" эртагини томоша қилиш;
2. Болаларнинг ролларни тақсимлаб олишлари;
3. Эртакни саҳналаштирилиши.

Қўшимча қисм: ролларни ўзаро болалар орасида алмаштириш; ўзларидан кичик ёш гурухлари учун тақдимот тайёрлайдилар.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Тенгдошлар билан мулоқот қилиш, ўз фикрларини бошқа болаларнинг фикри билан мувофиқлаштириш қобилиятига;
2. Бадий асарларга бўлган қизиқиши тарбиялаш, эртак қаҳрамонларини ва уларнинг ҳаракатларини баҳолаш қобилиятини шакллантириш.

Санъат маркази.

"Қуёшжон"

Мақсад:Бола ихтиёрий композицияларни яратиши мумкин,хамир билан ишлаш бўйича техник қўниммага эга, бир нечта қисмларни қандай жойлаштиришни билади.

Жиҳоз ва материаллар: Тайёр буюмлар - намуналар. Тузланган хамир, пластмасса пичноқча. Клёнка, идишчалар, қофоз салфеткалар ва безаклар, маҳсус тахтачалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Номаълум ҳаётларнинг текшируви.

Мустақил иш.

Қўшимча қисм:мевали дараҳтлар учун пластинка ёки ваза.

Эътиборга молик жиҳати: меванинг ранги; объектларнинг шаклини ўтказиш қобилияти.

Фан ва табиат маркази.

"Қандай ранг пайдо бўлади"

Мақсади: асосий ранглар ҳақида маълумотга эгадир. Тўқ сарик, яшил, бинафша ранг ва жигарранг рангларни қандай олишингиз мумкинлиги ҳақида ғоялар мавжуд. Рангларни аралаштириб, янги ранглар олиш мумкин.

Жиҳоз ва материаллар: рангли шиша, рангли қалам, тўлдириш учун қатламли идишлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Рангли ойнани кўздан кечириш. (қизил, кўк, яшил ва сарик)
2. Иккита рангни яратиш учун янги рангни танлаш.
3. Жадвални тўлдириш - иккита рангнинг янги рангини олиш ва рангнинг қандай усулда олинишини билиб олиш.

Қўшимча қисм:бўёкларни аралаштириш орқали янги рангни олиш.

Эътиборга молик жиҳати: топширикни бажариш жараёнида болалар эга бўлган натижаларини қабул қилишлари ва уларнинг ҳис-туйғулари қанчалик ўзгариши.

Тил ва нутқ маркази.

"Баҳор" фільміга оид тавсифловчи ҳикоя

Мақсад: боланинг баҳор ҳақидаги билимларини умумлаштириш ва тизимлаштириш; сўз бойлигини бойитиб, расмда тавсифловчи ҳикоя қилиш қобилияти.

Жиҳоз ва материаллар: баҳор, баҳор саҳналари тасвиirlанган расмлар. Баҳорги ўсимликлар ва ҳайвонларни тасвиirlайдиган кичик тарқатмалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Баҳор расмини томоша қилиш.
2. Баҳор белгиларини ифодаловчи сўзларни фойдаланиш.
3. Расм бўйича қисқача тавсифловчи ҳикоя тузиш.

Қўшимча қисм: баҳор ҳақида шеърни эслаймиз.

Эътиборга молик жиҳати: расмни тасвиirlаш, у жадвални белгилаш ва таққослашни танлаши мумкин.

Санъат маркази.

Баҳор ландшафти (акварель бўёқлари)

Мақсад: "Ландшафт" сўзининг маъносини тушунади. У ўзига хос майдонни танлаш ва тегишли ранг уйғунларидан фойдаланиб чизилган характерли белгиларни этказиб беради. Унинг ижодий қобилиятларини, кузатишларини, ранги ва эстетик ҳисини ривожлантиради.

Жиҳоз ва материаллар: альбомлар, қалам, акварель бўёқлари, мўйқаламлар, сув учун идишлар, политлар, салфетка.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. "Баҳор ландшафтлари" тасвиirlари ва намуналарини кўриб чиқиш;
2. Нақш ёки дизайнга мувофиқ ландшафтни чизиш.

Қўшимча қисм: болалар расмлари кўргазмасини ташкил этиш

Эътиборга молик жиҳати: мустақил ишлаш қобилияти.

Куриши-ясаши ва математика маркази.

"Юқ ташиш учун дарё устидаги қўприк"

Мақсад: муаммонинг шартларини таҳлил қилиш, белгиланган шартларга мувофиқ тузилмаларни яратиши.

Жиҳоз ва материаллар: курилиш материаллари тўпламлари, лего, рангли қофоз вараклар (дарё узунлигини аниқлаш учун материаллар).

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Кўприклар режасини тасвиirlаб олайлик.
2. Қурилишни таҳлил қилиш. Кўприкнинг асосий қисмлари - бу кўприкнинг йўллари, тушишлари.
3. Амалий иш: Дарё бўйлаб, маълум бир кенглиқдаги кўприкни қуриш ва иккита автомобилнинг унга қўшилишлари.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Берилган шартларга мувофиқ.
2. Шахсий дизайннинг ўзига хослиги.

Фан ва табиат маркази.

"Фрост" эксперименти

Мақсад: инсон ҳәтида сув аҳамиятга бир фикр бор учун, атроф-мухит сув давлат хилма-хиллиги ҳақида, сув хусусиятларини аниқлаш тажриба ўтказишга мумкин - сув қаттиқ ҳолатда.

Жиҳоз ва материаллар: сув, балонлар ва кичик ўйинчоқлар - динозаврлар, совутгич.

1. Музлатилган динозаврлар тасвирланган суратларни текшириш. (энциклопедиялар, журналлардан олинган қисқартмалар).

2. Тажриба: динозаврни балонга қўйинг, тўпни сув билан тўлдиринг ва тўпни тўғри боғлаб қўйинг.

3. Идишни донз-4 соат давомида жойлаштиринг.

4. Тўпни олиб ташланг, музлатилган тўпни динозавр билан олиб ташланг.

Қўшимча қисм: динозаврлар ҳақидаги мультфильмни томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: диққат билан ишлаш ва бошқаларга ёрдам бериш.

Санъат маркази.

"Дараҳтлар сувга қарайди"

Мақсад: кўзгу носимметрик тасвирларни яратиш мумкин.

Жиҳоз ва материаллар: ландшафтларни тасвирлайдиган расмларни репродукция қилиш. Турли ўлчамдаги ва форматдаги қоғозларнинг мовий варажлари. Рангли қоғоз, қайчи, элим.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ландшафт тасвирлари билан расмларни томоша қилиш

2. Катта қоғоздан нарсаларни кесиб, аппликация учун тайёрлаш.

3. Қоғозга композицияни чизиш.

Эътиборга молик жиҳати: Композицияни тузишда симметрияга амал қилиш. Болаларни асарлар кўргазмасини ўтказишга таклиф қилинг.

Куриши-ясиаш ва математика маркази.

«Тоғли манзара»

Мақсади: коллаж услубида турли материаллар билан қизиқиш билан ишлайди. Илованинг мазмунини мустақил равишда белгилайди. У жамоавий тарзда ишлашга қодир.

Жиҳоз ва материаллар: тоғлар тасвирланган расм ёки модель; поязбал қутисидан, кўк картонли қатламлардан қопкок; рангли қоғоз, журнал сахифалари, вазалар, қоғоз, хом ипак, тош, мунчоқ, жун, оқ, кузатув қоғоз бўлаклари, оқ мато, кўпик, дараҳтлар ёки узум кичик филиаллари; қайчи, елим, елим учун мўйқаламлар, мато, ниқш.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Тоғларни тасвирлайдиган расмни томоша қилиш,

2. Турли материаллардан фойдаланган ҳолда тоғландшафти яратиш.

3. Ишлар кўргазмаси

Эътиборга молик жиҳати: болалар бадиий дид, материаллар уйғунлиги қобилияти шаклланишига эътибор; зарурый материалларни танлаш қобилияти.

Сюжетли-ролли ўйинлари ва драматизация маркази.

Ҳайвонот боғи.

Мақсад: йиртқич ҳайвонлар ҳақида эшитиш, жамоат жойларида меҳр-шафқат, ҳайвонларга эътибор, хулқ маданиятли бўлиш.

Жиҳоз ва материаллар: асосий қурилиш материаллари, йиртқич ҳайвонлар, ҳайвонлар тозалаш, халат, никоблар, ҳайвонлар учун овқатлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ҳайвонот боғининг сурати билан танишиш.
2. Ролларни тақсимлаш.

Қўшимча қисм: Қурувчилар ҳайвонот боғини қурмокдалар. Драйв ҳайвонларни олиб келади. Ҳайвонлар учун парвариш қилиш бўйича хизмат ходимлари (озиқланган, маст, қафасларда тозаланган). Ҳайвонларни ветеринар билан ўрганиш (ҳарорат стетоскоп қулоқ ўлчаш) беморларни муносабати. Кассир чипталарни сотмоқда. Қўлланма бўйича экспурсия қиласди, ҳайвонлар ҳақида гапиради, ҳавфсизлик чоралари ҳақида гапиради. Мехмонлар чипталар сотиб олиб, кўрсатма тинглашади, ҳайвонларни томоша қилишади.

Эътиборга молик жиҳати: у тенгдошлари билан мулоқот қилиш, жамоада ишлаш; дўстлик ва ҳайвонларга ғамхўрлик кўрсатади.

Санъат маркази.

Ҳайвонот боғи

Мақсад: тоғларда яшовчи ҳайвонлар тасвирини яратади.

Жиҳоз ва материаллар: пластилин ёки лой, гарам, ленолиум, кичик тутгалар, "төғ манзараси", "саҳро"нинг ўзига хосликлари тасвири.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Масалаларни, ҳайвонларнинг рақамларини кўриб чиқиши.
2. Расм чизиш учун объект танлаш: тоғларда, чўлда.
3. Расм чизиш кетма-кетлигини белгилайди.
4. Ўзини ишинитақдимот қилиш.

Қўшимча қисм: ҳайвонлар яшашига мос ландшафт.

Эътиборга молик жиҳати: Жамоада ишлаш қобилияти; хаёт ҳавфсизлиги сабоқлари

Тил ва нутқ маркази.

"Ким эканлигимни ўйлайман?"

Мақсад: болаларнинг луғати кенгайтирилди, ономатопоэия машқларида, овоз ва нафас олиш ривожланади, эшитиш эътиборини кучайтиради.

Жиҳоз ва материаллар: турли қушлар ва ҳайвонларнинг суратлари ва тасвирлари, товушларни аудио ёзувлари, "Мен кимлигимни топинг?" ўйини.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ҳар хил ҳайвонларнинг овозлари туширилган товушли аудио ёзувларни тинглаш.
2. Қуш ёки ҳайвоннинг расмига эга бўлган картани танланг, мос келадиган товушни ижро этинг.
3. "Мени кимлигимни аниқланг" ўйини.

Эътиборга молик жиҳати: диқкат билан тинглаш ва товушларни кўпайтириш қобилияти, бошқа болалар билан биргалиқдаги фаолиятни амалга ошириш.

МАРТ З ҲАФТАСИ **"АССАЛОМ, НАВРҮЗ!"**

Куриши-ясаш ва математика маркази

Катта қурилиш материаллари минораси (расмга кўра)

Мақсад: у чизилган расм бўйича минора қуришни билади.

Жиҳоз ва материаллар: қурилиш материаллари тўпламлари, 3-4 вариантни қуришнинг умуумий контурлари билан чизмалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Схемаларни - чизмаларни ўрганиш
2. Талаб қилинадиган қурилиш материалларини танлаш.
3. Минора қурилиши.

Қўшимча қисм: минора олдидағи майдонни қуриш.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий ёндашув; ҳиссий муносабат.

Сюжетли-ролли ўйин ва драматизация маркази.

“Сумалак пиширамиз”

Мақсад: ўзбек халқининг анъаналари ва урф-одатларини билади. Сумалакни тайёрлаш учун маҳсулотларни йиғиб олиш, ролларни тақсимлаш, ўйиннини ривожлантириш мумкин.

Жиҳоз ва материаллар: қозон, бошқа уй-рўзгор буюмларини тайёрлаш учун моделлар ёки алмаштириладиган моддалар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ролларни тақсимлаш.
2. Зарур нарсаларни ва ускуналарни танлаш.
3. "Қўшнилар" ва "мехмонлар" ни аниқлаш.

Қўшимча қисм: "Сумалак" қўшиғига ҳамроҳлик қиласи:

Эътиборга молик жиҳати: меҳмонларни қабул қилиш қоидаларини кузатиш қобилияти.

Тил ва нутқ маркази

Жумбоқ топиш ва расмни тасвирлаш.

Мақсад: у қисмлардан бирликни тўплаши, қисқача тавсифловчи ҳикояни тўплаши мумкин.

Жиҳоз ва материаллар: мавзу бўйича муаммолар тасвирланган расмлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Жумбоқли тарқатмани танланг.
2. Тасвирдаги умумлаштирувчи сўзларни номланг.
3. Таърифловчи ҳикояни тузинг.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Расмда ҳикоя қилиш мумкин.
2. 3-5 ёки ундан ортиқ сўзларни ўқиради.
3. Тасвирни тавсифлашда, у белгилаш ва таққослашни танлаши мумкин.

Фан ва табиат маркази.

Буғдой доналари билан тажриба

Мақсад: ўсимликлар ўсиши хақида болаларга қараш

Жиҳоз ва материаллар: экиш учун трай, дока, буғдой уруғи, сув, кузатиш варақаси, болалар учун плиталар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Кузатув кетма-кетлиги: бир неча хужайрадан ажратилган лаганда, нам дока (момифпахта) парчаланади.

2. Кейин тайёрланган буғдой уруғи қўйилади

3. Болалар уруғларни чўқтиришни кузатишади, тарихни тузадилар, эскизлар

Эътиборга молик жиҳати:

1. Уруғларни уруғлантириш учун намлик, иссиқлик маълум шарт-шароитларни яратиш керак.

2. Тўғридан-тўғри қуёш остида турманг.

3. Хавфсизлик.

Санъат маркази.

Ўроқ далалари. Моделлаштириш.

Мақсад: алоҳида-алоҳида қисмлардан ўрикнинг гуллари бўлиши мумкин. Чўчқалар ва гулларнинг таркибини яратади.

Жиҳоз ва материаллар: гил, вайроналар, кичик қисмларни, элимларни, мато ва қоғоз салфеткаларини лойиҳалаш учун кичик бонсуклар. Намуналар, ўрик новдалари, ваза.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Гулларни ўрик тасвирини кўриб чиқинг.

2. Қалтироқ гуллар, уларни шохчаларга маҳкамланг.

3. Идишларни ваза ичига қўйинг ва уларни гуруҳ билан безанг.

Қўшимча қисм: лента ёки камон билан панжара безанг

Эътиборга молик жиҳати: болалар ўзлари шакл ва рангларни ўтказиш усулларини излайдилар.

Куриши-ясаши ва математика маркази.

Китес дизайнни.

Мақсад: турли йўналишларда диагонал равища қатламли қоғознинг турли йўлларига эгадир. Декорларни тайёрлашда ижодий қобилиятларни кўллайди.

Жиҳоз ва материаллар: қоғоз, намуналар, чизмалар, қалам.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Илон тайёрлаш схемасини билиб олинг.

2. Биз қоғозни олмос кўринишида турли шаклларда каттаймиз.

3. Тайёр маҳсулотни тайёрланг.

Қўшимча қисм: тайёр илон гурухини безатади.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Дизайнга ижодий ёндошиш

2. Бирор вазифани бажараётганда дўстингизга ёрдам бериш.

Тил ва нутқ маркази

"Қаранглар", дейди Антониймс

Мақсад: зітанламлі келимери билиш ва тушуниш учун тўғри, унинг сўзлари, қарама танлаб олур ва бир мажозий нутқ уларни фойдаланади.

Жиҳоз ва материаллар: фотосуратлар билан католиклар ва сўзлар билан карталар, топшириқ билан қоғоз

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болада тавсия этилган карталарни текширади ва уларга сўзларни танлайди.
2. Сўзларнинг тескари маъносига кўра, жуфтлар ҳосил қилинг.

Қўшимча қисм: варагдаги топшириқни бажариш.

Эътиборга молик жиҳати: расм ва сўзни тўғри боғлаш қобилияти; корреляция қилиш ва антонимларни танлаш.

Санъат маркази.

"Дўстлар". Даастур.

Мақсад: акордион ёки тенгдошлари билан ишлашга қодир ярмида тўрт марта, каби букланган қоғоз кесиб таркибини ташкил қилиш учун қандай билиш.

Жиҳоз ва материаллар: маълумотлар, рангли қалам, маёқлар, чизиш чизиқлар ва рангли қоғоз, қайчи, элим, салфеткалар, қалам тўртбурчаклар график элементлар ариза тўлдиради учун схемаларини ишлайди.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Девренни ўрганиш.
2. Кесиш ва ёпиштириш
3. График элементлар бўйича иловани тўлдириш.

Қўшимча қисм: нарсалар учун шахсий шкафлар билан ишингизни безаш.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Одамлар қўлларини ушлаб олиш учун одам қўлларини чизишга олиб бориша.
2. Қўлларингизни қўлларингизни кесишга уринманг.
3. Хавфсизлик.

Санъат маркази.

"Байрам шаҳри" - чизма

Мақсад: ижодий мавзуни танлашда, унинг она шаҳрида Фестивалнинг тушунчаси, ривожланган бадиий маҳорат ҳисобланади

Жиҳоз ва материаллар: расмлар ва фотосуратлар байрам шаҳар, альбом саҳифалар, фломастер ва қалам.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Шаҳарнинг тасвирларини томоша қилиш.
2. Болалар учун иш учун материалларни танлаш;
3. Мустақил фаолият.
4. Кўргазманинг таҳлили ва дизайни;

Эътиборга молик жиҳати: иш учун ижодий ёндашув; ОВЛ

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драматизацияция маркази

"Наврўзни нишонлаш"

Мақсад: Наврўз, ўзбек халқининг анъаналари ва урф-одатлари белгиси байрам маълумотга эга бўлиш.

Жиҳоз ва материаллар: миллий либослар, ошхона буюмлари, гуллар, мусиқа асбоблари, куни байрам мусиқа билан рекорд.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Дам олиш расмини суратга олиш ва тадқик қилиш.
2. Ролларни тақсимлаш.
3. Дам олиш драматизацияси.

Эътиборга молик жиҳати: ўз фикрларини бошқалар билан музокара қилиш ва мувофиқлаштириш қобилияти; тенгдошларига нисбатан дўстона муносабатда бўлиш.

МАРТ 4 ҲАФТАСИ

"БАҲОРДА ҲАЙВОНЛАР, ҚУШЛАР ВА ҲАШАРОТЛАР ҲАЁТИ"

Куриши, ясаши ва математика маркази

Қушлар(ёки чиқинди моддаси)

Мақсад: қушларнинг мақсадини билади; режа бўйича ишлашга қодир.

Жиҳоз ва материаллар: шарбатлар, қофозлар, қушлар қўғирчоқлари остидаги қутилар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Намуналарни текшириш ва ишларни бажариш схемалари
2. Иш учун материал тайёрлаш.
3. Ишни бажариш
4. Кўзиқоринни тайёр қуш майдонига қўйинг.

Қўшимча қисм: болаларни танлаб олган қушларни безашга таклиф қилинг.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий қобилияtlарни ривожлантириш; Моделда ишлаш қобилияти.

*Сюжетли-ролли ўйинларва драматизацияция маркази***"Вой жоним шифохонаси"**

Мақсад: ветеринария касбига қизиқиш; ҳайвонларга нисбатан сезгир, эҳтиёткорона муносабатда бўлади.

Жиҳоз ва материаллар: шифокор костюмлари, ҳайвон ўйинчоқлар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Болалар Чуковскийнинг "Вой жоним" асарини эслайдилар;
2. Ролларни тақсимлаш;
3. Бир вазиятни ижро этинг.
4. Болалар ҳайвон ўйинчоқларини танлайдилар ва Вой жонимга даволаниш учун навбатларга келишади.

Қўшимча қисм: болалар ролларни ўзгартиради.

Эътиборга молик жиҳати: жамоада бирга ўйнаш қобилияти; ОБЗҲ.

*Тил ва нутқ маркази***"Ким қаэрда яшайди?"**

Мақсад: номларини ва ҳайвонлар, қушлар ва ҳашаротлар машхур уйларини билиш.

Жиҳоз ва материаллар: тематик карталар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ҳайвонлар, ҳашаротлар, қушлар билан тасвирларни кўриб чиқинг.
2. Уч гурухга (ҳайвонлар, ҳашаротлар, қушлар)
3. Расмлар аталади ёки фауна масканларига (ичи бўш, ин, ин) номларини ўқиб

4. Болалар маскан, сўнгра чақирди тегишли уй-жой учун ҳайвон тасвиirlарини алмаштирилар ва: тешик - тулки учун; оёғи учун; ичи бўш - синсап учун, боёъғли учун; уй - куш учун; қушдўзлик хонаси учун; сигир, бузоқлар учун; Қуён - қуёнларга.

Қўшимча қисм:улар бошқа ҳайвонларни ва уларнинг уйларини эслашади

Эътиборга молик жиҳати: тематик карталар бўйича мустақил ишлаш қобилияти.

Фан ва табиат маркази.

Ўзбекистон қушлари

Мақсад: баъзи қишлош ва миграция қушларни билади ва номлайди

Жиҳоз ва материаллар: "Ўзбекистон Қушлари" фотоальбоми ёки слайдлари, "Қушларнинг овозлари" овоз ёзуви.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. "Ўзбекистон Қушлари" альбомини тасаввур қилинг;
2. Қушларнинг исмларини билиб олинг ёки ўқинг;
3. "Қушларнинг Овози" нинг овозли ёзувларини тинглаш;
4. Қишлош ва миграция қушларини белгилаш, алоҳида варакларда топшириқларни бажариш.

Қўшимча қисм: қушларни тақлид қилинг; бошқа қушлар билан ишлаш карталари.

Эътиборга молик жиҳати: хотира ва зукколикнинг ривожланиши; тинглаш қобилияти.

Санъат маркази

"Ҳайвонот боғи"

Мақсад: бўёқ, қалам билан чизилган ижодий ривожланишга қизиқиш. У ўз ғоясини этказиш учун участкаларни тузишга кодир.

Жиҳоз ва материаллар: қофоз, акварель бўёқлари, рангли қалам, пеçэтелер, фірçалар, киши ҳақида карталар (ландшафтлар, кулгили, байрамлар).

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Расмларни мавзу бўйича кўриш.
2. Болалар марказида ҳайвонот боғига ташриф буюриш ҳақида хотиралар билан ўртоқлашадилар.
3. Болалар ниятини аниқлаш, расмнинг участкаси;
4. Болалар ишлари.

Қўшимча қисм:репетитор болалар расмлари билан ижодкорликнинг бурчагини безашни таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг ишончини, ташаббуси ва ижодий дизайнини сақлаб қолиш.

Куриши-ясаши ва математика маркази.

"Панорама ўрмон" (кичик гурӯхда ишлаш)

Мақсад: у композицияни яратиши мумкин, у эксизация қобилиятига эга, у жамоада ишлайди.

Жиҳоз ва материаллар:расмлар, репродукциялар, ўрмон тасвиirlанган фотосуратлар; композит таглик, рангли қофоз, қайчи, маркер, элим, ҳайвонлар ҳайкаллари, ўрмонда яшовчи қушлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

- Суратлар, тасвирий материалларни кўриш;
- Ишни режалаштириш ва тарқатиш;
- Тўғридан-тўғри фаолиятни олиб борилиши: қисмларни ишлаб чиқариш.
- Панорама тўплаш

Қўшимча қисм: панорамагиз учун ном яратинг.

Эътиборга молик жиҳати: жамоада ишлаш қобилияти; иш жўйини тозалаш.

Сюжетли-ролли ўйинларва драматизация маркази

"Танноз пашшахон"

Мақсад: драматизацияга мустақил равища қатнашади. У эртак қаҳрамонларининг ҳистойғуларини тушунади ва гапиради. Нутқни ривожлантириш.

Жиҳоз ва материаллар: «Пашша Цокотуха» асари учун иш ва иллюстрация, эртакнинг белгиларининг либослари, эртакга атрибуллар.

Фаолиятни олиб борилиши:

- «Пашша Цокотуха» асарининг ёдгорлигини эсланг.
- Болалар учун эртак томошаларини тақсимлаш.
- Болаларнинг эртак воқеаларини танлаш.
- Эртакнинг драматизацияси.

Қўшимча қисм: болаларни ролларни алмаштиришга таклиф қилинг.

Эътиборга молик жиҳати: тенгдошлар билан мулоқот қилиш, ўз ҳаракатларини бошқа болалар ҳаракатларига мувофиқлаштириш; бадиий китобга қизиқиши билдиради, эртак қаҳрамонларини, уларнинг ҳаракатларини ва ҳаракатларини баҳолаш қобилиятини шакллантиради.

Til va нутқ маркази.

"Ҳашаротлар дунёси"

Мақсад: "ҳашаротлар" ҳақида ғоялар мавжуд. У ҳашаротлар вакилларини танийди ва чақиради: бўғирсоқ, аждаҳо, ладибуг, асаларичилик, буг, чечак.

Жиҳоз ва материаллар: карточкалар, сохта ҳашаротлар, жумбоқ ҳашаротлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

- Ҳашаротларнинг ҳашаротларини кўриб чиқинг ва уларни чақиринг.
- Жумбоқ тўпланг; Қайси ҳашаротлар йиғилса, унга тақлид қилинг.
- Ҳашаротлар ҳақида машғулотларни ўқинг

Қўшимча қисм: бошқа ҳашаротлар билишади; Дўстларингизга улар ҳақида айтиб беринг.

Эътиборга молик жиҳати: товушларнинг тўғри талаффузи; боланинг ҳиссий ҳолати.

Фан ва табиат маркази.

Бўғирсоқ ҳаёт айланиши

Мақсади: ҳашаротларнинг ҳаёти билан танишиш; Бўғирсоқнинг ҳаёт айланиши жараёнини билади

Жиҳоз ва материаллар: тематик фотосуратлар, "Бўғирсоқнинг ҳаёт айланиши" ўқув қўлланмаси, капалаклар, тириллар, пиллалардаги моделлар ёки расмлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

- Улар қандай ҳашаротлар билишларини эслашади.

2. Дидақтикар қўлланманинг ҳаёт айланиш жараёнини ўрганинг.
3. Думя капалак, сатерпиллар ва коза ҳақида ўйлаб кўринг.
4. Улар моделлардан ҳаёт циклини қурадилар ва уни тушунтиради.

Қўшимча қисм: Капалакбулмасалар тўплаш.

Эътиборга молик жиҳати: ҳаёт ва илмни боғлаш; янги билимларни алмашиш қобилияти.

Санъат маркази.

Биз чўлга кетдик. Моделлаштириш участкаси.

Мақсад: ҳашаротларни шакллантиради, тузилиш ва рангнинг характерли хусусиятларини билдиради. Қўл санъати учун зарур бўлган барқарорликни (таёқ, трубка, тел) мустаҳкамлайди.

Жиҳоз ва материаллар: пластмасса, стаклар, плиткалар, пеçэтелер, бонсуклар, кичик тутмалар (стаменс, ҳашаротлар кўзлари, антенналар, оёқлар учун).

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Мустақил равишда уларнинг таркиби учун участкани танлаш.
2. Керакли маълумотни танланг.
3. Сизнинг ҳикоянгиз учун элементларни бажаринг.
4. Ўз ишларини бажаринг.

Қўшимча қисм: уларнинг таркибини ўтлоқ ўсимликлар (ромашка, отқулоқ ва бошқалар) билан тўлдириш.

Эътиборга молик жиҳати: ишингизга ижодий ёндашиш

Санъат маркази.

"Ўзбекистон ҳайвонлари"

Мақсади: ҳайвонларнинг номларини билади, қайчи ишлатади, бирга жамоада ишлайди; зарурат туғилса, ёрдам беради.

Жиҳоз ва материаллар: қофоз, элим, қайчи, рангли қофоз, оқ қофоз, бўёқлар, пеçэте, ҳайвон туюлсада.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ўзбекистон ҳайвонларини эсланг.
2. "Ўзбекистон ҳайвонлари" мавзусидаги дастур учун ғояни танланг.
3. керакли маълумотни танланг;
4. Болалар ижодий иши.

Қўшимча қисм: болалар асарлари кўргазмасини ташкил этиш.

Эътиборга молик жиҳати: иш вақтида ҳиссий муносабат; билимларни ижодий қўллаш

АПРЕЛЬ

Ой мавзуси: «Ер сайёраси – умумий уйимиз»

Гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)				
Мавзу	Гуллаган баҳор				
Давр	АПРЕЛЬ ойининг 1 ҳафтаси				
Ривожланиш соҳаларига доир мақсадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соглом турмуш тарзини шакллантириш	Боланинг ақлий, шахсий ва жисмоний ривожланишини таъминлаш. Соғлиқни сақловчи технологиялар воситаси соглом турмуш тарзини тарбиялаш, элементар меҳнат фаолияти жараёнинда шахсан иштирок этишни тарбиялаш.			
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Табиатга бўлган муҳаббат ва табиатга эҳтиёткорона муносабатда бўлиш хиссини тарбиялаш.			
	Нутқ, мулоқот, ўқиши ва ёзув малакалари	Қаратилган нутқни тинглаш ва тушуниш кўникмасини шакллантириш. Саволларга жавоб бериш, жамоавий сухбатда иштирок этиш.			
	Билишни ривожлантириш	Йил фаслларининг ўзгариши ҳақидаги билимларни шакллантириш, баҳор фаслида табиатда содир бўладиган ўзгаришлар ҳақида тасаввурлар ҳосил қилиш.			
	Ижодий ривожланиш	Расм чизишнинг ноанъанавий техникасини кўллаш, тегишли ранглар гаммасини танлай билиш, қоғоз вароғида предметларни фазода жойлай билиш.			
Ривожланиш маркази		Таълим-тарбиявий фаолият			
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба
Эркин фаолият	Қуриш-ясаш ва математика маркази	«Нима ўзгарди?» ўйини		«Кичкиналар- катталар»	
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	«Биз кувнов боғбонлармиз» сюжетли-ролли ўйинлар			
	Нутқ ва тил маркази	Гуллайдиган дарахтлар иллюстрацияларини кўздан кечириш	«Баҳор чакириги» шеърини ёд олиш	АКТ	
	Фан ва табиат маркази	«Хидига кўра топ» гуллар ифори. Сув ва қоғоз билан тажриба иши «Гул очилмоқда»			Рангли қоғоз, идишлар, гулларваатир
	Санъат маркази	Кушлар шаклини ясаймиз (тузли хамирдан)			
	Умумий гурӯҳ бўлиб ишлаш				

Ой мавзуси: «Ер сайёраси – умумий уйимиз»

Гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)							
Мавзу	Космос сирлари							
Давр	АПРЕЛЬойининг 2 хафтаси							
Ривожланиш соҳаларига доир мақсадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Боланинг ақлий, шахсий ва жисмоний ривожланишини таъминлаш. Соғлиқни сақловчи технологиялар воситаси соғлом турмуш тарзини тарбиялаш.						
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Шахснинг хиссий-иродавий сифатларини такомиллаштириш, ижобий хайрихоҳлик муҳитини яратиш						
	Нутқ, мулокот, ўқиши ва ёзув малакалари	Мавзуга доир лугут бойлигини фаоллаштириш						
	Билишни ривожлантириш	Диккат, хотира, тафаккурни ривожлантириш. Космос ҳақидаги билимларни шакллантириш ва тизимлаш. Болаларнинг космонавтика, космик фазо, қуёш тизимидағи планеталар борасидаги тасаввурларини кенгайтириш.						
	Ижодий ривожланиш	Ижодий тасаввурлар, фантазияни ривожланишини, бадиий-эстетик диднинг конструктив ўзига хосликларини шакллантириш.						
Ривожланиш маркази		Таълим-тарбиявий фаолият						
Эркин фаолият	Куриш-ясанш ва математика маркази	Душанба		Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар, илова
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	«Ракета»ни йиғ				«Космодром»		Курилиш блоклари, лего, конструктор
	Нутқ ва тил маркази	«Сехрли таёқча» дидактик ўйини			«Ўзга сайёралик» сюжетли-ролли ўйини		Ниқоблар, белгилар, атрибутлар	
	Фан ва табиат маркази	“Ер сайёраси” топишмоқлар			«Сўз таркиби» дидактик ўйини		Сюжетли расмлар, копток, АҚТ материаллари, предметли расмлар	
	Санъат маркази	«Тортишиш маркази» магнит билан биргаликдаги тажриба. Телескоп билан ишлаш.				Магнит, темир предметлар, телескоп		
	Умумий гурух бўлиб ишлаш	Ракета расмини чизамиз. Ер сайёralар ясаймиз					Бўёклар, мўй қаламва пластилин	

Ой мавзуси: «Ер сайёраси – умумий уйимиз»

Гурух	Тайёрлов гурухи (номи)						
Мавзу	Ер сайёраси куни						
Давр	АПРЕЛЬ ойининг 3 хафтаси						
Ривожланиш соҳаларига доир мақсадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Болаларда ер сайёраси ҳозирда хавф остида эканлиги, уни асраб қолиш учун экологияни сақлаш кераклиги ва соғлом турмуш тарзини олиб бориш лозимлиги ҳақида тушунча ҳосил қилиш.					
	Ижтимоий-ҳиссий ривожланиш	Ер сайёраси ва унинг бойликларига нисбатан ҳиссий – ижобий, эҳтиёткорона муносабатни тарбиялаш.					
	Нутқ, муроқот, ўқиши ва ёзув малакалари	Болаларнинг табиат ҳақидаги билимларини чукурлаштириш. Болаларни “Ер сайёраси куни” байрами билан таништириш, ҳикояни тинглаш, саволларга жавоб бериш, кичик ҳикояларни мустақил тузиш, таниш шеърларни айтиш кўнимкамларини шакллантириш.					
	Билишни ривожлантириш	Табиатга бўлган қизиқишни шакллантириш.					
	Ижодий ривожланиш	Расм чизишнинг ноанъанавий техникасини қўллаш, тегишли ранглар гаммасини танлай билиш, қоғоз вароғида предметларни фазода жойлай билиш.					
Ривожланиш маркази		Таълим-тарбиявий фаолият					
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	
Эркин фаолият	Куриш ва конструкторланиш маркази	Блоки «Дъенеша»		Математик планшет		Блоклар, планшет	
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	«Водяной» “Сув париси”				ниқоблар, белгилар, атрибутлар	
	Нутқ ва тил	«Халқаро ер сайёраси куни»		Мавзуга доир АҚТни қўллаш	Сув ҳақидаги мақоллар.		Сюжетли расмлар, АҚТ материаллари, предметлирасмлар
	Фан ва табиат маркази	Тирик организмларни ўрганамиз (лупа остида). Сув хоссалари				Лупа, жонли экспонатлар, сув ва бўёқлар	
	Санъат маркази	“Бурж белгилари” медальонларини бўяш				Медальонлар, бўёқлар	
	Умумий гурух бўлиб ишлаш						

Ой мавзуси: «Ер сайёраси – умумий уйимиз»

Гурух	Тайёрлов гурухи _____ (номи)							
Мавзу	Ер сайёрасини асранг							
Давр	АПРЕЛЬ ЎЙИННИНГ 4 ҳафтаси							
Ривожланиш соҳаларига доир мақсадлар	Жисмоний ривожлантириш ва соглом турмуш тарзини шакллантириш	Инсоннинг табиатга ижобий ва салбий таъсири ҳақидаги тушунчаларни шакллантириш. Ер сайёрасидаги барча тирик мавжудотларга эҳтиёткорона муносабатни шакллантириш.						
	Ижтимоий-хиссий ривожланиш	Болаларда инсон ва табиатнинг бирлиги, инсоннинг табиатга ижобий ва салбий таъсири ҳақидаги тасаввурларни кенгайтириш.						
	Нутқ, мулоқот, ўқиш ва ёзув малакалари	Лугатни бойитиш, диққат, хотирани фаоллаштириш, тафаккурни ривожлантириш.						
	Билишни ривожлантириш	Ер сайёраси бу — айлана эканлиги ҳақида тасаввур ҳосил қилиш. Табиатга эҳтиёткорона муносабатни тарбиялаш.						
	Ижодий ривожланиш	Шеърларни ёдда олиб қолиш кўникмаларини мустаҳкамлаш, иллюстрациялар ёрдамида нутқнинг ифодалилигини ривожлантиришга ўргатиш.						
Ривожланиш маркази		Таълим-тарбиявий фаолият						
Эркин фаолият	Қуриш-ясаш ва математика маркази	Душанба «Расмни йиф?» ўйини	Сешанба Кемаларни ясаймиз	Чоршанба Пайшанба	Жума Самолёт курамиз	Ресурслар, иловалар Қурилиш блоклари, лего, конструктор		
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва драммалаштириш	«Кулгули ўзга сайёраликлар»				ниқоблар, белгилар, атрибуутлар		
	Нутқ ва тил маркази	«Галактикадаги энг яхши ер сайдаси» АКТ	«Астрономия сирлари» (янги терминлар иштироқида лугат тузиш)			Сюжетли расмлар, АКТ материаллари, Предметли расмлар		
	Фан ва табиат маркази	«Сайёralарни таққосла», «Вулқон отилиши» тажибаси.				Атрибуутлар		
	Санъат маркази	«Ер сайдасини асра» мавзусидаги тасвирий фаолият				Қаламлар, бўёклар, қофоз		
	Умумий гурух бўлиб ишлаш							

ОЙ МАВЗУСИ: «ЕР САЙЁРАСИ – УМУМИЙ УЙИМИЗ»

1 ҲАФТА «ГУЛЛАГАН БАҲОР»

Курилиши ва конструкциялаш маркази

«Нима ўзгарди?».

Мақсад: намуна бўйича режалаштириш, жамоа бўлиб ишлаш кўникмасига эга бўлиш. Ўзининг фикрини намоён этади, келишган ҳолда ўзгаришларни киритади, мустақил фикрлайди, дикқат ва қузатувни ривожлантириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қурилиш ашёлари (кубиклар), лего.

Фаолиятни олиб борилиши:

1.”Янги уйлар” мавзусига оид суратларни томоша қилиш.

2.Болалар билан янги уйларни қуришни режалаштириш, сухбатлашиш, боаллар таклифини инобатга олиш.

3. Янги уйларни қуриш.

4.Болалар ишлари муҳокамаси в рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: қурилиш бўйича таклифлар ва фикрларни инобатга олиш, ихтиёрий ўйинда билимларини қўллаш.

Эътиборга молик жиҳати: жамоада ишлаш кўникмасига эга бўлиш, тенгдошлари фикрини инобатга олиш. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

Курилиши ва конструкциялаш, математика маркази

«Кичкиналар-катталар»

Мақсад: бумларнинг хусусиятларига кўра таққослайди, буюмлар гурухидан умумий ўхшашини топади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қурилиш ашёлари, лего, конструкторлар, мавзуга оид сурат.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Суратларни томоша қилиш.

2. Болалар билан катта ва кичик буюмларни ажратишни режалаштириш.

3. Катта ва кичик геометрик шаклларни қуриш.

4. Болалар ишлари муҳокамаси в рағбатлантириш

Қўшимча қисм:тарбиячи хохишига кўра жиозлардан фойдаланиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1.Ижоҷдий тасаввурга;

2.Фикрини баён этишга;

3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

Курилиши ва конструкциялаш, математика маркази

«Буюмларни таққослаш»

Мақсад: оғир ва ёнгил тушунчалари ҳақида буюмлар вазнини солиштириш орқали тасаввурга эга бўлиш. 1 кг билан танишиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қадоқланган бир қути туз, бир халтacha тош, пахта, пулфак, тарозлар намунаси, кув ва линейка.

Фаолиятни олиб борилиши:

1.Узунлиги бўйича буюмларни таққослаш.

2. Оғирлиги бўйича буюмларни таққослаш.

3.Дам олиш дақиқаси.

4. Болалар ишлари мұхокамаси в рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: ота-оналарга болалари билан «Дўкондан харид» ижодий ўйинини ўйнашни таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати:

1.Жамоа бўлиб ишлашни;

2.Тафаккур ва мантиқни ривожлантиришга;

3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

Сюжет-ролли ўйинлар ва драмалашириши маркази

«Биз – қувноқ боғбонлармиз»

Мақсад:хоҳишига кўра ўзига рол ажратиш, ўзининг ролида фаол бўлиш, қаҳрамоннинг хатти ҳаракатларини эмоциональ намойиш этиб бериш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: боғбон кийими, сабзавотлар муляжи, мавзуга оида суратлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Сухбат, савол ва жавоблар.

2. Ўйин қоидалари билан танишиш.

3. Ўйинни олиб бориш.

4. Болалар ишлари мұхокамаси в рағбатлантириш

Қўшимча қисм: ўйинда қўшимча ашёлардан фойдаланиш мумкин (фишка, суратлар ва бош.)

Эътиборга молик жиҳати: нутқни ривожлантириш; жамоада эмоционал мұхитни ушлаб туриш; ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

Тил ва нутқ маркази

«Гуллайдиган дараҳтлар” иллюстрацияларни қўздан кечириш

Мақсад: Тўғри нутқни ривожлантириш, катталарнинг саволларига жавоб бериш, табиатдаги чиройли манзарани кўра олиш, таққослаш. Сўз бойлигини ошириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мавзуга оида суратлар, қофоз, рангли қаламлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Гуллаган дараҳт иллюстрациясини томоша қилиш.

2. Шукур Саъдулланинг “Баҳор” шеърини ўқиши.

3. Болалар ишлари мұхокамаси в рағбатлантириш

Қўшимча қисм: акварел бўёқ билан ишлашни таклиф этиш мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1.Тасаввурни ривожлантириш;

2.Йўналтирилган нутқни эшитиш ва тушуниш;

3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

Фан ва табиат маркази

«Хидига кўра топ» Гуллар ифори.

Мақсад:балаифорни ҳис қиласи ва манбаасини айта олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: гуллар, ифор воситаси (Атир), «Гуллар» суратлари, идишлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

- 1."Гуллар" мавзусига оид суратларни томоша қилиш.
- 2.Фаолиятни режалаштириш-ифорни таърифлаш (ўткир, юмшоқ, ёқимли).
- 3.Мевалар ифорини эслатувчи гулларнинг ифорини топиш
4. Болалар ишлари мухокамаси в рағбатлантириш

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга ифор тараладиган қутиларни ясаш.

Эътиборга молик жиҳати:

- 1.Ёқимлиликни ҳис қилиш ва акс эттириш;
2. Жамоада ишлай олиш;
3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

*Фан ва табиат маркази***«Гул очилмоқда» сув ва қоғоз билан тажриба иши**

Мақсад:табиатдаги ўзгаришларни ажратадиган қутиларни ясаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: рангли қоғоз, каттароқ сиғимдаги сув, қайчилар.

Фаолиятни олиб борилиши:

- 1.Болаларга тақдимотни намойиш этиш.
2. Босқичма-босқич режалаштириш.
- 3.Болалар билан мухокама қилиш, тажрибани тушунтириш.
4. Болалар ишлари мухокамаси в рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: назорат остида тажриба ўтказиш.

Эътиборга молик жиҳати:

- 1.Жамоа бўлиб ишлай олиш;
- 2.Майдада моторикани ривожлантириш;
3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

*Санъат маркази***«Қушлар шаклини ясаймиз(Тузли хамирдан)»**

Мақсад: лой ишининг турли усувларини кўллаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: тузли хамир, табиий ва ташландик материал, стек, тахтакачлар, хўл сочиқлар, қушлар суратлари.

Фаолиятни олиб борилиши:

- 1.Қушлар ҳақида шеър ўқиши.
- 2.Қушлар иллюстрациясини томоша қилиш.
3. «Ҳайвонот боғида» тақдимотини намойиш этиш.
4. Болалар ишлари мухокамаси в рағбатлантириш

Эътиборга молик жиҳати:

1. Жамоа бўлиб ишлай олиш;
- 2.Майдада моторикани ривожлантириш;
3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

АПРЕЛ 2 ҲАФТАСИ **«КОИНОТ СИРИ»**

Куриши-ясаш, математика маркази

“Ракета” йигиши

Мақсад: ижодий тасаввурлари, фантазияси, бадиий-эстетик диднинг ўзига хос тузилмавийлиги ривожланади.

Керакли жиҳозлар ва материаллар: қурилиш блоклари, лего, конструкторлар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. “Биз ракета қуряпмиз” мавзусида расмларни томоша қилиш;
2. Болалар томонидан ракетани қуриш режасини тузиш;
3. Ракетани қуриш жараёнини амалга ошириш;
4. Болаларнинг фаолият маҳсулини кўриб чиқиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Ракета ҳақидаги шеърни ўқиб бериш

Эътиборга молик жиҳатлари:

1. Болаларнинг жамоада ишлаш кўниммаси ривожига;
2. Тасаввурларни ривожланиши;
3. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқлари.

Куриши-ясаш ва математика маркази

«Космодром» қурамиз

Мақсад: “Космодром” ҳақида соддабилимларга эга, қуришни амалга ошириш вақтида ижодкорликни намоён қиласди. Космонавтика, космик фазо ҳақидаги, қуёш тизимидағи сайёralар тўғрисидаги маълумотларга қизиқади.

Керакли жиҳозлар ва материаллар: мавзуга мос расмлар, АҚТ ва материаллари

Фаолиятнинг бориши:

1. «Космодром» ҳақидаги слайд ёки видеоматериалнинг намойиши;
2. Болалар томонидан «Космодром» қурилишини лойиҳалаштириш;
3. «Космодром»ни қуриш жараёнини амалга ошириш;
4. Болалар фаолияти маҳсулини мухокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга Абу Райхон Беруний, унинг ҳаёти ва эришган ютуқлари тўғрисидаги слайд тақдимоти намойишини таклиф этиши, “глобус”, “юлдузлар туркуми” каби тушунчаларни тушунтириши ва топишмоқ топишни таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Жамоада ишлай олиш малакасининг шакланишига;
2. Нутқ ва тасаввурларининг ривожланишига;
3. Болаларнинг ижоди маҳсулини мухокама қилиш ва рағбатлантиришга;
4. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқларининг бажарилишига.

Сюжетли-роли ўйинлар ва драматизация

“Кулгили ўзга сайёраликлар” сюжетли-ролли ўйини

Мақсад: шахсий ҳиссий-иродавий сифатларга эга, жамоада ижобий муҳитни яратади.

Керакли жиҳозлар ва материаллар: ниқоблар, белгилар, атрибутлар.

Фаолиятни олиб борилиши:

1. “Ўзга сайёраликлар” расмини томоша қилиш;

2. Болалар ўртасида ролларни тақсимланиши;
3. Ўйиннинг ўйналиш жараёни;
4. Болвалар фаолиятини бўйича сухбат ва уларнинг рағбатлантирилиши.

Қўшимча қисм:

Тарбиячи болаларга АКТдан фойдаланишини таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

- 1.Болаларнинг ўйин жараёнига қўшилишини кузатиш;
- 2.Ҳиссий тасаввурни ривожлантириш;
- 3.Иродавий-ҳиссий ҳолатига эътибор қаратиш;
- 4.Хаёт ҳавфсизлиги сабоқларига риоя этиш.

Тил ва нутқ маркази

“Саҳрли таёқча” копток билан ўйналадиган дидактик ўйин

Мақсад: етарли даражада лугат бойлигига эга, дўстларининг ҳикояларини тинглайди, мавзу бўйича ўзининг ҳикоялари билан қўшимчалар киритиши мумкин.

Керакли жиҳозлар ва материаллар: сюжетли расмлар, копток, АКТ қурилмалари ва материаллари, предметли расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Сеҳрли таёқча” номли расмни томоша қилиш;
2. Расмлар асосида ҳикоялар тузадилар;
3. Ўйин муҳити яратилади;
4. Болалар фаолияти бўйича сухбат ва уларни рағбатлантириш

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга М. Муродовнинг “Икки ният” номли асарини таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларнинг лугат бойлигига;
2. Таёқчалардан шакллар ясай олиш кўниумасининг шаклланганлигига

Тил ва нутқ маркази:

Мавзу: “Фазовий ажойиботлар”

Мақсад:космос, космонавтлар ҳақида билимларга эга. Мураккаб гапларни тузиш ва уларни ўзгартириб, қайта шакллантириш кўниумасига эга. Гуткни ҳаракатлар билан уйғунлаштиришни билади.

Керакли жиҳозлар ва материаллар:Сюжетли расмлар, АКТ жиҳозлари ва материаллари.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Белгилари бўйича мослаштирир” ўйинин ўйнайдилар;
2. Топишмоқларни топиш;
3. Болалар фаолияти бўйича сухбат ва уларни рағбатлантириш

Қўшимча қисм:Болаларга ўзларини фазода деб тасаввур қилишлари таклиф этилади (Болалар мувозанатсизлик ҳолатидаги турли ҳолатларни акс эттирадилар)

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамоада ишлаш малакасини шакллантириш;
2. Тасаввурларини бойитиш;
3. Ҳиссий-иродавий ҳолатини назорат қилиш;

4. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқларига амал қилиш.

Тил ва нутқ маркази

“Сўз ҳосил қил” дидактик ўйини

Мақсад: Сўзларнинг товуш таҳлилини амалга оширишни билади.

Керакли жиҳозлар ва материаллар: Сюжетли расмлар, АҚТ жиҳозлари ва материаллари, предметли расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Тарқатма карточкалар асосида сўз ҳосил қиласидилар;
2. Ўзаро машғулот бўйича мухокама уюштирадилар;
3. Болалар фаолияти бўйича сухбат ва уларни рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи расмлар асосида эртак яратишни ёки сўзлаб беришни таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларнинг лугат бойлигига;
2. Расмлар асосида ҳикоя тузла олиш қобилиятига;
3. Ҳиссий ифодалиликни етказиб бера олишига;
4. Ҳаёт ҳавфсизлиги сабоқларига.

Фан ва табиат маркази

Телескоп билан ишлаш

Мақсад: диққат, хотира, образли ва сўз мантиқий тафаккурнинг ривожланишига. Дўстлари билан космос, қуёш тизимидағи сайёралар ҳақидаги билимлари билан дўстлашиши мумкин.

Керакли жиҳозлар ва материаллар: Оханробо, темир предметлар, телескоп.

Фаолиятнинг бориши:

1. Телескоп орқали осмондаги жисмларни томоша қилиш;
2. Болалар томонидан юлдузларни бўяш ва улар ҳақида сўзлаб бериш режаси тузилади;
3. Юлдуз ва оймома расми чизилади;
4. Болалар фаолияти бўйича сухбат ва уларни рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи АҚТ жиҳозларида “Само сирлари” номли эртакни томоша қилишни таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларнинг жамоада ишлаш малакаларининг шаклланишига;
2. Тасавурларининг ривожланишига.

Санъат маркази:

«Сайёрани чизамиз»

Мақсад: атроф-оламни англаш бўйича билимларини намойиш этиш. Ўзининг расмларида аввалги фаолиятларда эгаллаган билимлари бўйича космик манзарани тасвирлай олишини таъминлаш.

Керакли жиҳозлар ва материаллар: бўёқлар, мўйқаламлар, тайёр фонлари мавжуд альбом дафтари варроқлари, ракета трафаретлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Ракета” расмини томоша қилиш;

2. Болалар томонидан ракетани чизиш лойиҳаси тузиш;
3. Саноқ чўпларидан гиламда катта ракетани ясади;
4. Болалар фаолияти бўйича сухбат ва уларни рағбатлантириш

Қўшимча қисм:

Тарбиячи болаларни рағбатлантириб мақташи ва сайёralар ҳақидаги шеърларни ўқиб бериши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларнинг жамоада ишлаш малакасини шаклланишига;
2. Мантиқий тафаккурининг ривожланишига.

Санъат маркази

Мусиқа жўрлигига (Космос) тасвирий фаолият билан шуғулланиш

Мақсад:ижодий тасаввурлари ва қобилиятларини ишга солади.

Керакли жиҳозлар ва материаллар:АҚТ ва мусиқа маркази, мусиқалий диск, оқ қоғоз, рангли қаламлар, фломастерлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар билан “Қизил қалпоқча” бадиий телевизион эртакдаги “Юлдуз санар” (“Звездочёт”) ёдга олиш;
2. Мусиқани тинглаш ва унинг мазмуни бўйича сухбат олиб бориши;
3. “Чексиз само” мавзусида тасаввурларни ишга солиши;
4. Болалар фаолияти бўйича сухбат ва уларни рағбатлантириш

Қўшимча қисм:Сайёralар ва қуёш тизими, юлдузлар ҳақидаги болалар энциклопедиясини томша қилишни таклиф этиш, китоб мутолаасига ўргатиши.

Эътиборга молик жиҳати: Болаларнинг юлдузли осмон, космик фазо ва мавхум мусиқа асблолари ҳақидаги тасаввурларини бойитиши.

Санъат маркази:

«Сайёralарни ясаймиз»

Мақсад: ўз фаолиятига ижодий ёндошади, мавзу бўйича иш фаолиятида ноанъанавийликни кўллайди, лой иши жараёнини амалга ошириш усулларини мустақил танлайди, пластелин билан ишлаш малакасига эга.

Керакли жиҳозлар ва материаллар: пластилин, туоли кераксиз жиҳозлар, АҚТ жиҳози ва материаллари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Сайёralар билан танишув;
2. “Бизнинг галактикамиз сайёralари” АҚТ материалларини томоша қилиши.
3. Пластелин билан мустақил ишлай олади;
4. Болалар фаолияти бўйича сухбат ва уларни рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: тарбиячи кераксиз буюмлардан мустақил ясаган ишларини тавсия этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларнинг жамоа бўлиб ишлаш малакаларига;
2. Ижодий фантацияни ривожлантириш.

АПРЕЛЬЗ ҲАФТАСИ МАВЗУ: «ЕР САЙЁРАСИ КУНИ»

Курилии ва ясаш маркази

«Дъенеш блоклари»

Мақсад: Мантиқий «Дъенеш блоклари» билан қизиқади, бир-бирига мос бўлган рангларни ажратади. Предметларни сони ва катталигига қараб қоғоз марказига жойлаштиради.

Керакли жиҳоз ва материаллар: Мантиқий «Дъенеш блоклари

Фаолиятнинг бориши:

1. «Дъенеш блоклари» билан ишлаш
2. Дъенешлар блоки билан қуришни режалаштириш.
3. Дъенешлар блоки билан мантиқий нарсалар ясаш.
4. Болалар ўйинини муҳокама қилиш ва уларни рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: “Лего” ёрдамида тарбиячи болалар тузган композицияни тўлдириши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамоада ишлашга ўргатиш.
2. Уларни мантиқий фикрлашларини ўстириш.

Курилии ва ясаш маркази

«Математика планшети

Мақсад: «Математика планшетини ўйнашга қизиқади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: «Математика планшети»

Фаолиятнинг бориши:

1. Болаларни «Математика планшети» билан ўйнаши
2. “Бизнинг уй” ни қуришни режалаштириш
3. Шаҳарни ясаш.
4. Болалар ишларини муҳокама қилиш, раҳбатлантириш.

Қўшимча қисм: Тарбиячи болалар ишлаган композицияларини турли катталикдаги геометрик шакллар билан тўлдиришни таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамоада ишлашга ўргатиш.
2. Фикрлаш доираларни ўстириш
3. Ҳаёт хавфсизлиги.

Сюжетли-ролли ва драматизация маркази.

«Сув париси»

Мақсад: ер ва унинг ер жонзотларига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш малакаларни шакллантириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: никоб, белги, атребутлар, “Ер ости дунёси” мавзусида расмлар

Фаолиятни олиб борилиши:

1. Ер ости дунёси” мавзусида расмларни томоша қилиш.
2. Болалар ўртасида ролларни бўлиш.
3. Ўйиннинг бориши

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга АҚТдан фойдаланишни таклиф қиласди.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Қайси болалар ўйинга жалб этилади.
2. ижтимоий-ҳиссий ҳолатни ривожлантириш.
3. Ҳаёт хавфсизлиги

Til va нутқ:

“Ер-бизнинг умумий уйимиз” мавзусида АКТдан фойдаланиш.

Мақсад: табиат ҳақидаги билимларининг мавжудлиги, ҳикояни тинглаши, берилган саволларга жавоб қайтариши.

Керакли жиҳоз ва материаллар: АКТ, телевизор, магнитофон.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Ер-бизнинг умумий уйимиз” мавзусидаги дискни кўриш.
2. “Йил фасллари” мусиқасини тинглаш.
3. Гуаш билан расм чизиш
4. Болалар ўйини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Болаларга К.Чуковскийнинг “Мойдодыр” мултфилимини планшетда кўриш таклиф этилади.

Эътиборга молик жиҳати

1. Планшетдан фойдаланиш малакаларига эътибор қаратиш.
2. Берилган саволларга тўғри жавоб бериш малакалари.

Til va нутқ: «Сув тўғрисида мақоллар»

Мақсад: табиат ҳақидаги билимларга эга, мақолнинг мазмунини тушунади. Мустақил катта бўлмаган мақоллар тузা олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: Сюжетли расмлар, АКТматериали, предметли расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Сув” мавзусидаги расмни томоша қилиш.
2. Сув ҳақидаги мақоллар.
3. Сув билан тажриба.
4. Болалар ўйини муҳокамаси ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Ҳаёт хавфсизлиги бўйича “Сув томчиси” мавзусидаги ҳикояни тинглаш.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамоада ишлаш малакалари
2. Нутқларни ўстириш.

Фан ва табиат маркази

“Тирик организмларни ўрганиш” (лупа орқали).

Мақсад: ҳашоратлар ҳақидаги билимларга қизиқади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: Лупа, тирик экспонатлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Лупа орқали ҳашоратларни томоша қилиш.
2. Болалар билан чумолини тана аъзоларининг қисмларни кузатишни режалаштириш.
3. Ҳашоратларни лойдан ясаш.
4. Болалар ўйини муҳокамаси ва рағбатлантириш

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга Криловнинг “Ниначи ва чумоли” масалини мультфильмини томоша қилишни таклиф қиласди.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамоада ишлаш малакалари.
2. Фикрлаш доирасини ўстириш.

Фан ва табиат маркази:

“Сувга рангларни томизиши”

Мақсад: Табиатда сувнинг ўзига хос хусусиятлари билан қизиқиш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: Сув ва бўёқ

Фаолиятнинг бориши:

1. Сув хусусиятлари билан танишиш
2. Бўёқ ва сув билан тажриба
3. Болалар ўйини муҳокамаси ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: Ҳаёт хавфсизлиги. Болаларни “Томчилар саёхати”га таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Тажрибани ўтказиш малакалари.
2. Фикрлашларни ўстириш.

Саънат маркази:

“Мунажимлар белгиси тасвирланган медальон” ни бўяши

Мақсад: ноанъанавий расм солиши усулларидан фойдаланиш, рангларни тўғри танлаш, қоғоз бетига предметларни тўғри жойлаштириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: медальон, бўёқлар

Фаолиятнинг бориши:

1. Барча мунажимлар белгисини кўриб чиқиши.
2. Ўзининг мунажимлар белгисини билиши.
3. Ўзининг мунажимлар белгисини бўяши.
4. Болалар ўйини муҳокамаси ва рағбатлантириш..

Қўшимча қисм: Болаларга ота-оналарнинг мунажимлар белгисини билишларни таклиф қилиш. Болаларни ўzlари тузган композицияларини майда ўйинчоқлар билан тўлдиришни таклиф қилиш. Қ.Хикматнинг “Ўзбекистон” бадий сўзини моҳияти.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Расм чизиш учун зарур рангларни ажратиш малакалари.
2. Фикрлашларни ўстириш.

АПРЕЛЬ 4 ҲАФТАСИ МАВЗУ: «САЙЁРАНИ АСРАНГ»

Қуриши, ясаш ва математика маркази

Мавзу: «Кема қурамиз»

Мақсад: Қурилиш блокларидан кема қуриш, кема ҳақидаги фикрларни кенгайтириш, шакл ва рангларни фарқлаш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: Қурилиш блоклари, кема расмли акс этирилган сурат, атребутлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Кема” мавзусидаги суратни кўриш
2. Топишмоқни топиш.
3. Кемани ясаш
4. Болалар ишини муҳокамаси ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: А.Бартонинг “Кема” шеърини айтиш

Эътиборга молик жиҳати:

1. Фикрлашларини ўстириш
2. Сув транспорти ҳақидаги сўз бойлигини кенгайтириш.

Куриши ва ясаш, математика марказ

Мавзу: «Самолёт қурамиз»

Мақсад: Легодан самолёт қуриш, майда қўл моторикаларини ривожлантириш, шакл ва рангларни ажратиши.

Хаво транспорти ҳақидаги билимларни мустаҳкамлаш..

Керакли жиҳоз ва материаллар: лего, ҳаво транспорти тасвиrlанган суратларн тўплами.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Самолёт” мавзусидаги суратни томоша қилиш.
2. “Аэропорт” қуришни режалаштириш
3. Самолётни ясаш

Қўшимча қисм: Самолёт расми тушурилган слайдларни кўриш

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни жамлада ишлаш малакалари.
2. Атроф-олам ҳақидаги қизиқишиларни ўстириш.

Сюжетли ролли ўйинлар ва саҳналаштириши:

«Кулгили ўзга сайёраликлар»

Мақсад: Ўзга сайёраликлар мавзусидаги ижодий қарашларини шакллантириш, ўзига бириктирилган ролларнинг хиссий ҳолатини кўрсатиши.

Керакли жиҳоз ва материаллар: никоб, белги, атрибуслар, АКТ

Фаолиятнинг бориши:

1. Слайдларни кўриш
2. Никоб орқали кулгили ўзга сайёраликларни тасвиrlаш.
3. Сюжетли ролли ўйин: «Мен ўзга сайёралик»
4. Болалар ишини муҳокамаси ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: “Лунтик” мультфилимини кўриш

Эътиборга молик жиҳати: сўзлардан тўғри жумлалар тузиш, нутқни ўстириш.

Тил ва нутқ

АКТ «Ҳаммадан яхши сайёра ва галактика»

Мақсад: Сайёрадаги барча жонзорларни соғлигини сақлаш ҳақидаги билимларини шакллантириш, сайёрадаги жонзорларга нисбатан яхши муносабатда бўлиш, лугат бойлигини ошириши.

Керакли жиҳоз ва материаллар: АКТ

Фаолиятнинг бориши:

1. Иллюстрацияни томоша қилиш
2. «Яхши сайёра» ўйини
3. Табиат белгиларни намойиш этиш.
4. Сайёра түғрисидаги топишмоқлар

Қўшимча қисм: Сайёра ҳақидағи тез айтишлар.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Болаларни ўз фаолиятларини таҳлил қилишларни ривожлантириш.
2. Табиатнинг салбий ва ижобий томонларни тушуниш.

Фан ва табиат маркази:

«Сайёрага менгаши»

Мақсад: Катта ва кичикни тушуниш малакаларни шакллантириш, луғат бойлиги ошириш, фиклашларини ўстириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: атрибуллар, сайёра тасвирланган суратлар

Фаолиятнинг бориши:

1. “Сайёра” мавзусидаги суратни кўриш
2. Сайёralарни солишириш
3. Болалар ишини мухокамаси ва рағбатлантириш

Қўшимча қисм: Тарбиячи сайёра композициясини ота-оналар иштирокида тузишни таклиф этади

Эътиборга молик жиҳати:

1. Жамоада ишлаш малакаларни шакллантириш.
2. Фикрлашларни ўстириш.

Фан ва табиат маркази:

Тажриба «Вулқоннинг отилиши»

Мақсад: Инсон ва табиат уйғунлиги түғрисидаги тасаввурларни кенгайтиради. Ер-бу шар эканлиги түғрисида тасаввурга эга бўлади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: (кум, сув, бўёқлар)

Фаолиятнинг бориши:

1. Вулқон ва унинг одамларга ва хайвонот дунёсига нисбатан салбий таъсири түғрисида сухбат.
2. АКТ (слайдлар)ни томоша қилиш.
3. Кум, сув ва бўёқлар билан тажриба ўтказиш.
4. Болалар фаолиятини мухокама қилиш ва уларни рағбатлантириш

Қўшимча қисм: Тарбиячи болаларга “Фавқулодда вазиятлар” мавзусида сюжетли-ролли ўйинни таклиф этиши мумкин. Вулқон расмини чизиш.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Жамоада ишлаш
2. Ролларни тақсимлаш

Санъат маркази

«Сайёрани аср»

Мақсад: қоғоз варогида турли чизиқларни чиза олади, батартиб бўяшни машқ қиласди, ҳажмли расмларни тўлдиради. Атроф-олам түғрисидаги маълумотларни мустақил излай олади,

шахсий лойихаларини ишлаб чиқишда ғояларини акс эта олади, бадиий ижоди ва майдада қўл моторикасини ривожлантиради.

Керакли жиҳоз ва материаллар:Табиат тасвирланган расмлар. Рангли қаламлар, қоғоз, экологик белгилар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Йил фасллари тасвирланган расмларни томоша қилиш.

2. Табиатга мухаббат мавзусида болалар билан сухбат. Табиатда ўзини тутиш ахлоқ қоидаларини ўрганиш, мустақил иш.

3. Болалар фаолиятини мухокама қилиш ва уларни рағбатлантириш

Қўшимча қисм:Табиат хақида АКТни кўриш , табиат тўғрисида шеърлар.

Эътиборга молик жиҳати:

1. Табиат қўйнида ахлоқ-одоб қоидаларини мустаҳкамлаш.

2. Майда қўл моторикасини ривожлантириш.

МАЙ
Ой мавзуси: «Буюмлар, анжомлар ва асбоблар»

Гурух	Тайёрлов гурух _____ (номи)					
Мавзу	"Мен ва менинг уйим", "Хотира куни"					
Оралик	Майнинг 1-хафтаси					
Ривожлантириш соҳаси бўйича мақсад	Жисмоний ривожлантириши ва соглом турмуш тарзини шакллантириш	Жисмоний кўрсаткичларни ривожлантириш-тезлик, чаққонлик, юриш ва югуришнинг барча турларини бажариш.				
	Ижтимоий-хиссий ривожлантириш	Ўз фикрини билдириш малакасини шакллантириш, мулоқотжараёнида ижобий хис-туйғуларни хосил килиш.				
	Нутқ, ўқииш ва саводга тайёрлаш	Болаларни актив мулоқотга жалб этиш, саволларга тўғри жавоб бериш, очиқ ва ёпиқ бўғинларни тўғри талафуз этиш.				
	Билиш жараёни	Болаларда хафта кунлари, йил фасллари тўғрисидаги билимларини мустаҳкамлаш. Календарь билан таништириш.				
	Ижодий ривожлантириш	Раксда хамда оркестрда мусика асбобларини чалишда ижодий кўнимкамларини шакллантириш, ривожлантириш.				
Ривожлантириш марказлари		Таълим-тарбиявий фаолият				
Мустақил таълим фаолияти	Куриш-ясаш ва математика маркази	душанба	сешанба	чоршанба	пайшанба	жума
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва даммалаш маркази	Йирик курилиш ашёларидан ясаш"Уй қурамиз"	Конструирование из Легодан «Уйимиз ҳовли майдончасини қурамиз	Магазин "Супермаркет"	лего	Сюжетлли-роллиўйинлар учун жамланма..
	Нутқ ва савод	"Оила"	Сухбат"Хотира ва қадрлаш куни".	Сюжетлисуратлар		
	Фан ва табиат маркази	"Мен яшаётган уй" ҳикоя тузиш.	Тўқилувчан жисмларни ҳажмини ўлчаш.	Сув ва кум билан тажриба ўтказиш учун буюмлар.		
	Санъат маркази	Қум билан тажриба "Кўмнинг хусусиятлари"	Лой иши Барельеф "Гуллар" (декоратив панно)	Тасвирий фаолият учун анжомлар		
	Катта гурухларда машғулотлар	Расм чизиш "Орзуимдаги уй"				

Ой мавзуси: «Буюмлар, анжомлар ва асбоблар»

Гурух	Тайёрлов гурух _____ (номи)					
Мавзу	"МЕБЕЛЬ", "МИЛЛИЙ ХУНАРМАНДЧИЛИК"					
Оралиқ	Май ўйининг 2 хафтаси					
Ривожлантириш соҳаси бўйича мақсад	Жисмоний ривожлантириш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Кундалик фаол ҳаракат заруратини шакллантириш, тўсиқлардан югуриш				
	Ижтимоий-хиссий ривожлантириш	Тенгдошлари ва катталар билан мулоқот доирасини кенгайтириш, ўз оиласидан анъаналарини билиш, гурухидаги болалар тўғрисида гапириб бера олиш.				
	Нутқ, ўқиш ва саводга тайёрлаш	Ўзининг ва атрофдагилар нутқидаги хатоларни англашни ўргатиш, мустақил равишда суратга қараб тасвирий ҳикоя тузиш.				
	Билиш жараёни	Мантикий фикрларни, диққатни ва хотирани мустаҳкамлайдиган ўйинларни мустақил равишда ўйнаш.				
	Ижодий ривожлантириш	Қайчи билан мустақил ишлаш, катталар ёрдамида ижодий фаолиятда фаол иштирок этиш				
Ривожлантириш марказлари		Таълим-тарбиявий фаолият				
		душанба	сешанба	чоршанба	пайшанба	жума
Мустақил таълим фаолияти	Қуриш-ясаш ва математика маркази	Уйимиз учун мебель		Сандик ясаймиз		Курилиш ашёлари, картон, қофоз, елим.
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва даммалаш маркази	"мехмон кутамиз"		Мебельмагазини		Сюжетли-ролли ўйинлар учун жамланма..
	Нутқ ва савод	Мебель хақида нималарни биламиш?		Миллий хунармандчилик		Сюжетлесуратлар
	Фан ва табиат маркази	Дараҳт хусусиятлари билан танишиш		Қоғознинг хусусиятлари билан танишиш		Дараҳт ва қофоз билан танишиш учун мўлжалланган буюмлар.
	Санъат маркази	"Менинг хонам» расм чизиш		Қўроғошинда ўйиб нақш чизиш «Медальон»	Аппликация "Сандиқни безатамиз"	Тасвирий фаолият учун анжомлар
	Катта гурухларда машғулотлар					

Ой мавзуси: «Буюмлар, анжомлар ва асбоблар»

Гурух	Тайёрлов гурух _____ (номи)					
Мавзу	"ИДИШ-ТОВОҚ", "МИЛЛИЙ НАҚШ"					
Оралиқ	3 недеља Майнинг 3 хафтаси					
Ривожлантириш соҳаси бўйича мақсад	Жисмоний ривожлантириши ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш	Мустақил равишда машқ ҳаракатларини бажаришни ривожлантириш, содда ўйинларни ташкил эта олиш, жисмоний тарбия билан мунтазам шуғулланишни зарурати тўғрисида билиш.				
	Ижтимоий-хиссий ривожлантириш	Катталар ва тенгдошлари билан мулоқотда алоқага кириша олиши, саволларга мустақил равишда жавоб беради олиши, ўйин жараёнида ташаббускорлик кўрсата олиши ва ўз таклифларини беради олиши керак.				
	Нутқ, ўқиши ва саводга тайёрлаш	Сахналаштиришда қатнаша олиши, болаларнинг атроф-олам тўғрисидаги билимлари хақидаги лугат бойлигини ошириш.				
	Билиш жараёни	Жонсиз табиат тўғрисидаги тасаввурларини шакллантириш, мустақил равишда ўнтагача хайвонлар, күшлар, хашаротлар номларини айтиш.				
	Ижодий ривожлантириш	Болаларда гўзаллик тушунчасини ривожлантириш, лойдан ўйинчоқлар ясаш ва уларни бўяш.				
Ривожлантириш марказлари		Таълим-тарбиявий фаолият				
Мустақил таълим фаолияти	Куриш-ясаш ва математика маркази	Қоғоздан стаканча ясаш. Оригами	Папье-машедан тарелкача ясаш			бумага Оригами қофози, папье-маше учун жихозлар.
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва даммалаш маркази	Сюжетли-ролли ўйин «Оила»	Сюжетли-ролли ўйин «Кафе»			Сюжетли-ролли ўйинлар учун жамланма..
	Нутқ ва савод	К.И.Чуковскийнинг «Федорнингқайғуси» асарини ўқиши	Идишларни ишлатилишига қараб классификациялаш “Ошхона учун, чой ичиш учун, овқатланиш учун”.			Чуковскийнинг «Федорнингқайғуси» асари учун ишланган сюжетли расмлар.
	Фан ва табиат маркази	Лой билан тажрибалар. Лойдан идишлар ясаймиз.	Суюқлик ҳажмини ўлчаш.			Кум ва сув билан тажриба ўтказиш учун буюмлар.
	Санъат маркази	Расм чизиш “Чой ичиш учун сервис”	Тарелкачани миллий нақш билан безаш.	Лой иши “Чойнак”	Тасвирий фаолият учун канцелярия буюмлари.	
	Катта гурухларда машғулотлар					

Ой мавзуси: «Буюмлар, анжомлар ва асбоблар»

Гурух	Тайёрлов гурух _____ (номи)				
Тема	"МАИШИЙ БУЮМЛАР БИЗНИНГ ЁРДАМЧИЛАРИМИЗ"				
Период	4 неделя Мая				
Цели по областям развития	физическое развитие и формирование здорового образа жизни	Арқонга, арқонли зинапоядан чиқади. Велосипед хайдайди.			
	социально-эмоциональное развитие	Тенгқурлари ва катта ёшдагилар билан енгил мулокот қиласы. Қийин вазиятлардан конструктив чика олади.			
	речь, общение, навыки чтения и письма	Расмга қараб шахсий тажрибасидан мустакил равиша тасвирий ҳикоя тұза олади.			
	познавательное развитие	Болажон энциклопедиясидан фойдалана олади. 20гача бүлганса математик амалдарни бажара олади.			
	творческое развитие	Турли хил предметлардан композициялар ясайды олади. Якка үзи хамда жамоада күйлай олади. Бирор-бир ғояни қайта ишлатып таклифини береди олади.			
Центры развития		Учебно-воспитательная деятельность			
		Понедельник	Вторник	Среда	Четверг
Свободная образовательная деятельность	Центр строительства и конструирования	Маиший техникани йигамиз.		"Компьютер" ясаймыз.	
	Центр сюжетно-ролевых игр	Мехмонлар учун тайёрлаймыз		Кафе «Мороженое»	
	Язык и речь	Маиший анжомлар-бизнинг ёрдамчиларимиз		Дидактикалық «маиший буюмларни ажрат» (совутадиган ва иситадиган)	
	Центр науки и природы	Сувнинг хусусиятлари		Магнит билан тажриба	
	Центр искусства	" Компьютер "расмини чизиш		Термометр	Лой иши «Маиший анжомлар»
	Работа в больших группах				

МАЙ 1 ҲАФТАСИ

«МЕН ВА МЕНИНГ УЙИМ», «ХОТИРА КУНИ»

Куриши-ясаш ва математика маркази

“Уй қурамиз”

Мақсад:турли ҳажмли геометрик фигуналардан (куб, цилиндр, ғишт, пластина, пирамида) уй қура олади, улар номларини ва белгиларини билади. Предметларни маълум бир хусусиятларини жамлаб конструкцияни тера олади,фазодаги қоидаларга риоя эта олади. Кўриш хамда фикрлаш орқали предметлар жойлашувини тахлил қила олади, хисобни билади, предметларни катта-кичигига қараб таққослай олади, чапга-ўнгга тушунчаларини фарқлайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар:строительный материал, пластины, крупные геометрические фигуры.

Фаолиятнинг бориши:

1. Турли архитектура иншоотлари тасвирланган суратларни томоша қилиш.
2. Болалар қурилиш ашёларини танлаб, ўз уйларини ўйлаб топадилар.
3. Уйни лойихалаштириш.

Кўшимча қисм:болаларга ўз уйларини номлаш таклифини бериш. Қурилиш ёнида болаларни расмга олиш.

Эътиборга молик жиҳати: Болаларни жамоада ишлаш маҳоратини, тасаввурини бойитишига

Куриши-ясаш ва математика маркази

“«Уйимиз ҳовли майдончасини қурамиз ”

Мақсад: турли хил ҳажмдаги геометрик фигуналардан ҳовли майдончасини қура олади, уларнинг номлари ва белгиларини билади. Предметларни маълум бир хусусиятларини жамлаб конструкцияни тера олади,фазодаги қоидаларга риоя эта олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:лего (йирик), пластиналар, йирик геометрик фигуналар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Майдонча тасвирланган суратни томоша қилиш.
2. Кичик гурухларда ишлаш. Болалар қандай майдонча қуришини танлашади.
3. Ҳовли майдончасини лойиха қилиш.

Кўшимча қисм:курилишда ўйинини ўйнаш учун майда ўйинчоқлар таклиф қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: Болаларни жамоада ишлаш маҳоратини, тасаввурини бойитишига

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмматизациялаш маркази.

«Оила» (вариация: «Мен ва менинг уйим»)

Мақсад:ўйланган сюжет учун мустақил шароит яратса олади; ўйин давомида хайриҳоҳлик хислатларини намоён этади ва жамоада ўйнай олади; тенгқурлари билан осон мулоқотга киришади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:қўғирчоқлар, ўйинчоқ идиш-товорклар, мебель, ўйин атрибуллари.

Фаолиятнинг бориши:

- 1.болалар ролларни тақсимлашади (дада,оий,бала ва х.з.)
2. марказни уй қилиб безайди.

3. сюжетни мустақил ўйнайди.

Қўшимча қисм: тарбиячи кузатади, Қўшимча қисм сюжетни таклия эта олади: сизларникига мемон келади, дадангиз хизмат сафарига кетмоқда ва х.з.

Эътиборга молик жихати: болалар жамоададўстона ўйнаши, низоли вазиятлардан айланиб ўта олиши, мустақил қарор қабул қила олиши.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмматизациялаи маркази.

«Супермаркет»

Озиқ-овқат, саноат моллари, мебель, майший техника моллари, ўйинчоқ дўкони, китоб дўкони, канцелярия моллари дўкони ва х.з.

Мақсад: ўйлаб топилган сюжет учун мустақил шароит яратса олади, атрибутларни жойида ишлата олади, улар бўлмаган тақдирда мос равишда ўрнини алмаштира олади, хайриҳохлик хислатларини намоён этади, жамоада ўйнайди, тенгқурлари билан осон мулоқотга киришади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: «Супермаркет» ўйини учун вывеска, «Кийим-кечак», «Ўйинчоқлар», «Нон», «Сабзавот ва мевалар», «Сут», «Майший кимё» бўлимлари учун вывескалар, расталар, касса аппаратлари, тарози, маҳсулот учун ўрамлар, маҳсулотлар учун саватлар, турлича коробкалар, банкалар, майда ўйинчоқлар, китоблар, қўғирчоқ кийимлари, қоғоз пуллар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Сюжетли ролли ўйинда роль ажратиш;
2. Сюжетнинг ўзи учун тайёргарлик;
3. Ўйинни ўтказиш;
4. Ўйинга якун ясаш.

Қўшимча қисм: предложить детям поменяться ролями.

Эътиборга молик жихати: болалар жамоададўстона ўйнаши, низоли вазиятлардан айланиб ўта олиши, мустақил қарор қабул қила олиши.

«Нутқ ва саводхонлик» маркази

«Мен яшаб турган уй»хикоя тузиш.

Мақсад: тайёр режага таянган холда ўз фикрини аниқ ифода этиб ҳикоя туза олади, нутқида нисбий сифатларни ва мураккаб гапларни ишлата олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ҳикоя учун режа тузиш, уй тасвирланган расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар турли хил уйлар тасвирланган суратларни кўриб чиқишиади.
2. Ўйин «*Тон, қайси?*»(расмлар қўйилади)

Расмларни тахлил қилиб, қанақа уй эканлигини таснифлашишиади.

Ғиштдан қурилган уй – (ғиштли), ... тошдан – (тошли), ... ёғочдан – (ёғочли), ... панельдан – (панелли).

3. Ўйин «Аксини тон»

Менинг уйим баланд, менини эса (паст).

Менинг уйим ёруғ, менини эса (коронғу).

Менинг уйим бир қаватли, менини эса (кўп қаватли).

Менинг уйим катта, менини эса (кичик).

Мой дом старый, а мой дом (новый).

Менинг уйим йўлнинг чап тарафида, менини эса йўлнинг (ўнг томонида).

Менинг уйим кенг кўчада жойлашган, менини эса (тор) кўчада.

Қўшимча қисм: болалар бир-бирларига уйлари тўғрисида айтиб беришади..

Эътиборга молик жиҳати: бола ўз фикрлариниравон изхор эта олиши, нутқнинг тўғри грамматик тузилишига.

«Нутқ ва саводхонлик» маркази

«Хотира ва қадрлаш куни»

Мақсад: имеет представление о празднике «Хотира ва қадрлаш куни» байрами тўғрисида тасаввурга эга бўлиш, Улуғ Ватан уруши қахрамонлари ким эканлигини билади,(улар қахрамонона жанг қилишган, Ватанимизни душманлардан химоя қилган). Ватанпарварлик рухини хис этади, ветеранларни хурмат қилади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:расмлар, Улуғ Ватан Уриши, ветеранлар тўғрисида суратлар, «Мотамсаро она хайкали», памятник «Номаълум жангчи» хайкали тасвиirlанган суратлар, генерала Собира Рахимовнинг расми.

Фаолиятнинг бориши.

1. Болалар Улуғ Ватан уруши тасвиirlанган расмларни томоша қилишади.

2. Мавзуга доир кичикроқ ҳикояни ўқишиади.

3. Мустақиллик майдонида жойлашган «Мотамсаро она хайкали», «Номаълум жангчи» хайкали тасвиirlанган суратларни томоша қилишади.

4. **Қўшимча қисм:** «Генерал Собир Рахимов» тўғрисида ҳикоя.

Эътиборга молик жиҳати: болаларда ватанпарварлик рухини, ўз халқига нисбатан мухаббат ва ғуур туйғуларини шакллантириши.

Фан ва табиат маркази

«Қумнинг хусусиятлари»

Мақсад: қумнинг хусусиятларини билади, қум қуруқ, тўкилади, ундан нончалар ясаб бўлмайди, нам қум-тўкилмайди, ундан ясаса бўлади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:қум, сув, қумли қолиплар, маҳсус контеййцнерлар

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар ушбу марказнинг вазифаси билан танишишиади ва ускуналарни кўриб чиқишиади.

2. 1-тажриба : «хўл қум».Болалар қумни элакка тўлдириб олишиади. (Қум осон ўтади).

Болалар тажриба ўтказишиади, бунинг учун лейкачалар билан қумга сув қуишиади, сўнgra аралаштиришиади. Қолиплардан бир нечта шакллар ясашади. Қумнинг хусусиятларини ва шаклини ўзгаришини кузатишиади.

3. 2-тажриба «қуруқ қум». Доскада қумдан нақшлар тасвиirlанган. Кичикроқ патнислардаги қумларга болалар ўз нақшларини чизишиади.

4. Болалар бу тажрибаларни график холда қайд этишиади.

Қўшимча қисм: сайдра қум билан ўйинлар, қумдонларда тажрибани такрорлаш таклифи берилади.

Эътиборга молик жиҳати: болаларда билиш жараёнинг активлашуви, кузатиш ва хулоса қилишни билиш.

Фан ва табиат маркази

Тўкиладиган жисмларни ҳажмини ўлчаш.

Мақсад: шартли ўлчовда тукиладиган жисмларнинг ҳажмларини ўлчай олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: тўкиладиган жисмлар учун шартли ўлчамлар, кенг ва тор контейнерлар, турли сифимлар, турли ҳажмдаги крупалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар тўкиладиган жисмларни ўлчайдиган кскуналарни ўрганишади.
2. Таклиф этилган крупалар, шакар ва х.з ларни ўлчашади.
3. Берилганларни жадвалга киритишади (кatta ҳажмдан кичикка қараб).

Кўшимча қисм: оғирликни ўлчашни таклиф қилиш (оғирлик ўлчов ускунаси)

Эътиборга молик жиҳати: болаларда билиш жараёнинг активлашуви, кузатиш ва хулоса қилишни билиш.

Санъат маркази

Расм чизиш «Орзуимдаги уй»

Мақсад: мустақил равища сюжет танлайди вабажаради, расмнинг мазмунига қараб уни вароғда жойлаштиради. Қора қалам билан сиртини чизади ва рангли қаламлар билан уни бўяйди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: А4 форматида оқ қоғоз, қора ва рангли қаламлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар «ўз уйинг-ўлан тўшагинг» мақолини ўқишишади.
2. Болалар хаёлидаги уй тўғрисида тасаввур қилишади.
(эртакнамо, фазоли ва х.з.)
3. Ишни бажариш

Кўшимча қисм: болалар ишларидан кўргазма қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: болада “Менинг уйим-менинг қўргоним” тушунчасини шакллантириш, ўз уйи тўғрисида ғамхўрлик қилиш вак уни севиш.

Санъат маркази

Аппликация «Менинг хонам».

Мақсад: ишга ижодий ёндошади, рангларни ва унинг анвойи турларини билади. Турли хил шакллардан композициялар ясади ва ишонч билан ишлайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: рангли қоғоз, қайчи, елим, фломастерлар, қаламлар, салфеткалар, мато қийқимлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар бир-бирларига ўз хоналарини қандай тасаввур этишларини айтиб беришади.
2. Композиция яратиш учун зарур материални танлайди.
3. Болалар томонидан ишнинг бажарилиши.

Кўшимча қисм: болалар апплекацияда тасвирлаган хоналари тўғрисида айтиб беришади.

Эътиборга молик жиҳати: қизиқувчанликнинг шаклланишига развитие любознательности, ижодий тасаввурининг ривожланишига, апплекация билан ишлашда техник кўникмаларини шаклланишига.

Санъат маркази

Декоратив панно. Лой иши. Барельеф «Гуллар».

Мақсад: характерли шаклларни тасвирлаган холдатасавтур қилиб таниш бўлган нарсаларни ясайди, (барглар), ёғоч қалам билан гулнинг зарур қисмларини чизади (майда томирчаларини). Лой ишида тасвирнинг жонлилигини, гулларга хос бўлган бурилишларини ифода эта олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:пластилин, ёғоч қаламлар, тахтачалар, салфеткалар, болаларнинг ишларини жойлаштириш учун барельеф-тахтачача.

Фаолиятнинг бориши:

1. Уйларни безаш учун гуллар тасвири туширилган суратларни кўриш.
2. Тарбиячи орқали намунанинг бажарилиши, барельефнинг алохидаги қисмлари деталларини бажаришни кўрсатиш.
3. Болалар иши.
4. Иш сўнггида тарбиячи гулларни барельеф-тахтачага махкамлайди ва болаларга тасвир чиройли чиқиши учун Кўшимча қисм элементлар билан тўлдиришни таклиф этади.

Кўшимча қисм:уйларни безаш учун бошқа декоратив ишларни кўриб чиқиши.

Эътиборга молик жиҳати: болалар тасаввурини бойиши, лой ишида турли хил усуллардан фойдалана олиши.

МАЙ 2 ХАФТАСИ

«МЕБЕЛЬ», «МИЛЛИЙ ҲУНАРМАНДЧИЛИК»

Куриши-ясиш ва математика маркази

"Уйимиз учун мебель"

Мақсад:турли ҳажмли геометрик фигуналардан (куб, цилиндр, ғишт, пластина, пирамида) уй қура олади, улар номларини ва белгиларини билади. Предметларни маълум бир хусусиятларини жамлаб конструкцияни тера олади, фазодаги қоидаларга риоя эта олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:мебель тасвирланган суратлар, кубиклардан мебель схема-расм. Курилиш материаллари, пластилин, йирик геометрик фигуналар.

Фаолиятнинг бориши:

1. мебель тасвирланган суратларни кўриш, унинг қисмларини айтиб ўтиш, тахлил қилиш. Схемани кўриб чиқиши.
2. Болаларнинг ғоясига қараб қурилиш ашёлари билан ишлаш.

Кўшимча қисм: болаларга ўзининг ғайриоддий мебелини ясаш таклифини бериш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларда конструктивлаёткатларининг шаклланиши, ижодий тасаввурунинг ривожланиши

Куриши-ясиш ва математика маркази

Қоғоз конструкцияси ва ташландик материаллардан сандиқ ясиш.

Мақсад: қоғоз ёки қоғоз қутидан сандиқ ясиш. Тўғри пропорцияни эътиборга олган холда қоғоз ёки картон қоғозни тасвирий фикрлаш орқали тахлил қилиб тахлаш усулларини амалга ошира олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:ташландик материал, картон, қоғоз, қайчи, елим, скотч.

Фаолиятнинг бориши:

1. Сандиқни ясаш ва териш схемасини кўриб чиқиши.
2. Ишнинг болалар томонидан бажарилиши.

Кўшимча қисм:иши марказида санъат ясишни санъат марказида ясишни етказиши.

Эътиборга молик жиҳати: ташландик материални ишлатишда боланинг конструктив ечим топишга эътибор қилиш, боланинг схемага қараб ишлай олиши.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмматизациялаи маркази.

«Оила», сюжетли-роллиўин. Варианти: «Биз кўчаябмиз»

Мақсад: оиланинг кундалик хаётини ижодий тасвирлаш, ўйланган сюжети учун ўйнашга мустақил равиша шароит яратади, атрибутларни мақсадга мувофиқ ишлатади, улар бўлмагандан ўрнини алмаштиради, ўйин давомида хайриҳоҳлик қиласиди, жамоада ўйнай олади, тенгкурлари билан осон мулоқотга киришади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қўғирчоқлар, ўйинчоқ идиш-товорқлар, мебель, ўйин атрибутлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар қўйилган вазифа билан танишишади: янги ўйга кўчиш.
2. Болалар ролларни тақсимлашади.
3. Сюжетни мустақил равиша ўйнайди. Тарбиячи йўналтиради, тўғри ўраш ва кўчириб ўтказиш керак бўлган мебелга эътибор қаратади.

Кўшимча қисм: оила, оиладаги муносабатлар, ота-оналар меҳнати, катталарга ёрдам тўғрисида сухбатлар.

Эътиборга молик жиҳати: болалар жамоададўстона ўйнаши, низоли вазиятлардан айланиб ўта олиши, мустақил қарор қабул қила олиши.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмматизациялаи маркази.

«Мебель дўкони”сюжетли-роллиўин

Мақсад: мебель дўкони сотувчиларининг меҳнатини ижодий тасвирлаш, ўйлаб топилган сюжет учун мустақил шароит яратади, атрибутларни жойида ишлата олади, улар бўлмаган тақдирда мос равиша ўрнини алмаштира олади, хайриҳоҳлик хислатларини намоён этади, жамоада ўйнайди, тенгкурлари билан осон мулоқотга киришади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: «Мебель дўкони», расми, ўйин учун вывеска, раста, касса аппарати, қўғирчоқ учун мебель, қофоз пуллар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Ролларни тақсимлаш.
2. Сюжетни ўйнаш. Тарбиячи шунингдек ўзи биринчи харидор ролини ўйнаши мумкин.

Кўшимча қисм: сухбат «Жамоат жойларида ўзини тутиши қоидалари», сухбат «Ўзаро хушигуомала бўлиш одоби».

Эътиборга молик жиҳати: Болалар жамоададўстона ўйнаши, низоли вазиятлардан айланиб ўта олиши, мустақил қарор қабул қила олиши.

«Нутқ ва саводхонлик» маркази

Мебель хақида нималарни биламиш?

Мақсад: хафта мавзусига доир луғат бойлигини тўлдириш.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мавзули расмлар, дидактик ўйин «Мебелни таснифлаш»

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар «Мебель» расмларни томоша қилишади. Мебелни номларини айтишади, сўнгра ўзларини текширишади (тўғри жавоб расмнинг орқа томонида)

2. мебель тўғрисида топишмоқлар айтиш.

3. Дидактик ўйин. Мебель тасвириланган расмлар жамланмаси. Болалар уларни ишлатилишига қараб таснифлаши керак: ошхона мебели, мактаб учун мебель, ётоқхона учун мебель.

Кўшимча қисм: болалар рсамларда кўрсатилмаган мебель номларини айтишади.

Эътиборга молик жиҳати: билиш жараёнининг шаклланиши.

«Нутқ ва саводхонлик» маркази

«Миллий хунармандчилик»

Мақсад: миллий хунармандчилик хақида тасаввурга эга бўлади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мавзули расмлар, зар иплар билан тикилган чеварчилик намуналари, каштачилик, ўймакорлик намуналари, сопол ўйинчоқлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар мавзули расмларни кўриб чиқишиади.

2. Намуналарни кўриб остидаги хунар номларини айтишади.

3. Ёқан намунани танлаб олиб, сифатлар иштирокида уни тасвирилаб беради.

4. Гапни тугатади: «Мен ўймакорликни танладим, чунки..»,

Кўшимча қисм: Буюк Ипак йўли тўғрисида ҳикоя қилиб бериш.

Эътиборга молик жиҳати: нутқнинг грамматик тузилишига, сифатларни тўғри қўллашига.

Фан ва табиат маркази

Дараҳтнинг хусусиятлари билан танишиш.

Мақсад: тажриба-тадқиқот орқалидаражат хусусиятларини аниқлаш мумкин.Хулоса чиқариш учун ўз шахсий тажрибасига таянади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:кўрсаткичлар чизилган дараҳт, сув тўлдирилган идишлар, арраланган ёғоч бўлаги, ёшини кўрсатадиган халқалари тасвириланган арраланган ёғоч бўлаги, иссиқ сув билан термос, сувли кружка.

Фаолиятнинг бориши:

1. Бола “дараҳтдан нималар қилинади” варагини тўлдиради. Қаршисига чизади (мебель, уй, қаламлар, гугурт ва х.з.)

2. Дараҳт арраланган бўлагини ўрганиш. Ёшини билдирадиган халқаларни кўриб чиқишиади. Дараҳт ёшини аниқлашни уриниб кўришади.

3. Дараҳт хусусиятларини аниқлашади: шаффофлик, пишиклиги, иссиқлиги, ўтказувчанлиги.

4. Болалар чўкиш-чўқмаслиги тўғрисида тажриба ўтказишади. Сув тўлдирилган идишга таёқчаларни ташлашади. Кузатишади ва хулоса қилишади.

Кўшимча қисм: тарбиячи билан дараҳтларни асрараш хақида сухбат.

Эътиборга молик жиҳати: кузатиш орқали болаларнинг хулоса чиқара олишларига, тавиатга нисбатан эҳтиёткорона муносабатда бўлиш.

Фан ва табиат маркази

Қоғоз хусусиятлари билан танишиш.

Мақсад: хаётимизда қоғознинг ишлатилиш вазифаси хақида билади; унинг сифатини (ранги, силлиқлиги, қалинлиги, мустаҳкамлилиги)ни ва хусусиятлари (сувни шимиши, ғижим бўлиши, қирқилиши, ёниши, ва х.з) ни аниқлади.

Керакли жихоз ва материаллар: қадимги ёзувлар тасвирлангантошлар, қайн пўстлоғи, шаффоф қоғоз расмлари; қайн пўстлоғи, шаффоф қоғоз, тошлар, гуашь, қоғоз, қалам, ўткир таёқча, сув идиш, турли кўринишда қоғозлар, гугурт, ва тарбиячи учун темир косача.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар қадимги ёзувлар тасвири туширилган расмларни томоша қилишади. Тошда гуашь билан чизиқлар чизишга ҳаракат қилишади, қайн пўстлоғида харфларни ўйишади, қалам билан қоғозга ёзишади.

2. Атрофингизга қараб қоғоздан тайёрланган предметларни санаб ўтиңг. (салфетклар, обойлар, туалетқоғози, открытыкалар, китоблар, журналлар, газеталар, кутилар, дафтарлар вах.з.)

3. Қоғоз хусусиятларини аниқлашади. Болалар қоғозни ғижимлашади, йиртишади, сувга туширишади. Хулоса қилишади.

Кўшимча қисм: тарбиячи қоғоз қаердан олингандиги тўғрисида айтиб беради.

Эътиборга молик жихати: қоғоз хусусиятларини аниқлаш учун болалар қоғоз билан етарлича ишлай олишлари керак, аммо орқаларидан йиғиштиришни билишлари шарт. Шунингдек, болалар билан атроф-мухиттга нисбатан ва қоғозга нисбатан эҳтиёткорона муносабатда бўлишимиз кераклиги тўғрисида сухбат.

Санъат маркази

Расм чизиш «Менинг хонам»

Мақсад: расмнинг берилишига қараб тасвирни қоғозга жойлаштириб, мустақил равишида сюжет танлайди ва бажаради. Мебельнинг тегишли белгилари ва катталигини тасвирлаб чизади. Қора қалам билан ташки чизиқларни чизиб, рангли қаламлар ёрдамида бўяш усулини кўллайди.

Керакли жихоз ва материаллар: А4 форматдаги оқ қоғоз, қора ва рангли қаламлар. Мебель тасвири туширилган расм.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мебель тасвири туширилган расмни томоша қилиш
2. Болаларнинг самарали фаолияти.
3. Болаларнинг ишлари кўргазмаси.

Кўшимча қисм: ўз хонаси ва мебелини тасвирлаш

Эътиборга молик жихати: боланингизжодий фаолияти ривожланганлигига, расм чизишдаги техник маҳоратига.

Санъат маркази

Фольга қоғозида ўиши «Медальон»

Мақсад: миллий хунармандчилик билан қизиқади, миллийнақш ларни фольга қоғозига туширади.

Керакли жихоз ва материаллар: диаметри 10 см бўлган фольга қоғозидан айлана, шарикли ручка, ўиши ишларини бажариш учун остига қўйишга бир нечта қатламдан иборат бўлган газета.

Фаолиятнинг бориши:

1. Тасвирларда ўиши ўюли билан бажарилган нақшларни кўриб чиқиш.
2. Ишнинг бажарилиш схема-картаси.
3. Болаларнинг самарали фаолияти

Кўшимча қисм: металл хамда ўймакорлик халқ амалий санъати намуналари расмларини томоша қилиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг ижодий тасаввури ривожланганигига ва олган билимларини амалиётда тадбиқ этишига.

Санъат маркази

Аппликация «Сандиқни безаймиз»

Мақсад: қайчи билан тўғри ишлай олади, нақш бўлакларини намунага қараб тўғри қирқа олади. Ранг ва унинг тусларини билади. Турли шакллардан композиция ясаб, ишонч билан ишлайди. правильно пользуется ножницами, вырезает фрагменты орнамента по образцу. Знает цвета и их оттенки. Уверенно работает, составляя композицию из разных форм.

Керакли жиҳоз ва материаллар: сандиқ (куриш-ясаш марказидан), рангли қофозлар, қайчи, елим, фломастерлар, салфеткалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Халқ амалий санъати буюмларида нақшларни томоша қилиш. Ўзбек халқ нақшларининг ўзига хослигини ажратиш (ўрамлар, доиралар, пахта, тўлқинли чизиқлар ва х.з.)

2. Болалар сандиқлари учун нақш ўйлаб топишади.

3. Ишнинг болалар томонидан бажарилиши.

Кўшимча қисм: болаларнинг ишларидан кўргазма ташкил этиши.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг ижодий тасаввури ривожланганигига, аппликация ишида техник кўникмани эгаллаганига.

МАЙ З ХАФТАСИ «ИДИШ-ТОВОҚ», «МИЛЛИЙ НАҚШ»

Куриш-ясаш ва математика маркази

Қоғоздан «Стаканча» ясаш. Оригами.

Мақсад: Оригамитехникаси тўғрисида билади ва ишлайди. Схемага биноан стаканчани тахлайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қоғоз стаканчани ясаш схема-режаси, оригами учун қоғоз.

Фаолиятнинг бориши:

1. Қоғоз стаканчани ясаш схема-режасини кўриб чиқиш.

2. Ишнинг болалар томонидан бажарилиши.

Кўшимча қисм: бошқа хил идишларни ясаш таклифини бериш.

Эътиборга молик жиҳати: оригами билан ишлашнинг техник кўникмалари; схема билан ишлашни билиш.

Куриш-ясаш ва математика маркази

Папье-машедан тарелкачаясаш

Мақсад: папье-маше ясаш техникасини билади; ишни схема билан бажаради.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мавзули расмлар, папье-маше ясаш учун зарур бўлган жихозлар (газеталар, ПВА елими, кисточкалар)

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар папье-маше техникасида ишланган идиш-товоқлар тасвири туширилган расмларни томоша қилишади.

2. Схемани ўрганишади.

3. Ишни схемага қараб бажаришади.

Кўшимча қисм: вазифани уddaлаган болалар қолганларига ёрдам беришади.

Эътиборга молик жиҳати: болаларда ижодий тасаввури ва конструктив қобилиягининг шаклланишига, олинган билимларни амалиётда кўллай олишига.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмматизациялаши маркази

«Оила» номлисюжетли-ролли ўйин (вариация: «Оиладаги туғилган кун»)

Мақсад: оилада кундалик турмушни ижодий тасвирлаб бериш, ўйланган сюжет учун мустақил равишда вазият келтиради, атрибутларни мақсадга мувофиқ ишлатади, ўйинга хайрихохлик билдтрани ва жамоада ўйнай олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қўғирчоқлар, ўйинчоқ идиш-товоқлар, мебель, ўйин атрибутлари. куклы, игрушечная посуда, мебель, игровые атрибуты.

Ишни режалаштириш: оила ва оилада туғилган кунларни нишонлаш хақида сухбат.

Фаолиятнинг бориши:

1. Ўзига роль танлашни таклиф этади бугун ким нима бўлишни истайди, балар роль танлайди ва фарқлаш учун атрибутлар танлашади, ўйинчоқлар танлашади.

2. Болалар сюжетни бориши тўғрисида келишиб олишади. (кимни туғилган куни нишонланади, ким нима қиласди ва х.з.)

3. болалар мустақил ўйнашади, тарбиячи кузатувчи ролида бўлади. Ўйин давомида тарбиячи бирор-бир насиҳат ёки таклиф беради. Агар ўйинда муаммоли вазият вужудга келса, сюжетнинг янгича йўналишини таклиф этади ёки ўйинга янги ўйинчоқ-персонаж киритади.

Кўшимча қисм: оила ва унда байрамлар қандай ўтиши хақида сухбат.

Эътиборга молик жиҳати: болалар жамоададўстона ўйнаши, низоли вазиятлардан айланиб ўта олиши, мустақил қарор қабул қила олиши.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва драмматизациялаши маркази

«Кафе» Сюжетли-ролли ўйин

Мақсад: ошхона ишчиларининг меҳнатини ижодий тасвирлаш, ўйланган сюжетга мустақил равишда мос вазият вужудга келтира олади, ўйинда лаёқат билдиради. Жамоада ўйнашни билади, тенгқурлари билан осон мулоқотга киришади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: «Кафе» расми, ўйинчоқ пуллар, болалар идиш-товоқлар жамланмаси (ошхона, овқат учун, чой учун), меню, мижозлар учун стол ва стулчалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Ролларни тақсимлаш. Ўйин.

2. Сюжетни ўйнаш. Мижозлар буюртма беришади, ошхона ишчилари буюртмани бажаришади, официант хизмат кўрсатади.

3. Болалар ролларни алмашишлари мумкин.

Қўшимча қисм: умумий овқатланиш жойларида ўзини тутиш одоби қоидалари, стол атрофида ўзини тутиш қоидаси, хушмуомала билан ёндошиш тўғрисида.

Эътиборга молик жиҳати: болалар жамоададўстона ўйнаши, низоли вазиятлардан айланниб ўта олиши, мустақил қарор қабул қила олиши.

«Нутқ ва саводхонликка ўргатиш» маркази

К.И.Чуковскийнинг «Фёдорнинг қайғуси» эртагини ўқиши

Мақсад: бадиий асарни дикқат билан эшитади, қаҳрамонларга хайриҳоҳлик билдиради, сюжетга нисбатан эмоционал равищда жавоб беради, юморни тушунади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: К.И.Чуковскийнинг «Федорнинг қайғуси» асарига ишланган расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар расмларни томоша қилишади.
2. Бадиий асарни ёки унинг қисмларини мустақил ўқиши.

Қўшимча қисм: мавзуга доир расмларни бўяш.

Эътиборга молик жиҳати: болалар асарни ўқий олиши ва тушуниши, товушларни тоза талафуз қилиши.

«Нутқ ва саводхонликка ўргатиш» маркази

«Ошхона учун, овқат учун, чой учун» идишларни тегишлилигига қараб квалификация қилиши.

Мақсад: идиш-товоқлар, уни йўналиш бўйича ишлатилишига ва турлари тўғрисида тасаввурга эга бўлади, уни квалификация қила олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: «Ошхона», «Чойхона» номли болалар ўйинчоқ идишлар жамланмаси; идиш-товоқлар таввиранган карточкали расмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Идишлар тўғрисида топишмоқлар тинглашади ва топишади.
2. Дидактик ўйин «Нима учун?»

Масалан: Бу кастрюля. Кастрюляда шўрва пиширилади. (пақир, това, пиёла, чўмич, тоғора, капкир, човли)

3. Идиш-төвқни томоша қилиш, «Ошхона», «Чойхона» вазифасига қараб классификациялаш.

Қўшимча қисм: қадимги идишлар тасвирланган расмларни кўриш.

Эътиборга молик жиҳати: болалар идишларнинг вазифасини билиши, уларни ишлатилишига қараб классификация қила олиши.

Фан ва табиат маркази

Лой билан тажриба. Идиш ясаймиз

Мақсад: лойнинг хусусиятларни билади. Лой ишида таниш методлардан фойдаланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: гувалали қуруқ гил, ясаш учун тайёрланган нам гил, турли хил идишлар, сув, шакллар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар икки хил гилни кўриб чиқишиади. Битта тогорада қуруқ тупроқ иккинчисида нам тупроқ.

2. Болалар икки хил тупроқ туридан шакиллар ясашга интилишади. Куруқ тупроқ түкилувчан, ясалмайды, нам тупроқ эса юмшоқ яхши ясалади шакиллар чиқади деган хulosага келишади.

3. Лойдан пиёла ёки ваза ясаш.

Күшимча қисм: тарбиячи билан биргаликда тупроқнинг хусусиятлари хақидаги билимларини мустаҳкамлашади.

Эътиборга молик жиҳати: лой иши тозаликни талаб қиласи, шунинг учун болалар орқасидан йигиштириб, кўлларини ювишни назорат қилиш.

Фан ва табиат маркази

Суюқлик ҳажмини ўлчаш

Мақсад: шартли белги ёрдамида суюқлик ҳажмини аниқлай олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: тор кўза ва кенг графин (шишали, 4 стакан сув сифимиға эга бўлган графин, кўза – 3; сувли кўза, 2 та бир литрли банкалар, 4 стакан ва бошқа турли идишлар, катта тогора.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар қайси идишга кўпроқ сув сифишини тахминан аниқлашади.
2. Болалар стаканлар ёрдамида идишга сув тўлдиришади. Натижасини белгилашади.
3. Ҳажм бир литрли банкалар ёрдамида ўлчанади. Хулоса чиқаришади.
4. Болалар суюқлик ҳажмини яна нималар ёрдамида аниқлаш мумкинлиги таклифини беришади.

Күшимча қисм: бошқа жисмларда суюқлик миқдорини ўлчашади ва таққослашади.

Эътиборга молик жиҳати: кузатиш, ўлчаш ва хулоса қилишни билиш, топшириқларни бажаришда болаларни фаоллиги.

Санъат маркази

Расм чизиш «Чой сервизи»

Мақсад: расм чизиш учун мустақил материал танлайди, расмни берилишига қараб варакда тасвирни жойлаштиришда композиция ўйлайди ва бажаради. Предметларни тегишли катталигини тасвирлаб идиш чизади. Чегарасини қора қаламда чизиб рангли қаламлар ёки бўёклар ёрдамида бўяш усулини қўллайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: А4 форматдаги оқ қоғоз, қора ва рангли қаламлар, сув, бўёклар ва кисточкалар, салфеткалар. «Пахта» чой сервизи.

Фаолиятнинг бориши:

1. «Пахта»сервизини томоша қилиш.
2. Расм чизиш учун материал танлаш ва ишга тайёргарлик.
3. Болаларнинг самарали фаолияти.

Күшимча қисм: болалар иши кўргазмасини ташкил этиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларда ижодийқобилиятнинг ва ишдаги кўникма малакаларини ривожланиши.

Санъат маркази

Тарелкчани миллий нақши билан безаи.

Мақсад: қайчи билан тўғри ишлайди, қоғоздан нақш қирқа олади, яхши композиция тузади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: куриш ясаш марказида тайёрланган тарелкочалар, миллий нақш тасвири туширилган расмлар, оқ ва рангли қофозлар, қайчи, елим, фломастерлар, салфеткалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар миллий нақш тасвири туширилган расмларни томоша қилишади. Ўз тарелкалари учун нақш танлашади.

2. Ишни болалар томонидан бажарилиши.

3. Болалар бир бирларига ишларини кўрсатишади.

Кўшимча қисм: ўзининг нақшини ўйлаб топиш ва қофозда тасвирлаш.

Эътиборга молик жиҳати: болаланинг ижодий таффакурини ривожланиши, кетма - кетлик.

Санъат маркази

Лой иши «Чойнак»

Мақсад: хос қисимларни тасвирлаган холда лойдан ясайди, ёғоч қалам ёрдамида зарур элементларни чизади. Лой иш усулларини қўллади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: лой (пластилин), ишнинг бажарилиш карта-схемаси.

Фаолиятнинг бориши:

1. Ишнинг бажарилиш босқичларини кўриб чиқиши.

2. Материални танлаш (бир хил ранг ёки уйғун ранглар, бола танлашига қараб).

3. Ишнинг болалар томонидан бажарилиши.

Кўшимча қисм: кўшимча равишда пиёла ясаш, Чой сервисини йиғиши.

Эътиборга молик жиҳати: техник малакаларининг шакилланиши ва лой (пластилин) билан ишлай олиши.

МАЙ 4 ХАФТАСИ

«МАИШИЙ БУЮМЛАР – БИЗНИНГ ЁРДАМЧИЛАРИМИЗ»

Куриш - ясаш, математика маркази

«Маиший техникани йиғамиз»

Мақсад: турли ҳажмдаги қуттилардан истаган маиший техникасини ясайди.

Чизиқлардан қирқиб ортиқасини олиб ташлаб, кўрсатмаларга қатъий амал қилган холда схема билан ишлай олади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мавзули расмлар, турли ҳажмдаги каробкалар, қайчи, елим, кисточкалар, фломастерлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзули расмларни томоша қилиши.

2. Бола қандай маиший техникасини йиғишини танлайди.

3. Боланинг самарали фаолияти.

Кўшимча қисм: болаар биргаликда ишлашни амалга оширишади.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг конструктив кобилиятларнинг ривожлантириши, схемалар билан ишлай олиши, қофозни, елимни, кисточкаларни тўғри ишлата олиши.

Куриши-ясаш математика маркази

«Компьютер йигамиз»

Мақсад: коробкалардан компьютер ясайды; зарур қисмларини – сичқонча колонкалар, клавитураларни ясайды.

Керакли жиҳоз ва материаллар: турли ҳажмдаги коробкалар, оқ қоғоз, фломастерлар, наклейкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Компьютер тасвирланган расмларни томоша қилиш.
2. Лойихани ясаш.
3. Кўшимча равишда компьютер экранини чизишади.

Кўшимча қисм: болалар уйда компьютерда кандай уйинлар ўйнашини айтиб беришади.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг конструктив қобилиятларни ривожлантириш, ўз гоясини ишда қўллай билиш, ишга ижодий ёндошиши.

Сюжетли - ролли ўйинлар ва драмотизациялаши маркази

«Мехмонлар учун уйни тайёрлаймиз» сюжетли-ролли ўйин (майиший ёрдамчиларни кўллаган холда)

Мақсад: ўйлаб топилган сюжет учун мустақил шароит яратса олади, атрибуутларни жойида ишлата олади, улар бўлмаган тақдирда мос равишда ўрнини алмаштира олади, хайрихохлик хислатларини намоён этади, жамоада ўйнайди, тенгқурлари билан осон мулоқотга киришади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: қўғирчоқлар, ўйинчоқ майиший техника, идш - товоқ, мебель.

Фаолиятнинг бориши:

1. Ролларни ва вазифаларни тақсимлайди (кимдир пылесос қиласи, кимдир пиширади ва х.з.)

2. болалар мустақил ўйнашади, тарбиячи кузатувчи ролида бўлади. Ўйин давомида тарбиячи бирор-бир насиҳат ёки таклиф беради. Агар ўйинда муаммоли вазият вужудга келса, сюжетнинг янгича ўйналишини таклиф этади ёки ўйинга янги ўйинчоқ-персонаж киритади.

Кўшимча қисм: сюжетни меҳмонларнинг келиши билан чўзиш мумкин (бошқа марказдан болалар)

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг ижодий таффакурини ривожланиши, болалар аро жамоавий муносабатлар жараёни.

Сюжетли- ролли ўйинлар ва драмотизациялаши маркази

«Музқаймоқ кафеси»

Мақсад: кафе ишчиларининг меҳнатини ижодий тасвирлаш, ўйланган сюжетга мустақил равишда мос вазият вужудга келтира олади, ўйинда лаёқат билдиради. Жамоада ўйнашни билади, тенгқурлари билан осон мулоқотга киришади. Атрибуутлардан мақсадли фойдаланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: «Музқаймоқ» расми, турли хил музқаймокларни суратлари, музқаймоқ тайёрлаш учун керакли атрибуутлар, ўйинчоқли пуллар, зуур идиш – товоқлар, столча билан стулчалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар ролларни тақсимлашади.
2. Сюжтнинг ўйналиши.

Қўшимча қисм: болалар роллари билан алмашиши мумкин; музқаймоқнинг турли хиллари жамланган менюни тайёрлаш.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий тасаввурларини шакилланиши, ўрин алмашайдиган ўйинчоқлардан фойдаланиш, тўғри нутқни шакллантириш.

«Нутқ ва саводхонлик» маркази

Маишӣ анжомлар – бизнинг ёрдамчиларимиз

Мақсад: маишӣ анжомлар ва уларнинг вазифаларини билади. Электор анжомлар одамнинг кундалик хаётидаги ёрдамчилари эканлигини, улардан нотўғри фойдаланса ҳаёт учун хавфли эканлигини англайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар: мавзули карточкалар, маишӣ анжомлар чегаралари тасвиrlenган карточкалар, маишӣ анжомлар номлари ёзилган карточкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар маишӣ анжомлар тасвиrlenган расмларни кўриб чиқишиди, номларни ҳамда нима учун ишлатилишини айтишади.

2. Карточкаларда чегарасини белгилашади ва номланишини аниқлашади.

3. Номлари келтирилган карточкалар билан расмларни таққослашади.

Қўшимча қисм: карточкаларда бўлмаган маишӣ анжомларни келтириб ўтишади ва нима мақсадда ишлатилишини айтишади.

Эътиборга молик жиҳати: ишлатилишига қараб маишӣ анжомларни фарқлаш, гапни тўғри тузишни ўрганиш.

«Нутқ ва саводхонлик» маркази

«Маишӣ анжомларни ажрат» (музлатадиган ва иситадиган)

Мақсад: маишӣ анжомлар ва уларнинг вазифаларини билади. Электор анжомлар одамнинг кундалик хаётидаги ёрдамчилари эканлигини, улардан нотўғри фойдаланса ҳаёт учун хавфли эканлигини англайди. Иситадиан ва совутадиганга ажратади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: маишӣ техника тасвиrlenган суратлар, (холодильник, музлатгич, музқаймоқ тайёрлайдиган ускуна, микротўлқинли печь, нонпечка, соч қурутгич).

Фаолиятнинг бориши.

1. Тарбиячининг асбобларни иккита катта совутадиган ва иситадиган гурухларга бўлиш мумкинлиги хақидаги кириш сўзи.

2. Болалар маишӣ анжомлартасвиrlenган расмларни классификация килишади ҳамда тушунтириб беришади.

3. Уйда қандай анжомлар ишлатишлари тўғрисида айтиб беришади.

Қўшимча қисм: агар билишса расмда кўрстимаган маишӣ анжомларнинг номларни айтиб беришади.

Эътиборга молик жиҳати: шаҳсий тажрибасидан келиб чиккан ҳолда ҳикоя туза олиши, боланинг мантиқий нутқи.

Фан ва табиат маркази

Магнит билан тажриба.

Мақсад: магнитнинг хусусиятларни билади, билиш жараёнига оид масалаларни ечади ва хулоса қилади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:турли катталикдагимагнитлар, металл, ёғочва пластмасали предметлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар марказдаги материалларни томоша қилишади.

2. «Жонли предметлар» машқ. Столда ёғочва пластмасали предметлар. Болалар тажриба ўтказишади: каттароқ магнитни столни тагида юргизишади. Болалар кузатишади ва куйидаги саволларга жавоб беришади: «Нима содир бўляпти? Нима учун факат металжисимлар кўзғалди? Нима учун ёғоч ва пласмасса жихозлар жойида қолди?»

3. Болалар хулоса чиқаришади.

Қўшимча қисм:расмлар томоша қилиниши, магнит қаерда фойдланади.

Эътиборга молик жиҳати: тарбиячининг берилган вазифасини ишлай олиш, болаларда билиш жараёнини ривожлантириш,хулоса чиқаришни ўрганиш.

Фан ва табиат маркази

Сувнинг хусусияти

Мақсад: сувнинг куринишини ва хусусиятини билади.

Керакли жиҳоз ва материаллар:тоза сув билан идиш, бир марталик стаканчалар, муз бўлаклари, бўш идиш.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар марказ вазифалари билан танишади. Сувнинг хусусиятларини аниқлаш.

2. Хар бир бола камроқ сув ажратиб, таътийди ва хулоса қилади. Шаффоғлиги, таъми.

3. Муз бўлакчаларини томоша қилади.Ликопчага солиб токчага қўяди. Муз куёш нурлари остида эришини кузатишади. Сувга айланади.

Қўшимча қисм:тарбиячи ёрдамида сувнинг парга айланиш тажрибасини ўтказиш.

Эътиборга молик жиҳати:болаларда билиш жараёнини фаоллаштириш хулоса чиқаришни билиш, ОБЖ.

Санъат маркази

Расм чизиш «Компьютер»

Мақсад: расм чизиш учун мустақил материал танлайди, расмни берилишига қараб варакда тасвирни жойлаштиришда компзиция ўйлайди ва бажаради.Предметларни тегишли катталигини тасвирлаб идиш чизади.Чегарасини қора қаламда чизиб рангли қаламлар ёки бўёклар ёрдамида бўяш усулини кўллайди.

Керакли жиҳоз ва материаллар:A4 форматида оқ қофоз, қора ва рангли қаламлар, бўёклар, кисточкалар, сув учун стаканча, компьютер тасвирланган расм.

Фаолиятнинг бориши:

1. Болалар мавзуга доир расм томоша қилади.

2. Кандай компьютер чизишни танлашади: одатийёки келажак компьютерини ўйлашлари мумкин.

3. Болларнинг фаол харати.

Қўшимча қисм:инсон хаётида компьютернинг ўрни хақида хикояқилади.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий таффакурини ривожланишига расм чизиш техногиясини мустаҳкамланишига.

Санъат маркази

«Термометр»

Мақсад: термометр хақида тасавур қиласы, унинг вазифси хақида билади. Схемага қараб термометр макетини ясашы мүмкін. Чизгич ва маркер ёрдамида температура күрсатгычи белгиланган түгри шкала чизиқ чизади..

Керакли жиҳоз ва материаллар: рангли картон, кайчи, маркер, чизгич, фломастерлар, қизил ва күк қалин ип, йирик игна.

Фаолиятнинг бориши:

1. Термометрни томоша қилиш, уни ишнинг намунаси ва схема билан таққослаш.
2. Ишни болалар орқали бажарилиши.

Қўшимча қисм: болалар термометр каерда ишлатилишини айтишади. Тарбиячи лозим бўлганда болалар жавобини тўғирлаб тўлдиради.

Эътиборга молик жиҳати: боланинг схема билан ишлашни билиши.